

༡༠༥
འཇུག

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་

ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།

ཨ་ཇན་གྱི་རམ་གྱིས་བཅུམས།

~ ~ ~

LATSE

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་
ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།

ཨ་ཇན་ ལྷི་རམ་གྱིས་བཅམས།

སྐྱར་བ་པོ། བསྐྱོད་ཆོ་དབང་ལྷོ་ལྷོ།

འགྲུ་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད།

LATSE

མེས་ཁལ་མ་བྱེད། རྫོགས་ཀྱིས། རྒྱ་ཅིག་ལེ་ལོ་དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།
Don't Worry, Be Grumpy: Inspiring Stories for Making the Most of Each Moment

ཚཱ་བ་པོ། ཨ་ཇན་ ལྷི་རམ། ༡༯༧༡ –

By Ajahn Brahm, 1951–

© 2014 Buddhist Society of Western Australia

རྒྱ་བ་པོ། པར་ཚོང་བའི་ལྷོ་གླིང་།

འགྲུར་འདིའི་པར་དབང་ © ༢༠༢༡ པར་ཚོང་བའི་ལྷོ་གླིང་།

Translation by Pema Tsewang Shastri

Translation copyright © 2021 Pema Tsewang Shastri

ཚཱ་གླིག་པ། འགྲུར་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱུད་དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུང་།

Editing: 108 Translations Management Team

ཤོག་ངོས་དང་མདུན་ཤོག་རྩམ་འགོད་པ། སྟེ་ཨ་ཏ་བཀྲ་ཤིས་རྫོལ་དཀར།

Layout and cover design: Beata Tashi Drolkar (wildlotusart.com)

པར་གཞི་དང་པོ། ༢༠༢༡

First edition 2021

eISBN: 9781732897878 • ISBN: 9781732897885

འགྲུར་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱུད་ནི་ལ་ཚེའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན།

108 Translations is a project of Latse

New York, NY, USA

www.latse.org

འཕུལ་དེབ་པར་མ་ dharmaebooks.org ཡིས་བསྐྱོད།

Ebook edition by: dharmaebooks.org

དེའི་དེབ་འདི་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྟེལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཅོང་རྒྱ་མིན།

For Free Distribution and Not for Sale

དཀར་ཆག

སྐྱེས་མེད་མནུན་ནས་སྐྱེས་དངོས་ལ་གཟེགས།

རྒྱལ་དབང་ཡཀམ་པ་མཚོག་གི་ཆེད་བརྗོད།

དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གི་སྲོལ་སྲིད།

ཚོམ་པ་པོའི་ཆེད་བརྗོད།

སྐྱེས་པ་པོའི་འགྲུར་བྱང།

ཚོམ་པ་པོ་དོ་སྲོད།

སེམས་ཁལ་མ་བྱེད། སྲོ་སྤང་བྱོས།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།

སྲོལ་སྲིད།

༡། སྲོད་དང་བཅུད།

༢། དོན་དོ་མར་ང་ཚོས་ཅི་འདོད།

༣། ཨོ། སྐྱག་པ།

༤། བཟང་སྐལ་གྱི་ཁྱི་སྐྱག

༥། སྲོལ་པའི་ནང་གི་སྲིད་དོན་པ།

༦། ར་ཚོང་གི་གདོང་།

༧། དཀར་ཡོལ་གས་ཁ་ཅན།

༨། ཁྱིམ་བྱ་གསོ་མཁན་ཞིང་པ་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

༩། སྲོད་ཀྱི་འདྲ་པར་གསོག་དེབ།

- ༡༠། “གསུབ་” གྱི་མཐེབ་ཡིག་གཞོན་པ།
- ༡༡། ཡག་སྤྱུག་ཅི་ཡོང་སུས་ཤེས།
- ༡༢། ལམ་ཞོར་བའི་སྤྲོ་འཁོར་གྱི་ལ་ལོ་པ།
- ༡༣། ཉེས་ཅན་པ་སུའང་མེད།
- ༡༤། སེམས་ནད་ཅན་གྱི་མིང་ངན།
- ༡༥། འཆི་བའི་ཚོག་མཆན།
- ༡༦། ནང་པའི་ཀུ་རེ་ཞིག
- ༡༧། དག་སློང་བགྲེས་པོས་རླུན་མི་སྤྲ།
- ༡༨། མཚུབ་མོ་གལ་ཆེ་ཤོས།
- ༡༩། དངངས་འཚབ་འགྲེལ་བཟོད་བྱེད་པ།
- ༢༠། ན་རྒྱག་གཅོག་པའི་འོ།
- ༢༡། མཚོ་འཕྲོམ་གྱི་ཚུ་སྲིན།
- ༢༢། ལྷིང་ཉེ་མ། ངས་ལྷུ་གུ་ཚོ་རྣེད་གྱི་མི་འདུག
- ༢༣། ཅི་ཅིའི་རྟི་ཞིག་གིས་བྱིམ་བྱ་དང་། སག་པ། བ་རྒྱགས་བཅས་འི་ལྷར་
བསད་ཚུལ།
- ༢༤། བསྟོད་བསྐྱེད་འི་ལྷར་དང་ལེན་བྱེད་ཚུལ།
- ༢༥། ལྷར་ཆ་བཅོ་ལའི་བསྟོད་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲིག་སྲོལ།
- ༢༦། སན་མི་ཆེ་ཡི་ཟེར་བའི་ཟ་མ་དེའི་ཐབས་ལམ།
- ༢༧། བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུའི་སྤྲིག་སྲོལ།
- ༢༨། རེ་འདུན་ཉུང་དུ་སྐོངས།
- ༢༩། ཏ་ཅང་དྲན་གསོ་འོས་པའི་ངའི་ཞོར་འཁྲུལ་གསུམ།

- ༡༠། ཇི་བ་མཐའ་མ།
- ༡༡། འབར་རྩེས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཁེ་ཕན།
- ༡༢། ངས་བྱེད་དགོས་སམ། ཡང་ན་མི་དགོས།
- ༡༣། བྱེད་རང་གི་བྱི་ལ་དྲིས།
- ༡༤། གཅེས་སློང་ལས་གསོ་ཐབས་མིན།
- ༡༥། འོ་མ་དང་ཞལ་ཏྲེ།
- ༡༦། ཚོང་པ་ཞིག་གི་གཞོང་འགྲོད།
- ༡༧། རང་ཤེ་རྒྱག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་འབྲུ་སྒྲུམ་གྱི་ཡིད་སློབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད།
- ༡༨། གཉེན་སྲིག་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བའི་གསང་བ།
- ༡༩། བྱུས་རྒྱ།
- ༢༠། ར་བཟི་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གཏོང་བའི་ཉེན་ལ།
- ༢༡། བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་པ།
- ༢༢། དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས།
- ༢༣། ཁིད་ཅེས་འབོད་པའི་ཞི་མི།
- ༢༤། བྱི་ཞིག་གི་དབེན་གནས།
- ༢༥། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དོ་མཚན་ཅན་ཞིག།
- ༢༦། ང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་འགྲུལ་བཞུད།
- ༢༧། མི་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག།
- ༢༨། སློབ་མ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྟན་བཅོས་ལ་ཁྲེལ་དགོད་བྱེད་སྐྱངས་རི་ལྟར་
སྐྱངས་པ།
- ༢༩། ཚེད་མཁས་པ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ།

- ༥༠། སྐྱིན་པས་གཙོང་ནད་སེལ་བར་བྱེད།
- ༥༡། གཉིང་རིང་བའི་ས་དོང་།
- ༥༢། ག་དུས་རྩུབ་བཤད་ན་འགྲིག་གི་རེད།
- ༥༣། ང་ཚོས་ཅིའི་སྐྱར་རྩུབ་ཤོད་གྱི་ཡོད།
- ༥༤། སྤྱི་ལོའི་སེམས།
- ༥༥། ངང་ལག་སློབ་ཐོངས།
- ༥༦། ཨ་མ་ལགས། ང་ཕྱིས་ནས་ཐོན་གྱི་ཡིན།
- ༥༧། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཐོན་འགོ་བ།
- ༥༨། ཞིད་སྤང་སྐྱིམ་པའི་མ་དེ།
- ༥༩། ཡལ་བཞིན་པའི་རྟར་ལའི་གནད་དོན།
- ༦༠། མདའ་ཡབ་གྱི་སྤོང་དུ།
- ༦༡། ངའི་ཨ་མའི་བང་ཁྲི།
- ༦༢། ཞི་མིར་བྱིལ་བྱིལ་ལྡ་བཅུ།
- ༦༣། དམག་དཔུང་སྤྲིག་ལམ་བཟང་ཤོས་གྱི་དམག་སྤྱི།
- ༦༤། མཛེའ་མོའི་སྟོབས་ལྷགས།
- ༦༥། ཞོགས་པ་རེ་རེར་འཕྱལ་འདེགས་ལུས་སྦྱོང་ཉི་ཤུ།
- ༦༦། ལྟོ་བའི་ཤེས་རབ།
- ༦༧། སེམས་ངལ་གྱི་འབྲུང་ཁུངས།
- ༦༨། ཤོག་དོས་བྱེད་ཀ་ཞིག།
- ༦༩། དཀའ་རྟོག་ཆེན་པོ་སེལ་ཐབས།
- ༧༠། སྤལ་པ་མདོག་ཉེས་ལ་འོ་བྱེད་པ།

- ༥༡ ལྷོན་ལམ་མི་རྒྱལ་ཚུལ།
- ༥༢ ལོང་བས་ལོང་བ་འབྲིད་པ།
- ༥༣ ལྷང་ཆེན་ངན་པ།
- ༥༤ ལྷད་ཐོས་པ།
- ༥༥ ལྷ་བཅུན་ཚོས་རྒྱན་ངན་རྫོག་སྤངས།
- ༥༦ ལྷ་འབྲུལ།
- ༥༧ དཀོན་མཆོག་གི་བར་འདུམ།
- ༥༨ ལྷན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ།
- ༥༩ ལ་མའི་སྤོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།
- ༦༠ ལ་མ་ཇི་ལྟར་འཛིན་སྤངས།
- ༦༡ ཟ་མི་རུང་བའི་གིང་ཏོག།
- ༦༢ བརྟམ་བཅོས་པ།
- ༦༣ ལས་བྱེད་བརྟམ་བཅོས་བྱེད་མཁན།
- ༦༤ ཚོགས་ཐོག་གི་བརྟམ་བཅོས་པ།
- ༦༥ ང་དེ་འདྲའི་བཟང་བ་མིན།
- ༦༦ ང་རང་བཟང་ཅམ་ཡིན།
- ༦༧ ལན་འཛོག་འབྲུལ་འཁོར།
- ༦༨ བྱེད་རང་ལ་མི་རྒྱུད་པ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།
- ༦༩ རྒྱུད་པོ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ལག་འབྲེར།
- ༧༠ བྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཅི་ཅམ་ཡིན།
- ༧༡ ངག་བཅད་ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས།

༧༩། བྱང་གི་འག་བཅད།

༧༩། ལུ་སེམ་པོ་མེད་ན།

༧༩། བར་བརྒལ་གྱི་དུས་ཡུན།

༧༩། ལྷིང་རང་འགོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འགོ་འགོ་བར་སྡོད་མཁན་
ཞིག་ཡིན།

༧༩། སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད། རེ་བ་ཅན་ཕྱོགས།

༧༩། འགྲུལ་པ་ཡིན་ན་བདག་པོ་མ་རེད།

༧༩། དྲན་ཤེས་བསྐྱེན་པ་ཙམ་མིན་པར་སེམས་བཟང་ཕྱོགས།

༧༩། དདུལ་མེད་རྒྱབས་གྱི་སེམས་བཟང་།

༡༠༠། སེམས་བཟང་དང་སློ་ལྡིང་པོ།

༡༠༡། འཇིགས་སྤང་བུལ་བ།

༡༠༢། རོ་རྒྱལ།

༡༠༣། དྲིན་ཅན་གྱི་འདྲེ།

༡༠༤། ཡུལ་སེ་ཁོད་ལནད་གྱི་སྐྱུག་པ།

༡༠༥། ཕྱག་འཚལ་བ།

༡༠༦། བྱང་པའི་དཀོན་མཚོག།

༡༠༧། སངས་རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་ཚེད་འགྲན།

༡༠༨། ཟས་ཐོ།

རྒྱུར་བ་པོའི་རོ་སྡོད་མདོར་བསྐྱུག།

གྲུལ་དབང་ཡ་ཀམ་པ་མཚོག་གི་ཆེད་བརྗོད།

x

གྲུལ་ལོ་ ༡༠༡༥ ལོར་ཁོ་བོའི་འདོད་མོས་ལྟར། ལ་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཨ་རིར་
 གནས་འཁོད་དཀྱིན་སྐྱོད་གྱི་རྩོམ་རིག་བརྩམས་ཚུལ་བོད་སྐད་ལ་ཡིག་སྐྱར་
 གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐོར་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་འདོམས་ནས།
 ད་པན་དཀྱིན་ཡིག་ནས་རྩོམ་རིག་གི་བརྩམས་ཚུལ་ཅི་ཅམ་བརྒྱུར་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་དཔེ་སྐྱོད་དང་དཔེ་སྐྱོག་གནས་ཚུལ་སོགས་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་དང་།
 ཡང་དེར་འདོམས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྩམས་གྱིས་ཅི་དང་ཅི་བརྒྱུར་དང་སྐྱར་བཞིན་
 པ་དང་། ཡིག་སྐྱར་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་ཅི་འདྲད་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
 སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཕྲོས་མོལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཉིན་འཁྲུངས་སུ་
 ཚོགས་པ་ཡིན། ཚོགས་འདུ་དེའི་སྟེང་དུ་ང་ཚོ་ཚང་མས་སྤྱིག་འདུགས་ཅན་
 དང་འཆར་གཞི་ཅན། ལས་རིམ་ཅན་གྱི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་བརྩམ་
 བ་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་དོས་འདུན་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་ལྟར། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་
 “འགྱུར་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱུད་”གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་འགོ་བརྩམས་ཤིང་། ད་ལྟ་བོད་
 འགྱུར་མ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འཕུལ་དེབ་ཀྱི་རྣམ་པར་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པའི་སྐབས་
 འདིར། ཁོ་བོས་ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་ལུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་འགའ་
 བཤད་དགོས་བྱུང་།

ང་ཚོས་དེང་རབས་པོད་ཀྱི་ཡིག་སྐྱར་ལ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན། དེའི་
 དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱར་བྱའི་རྣམ་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་
 རྣམ་ཡིག་གི་ནང་དུ་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་གསལ། ལྟ་བུ་ཞིག་ །ཡང་ན་ཚུམ་
 ལྟངས་ཤིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཤེས་ཚད་དཀྱུས་
 མ་ཡིན་པའི་སློབ་པ་པོ་ལ་མ་དམིགས་པར། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚུང་དུ་ཞིག་
 གི་མོས་ཁམས་དང་བསྐྱབ་ནས་གྲགས་ཚོམ་ཁོ་ན་སྐྱར་ཐབས་བྱས་ཡོད། རང་
 གི་རྣམ་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཤེས་ཚད་དཀྱུས་མའི་བཞུག་བྱ་བ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་།
 རང་གི་རྣམ་ཡིག་གི་ཚེ་ཚད་ལ་སེམས་ཁུལ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ཡུལ་
 དེ་བཟུང་ནས་ལྟ་བུ་གང་མཐོ་དང་། ཤེས་ཡོན་གང་གསར། ཚུམ་སྟངས་དམིགས་
 བསལ་ཅན་གང་ཡིན་གྱི་གྲགས་ཚོམ་འགའ་རེ་བདམས་ནས་ཡིག་སྐྱར་བྱས་ན་
 ལོས་ཚོག་ཀྱང་། ད་ལྟ་ང་ཚོ་རྣམ་ཡིག་གི་ཚེ་ཚད་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 དུས་ལ་སྐབས་ཡོད་པའི་ཁར། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཤེས་ཚད་དཀྱུས་མའི་མོས་
 ཁམས་དང་མཐུན་པའི་བཞུག་བྱ་བ་ཅང་དགོན་པའི་གནས་སྟངས་འདི་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས། ང་ཚོས་འདས་པའི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་
 བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྐབས་ཡོད་སྟེ།

xi

རྣམ་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ཤུགས་རྒྱས་རྒྱ་ནི་རྣམ་ཡིག་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་
 མཁལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་ཡོན་ཅན་
 གྱི་སྤྱི་ཚོན་ཚུང་དུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྟ་བུ་མཐོན་པོ་རེ་དང་། ཤེས་ཡོན་གསར་
 པ་རེ། ཚུམ་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་ནང་འབྲེན་བྱས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། རྣམ་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ཤུགས་ནི་རྣམ་ཡིག་དེའི་
 སྤྱོད་སློབ་བཞི་སྟེ། ངག་ཐོག་གི་བཤད་ཉན་གཉིས་དང་། ཡིག་ཐོག་གི་འབྲི་སྟོག་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མངོན་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ན་རང་གི་རྣམ་ཡིག་ཐོག་སྟོག་

མཁམ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐད་ཡིག་དེའི་གསོན་ཉམས་ཤིག་
 མངོན་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མཁམ་ནི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་གཅིག་པོས་མི་ཚོགས་
 པར། སྐད་ཡིག་དེ་བེད་སློབ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ཁོངས་སུ་སློབ་མཁམ་གྱི་གྲངས་
 འབོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་སློབ་པ་པོའི་
 མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་རང་སྐད་དུ་བརྒྱུ་མས་པ་དང་གཞན་སྐད་ནས་བསྐྱར་
 བའི་བཞག་བྱ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དགོས། དེ་ནི་སྐད་ཡིག་དེ་ལ་གསོན་ལྷགས་
 སྤྱིན་པའི་རྣམས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་
 གྱི་ཤེས་ཚད་མཐོར་འདེགས་གྱི་མཐུན་ཞུན་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
 རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་“འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་”གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་
 དམིགས་ཡུལ་ནི། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚོན་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་རང་
 གི་སྐད་ཡིག་གི་ནང་ན་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་གམ། ལྟ་བུ་ཞིག་གམ། ཡང་ན་
 ཚོམ་སྣངས་ཤིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཅོམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་རྙིང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར།
 སྐད་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ལྷགས་རྒྱས་པའི་མཐུན་ཞུན་དུ་འགྲུར་རྒྱའི་བཞག་བྱའི་
 ཚོགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་པ་པོ་པོའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་ཡང་བརྗོད་
 བྱ་ཐུག་པ་དང་རན་སློབ་ཅན་མ་ཡིན་པ། གྲགས་ཚོམ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་མཁམ་མང་
 པོས་སློབ་བདེ་ཞིང་གོ་ཐུབ་པའི་བཞག་བྱའི་ཚོགས་ཤིག་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
 མཁོ་སློབ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད།

xii

སློབ་མཁམ་ཉུང་བའི་གྲགས་ཚོམ་གྱི་ཡིག་བསྐྱར་ནི་ཡིག་བསྐྱར་གྱི་བྱ་བ་
 ལམ་སྟོང་མ་བུར་བའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་དག་མི་འབྱུང་
 བའི་ཆེད། ཡིག་སྐྱར་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་དང་པོ་བསྐྱར་བྱ་འདེམས་དུས་ནས་
 གྲགས་ཚོམ་ཡིན་མེད་ལ་བལྟ་བ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཚོང་རའི་བྱིན་ཚད་དང་།
 སྐད་ཡིག་གཞན་པ་ཅི་ཅོམ་ལ་བསྐྱར་ཡོད་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་གྱི་ཡོད།

གྲགས་ཚཱ་ཡིན་ཀྱང་ཚོང་རར་རྒྱགས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཡིག་རྒྱུར་གྱི་གས་སུ་
 འདེམས་གྱི་མེད་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཚོང་རར་རྒྱགས་ཆེ་ནའང་བོད་པའི་རྫོག་ཁམས་
 དང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད། རང་རེའི་རྫོག་པ་པོ་མང་ཆེ་བའི་མོས་ཁམས་ཤེས་
 ཆེད། ང་ཚོས་དྲ་ཐོག་དཔེ་དབ་སློང་མོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། དཔེ་རྒྱུན་དང་
 འགྲེམས་སྡེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་རྒྱས་ལོན་བྱས་པར་མ་ཟད། རྒྱན་དུ་ཤེས་
 ཚད་འདྲ་མེན་གྱི་རྫོག་པ་པོ་དང་སློང་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱས་ལོན་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། “འགྱུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་”ཀྱི་བོད་འགྱུར་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྡེལ་བ་དང་།
 དེའི་རྫོག་གྲངས་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་མོས་ཁམས་ཇི་གསལ་
 དུ་འགོ་རྒྱ་དང་། མ་འོངས་པའི་འགྱུར་རྣམས་རྫོག་པ་པོའི་མོས་ཁམས་དང་ཇི་
 མཐུན་དུ་འགོ་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད།

མ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོ་བ་ཤོར་ཚབས་རྒྱུང་བའི་འགྱུར་ཚོགས་ཤིག་སྡེལ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་
 ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་ལུལ་ཞིག་ཡིན། ད་པན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུར་ནི་དབྱིན་
 རྟན་ནས་བརྒྱུར་བ་རེ་ཤས་མ་གཏོགས། བོད་འགྱུར་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་
 བརྒྱུར་བ་ཡིན། རྒྱ་རྟན་གྱི་བརྒྱུས་ཚོས་རྒྱ་ཡིག་ནས་ལོས་བརྒྱུར། རྟན་རིགས་
 གཞན་པའི་བརྒྱུས་ཚོས་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་ཡང་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་
 བརྒྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་མ་བརྒྱུར་བ་ལས་བརྒྱུར་བ་ལེགས་ཚོགས་
 ཆེ་བ་སློས་མེད་ཡིན་ཀྱང་། ཚཱ་རིག་བརྒྱུས་ཚོས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིར་
 བཏང་འགྱུར་ཐེངས་དང་པོའི་རྟན་ནས་མ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོ་བ་གང་འཚམས་ཤིག་
 ཤོར་འགོ་བ་དང་། འགྱུར་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྟན་སུ་མ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོ་བ་སྤར་ལས་
 ཀྱང་མང་བ་ཤོར་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཚོད་དཔག་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་
 མ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོ་བ་ཤོར་ཚབས་ཇི་རྒྱུ་དུ་གཏོང་ཆེད། དབྱིན་རྟན་གྱིས་གཙོས་པའི་
 མ་ཚོམ་གྱི་རྟན་ཡིག་རང་ནས་ཐད་ཀར་བརྒྱུར་བའི་འགྱུར་ཚོགས་ཤིག་སྡེལ་

འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་པན་བོད་པ་རྣམས་ལ་འདིས་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་ནི་
རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དང་དབྱེན་སྐད་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་
ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་སྐད་ཡིག་དེ་གསུམ་པོའི་བརྒྱུ་མཐུན་ཆོས་ཡིག་སྐྱར་
བྱ་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱར་མཐུན་ལས་
གཞི་འདིར་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བའང་ཡོད།

མ་ཚོམ་གྱི་བྱོ་བ་ཤོར་ཚབས་རྒྱུང་བའི་འཇུར་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་རྒྱུའི་ཆེད། ང་
ཚོས་དང་བོ་ལོ་རྒྱུ་བ་འདེམས་དུས་ནས་དེའི་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཚད་དང་། ཡིག་
སྐྱར་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་བཅས་ལ་རྒྱས་ལོན་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་པར་མ་ཟད། བརྒྱར་བྱ་གང་
ཡིན་ལས་ཤོག་གྲངས་རི་ཅམ་དཔེ་མཚོན་དུ་བརྒྱར་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཤི། མ་ཚོམ་གྱི་ནང་
དོན་དང་བྱོ་བ་བོད་སྐད་དུ་རི་བཞིན་འདྲེན་ཐུབ་མིན་ལ་བལྟས་ཏེ་བརྒྱར་མཐུན་
འདེམས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཅམ་གྱིས་ད་དུང་འཇུར་གང་ཞིག་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་
ཚུད་མིན་ཐག་མི་ཚོད་པར་འགག་སློབ་མ་ཞིག་བརྒྱལ་དགོས། དེ་ནི་སྐད་ཡིག་
གཉིས་ལ་ནང་བྱུང་ཚུད་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱར་བེན་པའི་འཇུར་མ་དེར་མ་ཚོམ་གྱི་
ནང་དོན་དང་བྱོ་བའི་བྱང་ས་ཚད་གཅིག་ཤུར་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ། མ་ཚོམ་གྱི་ནང་
དོན་དང་བྱོ་བའི་བྱང་ས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་མ་སྤེབས་བར་དུ་སྐྱར་མཐུན་ལ་
འཇུར་བཅོས་ཀྱི་རེ་སྐུལ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

xiv

འཇུར་གང་ཞིག་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྱོ་བ་མ་ཤོར་བའི་སྤོང་ནས། བོད་
སྐད་དུ་གོ་བདེ་བ་དང་། བརྗོད་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ནི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ལས་གཞི་
ཚང་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཡིན། དེ་ལྟར་
ཡོང་བ་ལ་ང་ཚོས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྱོ་བ་བྱང་ས་ཚད་
ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སྤེབས་ན་གཞི་ནས་ཚོམ་སྤྲིག་གི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་སྟེ། བོད་
སྐད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱར་ལ་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྱོ་བ་ལ་འཇུར་

བ་ཅི་ཡང་མི་གཏོང་བའི་སྐོར་ནས། ཆོག་སྐྱོར་དང་དག་ཆ་ལ་ལུ་དག་གིས་བོད་
མི་སྐོག་པ་པོ་ལལ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐོག་བདེ་བ་དང་གོ་བདེ་རུ་གཏོང་
གི་ཡོད།

ཡིག་སྐྱར་ལས་གཞི་མང་པོ་ལ་སྤྱད་མོང་གི་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་
པ་ནི་ཐ་སྙད་གསར་པ་མང་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གྱུར་མི་ཡོང་བ་དེ་
ཡིན། དེར་སང་དབྱིན་བོད་ཤན་སྐྱར་གྱི་ཆོག་མཛོད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
དག་ཐ་སྙད་གསར་འཕེལ་གྱི་རྗེས་མི་ཟིན་པ་དང་། གཅིག་གྱུར་མི་ཡོང་བའི་
དཀའ་ངལ་ངང་གནས་བཞིན་ཡོད། “འགྱུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་”གྱི་ལས་འཆར་
འདི་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་ལས་གཏོལ་ཐབས་མེད། ལས་གཞི་འདིས་ཐ་སྙད་གསར་
པ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་མི་སྲུབ་ནའང་ཐ་སྙད་གསར་པ་རྗེ་ལྷུག་དུ་གཏོང་ངེས་པ་
དང་། དེ་དག་ལས་ཐ་སྙད་གང་མང་ཞིག་མ་འོངས་པར་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་
གསར་སུ་འགོ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་དོ་དམ་ཆོགས་རྒྱུད་གིས་
ལས་གཞི་འདིའི་ཆེད་དུ་དབྱིན་སྐད་གྱི་ས་མིང་། མི་མིང་། དམིགས་བསལ་སྐྱ་
བརྒྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་སྙད་སོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་ལ་སྐྱ་འབབས་
བྱེད་སྤངས་ཤིག་གཏན་འབབས་བྱས་འདུག །འདིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཁོངས་སུ་
ད་ཕན་བརྒྱུར་ཚར་བ་དང་མ་འོངས་པར་བརྒྱུར་རྒྱུའི་བརྒྱུ་ཚར་ཚར་མ་རྟེ།
དེབ་ཀྱངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གྱི་ནང་དུ་ས་མིང་མི་མིང་དང་། དམིགས་བསལ་
སྐྱ་བརྒྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་
པ་འདིས། བོད་ཕྱི་ནང་གཞིས་ཀའི་དབྱིན་སྐད་གྱིས་གཙོས་པའི་ཕྱི་སྐད་གྱི་ས་
མིང་མི་མིང་སྐྱ་འབབས་བྱེད་སྤངས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་ལ་ཞབས་འདེགས་ངེས་
ཅན་ཞིག་འགྲུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་”ཀྱི་སྐྱུར་མཁམ་གྱི་གྲས་སུ་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོང་གིས་སྤྱད་པའི་ལོ་ན་དུག་ཅུ་བརྒྱལ་བའི་ཡིག་སྐྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེར་སང་གི་སྐྱུར་ཡིག་སྐྱུར་མང་སྦྱོང་བའི་མཐུན་ཉེན་སུམ་སུམ་ཚོགས་པོའི་འོག་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་ལོ་ན་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུར་སོན་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། ད་དུང་བོད་ནང་གི་ཡིག་སྐྱུར་བ་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་དང་ཨ་རི་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་ཡོད། བྱད་མེད་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད། ཡིག་སྐྱུར་གྱི་ལས་གཞི་ཅིག་ལ་ཡིག་སྐྱུར་བ་ལོ་ཚད་དང་། རྒྱལ་ཁོངས་། མོ་མོ་སྐྱ་འདྲེ་མས་བྱུང་བ་འདི་འདྲ་ད་པམ་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཡིག་སྐྱུར་གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱུར་མཐུན་ནས་ཡིག་སྐྱུར་བ་གང་མང་ཞུགས་ནས། ཡིག་སྐྱུར་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཚོགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མ་ཡིན་པར། བོད་ཕྱི་ནང་གཞིས་ཀར་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀུན་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་། ང་ཚོ་སྤུན་མོང་གི་འབད་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལས་གཞི་འདི་བོད་ཀྱི་སྐྱུར་ཡིག་ལ་གསོན་ཤུགས་སྐྱེན་པའི་མཐུན་ཉེན་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

xvi

ཁོ་བོས་སྐྱོང་བརྗོད་འདིའི་མཇུག་སྐྱིལ་མཚམས་འདིར། ལས་འཆར་འདིའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ལེགས་སའི་བཞུགས་བརྗོད་དང་བཀའ་ངིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཟན་པད་མ་འབུམ་དང་། མཁྱེན་ལྡན་མ་ཁི་རེ་སི་ཏེ་ན། ཟན་བསྟན་འདྲིན་དགེ་ལེགས། ཟན་དགེ་འདུན་རབ་གསལ་བཅས་ཡིག་བསྐྱུར་དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་དང་སེམས་ཤུགས། ཡིག་བསྐྱུར་བ་མོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྗོ་རུས་ཤུག་པའི་འབད་པ། དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་བང་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྐྱ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱོར་བཅས་མེད་ཆོ་ལས་འཆར་འདི་འང་དབྱར་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་ལྟར་བཀའ་མདངས་ཆེ་བ་ཙམ་ལས་སྤྱིང་།

པོས་དབེན་པ་འགྱུར་ངེས་རེད། དེས་ན་ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐམས་
ཅད་ལ་བཀའ་ངོན་ཆེ་ལན་བརྒྱར་ཉུ་བ་ཡིན།

ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལོར་བྱང་ཕྱོགས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་
ཁམས་སུ་བྲིས།

དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གི་སྡོན་སྦྱང་།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཚུ་བརྒྱད་”ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡད་པལ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱལ་སྤོན་ལས་རྫོང་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འོག་ནས་བཙུགས་པའི་ལ་ཚེ་ཡི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན། ལས་གཞི་འདི་ནི་པད་མ་འབྲུམ་དང་། ལི་རེ་སི་ཉི་བ། (Kristina Dy-Liacco) བསྟན་འཛིན་དགེ་ལེགས། དགེ་འདུན་རབ་གསལ་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་གཞི་འདིས་གཙོ་བོ་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུགས་པའམ་ཡང་ན་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་བྱིན་པའི་གྲགས་ཚོམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བདམས་ནས་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱུར་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་པ་བྱིངས་ཀྱི་སློབ་ཁམས་དང་མཐུན་ཞིང་། སློབ་པ་གོ་མུབ་པ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་ཚོམ་བདམ་རྒྱ་ནི་ཡར་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྤོན་ལས་རྫོང་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཡིན་ལ། “འགྲུར་བརྒྱ་བརྒྱད་” ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་ཡིག་སྐྱུར་ལས་གཞི་གཞན་པ་དང་མི་འདྲ་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

xviii

ཐེངས་འདིར་ང་ཚོས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཙུན་པ་སྟོན་གྲགས་ཅན་ཨ་ཇན་གླེ་རམ་ལགས་ཀྱི་བརྒྱུགས་ཚོམ་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། རྫོང་མུང་བྱོས།” ཞེས་པ་འདི་འགྲེམ་སྟེལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བརྒྱུགས་ཚོམ་འདི་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་མི་ཚོ་ལ་ཀུ་རེ་དང་རྒྱུར་ཟེའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་འབྱེད་ཅིང་མཐོང་སྣང་གསར་པ་སྟེར་བའི་བརྒྱུགས་ཚོམ་གི་ཏུ་མངོན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ལས་བརྒྱུས་ཏེ། སློབ་མཁན་ལས་དང་པོ་བརྒྱུགས་ལའང་སེམས་ཀྱི་

འབྲེར་མོ་གསར་པ་རེ་སྟེར་ནུས་པའི་ལེའུ་ཤིན་ཏུ་ཚུང་ཏུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་
ལྷུང་པར་བྱས་ཡོད།

སྐྱུར་པ་པོ་དང་མ་ཚེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་སྐྱུར་ཡང་ང་ཚོའི་ལས་གཞི་འདིའི་
ཆ་ཤས་སུ་དེབ་འདི་བསྐྱར་གནང་བ་ལ་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་
རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ན་བཞུགས་པའི་ང་ཚོའི་གྲོགས་པོ་འཇིགས་
མེད་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་དང་སྐྱུར་གྱི་སྐོ་ནས་བོད་འགྲུར་མ་འདིའི་དག་ཆ་དང་
ཚིག་སྐྱོར་ལ་ཞུས་དག་གནང་བ་དང་། ཨ་རིའི་གོང་ཁྲིའ་སྟོ་སི་ཤོན་ཀྱི་ཡོད་པའི་
ཤེས་རབ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔེ་དེབ་འདིའི་པར་དབང་དམིགས་བསལ་གྱི་གོང་
ཚད་ཚུང་བར་གནང་བ་བཅས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

མཐར་ཚུམ་པ་པོ་འདུལ་བ་འཇིག་པ་ཨ་ཇན་ ལྷེ་རམ་ལགས་ཀྱིས་དེབ་འདི་
ཉིད་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་པར་སྐྱུན་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་རང་
བཞིན་གྱི་ཆེད་བརྗོད་བསྐྱུལ་བ་ལ་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་རྗེ་
ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཐའེ་མན་གྱི་དམ་ཚེས་བང་མཛོད་ཚོགས་པས་སྐྱུང་དེབ་
འདིའི་སྐྱུར་ཡོན་དང་ཚོམ་སྒྲིག་གི་འགྲོ་གྲོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུར་དེབ་
འདི་ཉིད་སྐོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྐྱུར་འདུལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབྱུ་
འཇིག་དང་ལས་སྐྱེ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ད་དུང་མཁྱེན་ལྡན་མ་སྟེ་ཨ་
ཏུ་བཀྲ་ཤིས་སྐོལ་དཀར་གྱིས་དང་སྐྱུར་གྱི་སྐོ་ནས་དཔེ་དེབ་འདིའི་རྩམ་འགོད་
གནང་བ་ལ་ཡང་སྤྱད་སྤྱོད་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ཚུམ་པ་པོའི་ཆེད་བརྗོད།

དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་
སྨོ་བ་བསྐྱེད། སྤྱག་བསྐྱེད་འདོད་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་སྨོའི་ལས་ཤིག་རེད།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཉིད་རྒྱལ་བྱེད་
ཚལ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡོང་བར་སྨོ་བ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། རྒྱལ་
པོས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་སྨོ་ཞིང་འཇུག་བཞིན་བཞུགས་པ་
ལ་མཇུག་བའི་ས་བདག་སྨོ་བར་བྱེད་ཅེས་ཞུས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལན་དུ།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་སྦངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་འདོད་བའི་ལས་
ལ་ཞུགས་སྐྱབས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་དོ།

XX
དེས་འདིར་འཁོད་པའི་གོ་སྐབས་གང་ཞིག་ལ་ཏ་ཅང་གནད་ཟབ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་བསྐྱབས་བྱ་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་ལ་སྨོ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་དྲན་གསོ་ཐོབ་པར་ཤོག།

༡༠༡༽ ལོའི་ལྷ་བདུན་པར། ཨ་ཇན་ རྗེ་རམ་ཀྱིས་བཟེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས།
། རྟོང་གསལ་ནི་ཚོམ་པ་པོས་བོད་ཡིག་གི་འགྲུར་འདི་ལ་ཆེད་དུ་གནང་བའོ།།

སྐྱུར་བ་པོའི་འགྲུར་བྱང་།

དེ་ཡང་རི་རྐྱང་དུ་མདོ་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས།

འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཚེ་མོ་ན།།

བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས།

བདེ་བ་རྒྱང་ལ་ཆགས་པ་དེས།།

ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ཐོབ་མི་གྲིད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྐྱུར་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་བདེ་བ་ཡང་དག་
པ་ཞིག་འབྱུང་དཀའ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་
ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་སྐྱེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་།
བདེ་བ་སྐྱུབ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་ཐབས་ལ་འབད་ཀྱི་ཡོད་པའང་སྐྱེ་མཚུངས་
རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟམ།

xxi

སྐྱུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་།།

སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་།

བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་ལྷག་པས།།

རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འདོམས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དེང་སང་བརྗེ་འཕྲིན་དང་འཕྲུལ་རིག་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་
མང་པོ་ཞིག་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་དང་། ལས་ཉེན་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་ཏེ། མི་ཚེའི་ནང་སྦྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཤས་ཆེ་བ་བསྐྱབས་
པ་མ་གཏོགས། རོན་དམ་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་རྒྱབ་མཁན་ནི་ཉ་ལམ་ཉེན་མོའི་སྐར་
མ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱབ་ངག་མཁན་གྲགས་ཅན་གྲུ་ལིབ་ཀྱིས།

ཐལ་རུལ་གདོང་ལ་རྟག་གནས་ཀྱང་།།
མེ་ལོང་འཕྲི་བཞིན་བསྐྱད་པས་སྤང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། ཚོམ་པ་པོས་"སེམས་ཁྲལ་
མ་བྱེད། རྫོང་ཐུང་བྱོས།" ཞེས་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ལ་བཞད་གད་གྱི་ཉམས་འགྱུར་
ལྡན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱུད་ཅན་གྱི་དེབ་འདི་བྲིས་གནང་པར་མདོན།
ཁོང་གིས་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་ལྟ་བ་དང་།
གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྫོམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་སོགས་མ་
ཡིན་པར། ཉ་ཅང་གོ་བདེ་ལ་ཚིག་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཉེན་རེ་ཉེན་རེའི་མི་ཚེ་
སྦྱེལ་སྦྲངས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཀུན་སྐོང་དང་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚུགས་དང་། སན་ཚུན་
དབར་ལ་བསམ་ཤེས་བྱེད་སྦྲངས། གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱབ་སྦྲངས། མི་ཚེའི་ནང་
རྒྱན་བཟང་ངན་རི་འབྲ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་རང་གི་འཇིན་སྦྲངས་ལ་འགྱུར་བ་
གཏོང་ཚུལ། རྒྱན་ངན་གྲོགས་སུ་འགྲུགས་ཚུལ་དང་། དེས་འབྲུང་གི་སྒོ་སྦྱེད་
ཚུལ་སོགས་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་སྦྲངས་ལ་དཔེ་སྦྱར་ཏེ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ནས་
དངས་པའི་བེའུ་བུ་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ། རྫོག་པ་པོ་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་དེས་པ་
ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། མདོར་ན། མཉམ་མེད་ལྡན་མེད་གེས།

xxii

ཚོས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ།།

ཡིད་ནི་གཙོ་ཞིང་སྟོན་ལ་འགྲོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།

བདེ་སྲིད་ཅེས་པ་དེ་གཙོ་ཆེར་རང་གི་བསམ་སློབ་འབྲེལ་སོ་ལ་རག་ལུས་པ་
གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་ལ་སན་ཐོགས་ཡོང་ས་རེད་
སྟམ་སྟེ། སྤན་ནས་བོད་རྣམས་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་ངལ་བ་བསྟེན་པ་ཡིན། དེ་བའི་
ད་བར་རྣམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཏུ་བརྒྱུར་བྱེད་པ་མ་ཟད་བྱིན་
རྒྱལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གསལ་གྲིག་གྲུང་རེད། འདི་ཉིད་ལ་ཆེའི་འགྲུང་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་བརྟུག་པ་དང་། ལུས་དག་རིམ་བཤོད་ཀྱིས་མཐར་འབྲས་བུ་གཡུར་
ཏུ་བའི་ལོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྟེ། སྤན་ནས་གཙོ་ཆེར་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་གནས་
དམ་པ། རྒྱལ་དབང་ཀུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་། ཡང་སྟོས་གཏོང་བོད་ཅན་
ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་དམ་ཚོས་བང་མཛོད། ལྷག་པར་སྐྱུ་ཞབས་པར་འབྲུམ་ལགས།
སྐྱུ་ཞབས་དགེ་འདུན་རབ་གསལ་ལགས། སྐྱུ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་དགེ་ལེགས་
ལགས། ལྷུ་རྒྱུད་ཁི་རེ་སི་ཁི་ན་ལགས་བཅས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་བྲིན་སླ་
ལྷག་ཏུ་ཆེ་ཞེས་ལན་བརྒྱུར་ལྷུ་རྒྱུ་ཡིན།

xxiii

དགེ་སྟོང་ཨ་ཇན་གྱི་རམ་གྱིས་བཅམས་པའི།།

གཏམ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་མེ་ཏོག་དག །

བོད་རྣམས་གསེར་གྱི་སྲད་བུར་བརྒྱུས་བྱས་ཏེ།།

གངས་རྒྱུངས་བོད་མིའི་མགུལ་བ་བརྒྱན་འདིས་གྲུང་།།

བོད་རྣམས་སྲིད་མཐར་གནས་པའི་སྟོན་འདུན་ལྷ།།

སཀླུ་ལེམ་རྒྱལ་སྐྱེས། བརྒྱ་ཆེ་དབང་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཚུམ་པ་པོ་དེ་སྒྲིབ།

ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་མམ་སོ་མ་ཏ་ཐེ་ར་སྟེ། མང་པོས་གཅེས་མིང་དུ་ ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་
 ཞེས་འབོད་པ་ཁོང་ནི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ལོན་ཏོན་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༧༥༡ ཟླ་ ༡
 ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐྱེས་པ་དང་མིང་ལ་ སི་ཐར་སྟེང་ཚི་ཞེས་བཏགས། ཁོང་ནི་དེ་ལ་
 ཚེས་གཤམ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ལྡོངས་ཡོད་པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་
 ལ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༧༦༠ ནང་ ཞེས་རྗེ་དེ་རྗེ་སྟོབ་ལྷ་ཚེན་མོར་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་
 སྟོབ་གཉེར་གྱི་སྟོབ་ཡོན་ཞིག་ཐོབ། སྟོབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་དགེ་སྟོང་བརྒྱབས་ཏེ་
 བཀའ་འོས་ ཨ་ཇན་ ཚ་ རྟོ་རྟིན་ཡ་ན་ མ་ཏ་ཐེ་རའི་དུང་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་
 གཉེར་བྱེད་རྒྱུར་ཐའེ་ལ་ནད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་བསྐྱོད་སྟོན་ལ་འབྲིང་རིམ་སྟོབ་
 ལྷའི་དགོ་རྒྱལ་ལོ་གཅིག་གནང་། དགོ་རྒྱལ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ལ་དབྱིན་
 རིའི་སྐད་དུ་འདུལ་བྲིམས་གྱི་ལམ་སྟོན་ཞིག་ཕྱོགས་རྒྱིག་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་
 གནང་པ་བཞིན། རྗེས་སུ་དེ་ནི་དེང་སང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་ཁབ་དུ་ཡོད་པའི་
 གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་དགོན་པ་མང་པོའི་ནང་དུ་འདུལ་བྲིམས་གྱི་གཞི་འཛོག་
 ས་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

xxiv

དེ་རྗེས་“རྒྱུ་ཕྱོགས་ཨོ་སི་ཕྱི་རི་ལི་ཡའི་ནང་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་” ཞེས་པས་
 ཚོས་བཤད་གྱི་ལས་འགན་ཐད་ ཨ་ཇན་ ཇ་ ལྷ་རོ་ལ་ཕྱག་རོགས་ཞུ་བར་བཀའ་
 འོས་རྗེ་རམ་མཚོག་ཨོ་སི་ཕྱི་རི་ལི་ཡའི་སར་དེ་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས།
 ཐོག་མའི་ཚར་ཁོང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཕར་དེ་གྱི་གྲོང་གསེབ་གྱི་ཁང་པ་རྗེང་པ་ཞིག་
 དུ་བཞུགས། འོན་ཀྱང་ ༡༧༩༩ གྱི་ལོ་མཇུག་དུ་སྟོ་སར་དེ་གྱི་སར་ཐན་ཐིན་ཞེས་
 པའི་རི་འདབས་སུ་ནགས་ཚལ་ཅན་གྱི་ས་ཚུལ་ཞེས་ཀར་དགུ་བརྒྱུ་ལོ་བདུན་ཅན་

ཞིག་ཉམས་པ་རེད། ས་ཆ་དེ་རྗེས་སུ་རྫོང་རྒྱུ་ཡ་ན་ཞེས་པའི་དགོན་པར་གྱུར། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཚུན་གྱི་མིང་ལ་ཨ་ཇན་ཆ་རྫོང་རྒྱུ་ཡ་ན་ཡིན་སྟབས་དགོན་པའི་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། རྫོང་རྒྱུ་ཡ་ན་དེ་འཇམ་གྱིང་ཕྱེད་གོ་ལའི་རྫོང་མཚན་གྱི་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་ནང་དུ་ནང་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་དགོ་འདུན་པའི་ཚོགས་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད།

ས་ཆ་དེར་སྡོན་མ་ཁང་པ་གཅིག་གྲུང་མེད། རྣམས་དེ་དུས་སར་ད་གོང་ཁྱེད་དུ་ནང་པ་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་མེད་ལ་ཡོང་སྡོ་ཡང་ཉུང་དུ་ཡིན་སྟབས། འགོ་གོར་ཉུང་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་འདུན་པས་གནས་ཁང་ནམས་རྒྱག་རྒྱུའི་འགོ་བརྟུགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་གྱིས་ཁང་བཟོའི་ལག་ཤེས་སྦྱངས་ཏེ། ད་ཡོད་ཁང་པའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་གིས་བརྒྱབ་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ཨ་ཇན་ཇ་རྩ་རོ་ཡིས་ཀུབ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡ་ནས་ལས་ཀའི་ཡུང་སེང་ལྷན་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོང་རྒྱ་ས་ལ་བབས་པས། རྫོང་ལྷན་དུ་ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་ལ་འགན་ཁུར་ཐོག་པ་རེད། ཐོག་མའི་རྫོང་དོགས་ལ་སྣོད་མེད་ཀྱིས་ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་གྱིས་རྫོང་ལོག་ཆེན་པོའི་རྫོན་པ་འགན་ཁུར་དེ་སྐབས་པ་དང་། རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཁོང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡ་དང་རྫོང་ཤར་ཨོ་ཤར་ཡའི་ཡུལ་གྱི་ལག་དུ་བཞད་གད་ལྟན་ལ། རྫོང་བུ་ལེན་པའི་གསུང་ཚོས་གནང་བར་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུའི་འགོ་བརྟུགས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ལོའི་མི་རྗེས་སར་གོང་ཁྱེད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་ཚོགས་འཇོམས་དང་། འཇམ་གྱིང་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཞའི་ཐོག་ལ་ཁོང་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ཁོང་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་སར་ད་གོང་ཁྱེད་ཚོགས་པའི་འཇམ་གྱིང་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཞའི་པའི་བཀོད་སྤྱི་ག་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོས་ལེན་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གིས་ནད་པ་དང་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་རིགས། བཙོན་པ། འབྲས་ནད་

ཀྱིས་ཟིན་པ། རྫོང་རྒྱལ་རྒྱུང་འདོད་ཡོད་རིགས། དེ་བཞིན་རྫོང་རྒྱུ་ཡ་ན་དགོན་
པའི་གྲུ་པ་རྣམས་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་སྟེ་ཐུགས་སྦྲུང་བཞེས་རྒྱུ་
མཚམས་འདྲི་བ་བྱས་མེད།

ད་ལྟའི་ཆར་ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་ནི་རུབ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་སར་མན་ཐིན་གྲོང་
རལ་གྱི་ནང་གི་རྫོང་རྒྱུ་ཡ་ན་དགོན་པའི་མཁན་པོ་དང་། རུབ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་
ཡའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དེས་སྟོན་པ། སྟོན་ཐོར་རི་ཡའི་ནང་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ། རྫོང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་ནང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ། སིང་རྩ་ཕོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་པའི་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་བཅས་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་གིས་ཨོ་སི་ཐི་
རི་ལི་ཡའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཐུན་ཚོགས་ཤིག་འདུགས་རྒྱུར་ནང་པའི་ཚོས་ཕྱོགས་
རིས་མེད་ཀྱི་གྲུ་པ་དང་བཅུན་མ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད།

xxvi

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་རྗེ་བ་བཅུ་པའི་ནང་ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་ལ། ཁོང་གི་འཆར་
ལྗང་དང་། འགྲོ་བྲིད། ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་ཞུ་བྱས་པ་བཅས་
ཀྱི་བྱ་དགའ་ཅུ་ཁར་ཐིན་སློབ་ཆེན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཚོན་ཁར་ཐིན་གྱི་གཟེངས་
རྟགས་སྤུལ།

ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་གྱིས་“སྤྱི་བ་འདུད་འཁོར་གང་འདི་གུས་མངགས་པ་རེད།”
དང་། “པ་རོལ་དང་། བདེ་ཆེན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག” “མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
རྒྱལ།” བཅས་པའི་དེབ་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད། ཨ་ཇན་རྗེ་རམ་གྱི་ནང་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་གཏམ་བཤད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་ད་ཆ་སློབ་རུལ་གྱི་འཁོར་ཐག་དང་།
བརྟན་འཕྲིན་གཉིས་ཀའི་ནང་རིན་མེད་དུ་སལ་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱུར་བའི་
ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་བྱུང།

ཕྱོད་མེད།

ངང་ལག་ལ་ཤེས་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད།

ངང་ལག་ནི་གང་ས་གང་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཅང་། ང་ཚོས་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་
ཚང་མ་ཤེས་པར་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། དོན་དངོས་སུ་ང་ཚོས་ངང་ལག་གི་པགས་པ་ཡང་
ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཤུ་ཤེས་གྱི་མེད། མི་ཕལ་ཆེ་བས་ངང་ལག་གི་པགས་པ་དེ་རྩ་
བ་ཡོད་ས་ནས་བཤུ་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ངང་ལག་ཐོག་ལ་བྱུང་མཁས་ཡིན་པའི་
སྤྱི་ཚོས། ཏུས་ཏུག་ཏུ་ངང་ལག་གི་རྩ་བ་ནས་འདུས་ཏེ་དེའི་རྩ་མོ་ནས་པགས་པ་
བཤུ་གི་ཡོད། བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ལྟོས་དང་། “སྤྱི་ཚོའི་ཐབས་ལམ་”ལྟར་བྱས་
ན་དཀའ་ངལ་ཉུང་ལ། ལས་སྐྱོ་མོ་ཡོད་པ་དེ་བྱོད་གྱིས་ཤེས་གྱི་རེད།

2
དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སྒྲོམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་པའི་གྲ་བ་དང་
བཅུན་མ་ཚོ། དཀའ་ངལ་གྱིས་བཏུམས་པའི་སེམས་དེ་དཀའ་ངལ་ལས་ཐ་དད་དུ་
འབྱེད་རྒྱུར་མཁས་པོ་ཡོད། དེས་ན་མི་ཚེའི་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པ་
ལ་“དགོ་འདུན་པའི་ཐབས་ལམ་”དེའི་རྗེས་སུ་འདུག་རྒྱུར་ངས་བྱོད་ཚོར་བསུ་བ་
བྱེད་གྱི་ཡིན། ངང་ལག་གི་པགས་པ་བཤུ་བ་ཇི་བཞིན་བྱེད་ཚོས་མི་ཚེའི་དཀའ་
ངལ་དེ་དག་རྒྱུང་དུ་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་རེད།

སྨོན་པོ་བརྒྱུད།

ལོ་འགའི་སྨོན་ཏུ་སྨོན་ཏེ་འཇོག་པའི་བཅོམ་ཁང་གི་སྨོན་སྨྲུང་བ་ཞིག་ལ། དེ་བུ་
ཚ་ཆེན་ཞིག་གསང་སྨོན་ནང་དུ་གཡུགས་པའི་ནག་ཉེས་ཕོག་རྗེས་སྨྲུང་ལམ་དུ་
ཟིང་ཆ་བྱུང་བ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་དེར་ས་གནས་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཁ་པར་བསྐྱབས་བྱུང་།
ཁོས་ང་ལ་ཉེས་སྨོན་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་དེའི་སྐོར་ལ་ཆེད་ཚོམ་ཞིག་འབྲི་རྒྱ་
ཡིན་པས། ཨོ་སི་འི་དེ་ལི་ཡའི་ནང་གི་ཚོས་ལུགས་གྲགས་ཆེ་བའི་དབྱུང་བྱིན་ཚང་
མར་གཤམ་འཁོད་གྱི་དེ་བུ་འདི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར།

ཁོས་ང་ལ་“ཨ་ཇན་རྟེན་མ་ལགས། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ནང་པའི་དེ་བུ་ཚ་
ཆེན་ཞིག་འབྲེར་ནས་ཁྱེད་རང་གི་གསང་སྨོན་ནང་དུ་གཡུགས་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་
དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ནམ།” ཞེས་དྲིས་བྱུང་། ངས་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་སྨོན་ནས་“སྨྲ་
ཞབས་ལགས། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ནང་པའི་དེ་བུ་ཚ་ཆེན་ཞིག་འབྲེར་ཏེ་ངའི་
གསང་སྨོན་ནང་དུ་སྤྲུགས་ན། ངས་དང་པོ་དེ་རྒྱ་སྤྲུག་བཟོ་སྒྲིག་པ་ཞིག་སྐད་
གཏོང་གི་ཡིན།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། གསར་འགོད་པ་དེས་གད་མོ་བཤད་
ཟིན་རྗེས། ཁོ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་ལན་འདེབས་དང་པོ་དེ་ཐོབ་ཚུལ་བརྗོད།

དེ་ནས་ངས་སྨྲ་མཐུན་དེ་བཤད་པ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨྲ་འདྲ་མང་པོ་འབར་རྗེས་ཀྱིས་གཏོར་བ་དང་།
ནང་པའི་དགོན་པ་མེར་སྲིག་པ། ལྷ་པ་དང་བཙུན་མ་གཞོན་པ་བཅས་འདི་དག་
ཚང་མ་བྱེད་སྲིད། འོན་ཀྱང་ངས་ཁོང་ཚོར་ནང་ཚོས་ཚ་མེད་དུ་གཏོང་དུ་འདུག་

གི་མ་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བ་རྩ་ཆེན་ཞིག་གསང་སྟོང་གི་
ནང་དུ་གཡུགས་ཚོག་ཀྱང་། ངས་བཟོད་སྒོམ་དང་། ཞི་བདེ། སྤྱིང་རྗེ་བཅས་
གསང་སྟོང་ནང་དུ་ནམ་ཡང་གཡུག་ཏུ་འདུག་གི་མ་རེད།

དེ་བ་དེ་ཚོས་མ་རེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་འདྲ་དང་། ལང་པ། ལྷ་མ་བཅས་ཀྱང་
ཚོས་མ་རེད། འདི་ཚོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་ཁོ་ན་རེད།

དེ་བ་གིས་ང་ཚོར་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གམ། སྐྱུ་འདྲས་གང་ཞིག་
མཚོན་ཀྱི་རེད་དམ། ལྷ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་ངི་འདྲ་ཚང་དགོས་སམ། འདི་དག་ནི་
བརྟུང་དམ། དོན་སྤྱིང་དེ་རེད།

ང་ཚོས་སྟོང་དང་དོན་སྤྱིང་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དོ་ཤེས་ན། དེ་ནས་ང་ཚོས་
སྟོང་དེ་རྩ་མེད་དུ་སོང་ཡང་དོན་སྤྱིང་དེ་ཉར་ཚགས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

4 ང་ཚོས་དེ་བ་མང་པོ་དཔར་འདེབས་པ་དང་། དགོན་པ་དང་སྐྱུ་འདྲ་མང་པོ་
བཞེངས་ཐུབ་པ། ལྷ་བརྟུན་མང་པོར་སྟོང་བརྟུང་སྟོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ང་
ཚོས་རང་དང་གཞན་ལ་བཅེ་བ་དང་། ལྷ་ས་ཞབས་དོར་ཉེ་དེའི་ཚབ་དུ་འཚོ་བ་
བསྟེན་ན། དེ་དུས་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་གསང་སྟོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་རེད།

དོན་ངོ་མར་ང་ཚོས་ཅི་འདོད།

ཞོགས་པ་སྤེལ་ཐོ་ཞིག་ལ་མཁུ་པོ་ཡར་བཞེངས་པ་རེད། དེར་སྤར་རྒྱུན་དང་མི་
 འབྲ་བ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིན་ཞོགས་པར་ཁོང་གི་འགྲམ་གྱི་མཚོན་
 ཁང་དུ་དངོས་པོ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཞིག་གིས་གཉིད་དགོགས་པ་རེད། ཏུས་
 ཚོན་འདིའི་སྐབས་སུ་དགོ་འདུན་པ་མང་ཆེ་བ་ཞོགས་པའི་ཁ་འདོན་ལ་ཚོགས་
 བཞིན་ཡོད་ཅང་། ར་ར་ར་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས།
 ཁོང་ཚུད་གཅོད་བྱེད་པར་བྱིན།

ལུག་ནག་གི་ནང་དུ་ཁོང་གིས་མགོ་བདུམས་པའི་གྲིབ་ནག་ཅིག་མཐོང་བ་
 རེད། དེ་ནི་རྒྱུན་པོ་ཞིག་རེད།

མཁུ་པོས་ “ངའི་ཕྱོགས་པོ། རྒྱུད་རང་ལ་གང་དགོས་གྱི་འདུག” ཅེས་ངག་
 འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་དྲིས།

རྒྱུན་པོ་དེས་གྱི་ཚོ་ལ་རིང་བ་ཞིག་འཕྱར་བཞིན་དུ་ “མདོག་ཉེས། ང་ལ་ཞལ་
 འདེབས་སྐམ་གྱི་ལྷེ་མིག་དེ་སྒྲོན་དང་།” ཞེས་བརྗོད།

མཁུ་པོས་མཚོན་ཆ་དེ་མཐོང་ཡང་འཇིགས་སྤང་མ་སྐྱེས། བ་གཞོན་དེར་
 ལྷིང་རྗེ་ཁོ་ན་སྐྱེས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་ལྷེ་མིག་དེ་ག་ལེར་སྒྲོན་བཞིན་དུ་ “ལོས་སྒྲོན།” ཅེས་སྐྱེས།

རྒྱུན་པོ་དེས་འཚབ་འཚུབ་གྱི་ངང་ནས་དདུལ་སྐམ་སྒྲོང་པ་བཟོ་བཞིན་པའི་
 སྐབས་སུ། མཁུ་པོ་ལ་ཇག་པ་དེའི་སྒྲོན་གོས་རལ་ཡོད་པ་དང་། ཁོའི་ངོ་གདོང་
 སྒྲོ་བོ་དང་སེར་བོར་གྱུར་ཡོད་པའི་དོ་སྤང་བྱུང་།

“བཅེ་བའི་བྲ། བྱིད་རང་གོད་ཁོག་སྟོགས་ཀྱི་མི་འདུག་གམ།”

“ཁ་ཚུ་མས།” ཅེས་རྒྱུན་པོ་དེས་ངར་སྐད་བསྐྱབས།

“བྱིད་རང་ལ་ཁ་ལག་བཟའ་འདོད་ཡོད་ན། ཞལ་འདེབས་དདུལ་སྐྱམ་
འགམ་གྱི་བང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཁ་ལག་ཡོད་རེད།”

རྒྱུན་པོ་དེ་མགོ་འཕྲོམས་ནས་ཡུན་ཅམ་རིང་ལ་བྱེད་སྐྱབས་མ་གཤེས་པར་
ལུས། མཁན་པོས་ཁོའི་བདེ་དོན་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱབས་དེར་ཁོ་ཉོན་འཕྲོར་
བ་རེད། ཉེན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་གྱི་ཁ་མཁན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གཏོད་བཞིན། ཁོས་
གང་མགྲོགས་ཞལ་འདེབས་སྐྱམ་གྱི་ནང་ནས་དདུལ་དང་། བང་ཁྲི་ནས་ཁ་ལག་
སྐྱབས་ཏེ་སྐྱ་ལུག་བརྒྱབས་པ་རེད།

“ཉེན་ཚོག་པ་སྐད་མ་གཏོང་མ་གཏོགས་དེ་མིན་” ཞེས་སྐད་ལུགས་ཆེན་
པོས་བཤད།

6

མཁན་པོས་ཞི་དུལ་གྱི་སྟོན་ནས་“ངས་ཉེན་ཚོག་པ་ཅིའི་བྱིར་སྐད་གཏོང་
དགོས་པ་རེད། ཞལ་འདེབས་དེ་དག་བྱིད་རང་ལྟ་བུའི་མི་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་རོགས་
པ་བྱེད་རྒྱའི་ཆེད་དུ་རེད། ཁ་ལག་ནི་ངས་བྱིད་རང་ལ་དགའ་བཞིན་སྟོན་བཞིན་
སྟེད་པ་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་གང་ཡང་བརྒྱུས་མེད། རྒྱུ་བདེ་མོ་བྱས་ཏེ་ཐེབས།” ཞེས་
ལན་བཏབ།

ཕྱི་ཉེན་དེར་མཁན་པོས་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཁོང་རང་གི་གྲོགས་
དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་དང་སྐྱུ་པོའི་ཚོགས་རྒྱུང་ལ་འགེལ་བཤད་བྱས། ཁོང་ཚོ་ཚང་
མས་མཁན་པོ་ཅི་གནང་ལ་སྟོབས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས།

ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུན་པོ་དེས་བྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་རྒྱུན་བྱེད་སྐབས་
འཛིན་བརྒྱུང་བྱས་ཟིན་པའི་སྐོར་མཁན་པོས་གསར་ཤོག་གི་ནང་ནས་གཟིགས།
སྐབས་འདིར་ཁོ་ལ་ལོ་བརྒྱའི་རིང་བཅོན་ཁང་དུ་སྟོན་དགོས་པའི་བྲིམས་ཐག་
བཅད།

ལོ་བཅུ་ལྷག་གི་རྗེས་སུ་མཁའ་པོ་དེ་ཉིད་ཞོགས་པ་སྲ་པོ་ཞིག་ལ་མཚོད་ཁང་
ནང་ནས་སྐྱ་ཞིག་གིས་གཉིད་དགོགས། མཁའ་པོ་ཡར་ལངས་ཏེ་བལྟ་བར་སྤྱིན།
ཁྱེད་ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་། མཁའ་པོས་དེ་སྟོན་གྱི་རྒྱན་མ་དེས་
གྱི་ཚོན་པོ་ཞིག་བཟུང་སྟེ་ཞལ་འདེབས་སྐམ་གྱི་འབྲིས་དེར་ལངས་བསྟན་ཡོད་པ་
མཐོང་།

“ང་དྲན་སོས་གྱི་འདུག་གམ།” ཞེས་རྒྱན་པོས་དྲིས།

“འདུག” ཅེས་མཁའ་པོས་སྲ་ལྷག་སྟོན་བཞིན་དུ། “ལྷེ་མིག་འདིར་ཡོད།”

ཅེས་སྒྲུས།

དེ་རྗེས་རྒྱན་པོ་དེས་འཇུ་མ་དུལ་བའི་ངང་ནས་གྱི་དེ་སར་བཞག་སྟེ་དག་
འངམ་པོའི་སྟོན་ནས་“སྐྱ་ཞབས་ལགས། ལྷེ་མིག་མི་དགོས། ང་བཙོན་ཁང་དུ་རྒྱན་
པོ་དེ་སྟོན་སྐབས་ཁྱེད་རང་གི་སྟོར་ལ་བསམ་སྟོན་འཁོར་བར་སྟོན་བྱས་མ་བྱུང་།
ངའི་མི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ནང་དུ་ང་ལ་དོན་དངོས་སུ་སྟོར་རོགས་དང་བཀའ་
དྲིན་ཚེན་པོ་གནང་མཁའ་དེ་ཁྱེད་རང་ཁོ་ན་ཡིན། རེད། ང་ཡང་རྒྱར་རྒྱས་བྱེད་
དུ་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་སྲ་ངས་དངོས་པོ་ནོར་བ་ཞིག་བརྒྱས་པ་ཤེས་བྱུང་།
ད་རེས་ངས་ཁྱེད་གྱི་བྱམས་སྟིང་རྗེ་དང་། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་གསང་བ་དེ་བརྒྱ་
རུ་ཡོང་བ་ཡིན། ང་ལ་དོན་དངོས་སུ་དང་པོར་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ལྷགས་རྗེས་
གཟིགས། ང་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་ལྷེ་མིག་དེ་གནང་སྟེ། ང་ཁྱེད་རང་གི་སྟོན་མར་
བཞེས་གནང་རོགས།” ཞེས་ཞུས།

དེ་རྗེས་མ་འགྲངས་པར་རྒྱན་པོ་དེ་དགེ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏེ་མི་ལམ་དུ་འང་
འཁོར་དཀའ་བའི་ལྷག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། དེ་ཡང་སྟོར་མོ་ཡོད་པའི་ལྷག་
པོ་དེ་མ་ཡིན་པར། བྱམས་པ་དང་སེམས་གྱི་ཞི་བདེའི་ནོར་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་
པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། དེ་ནི་དོན་ངོ་མར་ང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་རེད། ངོ་མཚར་
བའི་བརྒྱས་ནོར་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཨང་།།

། ༣ །

མི་སྐྱུག་པ།

བྱང་ཨ་རིར་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཅིག་གི་སྐབས་སུ། ངས་གཤམ་གསལ་གྱི་ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་རབ་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེད་འདི་བྲིད་པ་ཡིན།

ཅི་ལྟར་བྲིས་ཀྱིས་བྲི་སྐྱུག་ཅིག་གི་ལྟེང་དུ་ཤོམ་པ་སློམ་ན། ཁོང་ཁོ་མ་ལངས་པའི་སློ་ནས་ལྷམ་ལ་འགོས་པའི་བྲི་སྐྱུག་དེ་མ་བྲིས་པར། དེའི་ཚབ་ཏུ་འཇུག་དཔུལ་ཉེ་ནང་དུ་འབྱེར་སྐྱུགས། ཉན་དུ་བསྐྱབས་རྗེས་བྲི་སྐྱུག་དེ་བྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་ནང་གི་ཀུ་ཤུའི་སྤོང་པོའི་ཅུ་བར་དབྱི་བར་བྲ། ལོ་རྗེས་མ་དེར་སྡོན་ལས་ཀྱང་ཀུ་ཤུ་མང་བ་དང་། མངར་བ། ཁུ་བ་ཅན་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་བྲིད་ཀྱིས་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་ཀུ་ཤུ་དེར་སོ་སྐྱུག་དུས་དོན་དངོས་སུ་བྲིད་ཀྱིས་བྲི་སྐྱུག་ཟ་གི་ཡོད་པ་དེ་དེས་པར་དུ་དྲན་གསོ་བྱེད་དགོས། ད་ཆ་དེ་སྡོན་གྱི་བྲི་སྐྱུག་དེ་ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་ཀུ་ཤུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཙམ་རེད།

8

འདི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ། བྲིད་ཀྱིས་མི་ཚའི་ནང་དཀའ་སྐྱུག་ཇི་འདྲ་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེ་ནི་བྲི་སྐྱུག་གི་ཐོག་ཏུ་ཤོམ་པ་སློམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་ལངས་པ་དང་། སློ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བ། ཐེམས་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚབ་ཏུ་དེ་ནང་དུ་བྱེར་ནས་ཐེམས་གཏིང་ལ་ཞོག་བྲིད་རང་མཚོན་སུ་སྐྱེད་པོ་དང་སྤོང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་བརྗེ་བ་མངར་སོ་དང་ཤེས་རབ་བློ་བ་ཅན་དེ་ཅི་ཞེས་རེད་དྲན་པར་བྲིས་དང་། དེ་ནི་བྲི་སྐྱུག་གི་མི་ཚའི་འགྱུར་བ་སོང་བ་ཙམ་རེད།

ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བརྒྱབ་ཚར་ནས་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། གཞུང་
ལམ་འགམ་གྱི་ངལ་གསོ་རྒྱག་ས་ཞིག་ཏུ་ངས་ཁྱི་རྒྱུག་ངོ་མ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གོམ་
པ་སྟོན་འདུག། འོད་སྟོང་ལྷན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཐོས་མ་ཐག་ཡིན་པའི་ངའི་ཁ་
ལོ་པ་དེས། ངས་ལྷན་གོག་སྟེང་གི་ཁྱི་རྒྱུག་ཆ་ཚང་གཙང་གྱིས་མ་བྱས་བར་དུ་
ང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ནང་འཇུག་དུ་བརྟུག་མ་བྱུང་། ཁོས་ངའི་ཁྱི་རྒྱུག་གི་གཏམ་
རྒྱུད་དེར་དོ་སྣང་སྤུ་ཅམ་ཡང་བྱས་མ་སོང་། དེང་སང་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཀའ་
ངལ་ནི་དེ་ག་རང་རེད། ཁོང་ཚོ་རང་བྱུང་ཁམས་དང་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ་
ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱད་པས། ཁྱི་རྒྱུག་དེ་ཤིང་ཏོག་ཏུ་བསྐྱུར་སའི་ལྷུ་མ་ར་
ཡོད་པ་མ་རེད།།

བཟང་སྐྱལ་གྱི་ཁྱི་སྐྱལ།

རྗེས་སུ་ངའི་བྱང་ལ་རིའི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཅིག་གི་སྐྱབས་སུ། མི་གཅིག་གིས་ཁྱི་སྐྱལ་
དེ་གང་ནས་བྱང་བའི་སྐོར་བཤད་བྱང་། ཚོང་པ་སྐྱུང་པོ་ཞིག་གིས་ཁང་བཅེགས་
ནང་སྐྱོད་མཁན་སྐྱིན་བདག་ཚོའི་ཁྱི་ལ་གཅིན་སྐྱལ་གཏོང་སྟངས་སྐྱོད་བརྟེན་
སྟངས་དེ་ཡོང་སྟོ་ཆེན་པོ་བཅོས་པ་རེད།

ཁྱི་སྐྱལ་གསར་པ་ཉར་མཁན་གྱི་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱི་དེར་རིན་
ཐང་ཆེ་བའི་ས་གདན་གྱི་ཐོག་ཏུ་གཅིན་སྐྱལ་གཏོང་དུ་མི་འདུག་རྒྱ་དེ་དེ་འདྲའི་
དཀའ་ངལ་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཚོང་པ་དེས་ཉེ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཁྱི་
ཡིས་གཅིན་སྐྱལ་གྱི་ལ་གཏོང་བའི་སྐྱོང་བརྟེན་སྐྱོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། ཁོའི་
ཐབས་ལམ་ནི་ཁྱི་ཡི་སྐྱོད་བཟང་ལ་རྒྱབ་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ཁོ་དང་ཁོའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱི་དེ་སྲང་ལམ་གྱི་སྟེང་དང་། ཤིང་སྟོང་འོག་
སྐྱམ་ར་རྒྱང་དུའི་ནང་བཅས་སུ་མིད་དེ་ཁྱི་གྲུ་དེས་གཅིན་སྐྱལ་མ་བཏང་བར་དུ་
སྐྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། གཅིན་སྐྱལ་བཏང་རྗེས་ཚོང་པ་དེས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་སྐྱོད་
བརྒྱབ་སྟེ་ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱེད་པ་དང་། གཞས་གཏོང་བ་དང་བོ་འཁྲུབ་
པ། ལྷ་རྒྱུ་གནམ་ལ་འབྱར་པ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱོང་བརྟེན་སྐྱོད་མཁན་དེས་
སྐྱབས་རེར་ལག་བྱུང་སྟེང་ལ་ལངས་ཏེ་རྒྱང་གནམ་ལ་གཏོང་ནས་དགའ་
སྟངས་སྟོན་ཀྱི་ཡོད། ཁོས་ཁྱི་དེས་ཁྱི་སྐྱལ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚད་ལས་བཟལ་བའི་
ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས་དགའ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་ལམ་སྟོང་བྱང་བ་
རེད། ཁྱི་དེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཞིག་ཏུ་ཅང་སྐྱིད་དུ་བརྟུག་པ་ཤེས། ཉེན་གསུམ་

གྱི་ནང་དུ་བྱི་དེ་བྱི་ལོགས་ལོ་ནར་གཅིན་སྐྱུག་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཐ་ན་
དུང་འགྲོའི་ཐོག་ཏུ་འང་སྤོད་བཟང་ལ་རྒྱབ་སྡོམ་གྱི་རུས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སུ་བྱི་ལ་སྤོང་བརྟེན་སྤོད་མཁན་དེ་དཀའ་ངལ་གྱི་ནང་དུ་
ཚུད། ལོའི་ཚོང་ཤག་འགའ་ཤས་ལྷ་སེམ་པོའི་སློ་ནས་རང་གི་བྱི་དང་མཉམ་དུ་
འབོལ་གདན་གྱི་སྤེང་དུ་བསྐྱད་དེ་ལུས་རྩལ་གྱི་འགུལ་བསྐྱར་ཞིག་བརྟན་འཕྲིན་
བརྒྱད་ནས་བལྟ་བཞིན་ཡོད། དེ་ནས་ལོང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་གྱི་ཏུ་ལག་དེར་
ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ལོན་ཅང་། ལོང་ཚོས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོའི་སློ་
ནས་འབོལ་གདན་གྱི་སྤེང་ནས་མཚོངས་ཏེ། ལག་པ་བར་སྤང་ལ་སྤྲིང་བ་དང་།
གཞས་གཏོང་བ་དང་བོ་འཁྲུབ་པ་སོགས་བྱས་པ་རེད། བྱི་དེས་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་
ལྟོད་ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱུང་གྱི་འདུག་གམ།

ཁྲོན་པའི་ནང་གི་སྲིད་དོན་པ།

སྐབས་རེར་མི་ཚེའི་ནང་དུ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐྱུག་པའི་སྡེང་དུ་གོམ་པ་སློ་མི་དགོས་
 པར། ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱུག་པ་བྱེད་རང་གི་སྡེང་དུ་ཚུར་གཤུག་གི་རེད། གཤམ་གྱི་
 སྐྱུང་འདིས་གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མིང་ཆད་ངན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་དོན་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གིང་
 བགས་ཁོད་དུ་སློ་འཆམ་བྱེད་དུས་བེད་སྡོད་མེད་པའི་ཁྲོན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 ཟགས་པ་རེད། ལྷབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁྲོན་པ་དེ་སྐྱེད་པོ་ཡིན་པ་དང་། མགོའི་
 ཀ་པ་ལི་དེ་མཐུག་པོ་ཡོད་ཅང་ཁོ་ལ་མས་སྡོན་མ་བྱུང་བ་རེད། ལྷབས་ཉེས་པ་
 ཞིག་ལ་ཁྲོན་པ་དེ་ཉ་ཅང་གཉིང་རིང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོ་ཡར་འཛོགས་ནས་
 ཕྱི་ལ་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས་རམ་འདེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐད་བརྒྱབ་པ་རེད། དུས་
 རྒྱུན་མི་ཞིག་གིས་ཚུ་ཚོད་གཉེས་ཅམ་རིང་སྐད་བརྒྱབ་ན། མིད་པ་འགག་འགོ་
 གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ནི་ལོ་མང་གི་ཉམས་སྡོང་ཅན་གྱི་སྲིད་དོན་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཅང་། ཚུ་ཚོད་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁོས་སྲུང་བཞིན་སྐད་ཅོར་རྒྱག་ཐུབ། དེ་
 མཚམས་ནས་ཞིང་པ་ཞིག་གིས་སྐད་ཐོས་ཏེ་སྲིད་དོན་པ་དེ་ཁྲོན་པའི་མཐིལ་དུ་
 ཡོད་པ་ཤེས་པ་རེད།

“ང་ལ་རོགས་པ་བྱེས་དང་།” ཞེས་སྲིད་དོན་པ་དེས་བཞེད།
 ཞིང་པ་དེས་ཁོ་ལོ་ཤེས་ཏེ་“ཡོང་གི་མ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

ཞིང་པ་དེས་སྤྱིར་སྲིད་དོན་པ་ལ་ཞེ་འཁོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ་
 ཉ་ཅང་དཔོན་ཉམས་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་རྩ་བ་ནས་དགའ་གི་མེད། ལྷག་པར་དུ་

ཁོས་སྐྱོ་ནས་ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ཁྲོན་པ་དེར་ས་སྐྱུགས་ཏེ་དགང་དགོས་བསམས་
ཡོད། དེ་བས་ཁོས་སྐྱུག་མ་ཞིག་ཁྲིར་ནས་ཁྲོན་པའི་ནང་དུ་ས་སྐྱུག་རྒྱུའི་འགོ་
བཅུགས་པ་རེད། ཁོས་སྲིད་དོན་པ་དེ་ས་འོག་དུ་སྐྱུག་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་དུ་ཁྲོན་
པའང་གསུབ་དགོས་སྐྱུམ་པ་རེད།

སྲིད་དོན་པ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་ས་སྐྱུགས་པ་ཚོར་དུས། ཁོ་ལ་དེ་ནི་
རྒྱན་ལྷན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཁོས་ཞིང་པ་དེས་རང་ཉིད་
གསོན་སྐྱུག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཀྱན་སྲོང་ཤེས་དུས། ཁོའི་རྒྱུགས་དུས་རྒྱུ་
འོས་བསྐྱུའི་ཁྱབ་བསྐྱུགས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་གོ་བ་ལྟར་མཐོ་ཅུ་ཕྱིན་པ་རེད།

“ངས་ཁྲོད་ཀྱི་དབྱ་ཁྲུལ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ངས་ཞིང་
པའི་རོགས་སྐྱོར་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ངས་བ་སྐྱུགས་ཚང་
མར་འཕྲོད་བཞེན་བལྟ་སྐྱོང་རིན་མེད་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ང་
ལ་ཡིད་ཆེས་བྱོས་དང་།”

ཞིང་པ་དེས་“ང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱོས་དང་” ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་གོ་བ་དང་ཁྲོན་
པའི་ནང་དུ་ས་སོན་ཆེན་པོ་སྐྱུག་འགོ་བཅུགས། སྲིད་དོན་པ་དེས་ཉུ་སྐྱུག་པའི་
ངང་ནས་རྒྱུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་། དེ་ནས་ཁོ་ཁྱུ་སིམ་མེར་བསྐྱད་པ་རེད།

ཞིང་པ་དེས་སྲིད་དོན་པ་དེ་ས་སྐྱུག་ཐེབས་སོང་བསམས་ཏེ། ས་བཤོ་རྒྱུའི་
མཚོ་གསལ་ཚད་དེ་རི་དལ་དུ་བཏང་བ་རེད། ཞིང་པ་ནི་སྐྱུག་མས་ས་བཤོ་རྒྱུར་གྲེལ་
བ་ཆེ་ཐག་ཚོད་དེ་ཁྲོན་པའི་ནང་ནས་སྐྱུའི་ཉུག་མ་འགའ་མངོན་ཡོང་བ་ལ་དོ་
སྤང་བྱུང་མེད། ཁོས་ས་མང་དུ་སྐྱུགས་པ་དང་མགོ་བོའི་གཙུག་ཏོར་མཐོང་བྱུབ་
པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཁོས་ཁྲོན་པའི་ནང་དུ་ས་དེ་བས་མང་བ་སྐྱུགས་རྗེས། སྲིད་
དོན་པ་དེའི་འཇུག་དམུལ་བཞེན་པའི་རོ་གདོང་མཐོང་བ་རེད། ཞིང་པ་དེ་ད་ཆ་
ཉ་ཅང་དོན་ཐོར་ནས་ཁོས་ས་སྐྱུག་རྒྱ་མཚམས་འདོག་བྱས།

མིད་དོན་པ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ས་སྐྱགས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་སྐྱག་སྐད་
 རྒྱག་རྒྱ་མཚམས་འདྲོག་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁོས་རང་སྤྲོད་
 གི་ས་རུལ་ནམས་སྐྱགས་ཏེ་རྐང་འོག་ཏུ་བཟུངས་པ་རེད། ས་སྐྱག་མ་རེ་རེ་རྐང་འོག་
 ཏུ་མཐུན་རྗེས་ཁོ་རང་སོར་འགའ་རེས་རེ་མཐོར་ཕྱིན་པ་རེད། ད་ཆ་ཁོ་ཁྱོན་པའི་
 བང་བས་ལས་སྐྱོད་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཐུབ་པའི་མཐོ་ཚད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། ཁོས་
 རྗེས་སུ་ཞིང་པ་དེའི་སར་ཁུལ་བསྐྱུ་མཐུན་དང་། འཕྲོད་བསྐྱེན་རྟོག་ཞིབ་པ་བཏང་
 སྟེ་གསོལ་རས་སྐྱོད་རྒྱ་བྱས།

རྒྱང་འདྲིའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མི་ཚེའི་བང་དུ་བྱེད་རང་གི་སྤྲོད་དུ་སྐྱག་པ་བཤོས་
 བྱང་ན། རྒྱག་པ་ཕྱིས་ཏེ་དོག་བཟུངས་བཏང་ན། དུས་ཉུག་ཏུ་མི་ཚེའི་བང་མཐོ་སར་
 ལངས་ཐུབ།

རྩེ་མོང་གི་གདོང་།

མི་གཞན་དག་སྐབས་རེར་བྱེད་རང་གི་སྤྲོད་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་ལང་གི་རེད། རང་གི་གཞེན་ཉེ་ཡིན་ནའང་གཅིག་མཚུངས་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མར་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད། མི་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱལ་ལའང་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་གི་ཡོད། རང་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་བམ། དེའི་ལན་ནི་གཤམ་གསལ་གྱི་སྐྱེད་འདི་ནས་རྗེས་ལ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་ལས་ཀ་ནས་བར་གསེང་ཐོབ་སྟེ་བྱི་དྲོར་རང་བྱིམ་དུ་སྦྱིད་པོར་བསྟན་ཡོད། ཁོའི་བཟའ་རྒྱུ་དགོང་ཟས་གཡོ་སྦྱོར་ལ་བྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་མོས་སྐྱོང་མེད་པ་ཤེས། མོས་ “སྤྱིང་གོགས་ལགས། ཁྱོད་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོད་དེ་ང་ལ་སྐྱོང་ང་འགའ་ཉོས་ཏེ་ཡོང་ཨི་ཐུབ།” ཅེས་དྲིས།

“སྤྱིང་ཉེ་མ། ལོས་ཐུབ།” ཁོས་དགའ་བོའི་ངང་ནས་ལན་བཏབ།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཚད་ཁྱོད་ལ་ཚ་བ་ནས་འགྲོ་བྱོང་མེད། དེས་ན་ཁོའི་བཟའ་རྒྱུས་ཁོ་ལ་ལག་ཁྲུག་ཅིག་བསྐྱུར། དེའི་འགའ་ཤས་སྤྲོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུ་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱོང་འདི་ཚོང་ཁང་ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་བསྟན།

ཁོ་ཁྱོད་ར་ལ་འཇུག་པ་དང་མོ་གསལ་ཞིག་ཁོའི་སར་ཡོང་སྟེ། “མ་ཡོ། རྩེ་མོང་གི་གདོང་ཅན།” ཞེས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ། ཉོན་ཐོར་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དེས་ “ག་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩེ་མོང་གི་གདོང་ཅན་སུ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད།” ཞེས་ལན་བཏབ།

འོན་ཀྱང་ལན་དེས་ཕོ་གསར་དེའི་སྒོ་ལོག་སྐར་ཏེ་ཚྭ་ག་དེ་ལ་ཚིག་རྒྱབ་སྐར་
ལས་མང་བ་སྐྱེ་འགོ་བཅུགས་ཏེ། “གྲི། དི་མ་ངན་པ། རྒྱུད་གྲིས་ད་ནངས་ཞོགས་
པར་གདོང་ལ་ཁྱི་སྐྱུག་བྱུགས་པ་ཡིན་ནམ། ཁྱི་ལྷོ་མ་སྟོང་གི་ཁྱི་ཤིག་ཚང་མ་རྒྱུད་
གྲི་མཚན་ལུང་དུ་འདུ་བ་ཤོག” ཅེས་བརྗོད།

སྐྱུག་ཤོས་ཤིག་ལ་རྒྱ་ག་དེས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཡང་བྱས་མེད་ཀྱང་། རྣོ་མ་
ད་གྲི་ལ་དུ་མི་ཚོགས་གྲི་དབུས་སྤུ་ཁོ་ལ་སྐྱད་ཚོར་བརྒྱབ་སྟེ་དམའ་འབེབས་བྱས་
པ་རེད། ཁོ་ཏ་ཅང་དོ་ཚ་བོ་བྱུང་བས་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཤིང་ཁ་སྐྱུར་འཁོར་ཏེ་རྣོ་མ་
ས་ནས་གང་མཚོགས་ནང་དུ་འོག་གྱིན་པ་རེད།

ཁོ་ནང་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་བཟུང་སྐྱེས་ “སྤྱིང་གོགས་ལགས། རྒྱུད་ནང་ལ་
མཚོགས་པོ་འཁོར་བྱུང་། རྣོ་ང་འཁྲུང་ཡོད་དམ།” ཞེས་སྐྱེས།

16

དེའི་ལན་དུ་མོའི་རྒྱ་གས་ “མེད། ད་ནས་བཟུང་ང་སྐྱི་ཚོགས་གྲི་དཔལ་ཡོན་
དང་བྲལ་ལ། རྣོ་ད་པ་རྗེང་བ། མདོག་ཉེས་གསང་རྣོ་ད་འདྲ་བའི་རྣོ་མ་ར་དེར་ཡང་
བསྐྱར་མ་མངགས་ཨང་།” ཞེས་བརྗོད།

གཉེན་སྲིག་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་གནས་ཡོང་བའི་གསང་བ་ནི། ཕོ་མོ་སྤུ་རུང་
ལ་ཉམས་ལྷོང་སྤུན་པོ་ཞིག་བྱུང་དུས་ཅིག་ཤོས་དེས་ཞི་འཇམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁོང་
ཁོ་ཇི་ལྟར་ཞི་ཐབས་བྱེད་དགོས་ལུགས་ཤེས་རྒྱ་དེ་རེད། དེས་ན་ཁོའི་བཟུང་སྐྱེས་
ཁོའི་ཁོང་ཁོ་མ་ཞི་བར་དུ་སེམས་གསོ་དང་བྱུག་བྱུག་བྱས། དེ་ནས་མོས་ངག་
འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་ཕོ་གསར་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་དེས་པ་རེད། མོའི་རྒྱ་ག་
དེས་བྱང་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་དམོད་མོ་རྒྱག་བཞིན་དུ་ཕོ་གསར་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
མེད་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་རེད།

ཁོའི་བཟུང་སྐྱེས་གང་མོ་འགོག་བཞིན་དུ་“ཨོ་རེད། ཁོ་ཨ། ཁོས་མི་ཚང་མ་
ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་གྲི་རེད། ཁོ་བྱིས་པ་ཡིན་དུས་འགྲེལ་ནས་མགོ་ལ་བརྟེན་སྒྲོན་

བྱུང་བ་རེད། ཁོའི་ལྷན་པར་སློབ་ཤོར་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་སློབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་བ་རེད། ལྷིང་རྗེ། ཁོ་སློབ་གྲུར་འགོ་བྱུང་མེད་ལ། ཁོ་ལ་ཤོགས་པོ་ཡང་མེད།
ལས་ཀ་ཐོབ་ཀྱི་མེད། བུ་མོ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྲིག་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་གཞི་འདྲི་ན་
རྒྱ་ཡང་ཡོང་ཐབས་བྲལ་བ་རེད། བསོད་ནམས་མེད་པའི་ཕོ་གསར་དེ་སློབ་པ་
རེད། ཁོས་མི་ཚང་མ་ལ་ཚིག་རྒྱབ་ཤོད་ཀྱི་རེད། བྱིད་རང་ཁོ་ན་ལ་ལབ་བྱུང་མ་
བསམ་ཞིག” ཅེས་སྒྲུབ།

མོའི་ཁྱོད་གསར་དེ་ཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཁོའི་སེམས་ནང་གི་ཁོ་བ་ཡོངས་རྒྱུས་ཞི་དུ་
ཆ་ཁོ་ཕོ་གསར་དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲུབ། ཁོའི་བཟའ་ལྲས་ཁོ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པར་
དོ་སྣང་བྱུང་སྟེ། “སྤྱིང་ཤོགས་ལགས། ང་ལ་སྒོ་ང་ད་དུང་དགོས་ཀྱི་འདུག ཁོ་མ་
ལ་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གམ།” ཞེས་དྲིས།

ཁྱོད་དེས་“ལོས་འགྲིག་སྤྱིང་ཉེ་མ།” ཞེས་བརྗོད་དེ་ཁོའི་ལ་བསྐྱུར་ལོག་བྱས།
ཕོ་གསར་དེས་ཁོ་ཡོང་བ་མཐོང་སྟེ། “ཞེ། ལྷོས་དང་། ལྷོ་ཡོང་གི་འདུག ད་
གིན་རྗེ་མོང་གི་གདོང་ཅན་དྲི་ངན་དེ་ཕྱིར་བསྐྱེད་སེམས་སོང་། ཚང་མས་སྣ་འགྲུབ་
རོགས། ཀྱང་པར་འབྱུར་བའི་བྱི་སྐྱུག་གི་དྲི་མས་ང་ཚོའི་ཁོ་མ་ར་ཁེངས་སོང་།”
ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་རེད།

ད་རེས་ཁྱོད་དེ་ཁོང་ཁོ་ལངས་མེད། ཕོ་གསར་དེས་ཚིག་རྒྱབ་མང་པོ་བརྗོད་
བཞིན་དུ་རྗེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཁོ་སློབ་པའི་ཚོང་ཁང་དུ་ཐད་ཀར་ཕྱིན་པ་རེད།

“ཁོ་ལ་ཐུགས་སྣང་མ་གཞན། ཁོས་འདི་འདྲ་མི་ཚང་མར་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁོ་
སློབ་པ་རེད། ཁོ་བྱིས་པ་ཡིན་དུས་ཁོ་ལ་བརྟུན་སློབ་བྱུང་བ་རེད།” ཅེས་སློབ་པ་
ཚོང་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་དེས་སྒྲུབ།

ཁྱོད་དེས་སློབ་པའི་རིན་པ་སློབ་བཞིན་དུ་“ལགས་རེད། ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཕོ་
གསར་སྤྱིང་རྗེ།” ཞེས་བརྗོད།

ཕོ་གསར་དེས་ཚིག་ངན་དེ་བས་རྩལ་པ་འཕེན་བཞིན་དུ་ཁོམ་གྱི་མཐའ་མ་
ཟིན་བར་དུ་ཁྱོད་གཤེད་ཇི་ལྟར་འདེད་བྱས། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཚིག་རྩལ་དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་གཤེད་ཁོང་ཁོ་རྩལ་བ་ནས་ལངས་མེད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ད་
ཆ་ཁོས་ཕོ་གསར་དེ་སྦྱོན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་ཡོད།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་སྤྱང་འདིའི་སྤྱིང་དོན་ཤེས་ན། ཇི་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་
ལ་ཚིག་རྩལ་གྱིས་གཤེ་བའམ། ཡང་ན་ཁྱོད་གྱི་བཟའ་རྒྱ་སློ་ལངས་པ་བཅས་
བྱུང་དུས་ཁོང་ཚོའི་མགོ་ལ་བརྟེན་སྦྱོན་བྱུང་ནས་ལྷན་པར་སྦྱོན་ཤོར་བར་སོམས།
ནང་ཚོས་གྱི་ནང་དུ་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་དང་ཁོང་ཁོ་ལངས་པ་
བཅས་ལ་ “གནས་སྐབས་གྱི་རིག་འཚོ་མ་ཟིན་པ་” ཞེས་བརྗོད་གྱི་རེད།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ཁོང་ཁོ་ལངས་མཁན་གྱི་མི་དེ་གནས་སྐབས་རིག་འཚོ་མ་
ཟིན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ན། “ཁྱོད་སྤྱིང་ཇིའི་ཡུལ་རེད” ལྷན་ནས་དེ་ལ་སེམས་མི་
འཇུགས་པ་མ་ཟད་སྤྱིང་ཇི་ཡང་སྦྱི་གི་རེད།

དཀར་ཡོལ་གསུམ་ཁ་ཅན།

བཅེ་བས་བཅངས་པའི་མི་ཞིག་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ང་ཚོའི་མི་ཚེར་དུས་
 གཏན་གྱི་འགྲུར་བ་གཏོང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་གཞོན་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་
 ཚོས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་ང་ཚོའི་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་ཕྱོགས་ལ་འགྲུར་བ་འགོ་འཛིན་མི་ཚེའི་ནང་ཡོང་ངེས་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་པས། གཤམ་ཏེ་ང་ཚོས་དེའི་དོན་རྟོགས་ན། དེས་ཚེ་སྲོག་ལ་གཅེས་སྲུས་
 བྱེད་དགོས་ཚུལ་སྟོན་གྱི་ཡོད།

ལོ་མང་བོའི་སྣ་རོལ་རྒྱ་ཐེ་ལན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་ངའི་དགོ་ཆུན་ཨ་
 རན་ཆ་ཡིས་ཁོང་རང་གི་ཇ་དཀར་དེ་ཡར་བཀྲུགས་ཏེ་ང་ཚོར་ “འདིར་ལྷོས་
 དང་། འདི་ལ་སེར་ཁ་ཞིག་འདུག” ཅེས་གསུངས།

ངས་དཀར་ཡོལ་དེ་ལ་ཞིབ་རྒྱ་བལྟས་མོད་སེར་ཁ་མཐོང་བྱུང་གི་མི་འདུག
 ཨ་རན་ཆས་སུ་མཐུད་དེ་ “ད་ལྟ་སེར་ཁ་དེ་མི་མངོན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་
 པ་རེད། ཉེན་གཅིག་མི་ཞིག་གིས་ཇ་དཀར་འདི་ལག་པ་ནས་ཤོར་ན། སེར་ཁ་དེ་
 མཐོང་བ་མ་ཟུང་ངའི་ཇ་དཀར་དུམ་བུར་འཐོར་གྱི་རེད། དེ་འདིའི་ལས་དབང་
 རེད།” ཅེས་དང་། དེ་ནས་ “འོན་ཀྱང་ངའི་ཇ་དཀར་དེ་འགྲིག་གིས་བཟོས་པ་
 ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དབང་དང་མི་མངོན་པའི་སེར་ཁ་ཡོང་གི་མ་རེད། ས་ལ་
 གཡུག་པ་དང་རྫོག་པས་གཞུ་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེ་ཆག་གི་མ་རེད། གས་ཆག་
 མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅང་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ངའི་ཇ་དཀར་དེ་
 ཆག་རུང་བ་ཡིན་ཅང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཅེས་བྱེད་དགོས་
 པ་རེད།” ཅེས་ངའི་དགོ་ཆུན་གྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བྱུང་།

ཨ་ཇན་ཆ་ཡིས་ “དེ་བཞིན་དུ་ཚོད་ཚོའི་གཟུགས་པོར་ཡང་སེར་ཁ་ཞིག་
ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་སེར་ཁ་དེ་མངོན་གྱི་མེད་རུང་། འོན་ཀྱང་དེར་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་འཆི་བ་ཟེར་གྱི་རེད། ཉེ་མ་གཅིག་བར་སྐྱོན་བྱུང་བའམ།
ནད་ཕོག་པ། འོ་ཀླས་པ་སོགས་བྱུང་སྟེ་སེར་ཁ་དེ་མངོན་པར་གྱུར་སྐབས་ཤི་འགྲོ་
ཡི་རེད། དེ་ལས་དབང་རེད།” ཅེས་ནན་བརྗོད་གནང་།

ཨ་ཇན་ཆས་སྤྲུལ་མཐུན་དེ་ “གལ་ཏེ་མི་ཆེ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་མི་ཆེ་དེ་
འགྲིག་གི་དཀར་ཡོལ་ནང་བཞིན་གས་ཆག་མི་ཤོར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱེད་ཀྱིས་
དེ་ལ་སྤྱང་མེད་བྱས་ཆོག་ མི་ཆེ་ནི་འཛིག་སློབ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཆི་ངེས་
ཅན་ཡིན་པའི་ ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བདག་གཅེས་ངེས་
པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་རེད།” ཅེས་མཐུག་བསྟུན་གནང་སོང་།

20

སན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཇ་དཀར་ནང་བཞིན་གས་ཆག་ཤོར་ཆོག་
ཆོག་ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་རྟོགས་པའི་སློབ་ནས་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སན་ཚུན་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། བདེ་སྦྱིད་ལ་སེར་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་
རྟོགས་ན། ང་ཚོས་སློབ་སྤྱང་དེར་སྤྱང་རྒྱུ་ཅ་བ་ནས་བྱེད་གྱི་མ་རེད། ཉེན་གཅིག་
མི་ཆེའི་ནང་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་ཡོད་རྩུ་ཡིན་པ་དེ་ཤིས་ན། ཏུས་ལུན་སྐར་ཆ་རེ་
རེའང་རིན་ཐང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་ཐུབ།

བྱིས་བྱ་གསོ་མཁན་ཞིང་པ་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

སྤོ་མོ་ཞིག་ལ་བྱིས་བྱ་གསོ་མཁན་གྱི་ཞིང་པ་གཉིས་བྱུང་། དང་པོ་དེས་སྤོ་མོར་
 ལངས་ནས། སྤོ་མོ་ཞིག་འབྱེད་ཏེ། བྱ་ཚང་དུ་མདང་རུབ་ཀྱི་སྒོ་ང་བསྟུ་ཅུ་ཕྱིན་
 པ་རེད། ཞོས་བྱིས་བྱའི་སྒོ་ང་རྣམས་ས་སྤེང་དུ་ཅུལ་དུ་བརྟུག་ནས། རང་གི་
 སྤོ་མོ་པོའི་ནང་དུ་བྱ་བྱུན་སྟུགས་པ་རེད། དེ་ནས་ཞོས་བྱ་བྱུན་སྟུགས་པའི་སྤོ་མོ་
 པོ་དེ་བྱིས་བྱ་འབྱེད་ཡོང་སྟབས་བྱིས་དེ་རྗེས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་རེད། ཞོས་པོ་མི་
 རྣམས་བྱ་དེ་གསོ་བའི་ཞིང་པ་སྤོ་མོ་པ་དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཁོང་ཁོ་ལངས་པ་རེད།

བྱིས་བྱ་གསོ་བའི་ཞིང་པ་གཉིས་པ་དེས་ཀྱང་སྤོ་མོ་པོ་ཞིག་འབྱེད་ཏེ་བྱ་ཚང་
 དུ་འཇུ་ལ་ནས་མདང་རུབ་ཀྱི་སྒོ་ང་བསྟུ་ཅུ་ཕྱིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞོས་བྱ་སྟུགས་
 རྣམས་བྱ་ཚང་དུ་ཅུལ་དུ་བརྟུག་ནས། ཞོ་རང་གི་སྤོ་མོ་པོ་དེ་སྒོ་ངས་བཀའ་པ་
 རེད། བྱ་བྱུན་དེ་རྗེས་སུ་ལུང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་བྱ་འབྱེད་ཡོང་བའི་
 སྤོ་མོ་མེད། ཞོས་སྒོ་ང་བྱིས་བྱ་འབྱེད་ཡོང་ནས་རང་གི་ནང་མིར་སྒོ་ང་བརྗོད་མ་
 ཞེས་པོ་ཞིག་བཟོས་པ་དང་། སྒོ་ང་ལྷག་མ་རྣམས་ཁོམ་དུ་བཅོངས། བྱིས་བྱ་གསོ་
 མཁན་གྱི་ཞིང་པ་ཀྱང་པོའི་བྱིས་མི་རྣམས་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་བ་རེད།

སྤོ་མོ་འདིའི་གོ་དོན་དེ་འདི་རེད། ལྷོད་ཀྱིས་འདས་ཟེན་པའི་ཐོན་སྐྱེད་བསྟུ་
 ཅུབ་བྱེད་སྐབས། སྤོ་མོ་པོའི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་སྟུགས་ཏེ་བྱིས་ལ་འབྱེད་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེ་རིང་(ངམ་ཡང་ན་རང་གི་མི་ཚའི་ནང་གི་)ཉམས་སྤོང་ངན་པ་ཚང་མ་བསྟུ་
 ཅུབ་བྱས་ཏེ་བྱིས་ལ་འབྱེད་ཡོང་མཁན་གྱི་གསུང་ཏེ། “སྤོ་མོ་མེད་དེ་རིང་ངས་རྒྱུངས་
 འཁོར་མཚོ་གསུང་ཚད་ལས་བཀའ་ཏེ་བཏང་བས་ཉེན་ཉོན་པས་བཀའ་བྱུང་།”

ཞེས་དང་། “ངའི་ལས་ཀའི་སྐྱིན་བདག་དེ་ང་ལ་ཉ་ཅང་ཁོང་ཁོ་ལངས་འདུག” ལ་
སོགས་ཟེར་མཁན་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། ཁྱོད་རང་འདས་ཟིན་པའི་ཉམས་ཚུང་
ངན་པ་རྣམས་རང་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དུས་ཡུན་ཁོན་བསྐྱུ་
རུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་གས་དེ་ཡིན།

ཁྱོད་རང་བྱ་བུན་བསྐྱུ་མཁན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྐོང་བསྐྱུ་མཁན་ཡིན།།

ཚོད་ཀྱི་འདྲ་པར་གསོག་དེབ།

མི་མང་ཆེ་བར་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་རེ་ཡོད། ཁོང་ཚོས་དེའི་ནང་དུ་དུས་ཚོད་
 སྐྱིད་ཤོས་ཀྱི་དྲན་རྟེན་རྣམས་ཉར་ཀྱི་ཡོད། བ་གཞོན་ཡིན་སྐབས་མཚོ་མཐའ་
 ཏུ་ཚེད་མོ་ཚེ་བཞིན་པའི་འདྲ་པར་ཞིག་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་སྟེ། སློབ་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་དུས་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་དགའ་སློབས་ལྡན་པའི་ས་མ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་
 འདྲ་པར་ཡོད་སྟེ། ལ། བན་ཚུན་ཚེད་དགར་རོལ་སྐབས་དང་། གཉེན་སྦྲིག་
 དགའ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་བརྒྱབ་པའི་འདྲ་པར་མང་པོ་ཡོད་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་སློ་
 གསེང་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་པར་ཡང་ཡོད་སྟེ།

འོན་ཀྱང་མི་ཆེའི་ནང་གི་མི་སྐྱིད་པའི་དུས་ལུན་གྱི་འདྲ་པར་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་
 འདྲ་པར་གསོག་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་ནམ་ཡང་རྟེད་ཀྱི་མ་རེད། སློབ་ལྷན་སློབ་སྦྱིའི་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ལངས་བསྐྱེད་པའི་ཚོད་ཀྱི་འདྲ་པར་དེ་དེའི་ནང་དུ་མེད།
 ཚོད་ཀྱིས་ཡིག་ཚད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཚན་མོ་ཕྱི་བོར་འབད་པ་ཆེན་པོས་སློབ་སྦྱོང་
 རྒྱུད་པའི་འདྲ་པར་གྱི་རིགས་ནི་དེ་ན་མེད། ངའི་ངོ་ཤེས་སུ་འདྲ་ཞིག་གི་འདྲ་པར་
 གསོག་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཟའ་ཚང་ཁ་བུལ་བྱས་པའི་འདྲ་པར་དང་། བད་ཀྱིས་
 མནར་ནས་སློན་ཁང་དུ་ཉལ་བ། གཟའ་ལྷ་བའི་ཞོགས་པར་ལྷངས་འཁོར་
 ཀྱི་འཚང་ཁའི་ནང་དུ་ལམ་ནས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ས་བཅས་ཀྱི་འདྲ་པར་མཐོང་
 མ་ལྟོང་། སེམས་ལ་གཙོང་ནད་བཟོ་བའི་འདྲ་པར་དེ་དག་སུ་ཞིག་གི་འདྲ་པར་
 གསོག་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་ནམ་ཡང་ཡོད་གི་མ་རེད།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་དྲན་ཤེས་ཞེས་པའི་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་གཞན་ཞིག་ང་
ཚོའི་ལྷན་པའི་ནང་དུ་ཉར་གྱི་ཡོད། འདྲ་པར་གསོག་དེབ་དེའི་ནང་དུ་ང་ཚོས་
འདྲ་པར་ངན་པ་མང་པོ་བསྟུ་གི་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཁ་སྐྱེངས་དགོས་པའི་ཚོད་
པ་ཤོར་བ་དང་། རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་དམའ་འབབས་དང་། བརྟམ་བཙོས་
ལ་སོགས་པ་བྱས་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་པར་མང་པོ་རྙེད་གྱི་རེད། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་
ལ་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་དེའི་ནང་དུ་དགའ་སྤྱིའི་དུས་ཡུན་གྱི་འདྲ་པར་ཉུང་བ་
ཞིག་ལས་མེད།

འདི་ནི་ལྷགས་མཐུན་ཞིག་མ་རེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ལྷན་པའི་ནང་གི་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་དེ་གཙང་བཟོ་
བྱེད་དགོས། སེམས་འགྲུལ་མི་ཐེབས་པའི་དྲན་ཤེས་རྣམས་གསུབ་སྟེ་སྟེགས་སྣོད་
དུ་གཤམ་གས། དེ་དག་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་སྣོད་འོས་པ་མ་རེད།
དེ་དག་གི་ཚབ་དུ་བྱེད་རང་གི་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་ངོ་མའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་
དྲན་ཤེས་རྣམས་སྟུགས། དཔེར་ན། བྱེད་རང་མཛོའ་གོགས་དང་སྐར་འཆམ་
པའི་སྐབས་དང་། རེ་སྟོང་མ་བྱས་པའི་བྱམས་བརྗེ་ངོ་མའི་ཚོར་བ་ལྗོང་བའི་
སྐབས། ཡང་ན། སློན་པ་ཡལ་ཞིང་ཉི་མ་ཏ་ཅང་མཛོའ་སྟུག་ལྷན་པའི་ངང་ཤར་
སྐབས་བཅས་ཀྱི་སྐྱིད་སྣང་དེ་དག་ནང་དུ་སྟུགས། འདྲ་པར་དེ་དག་བྱེད་རང་གི་
དྲན་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོགས། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ལྗོད་རང་ལ་དུས་ཚོད་སྣོད་སྣོད་
ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་པར་གསོག་དེབ་ཀྱི་ཤོག་སྤུའི་ཁ་འབྱེད་སྐབས་གདོང་ལ་
འཇུ་མ་མདངས་ཤར་བ་མ་ཟད། སྐབས་རེ་གང་མོ་ཡང་ཤོར་ཡོང་གི་རེད།

“གསུམ་”ཀྱི་མཐེབ་ཡིག་གཞོན་པ།

ཚྱོད་ཀྱིས་འདས་ཟེན་པའི་འབྲུག་ཤེས་འཛུགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསུབ་བམ།

ལོ་མང་པོའི་སྡོན་ལ་ཐའེ་ལནད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཞོགས་པའི་བསོད་སྟོམས་ནས་
ཕྱིར་ལོག་ཡོང་དུས། ཨ་ཇན་ ཆས་ལམ་ཟུར་ནས་དབྱུག་པ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ།
“དབྱུག་པ་འདིའི་ལྗིད་ལོག་ག་ཚོད་ཅམ་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས་གནང་བ་དང་།
སུས་ཀྱང་ལན་འདེབས་མ་བྱས་སྡོན་ཏུ་ཨ་ཇན་ ཆས་དབྱུག་པ་དེ་རྩ་གསེབ་
ཏུ་གཡུགས་ཏེ། “དབྱུག་པ་ཞིག་ལག་པས་འདྲིན་རྒྱབས་ཀྱི་དུས་ཁོ་ནར་དེ་ལ་
ལྗིད་ཚད་ཡོད་པ་རེད། དབྱུག་པ་དེ་གཡུགས་ཚར་དུས་ལྗིད་ཚད་དེ་མེད།” ཅས་
གསུངས།

གནས་ལུགས་འདི་ལ་གོམས་ཆེད་ངས་ང་རང་གི་སྟོབ་མ་ཚོ་ལ་“དབྱུག་
པའི་ཚོ་ག” གྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་ཡིན། ཚྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤོག་སུའི་
སྟེང་དུ་རང་གི་ཡིད་མི་སྦྱིད་པའི་འབྲུག་ཤེས་གང་མང་བྲིས། དེ་ནས་དབྱུག་པ་
ཞིག་བཅལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་ལ་ཤོག་སུ་དེ་བསྐྱེལ་ནས་འགྲིག་ཐག་གམ་སྐྱད་པས་དམ་
པོར་སྟོམས། དེ་ནས་གིང་ནགས་ཀྱི་ཚྱོད་དུ་གནས་དབེན་པ་ཞིག་བཅལ་ནས།
དབྱུག་པ་དེ་ལག་པར་བཟུང་སྟེ། ཡིད་མི་སྦྱིད་པའི་འབྲུག་ཤེས་དེ་དག་གི་ལྗིད་ཚད་
དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་པ་གཏོད། བྲ་སྦྱིག་ཨང་གསར་ཡིན་རྒྱབས། ལུས་ཤུགས་
གང་ཡོད་བསྟུས་ཏེ། དབྱུག་པ་དེ་དེ་ཅམ་ཀྱིས་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་གཡུགས་སུབ་
ས་དེར་གཡུགས།

དྲན་ཤེས་ངན་པའི་རིགས་འདྲོར་བ་ལ་དང་པོ་དེ་དག་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས།
 དང་པོ་དང་བཞག་གི་སྐོ་ནས་དེ་དག་དྲན་གསོ་བྱེད་དགོས་ཚང་། ཤོག་སྲིད་སྟེང་
 ཏུ་འབྲི་དགོས་པ་རེད། དེ་རྗེས་དེ་དག་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་འདྲོར་བ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་བྱེད་ལས་སམ། ཚོ་ག་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཡོད། “ངས་ད་ནས་བརྒྱུང་འདི་
 ཚང་མ་འདྲོར་གྱི་ཡིན།” སྐྱམ་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་ དབྱུག་པའི་རྩེ་ལ་ཤོག་
 བུ་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་། དྲན་ཤེས་ངན་པ་འདྲོར་བའི་ཆེད་དུ་ཤིང་ནགས་སུ་བསྐྱོད་
 རྒྱ། དབྱུག་པའི་ལྗིད་ཚད་དེ་ལག་པས་ཚོར་བ། དེ་ནས་ཅི་རུས་ཀྱིས་ཐག་རིང་
 ཏུ་གཡུག་པ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་འདི་དག་གིས་འདུན་པ་ལ་ཤུགས་སྐྱོན་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་ལ། སྟོབས་ཤུགས་སྐྱོད་གྱི་ཡོད། དེར་སན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་ཀྱིས་
 གསུབ་མཐེབ་མནན་པ་རེད།

26

ལ་ཅིག་གིས་མི་གཞན་གྱིས་ཤིང་ནགས་བཅོག་པ་བཟོ་བཞིན་པའི་འགན་
 འཁུར་དེ་ང་ལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སྐྱུག་སྐྱད་བརྒྱབ་བྱུང་། ངས་ཁོར་ཡུག་གཏོར་
 སྐྱོན་ལ་སྐྱེལ་མ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཟེར། དེས་ན་ངས་གཤམ་གསལ་གྱི་ཐབས་བྱས་
 ལག་བསྟར་བྱས་པ་ཡིན།

བོང་གསལ་བཞིན་དྲན་ཤེས་ངན་པ་ཚང་མ་ཤོག་སྲིད་ཐོག་དུ་བྲིས། མ་
 བསུབ་སྐྱོན་ལ་དེ་དག་ཚང་མ་ཤོག་ངོས་སུ་ངེས་པར་དུ་གསལ་དགོས། ཡིན་
 བའང་ཐེངས་འདྲིར་སྐྱུག་པ་འདྲ་བའི་དྲན་ཤེས་ལ་ཆེས་འོས་འཚམ་གྱི་རྒྱ་ཆ།
 ཤོག་སྲིད་རིགས་ལྷན་པར་བ་ཞིག་ལེད་སྐྱོད་ཐོངས། དེ་དག་རྒྱབ་བྱིས་ཤོག་སྲིད་
 སྟེང་དུ་བྲིས། བྲིས་ཚར་བ་དང་གསང་སྐྱོད་གྱི་ནང་དུ་ཁྱེད་ཉེ་བའི་ཤོག་
 བུ་དེ་གསང་སྐྱོད་ནང་དུ་འཕངས་ཉེ་རྒྱུ་བཤལ་ཐོངས།

ཡག་སྐྱབ་ཅི་ཡོང་སྐྱུ་ཤེས།

གནའ་སྐྱ་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་རི་དྲུགས་རྡོ་བ་པར་འགོ་སྐྱབས་ཁོའི་མཛུ་བ་
མོར་རྒྱས་སྐྱོན་ཤོར། རྡོ་བ་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་དུས་ཉུག་ཏུ་རང་གི་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་
སྐྱབ་པ་དེ་པོས་པ་དང་། སྐྱབ་པས་མ་དེའི་སྤྲེང་དུ་མ་རས་ཤིག་དགིས། རྒྱལ་པོས་
“འགྲིག་འགྲོ་ཡི་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱབ་པ་དེས། “ཡག་སྐྱབ་ཅི་
ཡོང་སྐྱུ་ཤེས།” ཞེས་བརྗོད་དེ་སྐྱ་མཐུད་ནས་རི་དྲུགས་རྡོ་བ།

ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་འཁོར་བྱུང་མཚམས་མ་ཁ་དེར་གཉན་ཁ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅང་།
རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྐྱབ་པ་དེ་བརྒྱར་དུ་བོས། སྐྱབ་པ་དེས་མ་ཁ་དེ་གཙུག་མར་
བཀྲུས་ཏེ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཞིག་བྱུགས། དེ་ནས་མ་དགིས་བརྒྱབ།
རྒྱལ་པོས་ཐུགས་ཁུལ་དང་བཅས་ཏེ་“ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཉན་འགྲིག་འགྲོ་ཡི་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག་གམ།” ཞེས་དྲིས། སྐྱབ་པ་དེས་སྐྱར་ཡང་“ཡག་སྐྱབ་ཅི་ཡོང་སྐྱུ་
ཤེས།” ཞེས་ལན་བཏབ། རྒྱལ་པོར་ཐུགས་ཁུལ་བྱུང་བ་རེད།

ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ཁུལ་དེ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་ཏེ་
མཛུ་བ་མོ་དེར་གཉན་ཁ་བྱུགས་ཆེར་རྒྱས་ནས་སྐྱབ་པས་གཏུབ་དགོས་པ་བྱུང་།
འདོན་ཐང་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་དེར་རྒྱལ་པོ་ཏ་ཅང་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བཙོན་ཁང་དུ་བྲིད་དེ་ཁང་མིག་ཅིག་གི་ནང་དུ་བརྒྱབ་པ་རེད།

“ཡ། སྐྱབ་པ་ལགས། བཙོན་ཁང་ནང་དུ་རི་འབྲེ་ཚོར་གྱི་འདུག་”

སྐྱབ་པ་དེས་དཔུང་པ་འགྲུལ་ཅམ་བྱས་ཏེ། “རྒྱལ་པོ་ལགས། བཙོན་ཁང་
ནང་དུ་ཞེ། ཡག་སྐྱབ་ཅི་ཡོང་སྐྱུ་ཤེས།” ཞེས་ལན་བཏབ།

“ཁྱོད་འདོན་ཐང་མེད་པ་གང་ཞིག་ལ་སྒྲོན་པ་ཡང་རེད།” ཅེས་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་
 བོ་ཕྱིན། བདུན་ཕྱག་འགའི་རྗེས་སུ་མ་ཁ་དེ་དག་སྐྱེད་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཡང་
 བསྐྱུར་རི་དྲགས་རྩོན་དུ་ཕྱིན། ཁོས་རི་དྲགས་ཤིག་ལ་རྗེས་འདེད་གཏོང་སྐབས་
 རོགས་པ་གཞན་དང་ཁ་བྲལ་སྐབས་ཤིང་ནགས་ཁྲོད་དུ་ལམ་བོར། ནགས་ཁྲོད་
 དུ་ཡར་འབྱམ་མར་འབྱམ་བྱེད་སྐབས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་གདོད་མའི་མི་
 ཚོས་བཟུང་། དེ་ཉིན་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་བཟང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ནགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དམར་
 མཚོད་འབྲལ་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་ཚོས་རྟེན། ཁོ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤིང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་
 བཏགས་ཏེ། ཁོ་ཚོའི་སྤྲ་མ་དེས་ཁ་འདོན་དང་སྤྱ་གར་འབྲལ་རྒྱའི་འགོ་བཅུགས་
 པ་དང་མཉམ་དུ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་མི་ཚོས་དམར་མཚོད་ཀྱི་གྱི་དེ་བརྟུན། སྤྲ་མ་
 དེས་གྱི་དེ་ཁྱེད་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མགོན་པ་གཙོད་ཀྱང་ཡོད་དུས་ཁོས་“མཚམས་
 ཞོག་མི་འདི་ལ་མཚུབ་མོ་དགུ་ལས་མི་འདུག ང་ཚོའི་ལྷ་ལ་དམར་མཚོད་འབྲལ་
 རྒྱར་ཁོ་འོས་འཚམ་མ་རེད། ཁོ་སྤོད་གོ་ལ་ཐོང་ས།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ།

28

ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་སོ་བྱང་དུ་ལོག་པའི་ལམ་རྟེན། དེར་
 བསྐྱེད་པས་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བར་ཐང་ཀར་བཅོན་
 ཁང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། “ཁྱོད་ཀྱིས་ ཡག་སྐྱུག་ཅི་ཡོང་སུས་ཤེས་ཞེས་གོ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐད་
 ཆ་དེ་ཤོད་སྐབས་ངས་ཁྱོད་རང་སྟོན་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། ད་ཆ་ངས་ཁྱོད་རང་
 བདེན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། ངའི་མཚུབ་མོ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་
 འདུག དེས་ངའི་སོག་བསྐྱབས་པ་རེད། ངས་ཁྱོད་བཅོན་ཁང་དུ་བཅུག་པ་དེར་
 ང་ལ་འགྲོད་པ་ཡོད། དགོངས་དག” ཅེས་སྐྱེས།

“རྒྱལ་པོས་ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་བཅོན་ཁང་དུ་
 བཅུག་མེད་ན། ང་ཡང་སྐྱེ་ཉིད་དང་ལྷན་དུ་རྩོན་རྒྱལ་ས་ལ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། ང་
 ཡང་བཟུང་ཡོད་པ་ཐག་ཚོད། ང་ལ་ནི་མཚུབ་མོ་ཚང་མ་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་
 སྐྱབ་པས་བརྗོད།

༩༡༩༽

ལམ་ནོར་བའི་སྐུ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ།

མི་ཞིག་གིས་ང་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ཁོ་རང་ཚོར་དོན་ཚད་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ཁྲིར་ཐུམ་རྟེན་གྱི་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ཕྱོགས་སྐྱོད་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནམ་ཐང་དུ་དུས་ལྟར་འབྱོར་ཆེད་ཁོས་སྡོམ་རྒྱུད་ནས་སྐུ་འཁོར་ཞིག་སྐྲུན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྐུ་འཁོར་དེ་ལམ་ནོར་ལ་ཤོར། ཁ་ལོ་པ་དེ་ས་གནས་དེའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཁོས་ལམ་མ་རྟེན། དུས་ཚོད་སྐར་མ་རེ་རེ་བཞིན་འགོ་དུས་ཚོར་པ་དེར་གནམ་གུའི་རྗེས་མི་ཟེན་པའི་སེམས་ཁལ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ཁོས་སྐུ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་དེར་ཁོང་ཁོ་ལངས་འགོ་ཚུགས། ཁ་ལོ་པ་དེ་སྐར་ལས་ཀྱང་མགོ་འཕྲོ་པར་གྱུར།

29

ཚོར་པ་དེས་མཚོགས་པོར་གནམ་གུའི་འཕུར་དུས་འགྲངས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེའི་རྗེས་ཟེན་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་པ་ཤེས། དེ་དུས་གནམ་གུའི་འཕུར་དུས་ཕྱིར་འགྲངས་ནི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་མཐའ་མ་དེར་ཁོ་གཉིས་གནམ་ཐང་དུ་བསྐྱེད་དུས་ཁོའི་རེ་བ་དེ་ཡང་ཟད་པ་རེད། ཁོས་ཁོ་རང་གི་གནམ་གུ་དེ་འཕུར་འགོ་བ་མཐོང་། ཐངས་མ་འདི་ཉིད་ལ་གནམ་གུ་དུས་ཚོད་ལྟར་འཕུར་འདུག

ཚོར་པ་དེ་ཁོང་ཁོ་ལྟར་འབར་ནས་“སྐུ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་སྐྱེན་པ་ཞིང་། ཞོད་ཚོ་ཚང་མས་གནམ་ཐང་དུ་འགོ་སའི་ལམ་ཤེས་དགོས་པ་རེད། ཞོད་ལ་སྐུ་འཁོར་ནམ་ཡང་གཏོར་དུ་འདུག་རྒྱ་མེད། ཞོད་ཀྱིས་ངའི་གནམ་གུ་ཤོར་བཅུག་སོང་། ལྷན་མེད་ཞོད་ལྟ་བུ་ཨང་།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་རེད།

དེ་ནས་ཁོས་ནམ་མཁར་ལྷ་དུས་གནམ་གྱི་དེ་གནམ་ནས་ཟགས་ཡོང་བ་
མཐོང་། གནམ་གྱི་དེ་སར་ཟགས་ཏེ་དེའི་ནང་གི་མི་ཡོད་ཚད་ཤི།

“ལྷོད་ནི་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ཏ་ཅང་ཡག་སོ་ཞིག་རེད། ལྷོད་ནི་ཏ་ཅང་ནམ་
དཔྱོད་ཅན་ཞིག་རེད། ཁ་ལོ་པ་ཚང་མ་ལྷོད་ནང་བཞིན་གྱི་སྲུང་སོ་ཡོད་ན་ཅི་མ་
རུང་། ཇན་པ་ཆེན་སོ་ཞིག་བཞེས་གནང་རོགས།”

མི་དེས་ང་ལ་སྐྱབས་དེའི་ཉམས་ཚུང་དེས་ཁོའི་མི་ཚོ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
འགྱུར་བ་ཐེབས་སོང་བེད་གྱི་འདུག ད་ཆ་བྱ་བ་གང་ཞིག་འཆར་གཞི་གཞིར་
བརྒྱང་མ་ཕྱིན་ནའང་ཁོ་ཁོང་ལྷོ་ཞེ་དྲགས་ལངས་གྱི་མེད། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁོས་
“ཡག་སྐྱུག་ཅི་ཡོང་སྐྱབས་ཤེས།” ཞེས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཉེས་ཅན་པ་སྲུང་མེད།

ང་ལ་ས་གནས་བཅོན་ཁང་གི་དཔོན་པོ་ཞིག་ནས་ཁ་པར་ཞིག་འཕྱོར་བྱུང་། ཁོས་
 ང་བཅོན་ཁང་དེར་བསྐྱར་དུ་ཚོས་བཤད་བྱེད་པར་སྐད་གཏོང་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ང་ལ་
 མུག་འདོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ངས་ཁོ་ལ་ད་ཆ་ལས་སྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བས་སྡོན་མ་ང་དེ་
 གར་རྒྱན་དུ་ཡོང་བ་ཇི་བཞིན་ཡོང་ཐུབ་པ་མི་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ། ངས་སྲུ་བ་
 གཞན་པ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས།

ཁོས་“ཡོང་གི་མ་རེད། ང་ཚོར་བྱེད་རང་དགོས་ཀྱི་འདུག” ཟེམ།

“ང་རང་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ།”

བཅོན་སྲུང་བ་དེས་“ངས་ངའི་མི་ཚེ་ཤས་ཆེ་བར་བཅོན་ཁང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་
 པ་ཡིན། རྒྱུད་རང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚོས་ཤིག་ལྷན་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་།
 རྒྱུད་རང་གི་འཛིན་སྲུ་འབྲིམས་པའི་བཅོན་པ་ཚང་མ་བཅོན་ཁང་ནས་སྡོད་
 གོལ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱིར་ལོག་གཏན་ནས་བྱས་མ་སོང་། མུགས་རྗེས་གཟིགས།
 ཐེབས་རོགས་གཞོངས།” ཞེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་བྱུང་།

འདི་ནི་ངས་ཆེས་རྩ་ཆེན་དུ་ཚེ་བའི་བསྐྱབས་བརྗོད་ཅིག་ཡིན། རྗེས་སུ་ངས་
 དེའི་སྐོར་ལ་མཐོ་བསམ་བཏང་བ་ཡིན། བཅོན་པ་དེ་ཚོར་ངས་གཞན་གྱིས་བྱེད་
 མ་ཐུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་བཅོས་བསྐྱར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཡོད་དམ་སྟུམ་བྱུང་། དེ་ནི་
 ངས་བཅོན་ཁང་དུ་ཚོས་བཤད་བྱས་པའི་མི་ལོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ། ངས་ཐེངས་
 གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་ཅན་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་མཐོང་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་།

ངས་མི་གསོད་ཁྲིམ་སྤྱོད་ཕྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་མཐོང་ལྟོང་ཡང་། མི་
གསོད་མཁན་ཞིག་ནམ་ཡང་མཐོང་མ་ལྟོང་། ངས་མི་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱ་མ་རྒྱག་
མཁན་དེ་འདྲ་མཐོང་ལྟོང་ཡང་། རྒྱ་མ་ཞིག་ནམ་ཡང་མཐོང་ལྟོང་མེད། ངས་
འཁྲིམ་སྤྱོད་གྱི་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་མཁན་གྱི་མི་ཡང་མཐོང་ལྟོང་། འོན་
ཀྱང་འཁྲིམ་སྤྱོད་གྱི་ཉེས་ཅན་པ་ཞིག་ཙམ་ནས་མཐོང་ལྟོང་མེད། ངས་འགོ་བ་
མི་ནི་ཉེས་པ་ལས་རྩ་ཆེ་བར་མཐོང་བྱུང་།

མི་གཅིག་གིས་ཚབས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། ཏུ་མ་བྱས་པ་
དེ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་མི་དེའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ནི་མ་འོས་པ་ཞིག་རེད།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་མི་དེས་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཐེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་དག་བྱས་པ་ཚང་
མ་ཚེས་མེད་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད། ངས་བྱ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ངོས་འདོན་བྱས་པ་
ཡིན། ངས་ནག་ཉེས་བསགས་པའི་མི་རྣམས་མཐོང་བ་ལས་ཉེས་ཅན་པ་ཞིག་
མཐོང་མ་བྱུང་།

32

ངས་ཁོང་ཚོའི་བྱས་ཉེས་ལ་མ་བཟོས་པར་གང་ཟག་ལ་བཟོས་པས། ཁོང་
ཚོས་ཀྱང་རང་རང་གི་བཟང་བའི་ཆ་གཞན་དེ་དག་མཐོང་གི་འདུག། ཁོང་ཚོས་
ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པ་རུ་བཟོས་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་མཐོང་འཛོག་བྱེད་རྒྱའི་འགོ་
འདྲུགས་གྱི་འདུག། དེས་ཁོང་ཚོས་རང་གིས་རང་ལ་མཐོང་འཛོག་བྱེད་རྒྱ་དེ་
གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཁོ་ཚོ་བཙོན་ཁང་དང་ཁ་བྲལ་སྐབས། ཡ་རབས་ལ་
ཕྱོགས་པ་རེད།

༡༩༩

སེམས་ནད་ཅན་གྱི་མིང་ངན།

ལོ་འགའི་སྡོན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་སྐྱོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་ཐོག་
ཏུ་ངས་ལོང་གསལ་གྱི་སྐྱུང་དེ་བཤད་པ་ཡིན། ལྷན་གྲགས་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་ཞིག་གི་སྡེ་ཚན་འགོ་གཙོ་ཞིག་ཏུ་ཅང་ཡིད་མཁྱུ་ལོ་བྱུང་
འདུག ཁོ་རང་གི་ཁང་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རབ་གནས་ཀྱི་ཚེད་ཏུ་ང་སྐྱེད་བཏང་
བྱུང་།

ངས་ཁོ་ལ་“ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ནད་རིགས་ག་རེའི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།” ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན།

“རིག་འཚོ་མི་ཟེན་པའི་ནད།” ཅེས་ཁོས་ལན་བཏབ་བྱུང་།

ངས་“ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་འཚོ་མི་ཟེན་པའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།” ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན།

ཁོས་“ཁྱེད་རང་གིས་གསུང་བཤད་ནང་ཏུ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་གཞིར་
བཟུང་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་རིག་འཚོ་མི་ཟེན་པའི་ནད་དེ་བཅོས་ཐབས་བྱེད་
ཀྱི་མེད། ངས་ནད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བཅོས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་ལན་
བཏབ་བྱུང་། ངས་ནད་པའི་གུས་ཞབས་ཞུ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་ལག་པས་ཐལ་མོ་
སྐྱུར་པ་ཡིན། ཁོས་ཏུ་གོ་འདུག

ངས་ཁོང་གི་ལན་ག་རེ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་ཁོ་ལ་“གྲུབ་འབྲས་ཅི་འདྲ་འདུག”
ཅེས་དྲིས།

དེའི་ལན་དུ་ཁོས་“བཙུག་ལྷན་གཞན་དག་ལས་ཉ་ཅང་བཟང་བ་འདུག
ལུ་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་རེད།” ཅེས་ཟེས།

མི་ལ་རིག་འཚོ་མ་ཟེན་པ་ཞེས་བོས་ན། ཁོ་ཚོས་བཏགས་མིང་དེ་ལྟར་བྱེད་
སྲིད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་མིང་ངན་དེ་བཏགས་པ་རེད། ང་ཚོས་ཁོ་
ཚོ་རིག་འཚོ་མ་ཟེན་པའི་ནད་ཀྱིས་རེ་ཞེས་ན་བ་ཅམ་དུ་བརྟེན་ན། ནད་གཞི་
དེ་ནི་ཁོ་ཚོའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ལས་མ་ཡིན་པ་མཚོན་ཞིང་། ང་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་བདེ་མང་
གི་ཆ་དེ་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བྱེད་ཡོད།

འཆི་བའི་ཚོག་མཚན།

“མྱེད་རང་ལ་ཡོང་ངེས་པའི་འཆི་བ་དང་ལྷན་དུ་ཞི་བདེ་ཡོད་དམ།”

ངས་དུས་རྒྱུན་དུ་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་མི་ཚོ་ལ་འདི་ལྟར་འདྲི་གི་ཡོད། ངའི་
དམིགས་ཡུལ་ནི་འཆི་བ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཤི་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་དེ་ཁོང་ཚོར་ངེས་པ་རྟེན་དུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཁོང་ཚོ་
ཆེ་མཐོང་དང་ཞི་དུལ་གྱི་ངང་ནས་འཆི་ཐུབ།

མི་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཁོང་ཚོས་ཡོང་ངེས་པའི་འཆི་བ་དང་ལྷན་
དུ་གྲོགས་པོ་བསྐྲིགས་ཚར་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་གཉེན་
ཚན་དང་མཛའ་གྲོགས་ཚོས་“ཨ་མ་ལགས། ཨ་མ་ལགས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།
མ་ཤི་རོགས། མ་གྲོགས་ལྷུང་དྲག་རོགས་གནང་། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།” ཞེས་
བརྗོད་དེ་ཤི་རུ་མི་འཇུག་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་འདུག་ཟེར། འདི་ནི་ཁོང་ཚོའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་ཡོད།

སི་ཐིབ་ནི་རང་ལོ་སུམ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་པའི་པོ་གསལ་ཞིག་རེད།
ཁོ་ལ་ལམ་གློང་ལྷན་པའི་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་གྱི་ཁེ་ལས་ཁང་ཞིག་ཡོད། དེས་
འཛམ་གླིང་ནང་གི་ས་གནས་མངོན་ཤོས་ཀྱི་གཙང་ཆུ་ལག་ལ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་
གཏོང་མཁན་ཚོར་འབས་ལྷན་བྱེད། ལྷབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་ནི་བཙོས་ཐབས་མེད་
པའི་འབྲས་ནད་ཀྱིས་བབྱུང་སྟེ་ཆེ་མཐར་བསྐྲེབས་ཡོད།

ངས་སི་ཐིབ་དང་ཁོའི་སྐྱེ་དམན་རེ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་མང་བྱས་
པ་ཡིན་ལ། དང་པོར་བཤད་ན་ཁོ་དུང་ཤི་མེད་པ་དེས་ང་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་

བྱུང་། ལོ་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བཞེན་འདུག ལོས་ཅི་ཞིག་ལ་སྟུག་བཞེན་
ཡོད་དམ་སྟེ་བྱུང་། ངས་སི་ཐིབ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས་ངེ་ཞེའི་གདོང་ལ་བལྟས་ཏེ།
“ཁྱེད་ཀྱིས་སི་ཐིབ་ལ་ཤི་རྒྱུར་ཚོགས་མཆན་སྤྲད་པ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་དྲིས།

དེའི་རྗེས་སུ་གང་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་ཚེའི་ནང་དུས་རྟག་དུ་བརྗེད་དཀའ་ལ།
གཟུགས་པོའི་སྐྱ་ཟེང་ངེར་བྱེད་པའི་དུས་ཤིག་རེད། རེ་ཞེས་ང་ལ་ལན་འདེབས་
མ་བྱས་པར། ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་འདྲེགས་ཏེ། ཤ་ཟད་རུས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཚྭ་
གའི་སྐྱེ་ལ་ལག་གཉིས་ཀྱིས་འཇམ་པོར་འཁྱུད་དེ། མོས་ཁོ་ལ་བརྗེ་བ་ཏུ་ཅང་
ཚེན་པོ་ཡོད་བརྗེད་པ་དང་ལྟན་དུ་“སི་ཐིབ། ངས་ཚྭ་ལ་ཤི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མཆན་
སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན། སི་ཐིབ། ཚང་མ་འགྲིག་འགོ་ཡི་རེད། ཚྭ་རང་འགོ་ན་ཚོགས་” ཅེས་
བརྗེད་སོང་། ཁོང་གཉིས་པམ་ཚུན་འཁྱུད་དེ་དུས་སོང་། དེ་ནས་ཉེ་མ་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་སི་ཐིབ་གོངས་པ་རེད།

36

ངས་ཐེངས་མང་པོར་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་མི་ཞིག་གི་མངོའ་གོགས་དང་གཉེན་ཉེ་
ཚོ་བྱུར་དུ་བོས་ནས། ཁོང་ཚོས་བརྗེ་བ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་སའི་མི་དེར་བརྗེ་བའི་རྩན་པ་
ཚ་ཆེ་ཤོས་“ཤི་བའི་ཚོགས་མཆན་”དེ་སྤྲོད་ཅེས་བསམ་ཚུལ་ཤོད་དགོས་ཀྱི་འདུག
རང་དབང་གི་རྩན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་། འདོད་པ་གཞིར་བཞག་ཁོ་
ནས་སྤོང་བྱུང་། དེ་ནི་རང་གི་བརྗེ་བ་བྱེད་སའི་མི་དེར་མཐའ་མའི་རང་དབང་
སྤོང་རྒྱའི་རྩན་པ་དེ་རེད།

༩༡༦༽

ནང་པའི་ཀུ་རེ་ཞིག

ནང་པའི་ལྷ་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་གི་དགོན་པའི་མི་སྐྱའི་ཚོགས་མི་ཞིག་ནས་ཁ་པར་
ཞིག་བསྐྱབས། ཁ་པར་གཏོང་མི་དེས་“སྤྱགས་རྗེས་གཟིགས། དེ་རིང་ཁྱེད་རང་
ངའི་བྱིས་ཏུ་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་གནང་བར་ཕེབས་ཞེས་བྱུང་།” ཅེས་དྲིས།

ལྷ་པ་དེས་“དགོངས་དག ང་ལ་བྲེལ་བ་ཡོད་པས། ང་ཡོང་སྐབ་པ་མི་འདུག”
ཅེས་ལན་བཏབ།

ཁ་པར་གཏོང་མི་དེས་“ཁྱེད་རང་གིས་ཅི་ཞིག་གནང་གི་ཡོད།” ཅེས་དྲིས།
དེའི་ལན་ཏུ་ལྷ་པ་དེས་“གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་པས་
གང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད།” ཅེས་བཞེད།

ཁ་པར་གཏོང་མཁན་དེས་“དེས་ན་འགྲིག་གི་རེད།” ཅེས་བཞེད་དེ་ཁ་པར་
བཞག།

མི་སྐྱའི་དེས་སང་ཉིན་དེར་ཡང་སྐྱུར་ཁ་པར་བཏང་ནས་“སྤྱགས་རྗེས་གཟིགས།
དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ངའི་བྱིས་ཏུ་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་གནང་བར་ཕེབས་ཞེས་བྱུང་།” ཅེས་
དྲིས།

ལྷ་པ་དེས་“དགོངས་དག ང་ལ་བྲེལ་བ་ཡོད་པས། ང་ཡོང་སྐབ་པ་མི་འདུག”
ཅེས་ལན་བཏབ། ཁ་པར་གཏོང་མི་དེས་“ཁྱེད་རང་གིས་ཅི་ཞིག་གནང་གི་ཡོད།”
ཅེས་དྲིས།

དེའི་ལན་ཏུ་ལྷ་པ་དེས་“གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

“འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཁ་སང་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་འདུག” ཅེས་ཁ་པར་གཏོང་
མཁན་དེས་སྒྲུབ།
དེར་གྲུ་པ་དེས་“རེད། འོན་ཀྱང་ངས་ད་དུང་ཚར་མ་སོང་།” ཞེས་ལན་བཏབ།

༡༡།

དགེ་སྲོང་བགེས་པོས་རྒྱན་མི་སྒྲ།

ལོ་རེ་བཞིན་ངའི་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་པ་ཚོས་འགྲུལ་སྲོང་བཅད་དེ། རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་
རིང་ལ་ས་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་“ཆར་མཚམས་”སམ་དབྱར་གནས་སྤྱང་།

དབྱར་གནས་ཚོགས་རྒྱུ་ཉིན་འགའི་སློན་ཏུ་དགེ་སྲོང་བགེས་པོ་ཞིག་ཞིང་
པ་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་ཁང་པའི་སྒོ་ཏུ་བསྐྱེད་པས། རྩོ་ག་དེ་དབུལ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་
ནང་པ་ཞིག་དང་དང་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དགེ་སྲོང་དེར་གསོལ་ཚིགས་
སྤུལ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་དབྱར་གནས་ཀྱི་རིང་ལ་ཁོ་པའི་ཉེ་འགམ་ཏུ་བཞུགས་
རོགས་ཞུས།

“བཀའ་འོས་སྐྱེ་ཞབས་ལགས། ངས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཚུ་འགམ་གྱི་སྲང་གཤོང་ལུ་
སེམ་པོ་དེར་རྩ་ཁང་དཀྱུས་མ་ཞིག་བརྒྱབ་ཚོག་ ངའི་ཚུང་མ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་གསོལ་
ཚིགས་འདུལ་རྒྱུར་དགའ་ཡི་རེད། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་སྒོམ་
ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་སློན་དང་གསུང་ཚོས་གནང་རོགས།” ཞེས་ཞུས། དགེ་སྲོང་
བགེས་པོ་དེས་དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས།

རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཞིང་པ་དེ་དང་། ཁོའི་ཚུང་མ། ད་དུང་ཁོའི་སྤུ་ལུ་
དང་བཅས་པ་ནི་སློབ་ཤོས་ལྡན་ལ། སེམས་བཟང་ཅན་གྱི་དགེ་སྲོང་བགེས་པོ་དེར་
དགའ་པོ་བྱུང་། དབྱར་གནས་མཚུག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་སྲོང་བགེས་པོ་
དེས་ཁོང་འགྲོ་གི་ཡིན་བརྗོད་སྐབས། ནང་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་མིག་ཚུ་བཏར་
སྟེ་ཁོང་ལ་སྐྱེ་མཐུན་བཞུགས་དགོས་པའི་ནན་སྐྱེལ་བྱས།

དགེ་སློང་དེས་“ང་དུས་ཡུན་འདི་ལས་རིང་བར་སྡོད་མི་ཐུབ། ཡིན་ན་ཡང་
ཁྱེད་ཚོས་ང་ལ་ལྷ་རྟོག་ཡག་པོ་བྱས་ཅང་། ངས་ཁྱེད་ཚོར་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་
ཡོད། ཉེན་འགའི་སྡོན་དུ་ང་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་སྐྱབས། ཉེ
འགུམ་ཞིག་ཏུ་གཏོར་ཞིག་སྐྱས་ཡོད་པ་མཐོང་བུང་། ང་ལ་ཁྱེད་ཚོས་གཏོར་དེ་
སྤངས་ན་སྐྱམ་པའི་འདོད་པ་ཡོད། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རོ་སྤང་བྱས་ཏེ་ཉན་
ནས་ངས་ལམ་སྟོན་བཞིན་བྱོས་དང་། ཁྱེད་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་དབུལ་ཕོངས་ནམ་
ཡང་ཆགས་གྱི་མ་རེད།” ཅེས་བརྗོད།

ནང་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དུ་རྒྱ་མཚམས་བཞག་སྟེ་དོ་སྤང་ཆེན་པོའི་སྟོ་
ནས་མཉན། དགེ་སློང་བགེས་པོས་རྒྱན་གསུང་གི་མེད་པས། ཁོང་ཚོས་ཁོ་ལ་
ཡིད་ཆེས་བྱས།

40

“ཞོགས་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཤིང་ཁང་རྒྱུང་དུ་དེའི་སྟོ་
ཐེམ་དུ་ལངས་ཏེ། མདའ་དང་གཞུ་ལག་པར་སྤངས་ནས། གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་
སའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་གཏོད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མདའ་
དེ་འཕུར་དུ་རྒྱགས། མདའ་གང་དུ་ཟགས་ས་དེར་གཏོར་དེ་རྗེད་གྱི་རེད།” ཅེས་
བརྗོད།

དགེ་སློང་བགེས་པོ་དེ་ཉིན་དེའི་དགོང་དྲོར་ཁྱིམ་ནས་ཐེབས། སང་ཞོགས་
དེར་ནང་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་ཅང་སྟོ་བ་འཕེལ་པོ་བྱུང་ཅང་། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་
གོང་ལ་མལ་ལས་ལངས། ཞིང་པ་དེས་གཞུ་དང་མདའ་ཞིག་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་
རང་གི་ཤིང་ཁང་གི་སྟོ་ཐེམ་དུ་ལངས། ཁོའི་རྒྱུང་མ་དེས་སྐྱར་མ་ཞིག་འབྱེད་ཡོད།
དེ་ཉིན་ཞོགས་པ་གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཉི་མ་ཤར་རྒྱ་དེ་ཡང་འགོར་
འགྲངས་ཆེན་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མཐའ་མ་དེར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཞིང་པ་དེས་
ཉི་མའི་ཕྱོགས་སུ་མདའ་དེ་འཕངས་ཤིང་ཚང་མ་དེའི་རྗེས་སུ་བརྒྱགས་ཏེ་ཕྱིན།

ཁོང་ཚོ་མདའ་ཟགས་ས་དེར་བསྐྱེབས་དུས་ཁོས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ས་དོང་ཞིག་
བྱས་ཤིག་བརྗོད། མོས་གཏིང་ནས་གཏིང་དུ་བྱས།

མོས་ཅི་ཞིག་རྟོག་དམ། དཀའ་ངལ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མ་རྟོག། མདའ་དེ་
མི་ཚང་ལྷག་པོ་ཞིག་གི་ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་ཟགས་ཡོད་ཅང་། ཁོས་ཁོང་ཚོས་ས་
སྟོང་བཞིན་པ་མཐོང་སྟེ། ཞིང་པ་དབུལ་པོའི་སྟེང་དམན་དེ་ལ་“ལྷོད་ཀྱིས་མི་གཞན་
ཀྱི་ས་ཆར་ས་དོང་བྱ་ཚོག་གི་མ་རེད། ངས་ལྷོད་ལ་ལྷོད་བཅུགས་ཏེ་ཐད་ཀར་
བཅོན་ཁང་དུ་འདུག་གི་ཡིན།” ཞེས་མི་ལྷག་པོ་དེས་རྒྱུགས་ཆེན་པོས་བཤད།

སྟེང་དམན་དེས་མོ་རང་གི་ལྷོད་དེར་མཚུབ་མོ་འདུགས་བཞིན་དུ་“འདི་ཁོའི་
འོར་འཕྲུལ་རེད། ཁོས་ང་ལ་འདི་གར་བྱས་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་།” ཞེས་སྒྲིགས།

ལྷོད་དེས་“འདི་དགོ་སློང་བགྲེས་པོ་དེའི་འོར་འཕྲུལ་རེད། ཁོས་ང་ཚོར་འདི་
གར་གཏིང་ཞིག་རྟོག་གི་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་།” ཞེས་སྒྲིགས།

“དགོ་སློང་བགྲེས་པོ་ཞེ། དགོ་སློང་བགྲེས་པོས་རྒྱན་བཤད་གི་མ་རེད། ཁོས་
ལྷོད་རང་ལ་ག་རེ་གསུང་གི་འདུག” ཅེས་དྲིས།

“ཞོགས་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་དང་ལྷོད་རང་ཚོའི་ཤིང་ཁང་རྒྱུང་དུ་དེའི་
སྟོང་ཐེམ་དུ་ལངས་ཏེ། མདའ་དང་གཞུ་ལག་པར་སྐྱབས་ནས། གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་
སའི་སྟོགས་ལ་ཁ་གཏོད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མདའ་
དེ་འཕྲར་དུ་རྒྱགས། མདའ་གང་དུ་ཟགས་ས་དེར་གཏིང་དེ་རྟོག་གི་རེད།”

དགོ་སློང་བགྲེས་པོའི་ལམ་སྟོན་དེ་བཤད་ཚར་བ་དང་ལྷག་པོ་དེས་“ཨོ་ནོ།
ལྷོད་ཀྱིས་འོར་འཕྲུལ་གང་དུ་ཤོར་བ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། ཞིང་པ། ལྷོད་ཀྱིས་རང་
གིས་རང་ལ་སྟོན་དང་། ལྷོད་ལ་ཟེ་མ་འདང་ངེས་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་ཅང་། མདའ་མོ་
རྒྱུ་ལ་མཐུན་དུ་འཕེན་རྒྱུར་གཞུགས་སྟོབས་ཞན་དུགས་པ་རེད། ངས་ལྷོད་ལ་གན་
རྒྱ་ཞིག་བཞག་ཚོག་སང་ཉིན་ངས་ལྷོད་རང་གི་ཤིང་ཁང་ནས་མདའ་འཕེན་གི་

ཡིན། གཏེར་དེ་རྗེད་རྗེས་ང་ཚོས་དུམ་བུ་གཉིས་ལ་བལོས་ན་འགྲིག། ཅེས་བཤད།
 ཞིང་པ་དེར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ལས་གདམ་ཁ་གཞན་མེད། སང་ཉིན་
 ཞོགས་པ་དེར་ལྷག་པོ་དེས་སློ་ཐེམ་ནས་མདའ་གཞུ་བཟུང་སྟེ་ཉི་མ་འཆར་རྒྱར་
 བརྒྱགས་ནས་བསྐད་དུས་ཞིང་པ་དེས་རྒྱར་མ་ཞིག་བཟུང་ནས་བསྐད། སྔ་
 ཉིན་ཁོས་རང་གི་སྐྱེ་དམན་ལ་ས་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་
 ལས་དབང་རེད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ལྷག་པོ་དེས་
 མདའ་འཕངས། མདའ་དེ་རྒྱར་རིང་དུ་འཕྱར། ཞོང་ཚོ་ཚང་མ་མདའ་མོའི་རྗེས་
 སུ་བརྒྱགས་ཏེ། མདའ་མོ་གང་དུ་ཟགས་ས་དེར་ཚྭ་གཏེར་ས་བུ་ས།

ཁོས་ཅི་ཞིག་རྗེད་དམ། དཀའ་ངལ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མ་རྗེད། མདའ་
 དེ་དམག་སྤྱི་ཞིག་གི་ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་ཟགས་ཡོད་སྟབས། ཁོས་ཞོང་ཚོ་བཟུང་
 སྟེ། “བྱེད་ཚོས་ངའི་ས་ཞིང་ལ་གཏོར་སྐྱོན་གཏོར་མི་ཚོག་ངས་དམག་མི་ལ་
 བཀའ་བཏང་ནས་ཚོང་ཚོའི་མགོ་པོ་འབྲེག་ཏུ་འཇུག་གི་ཡིན།” ཞེས་ངར་སྐྱད་
 བཏོན། ཞིང་པ་དེས་ལྷག་པོ་དེར་མཚུབ་མོ་འཇུགས་བཞིན་དུ་“འདི་ཁོའི་ཞོར་
 འཇུག་རེད། ཁོས་ང་ལ་འདི་གར་ས་བུ་ས་ཟེར་གྱི་འདུག” ཅེས་བརྗོད། ལྷག་པོ་
 དེས་“འདི་དགོ་སློང་བགྲུས་པོ་དེའི་ཞོར་འཇུག་རེད། ཁོས་ང་ཚོར་འདི་གར་
 གཏེར་ཞིག་རྗེད་གྱི་རེད་ཅེས་ཁས་ལེན་བྱས་བུང་།” ཞེས་བརྗོད།

དམག་སྤྱི་དེས་“དགོ་སློང་བགྲུས་པོ་ཞེས་དགོ་སློང་བགྲུས་པོས་རྒྱན་བཤད་གྱི་
 མ་རེད། ཁོས་བྱེད་རང་ལ་ག་རེ་བཤད་བུང་།” ཞེས་དིས།

“ཞོགས་པའི་སྐྱེ་རངས་ཤར་བ་དང་བྱེད་རང་ཚོའི་ཤིང་ཁང་རྒྱར་དེའི་
 སློ་ཐེམ་དུ་ལངས་ཏེ། མདའ་དང་གཞུ་ལག་པར་སྦངས་ནས། གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་
 སའི་ཚྭ་གས་ལ་ཁ་གཏོད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མདའ་
 དེ་འཕྱར་དུ་རྒྱགས། མདའ་གང་དུ་ཟགས་ས་དེར་གཏེར་དེ་རྗེད་གྱི་རེད།”

དགེ་སྤོང་བགེས་པོའི་ལམ་སྟོན་དེར་མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་དམག་སྦྱིད་ེས་“ཨོ་
རྟོ། ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་ལ་རྟོར་འཁྲུལ་གང་དུ་ཤོར་བ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། མི་དགུས་
མ་ཞིག་གིས་མདའ་འཕེན་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཅི་ཤེས་སམ། སྤོང་བརྟན་ལྡན་པའི་
དམག་མི་ང་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་མདའ་བེད་སྤོང་གཏོང་སྟངས་ཤེས། ངས་ཁྱིད་ཅག་ལ་
གན་རྒྱ་ཞིག་བཞག་ཚོག་སང་ཉིན་ངས་ཁྱིད་རང་གི་ཤིང་ཁང་ཡོད་ས་ནས་
མདའ་འཕེན་ཚོག་གཏོར་དེ་རྟེན་རྟེན་ང་ཚོས་དུམ་བུ་གསུམ་ལ་བགོས་ན་འགྲིག”
ཅེས་བཤད།

སང་ཞོགས་དེར་དམག་སྦྱིད་སྐོ་ཐེམ་དུ་མདའ་གཞུ་བཟུང་སྟེ་ཉི་མ་འཆར་
རྒྱར་བསྐྱབས་ནས་སྤོང་སྐབས་སྤྱག་པོ་དེས་སྦྱར་མ་བཟུང་ནས་བཟད། དེ་རིང་
ས་བུ་རྒྱ་དེ་ཁོའི་ལས་དབང་རེད། གན་མ་ས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཉི་མ་ཤར་དུས་
དམག་སྦྱིས་མཁས་ཉམས་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་མདའ་འཕངས། མདའ་དེ་ཉ་ཅང་
རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་འཕྱར། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་མདའི་རྗེས་སུ་བརྒྱགས། གང་དུ་
ཟགས་ས་དེར་སྤྱག་པོ་དེས་ས་དོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བུ་དགོས་བྱུང་།

ཁོས་ཅི་ཞིག་རྟོན་དམ། དཀའ་ངལ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མ་རྟོན། མདའ་
དེ་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་མ་རའི་ནང་དུ་ཟགས་ཡོད་ཅང་། རྒྱལ་པོའི་སྐོ་སྤུང་བ་ཚོས་ཁོང་
ཚོ་ཚང་མ་འདྲིན་བཟུང་བྱས་ཏེ། ལག་སྐྱབས་བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་
ཞིད་པ་རེད།

རྒྱལ་པོས་“རྒྱལ་པོའི་ལྷ་མ་རར་གཏོར་སྐོ་བྱས་ན་སྟོག་ཉེས་ཀྱི་ཉེས་པ་
བསགས་པ་རེད། འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད།” ཅེས་བྲིས།

དམག་སྦྱིད་སྤྱག་པོ་དེར་མཚུབ་མོ་འཇུགས་བཞིན་དུ་“རྒྱལ་པོ་མཚོག་
འདི་ཁོའི་རྟོར་འཁྲུལ་རེད།” ཅེས་བཤད།

ཕྱག་པོ་དེས་ཞིང་པ་དེར་མངུ་བ་མོ་འདྲུགས་བཞིན་དུ་“རྒྱལ་པོ་མཚོག་འདི་
ཁོའི་འོར་འཁྲུལ་རེད།” ཅེས་བཤད།

ཞིང་པ་དེས་“རྒྱལ་པོ་མཚོག་འདི་དག་སློང་བགེས་པོ་དེའི་འོར་འཁྲུལ་རེད།
ཁོས་ང་ཚོར་གཏེར་རྟེན་གྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།” ཞེས་སྒྲུབ།

རྒྱལ་པོས་“དག་སློང་བགེས་པོ་ཞེ། དག་སློང་བགེས་པོས་རྒྱན་མི་བཤད། ཁོང་
གིས་བྱེད་རང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་འདུག” ཅེས་དྲིས།

“ཞོགས་པའི་སྐྱེ་རངས་ཤར་བ་དང་བྱེད་རང་ཚོའི་ཤིང་ཁང་རྒྱུང་དུ་དེའི་
སློ་ཐེམ་དུ་ལངས་ཏེ། མདའ་དང་གཞུ་ལག་པར་སྤངས་ནས། གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་
སའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་གཏོད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མདའ་
དེ་འཕུར་དུ་རྒྱུགས། མདའ་གང་དུ་ཟུགས་ས་དེར་གཏེར་དེ་རྟེན་གྱི་རེད།”

44

རྒྱལ་པོས་དག་སློང་བགེས་པོའི་ལམ་རྟོན་དེ་ཐོས་པ་དང་འོར་འཁྲུལ་གང་
དུ་ཤོར་ཡོད་མེད་རྟོགས་མ་ཐུབ། དེས་ན་རྒྱལ་པོས་དམག་མི་མངགས་ཏེ་དག་
སློང་བགེས་པོ་དེ་བཅའ་ནས་རྒྱལ་ཁང་དུ་འགྲུལ་བཤད་བྱེད་པར་འཁྲིད་ཡོང་
དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། དག་སློང་དེ་ལམ་སང་རྟེན་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མའུ་ན་
དུ་ཁྲིད་པ་རེད།

རྒྱལ་པོས་ལུས་ཞབས་དང་བཅས་ཏེ་“དག་སློང་བགེས་པོ་ལགས། བྱེད་གྱི་ས་
འོག་གཏེར་གྱི་སྐྱུང་དེས་མི་འདི་ཚོ་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་འདུག
དེའི་སློང་འགྲུལ་བཤད་ཅིག་རྒྱབས་དང་།” ཞེས་བརྗོད། དག་སློང་བགེས་པོ་
དེས་“རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལགས། དེ་སྐྱུང་ཞིག་མ་རེད། དག་སློང་བགེས་པོས་རྒྱན་
མི་བཤད། ཁོང་ཚོས་ཉན་འདོག་མ་བྱས་པས་གཏེར་དེ་མ་རྟེན་པ་རེད།” ཅེས་
འགྲུལ་བརྗོད་བྱས།

རྒྱལ་པོས་ཤེས་འདོད་དང་བཅས་“ལམ་སྟོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅི་ཞིག་ཁོང་ཚོས་མ་
བྲས་པ་རེད།” ཞེས་དྲིས།

“རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་མཚོག་སང་ཉིན་ཞིང་པའི་ཤིང་ཁང་དེར་ཕེབས་གནང་ན་
ག་འདྲ་འདྲུག་ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ངའི་ལམ་སྟོན་ལྟར་བྲས་མེད་པ་དེ་ངས་སྟོན་
ཚོག་གཏེར་རྟེན་རྒྱ་ཡིན་པ་ངས་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཚོག་འོན་ཀྱང་དེ་རྒྱལ་པོ་དང་།
དམག་གྱི། ལྷག་པོ། ཞིང་པ་བཅས་ཚང་མར་འདྲ་མཉམ་གྱིས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་
རོགས་ལྟ།” ཞེས་སྒྲུབ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས།

སང་ཉིན་ཞོགས་པ་དེར་ཞིང་པ་དང་ཁོའི་བཟའ་མི། མི་ལྷུག་པོ་དེ་དང་།
དམག་གྱི། དགེ་སྲོང་བགེས་པོ། རྒྱལ་པོ་བཅས་ཞིང་པའི་ཤིང་ཁང་དེར་འཛོམས་
པ་རེད། དགེ་སྲོང་བགེས་པོ་དེས་ལམ་སྟོན་དེ་བསྐྱར་སྒྲོས་བྲས་པ་རེད།

“ཞོགས་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་བྱེད་རང་ཚོའི་ཤིང་ཁང་རྒྱུད་ཏུ་དེའི་
སྒོ་ཐེམ་ཏུ་ལངས་ཏེ། མདའ་དང་གཞུ་ལག་པར་སྒྲངས་ནས། གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་
སའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་གཏོད། གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མདའ་
དེ་འཕྱར་ཏུ་རྒྱགས། མདའ་གང་ཏུ་ཟགས་ས་དེར་གཏེར་དེ་རྟེན་གྱི་རེད།”

ཞོགས་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ཁང་རྒྱུད་ཏུ་དེའི་སྒོ་ཐེམ་དེར་
ལངས་ཏེ། དགེ་སྲོང་བགེས་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་ནས་འགྲིག་མིན་དྲིས།

དགེ་སྲོང་བགེས་པོས་“འགྲིག་འདུག་རྒྱལ་པོ་ལགས།” ཞེས་ལྟས།

རྒྱལ་པོས་གཞུ་དང་མདའ་གཅིག་ཕྱག་ཏུ་བཞེས།

“འགྲིག་འདུག་རྒྱལ་པོ་ལགས།”

རྒྱལ་པོས་གཞུ་དེ་ཉི་མ་ཤར་སའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད།

“དེ་ཡང་འགྲིག་འདུག་རྒྱལ་པོ་ལགས།”

རྒྱལ་པོས་གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཉི་མ་ཤར་སྐབས་མདའ་དེ་འཕེན་
གྲབས་བྱེད་དུས། དགེ་སློང་བགེས་པོ་དེས་“རྒྱལ་པོ་ལགས། མཚམས་ཞོག་འགྲིག་
མ་སོང་།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ།

རྒྱལ་པོས་མདའ་རྒྱག་མཚམས་བཞག་སྟེ་དགེ་སློང་བགེས་པོ་དེར་མགོ་
འཕྲེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟས།

“རྒྱལ་པོ་ལགས། གསོན་དང་། མདའ་དེ་འཕྲུར་དུ་ཚུགས།”

རྒྱལ་པོ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་མཐོ་བསམ་བཞེས། དེ་ནས་མཐའ་མ་
དེར་ཁོང་གིས་དོན་རྟོགས་ཏེ་འཇུག་དཔྱད་བ་རེད། རྒྱལ་པོས་མདའ་དེ་ལག་ནས་
བཏར་བས། དེ་ཐད་ཀར་ཁོང་རང་ལངས་སྡོད་སའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་
དེར་ཟགས་པ་རེད། དེར་ཁོང་ཚོས་ས་དོང་གཏིང་རིང་ཞིག་བྱས་པ་དང་གཏིར་
ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་རེད། གཏིར་དེའི་བཞི་ཆ་རེ་རེས་དམག་སྤྱི་དང་ལྷག་པོ་
གཉིས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པའང་ཚིམ་ཐག་ཚོད་བྱུང་། ཞིང་པ་དང་
ཁོའི་ནང་མི་ཚོའི་འདོད་པ་ཇི་ཅམ་ཚིམ་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས།

46

དགེ་སློང་བགེས་པོ་དེས་གལ་ཏེ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སྲིད་ཞེན་གྱི་
མདའ་མོ་འཕངས་ན། དུས་རྒྱུན་དཀའ་ངལ་མ་གཏོགས་གཞན་པ་གང་ཡང་
མི་རྟོན། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་མདའ་མོ་དེ་སློས་བཏར་ན། ད་ལྟ་གང་དུ་
ལངས་སྡོད་ས་དེར་ཟགས་ཀྱི་རེད། དེར་རྒྱལ་པོ་ཡང་སློ་ཁ་ཚིམ་པའི་ཚོག་ཤེས་
ཀྱི་གཏིར་དེ་རྟེན་གྱི་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས།

ངས་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐུབ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་
བགེས་པོས་རླུན་བཤད་ཀྱི་མ་རེད།

མཚུབ་མོ་གལ་ཆེ་ཤོས།

མཚུབ་མོ་ལྡེ་པོ་ཕན་ཚུན་བར་ལ་སྲུ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་སྐྱོར་ལ་ཚོད་
པ་ཤོར། མཐེ་བོང་གིས་“ང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ལྷགས་ཆེ་
ཤོས་རེད། གཞན་ཡང་མི་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཞིག་ངོས་ལེན་བྱེད་དུས་ང་བེད་སྡོད་
གཏོང་། ང་འགྲིག་རྟགས་མཚོན་པའི་མཚུབ་མོ་དེ་ཡིན།” ཞེས་བརྗོད།

གོང་མཚུབ་ཀྱིས་“མ་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཡིན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བར་
སྟོན་བྱེད་པར་ང་བེད་སྡོད་གཏོང་གི་ཡོད་ཅང་། ང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚུབ་མོ་དེ་རེད།
ལྷག་པར་དུ་མི་ཚོས་ཨང་དང་པོ་ཟེར་དུས་ང་བེད་སྡོད་གཏོང་གི་ཡོད།” ཅེས་
བཤད།

དཀྱིལ་མཚུབ་ཀྱིས་“ཁྲིལ་དགོད་ཀྱི་རྒྱ་རེད། ང་མཚུབ་མོ་རིང་ཤོས་དེ་ཡིན་
པས་ཐག་རིང་བ་མཐོང་གི་ཡོད། ང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ་མི་ཚོས་ང་ཡར་ཀེར་
ན་གཞན་དག་ཚོ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཀྱི་ཡོད། [དཀྱིལ་མཚུབ་སྟོན་པ་ནི་རུབ་ཕྱོགས་
པའི་དམོད་མོའི་བརྗོད་ཡིན།] ལྷག་པར་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
པའི་ལམ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་ང་ནི་མཚུབ་མོ་དབུ་
མ་དེ་ཡིན།” ཅེས་བརྗོད།

སྲིན་མཚུབ་དེས་“དགོངས་དག་ལྲིད་རང་ལོར་བ་རེད། ང་བརྗེ་བ་མཚོན་
པའི་མཚུབ་མོ་དེ་ཡིན་པས། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཡིན། མི་ཚོས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་བརྗེ་བ་བྱུང་ནས་གཉེན་སྲིད་བྱེད་སྐབས་ང་ལ་སོར་གདུབ་བསྐོན་ཀྱི་རེད།
ང་ནི་བརྗེ་བའི་མཚུབ་མོ་དེ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་དུ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་དེ་བརྗེ་

བ་རེད། དེས་ན་ང་ནི་མངུ་བ་མོ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།” ཞེས་ན་མ་འགྱུར་བ་བཟང་
པོ་ཞིག་བསྟན་ནས་བཤད།

མཐེའུ་ཚུང་གིས་“ང་ལ་གསན་རོགས་གནང་། ང་རིང་པོ་དང་ལྷགས་ཆེན་
པོ་མེད་ལ། ལྷ་བས་མང་པོར་སྤང་ཚུང་བྱེད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ནི་
མངུ་བ་མོ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ལྷིར་བཏང་མི་ཚོས་ན་
མཚོག་གི་ན་སྤབས་བྱ་བ་ལྷ་བུའི་ལས་ཀ་རྗེས་པོའི་ཆེད་དུ་ང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་
ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའི་ལྷ་བས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་
ཤོས་དེ་ང་རེད། ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ཕྱག་བྱོས་དང་ཤེས་ཀྱི་རེད།” ཅས་བརྗོད།

ཚོགས་པ་དང་། ནང་མི། དགོན་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་གཙང་མ་བཟོ་མཁན་
གྱི་གཞེས་ཚུང་དེ་ཚོ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། གང་གིས་ཞེ་ན། མཐེའུ་ཚུང་ནང་བཞུགས་
ཁོང་ཚོ་སངས་རྒྱས་དང་ཐག་ཉེ་ཤོས་སྤྱི་ཡོད།

དངངས་འཚབ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ།

ཡང་ལེད་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་ཞིག་ནས་ང་ལ་ཁ་པར་ཞིག་འཕྱོར་བྱུང་། མོ་ལ་
དངངས་འཚབ་ཆེ་བའི་ནད་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེ་སྐྱུག་ཏུ་བྱིན་ཏེ་མོ་ཉལ་སར་
ལྷུང་བ་དང་སྤྱི་ལ་འགོ་རྒྱུར་འདིགས་སྣང་བྱེད། སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་པ་དང་སེམས་
ཁམས་རིག་པ་བ་ཚོས་མོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་ཅེད། དེ་ནས་ངའི་དགོན་པའི་དུས་
རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་བདག་མོའི་ཨ་ཞང་གིས་ང་ལ་ཁ་པར་ཐོངས་ཞེས་མོ་ལ་མངགས་
འདུག

མོས་ང་ལ་ཁ་པར་ནས་མོ་རང་གཟུང་འཁོར་མང་པོ་ཉལ་སར་ལྷུང་སྐོར་
བཤད་བྱུང་། མོའི་དགའ་རོགས་ཀྱིས་ཟ་མ་གཡོ་སྐོལ་དང་གཙང་སླ་བྱེད་རྒྱ།
གཞན་ཡང་དགོས་མཁོའི་རོགས་སྐྱོར་ཚང་མ་བྱས་སྟབས། ཁོའི་བཀའ་རྒྱུ་
ལ་བརྟེན་ནས་འགྲིག་ཚམ་བྱུང་འདུག ཁོ་ནང་བཞིན་གྱི་དགའ་རོགས་དེ་འདྲ་
རྟེན་རྒྱ་དགོན་པོ་རེད། དེ་ནས་ངས་མོ་ལ་“ཁྱོད་རང་ལ་དངངས་འཚབ་རྒྱེ་དུས་
གཟུགས་པོའི་ཆ་ཤས་གང་དུ་ཚོར་གྱི་འདུག” ཅེས་དྲིས།

མོ་མགོ་འཕྲོམས་ནས་དེའི་ལན་དུ་“ཁྱེད་རང་གི་དྲི་བ་དེ་ངས་ཉ་གོ་མ་སོང་།”
ཟེས།

ངས་“སེམས་ཚོར་ཚང་མར་དེ་དང་ཆ་མཉམ་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་གཟུགས་པོ་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བྱས་ཚང་ཁྱེད་ལ་དངངས་འཚབ་དེ་གང་དུ་ཚོར་གྱི་འདུག”
ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས།

“ངས་ཤེས་གྱི་ཅིང།” ཅེས་མོས་ལན་བཏབ།

“འོ་ན། དེ་བཙལ་ནས་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ལང་བསྐྱར་ཁ་པར་ཐོངས།”
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མོས་ང་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་མོའི་བུ་མའི་འོག་གི་
བྱང་དཀྱིལ་དེར་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་བེད།

ངས་མོ་ལ་“ཚོར་བ་དེར་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་རྒྱབ་སྐྱོད་དང་།” བརྗོད་པ་ཡིན།

མོས་“ངས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་མེད།” ཅེས་ལན་བཏབ་བྱུང་།

ངས་མོ་ལ་“འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པའི་སྐབས་དེར་ང་
ལ་ཁ་པར་ཐོངས་ཤོག” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཉི་མ་གསུམ་བཞིའི་རྗེས་སུ་མོས་ང་
ལ་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། མོ་ལ་དངངས་འཚབ་ཡོང་དུས་མོའི་བྱང་གི་ནང་དུ་ཚོར་
བ་རི་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཚགས་པོ་ཏང་སངས་པ་ཞིག་
བརྒྱབ་བྱུང་།

50

ངས་མོ་ལ་“ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག” ཅེས་བསྐྱབས་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། “ད་གཟུགས་པོའི་སྟེང་གི་ཚོར་བ་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་སུ།
གང་ཐུབ་ཐུབ་དང་རྒྱན་གང་རིང་རིང་ལ་བྱམས་བཅེ་སྟོམ་ནས་ཁྱེད་རང་གི་ལག་
པ་དེ་ཚོར་བ་ཡོད་སའི་གནས་དེར་སྐྱར་ནས་བསྐྱེད་མཉེ་བྱོས། གལ་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་
ཁྱེད་རང་གིས་རང་དོས་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན། ཁྱེད་རང་གི་དགའ་རོགས་ལ་
གནས་དེར་བསྐྱེད་མཉེ་བྱེད་དུ་རྒྱགས། དགའ་རོགས་ཟེར་དུས་འདི་འདྲའི་ཆེད་དུ་
རེད། ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ཁ་པར་ཐོངས་ཤོག” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

མོས་ང་ལ་ཁ་པར་སྐྱེབས་དུས་ངས་མོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤ་ཚ་བའི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་
མཉེ་བྱེད་དུས་ཚོར་བ་དེར་ག་རེ་བྱུང་སོང་ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།

མོས་“གཟུགས་པོའི་ཚོར་བ་དེ་ཡལ་སོང་།” ཞེས་ལན་བཏབ།

ངས་སུ་མཐུད་དེ་“དངངས་འཚབ་ཀྱི་སེམས་ཚོར་དེར་ཅི་ཞིག་བྱུང་སོང་།”
ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།

ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཁྱ་སེམ་མེར་བསྟད།

“དེ་ཡང་ཡལ་སོང་།”

ད་ཆ་མོས་དངངས་འཚབ་ལས་ཐབས་ཤིག་རྟེན། མོ་ལ་ལུས་ཐོག་གི་ཚོར་བ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཅད་གཅོད་བྱས་ཏེ་ང་ལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་བརྗོད་པ་དེ་མོ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟན་ཐབས་སློབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རེད། ཚོར་བ་དེ་རྟོགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་བྱམས་སྡིང་རྗེ་དང་ལྷན་དུ་ཚོར་བ་དེ་ཞི་འཇམ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་སླ་མོ་རེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངངས་འཚབ་ལས་རྒྱལ་ཐུབ་ལ། ངས་མོ་རང་གི་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་བསྐྱར་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོ་ཐབས་འདིའི་རྐང་འཛིན་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་ཡིན།

སེམས་ཚོར་ཚང་མར་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ལུས་ཚོར་རེ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཚོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་སེམས་ཀྱིས་སེལ་རྒྱུ་དེ་མགོ་ཉོག་པོ་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་ལུས་ཚོར་གྱི་སློ་ནས་སེལ་གྱི་ཡོད། ལུས་ཚོར་དེ་ཡལ་ཚར་ན། དེའི་འབྲུང་ཁུངས་སེམས་ཚོར་དེ་ཡལ་གྱི་རེད།

དུས་ལུན་ཐུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མོ་ཉལ་ས་ནས་ལངས་ཏེ་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད། མོ་རྒྱུང་གྲུང་འཛོམས་པོ་ཡོད་ཁར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟབས་ཨང་རིམ་མཐོན་པོའི་སློ་ནས་སློབ་མཐར་བྱིན་པ་རེད། ངས་མོ་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་བཞག་སྟབས་མོས་ང་ལ་ལོ་དེའི་ནང་གི་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མི་སྣ་ལེགས་ཤོས་སུ་མིང་འདོན་བྱས་འདུག ང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཐོབ་མ་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་མོའི་རྣམ་འགྲུར་དེར་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་ལྷ་བ་ ༡༡ པ་ལ་མོ་ལ་དེ་སྡེ་ནང་གཡོག་བྱེད་མཁན་གྱི་དགའ་རོགས་དེ་དང་མོ་རང་གཉེས་གྱི་གཉེན་སྲིག་ཚོགས་ཀྱི་དང་བྱེད་དགོས་ཞེས་མོས་ཤུ་ཚུགས་བརྒྱབ་སྟབས། ང་ལ་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་པ་ཡིན།

ན་རྒྱལ་གཙོག་པའི་འོ།

ངའི་པ་མ་གཉིས་ནི་དབུལ་པོ་ཡིན་མོད་སེམས་བཟང་པོ་ཡིན། ང་ནི་སྤྱི་ཁང་ཞེས་
 གཞུང་གིས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པའི་ཁང་བརྟེན་གསལ་གྱི་ནང་དུ་འཚར་ལོངས་
 བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱུན་ཇག་ལ་ཞེད་སྤང་བྱས་མེད། དོན་དངོས་སུ་ང་ཚོས་
 བོ་རྒྱལ་མ་ཞིག་ཡོང་སྟེ་ང་ཚོར་སྤོང་རྗེས་ནས་བཟའ་རྒྱ་འདྲ་བཞག་སྟེ་འགོ་
 བའི་རེ་བ་དང་བཅས་སྟོ་ལ་སྟོ་ལྷགས་མ་བརྒྱབ་པར་འདྲོག་གི་ཡོད།

ང་གཞོན་དུས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་ངའི་གོགས་པོ་ཚོའི་མཉམ་དུ་སྲང་
 ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་སྟོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། སྟོ་ལོ་འཕྲོག་རེས་ཚེ་སྐབས་
 འབྲེལ་བ་སོགས་བྱུང་ནས་ངའི་དུས་ཚོ་དོ་ལམ་དང་སྐྱམ་ལམ་མཁའ་གསལ་པོའི་
 སྟེང་དུ་བདེ་བ། ང་ན་རྒྱལ་གིས་དུ་ཞིང་ཁྲག་འདྲོག་བཞིན་ཨ་མ་ཡོད་སར་རྒྱག་
 འགོ་གི་ཡོད། ཨ་མས་དུས་ཚོ་ས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་ཡོད་ས་དེར་མཚུ་སྐྱར་ནས་“འོ་
 ཡིས་རེ་དག”ཏུ་གཏོང་། ན་རྒྱལ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་ཡལ་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ནས་
 རྒྱ་དགུ་གིས་ཞིག་མཁའ་གསལ་པོར་བརྒྱབ་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངས་རྒྱ་ལ་རོག་
 པས་གཞུ་རྒྱ་འགོ་འདྲུགས་ཀྱི་ཡོད།

ལོ་མང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ངས་ནད་འབྲས་ཁེངས་པའི་ཟླ་ཁའི་ཐོག་ཏུ་མཚུ་
 ཞིག་སྐྱོར་རྒྱ་ནི་རི་ཅམ་གྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་
 ཀྱང་དེས་ཟླ་ཁ་ལ་གཉན་ཁ་བརྒྱབ་མ་སོང་ལ། ལྷག་པར་དུ་དེ་ནི་ན་རྒྱལ་ལྷུང་
 བར་གཙོག་བྱེད་ཅིག་རེད།

བྱུང་རྒྱུན་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་དེ་ངས་ངའི་ཨ་མའི་མདུན་ནས་བྱམས་བརྟེན་འོ་
 ལུས་པས་ན་ཚ་བཅོས་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྤྱངས་པ་ཡིན།

52

༡༩༡༽

མཚོ་འབྲུམ་གྱི་ཚུ་སྲིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་མཚོ་འབྲུམ་གྱི་གོང་ཆག་ནས་སློབ་ཐར་བའི་ལོ་རྒྱུས་རོ་
མཚར་ཅན་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གཅིག་ནི་སིང་ག་ལའི་མི་ཞིག་བྱམས་
བཅེས་ངི་ལྷར་བསྐྱབས་པའི་སྐོར་རེད།

མི་ཞིག་གིས་ཞོགས་པ་རེ་རེར་རྒྱ་མཚོ་དང་སྐྱེལ་བའི་མཚོ་རྒྱུད་ཞིག་གི་བྱར་
ཞིག་ཏུ་ཉ་ལ་བག་ལེབ་སྟེར་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ཉེན་གཅིག་ཚུ་སྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཐོན་ཡོང་བ་རེད། སིང་ག་ལའི་ཚུ་སྲིན་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་
དག་གིས་འགོ་བ་མི་ཡང་ཟ་བའི་སྐྱད་གཤམ་ཡོད།

སྟོང་རྗེ་ཆེ་བའི་མི་དེས་ཞེད་སྐྱང་མེད་པའི་སློབ་ས་ཚུ་སྲིན་དེར་བག་ལེབ་
དུམ་བུ་ཞིག་གཤམ་པ་རེད། ཚུ་སྲིན་དེས་བག་ལེབ་དེ་བཟས་ཏེ་ཕྱིར་རྒྱུ་ནང་
དུ་འཇུག་ཕྱིན་པ་རེད། ཉི་མ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚུ་སྲིན་དེ་ཞོགས་པ་རེ་རེར་ཁོ་
རང་གི་ཞོགས་ཟས་བག་ལེབ་དེ་བཟུང་བར་ཡོང་སྟེ། བག་ལེབ་བཟས་རྗེས་ནི་
འཇམ་གྱིས་རྒྱུའི་ནང་དུ་ལོག་འགོ་གི་ཡོད།

མཚོ་འབྲུམ་ཡོང་ཉེན་གྱི་ཞོགས་པ་དེར་ཡང་མི་དེས་ཉ་རྣམས་ལ་ཟས་སྟོང་
བཞིན་ཡོད། ཚུ་འབྲམ་དང་ཐག་ཉར་ཡོད་སྟབས་མཚོ་རྒྱུད་སྐྱབས་ཆེ་ཞིག་
གིས་མི་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་བྱེད་བ་རེད། ཐོག་མར་ཁོ་གི་རྒྱབ་བརྒྱུག་ཅིག་
ལ་འཐམས་ནས་སྟོང་ཅིས་བྱས་ཀྱང་། མཚོ་འབྲུམ་གྱི་རྒྱུད་སྐྱབས་དེ་ཉ་ཅང་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་རྒྱབ་བརྒྱུག་དེ་ཁོའི་ལག་ནས་ཐོད། དེ་ནས་ཁོས་གིང་གཞན་
པ་ཞིག་ལ་འཇུག་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་ཡང་མཚོ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོའི་ལག་ནས་བྱེད།

ཚུའི་ནང་དུ་ཐེམ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་གི་འགམ་དུ་ལྗིང་བཞིན་པའི་ཤིང་
དུམ་ཞིག་ལ་འཇུས་ཏེ་བསྟན། ཁོས་ཤིང་དུམ་དེར་འཇུས་ཏེ་དབྱགས་འབྲིན་རྩབ་
བྱེད་ཐུབ་པ་རེད།

ཁོས་དུན་པ་སོས་དུས་ཏེ་ཅང་རྒྱན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཁོ་
ལ་དོ་སྣང་བྱུང་བ་རེད། དདོས་སོ་གཞན་དག་ཚང་མ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ཀྱིས་རྒྱ་
མཚོའི་འཇིང་ལ་འབྱེད་འགྲོ་སྐབས། ཁོས་བརྩུང་བའི་ཤིང་དུམ་དེ་མཚོ་མཐའི་
ཕྱོགས་སུ་སློད་བཞིན་ཡོད། སྐམ་ས་ལ་སླེབས་ཀྱང་ཡོད་དུས་མི་དེས་ཤིང་དུམ་
ཀྱི་སྟེང་ནས་མཚོངས་ཏེ་སྐམ་སར་སླེབས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་ལ་གཞི་ནས་
ཤིང་དུམ་དེར་ར་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་སྡིག་དེ་ཡིན་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་།

དོགས་པ་ཅན་ཚོས་རྒྱ་སྡིག་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཉིན་དེར་བག་ལེབ་འཕྲོབ་
རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་དེའི་སྟོག་བསྐྱབས་པ་རེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་སློབ་ལྡན་པ་
ཞིག་གིས་རྒྱ་སྡིག་དེས་རང་གི་སྟེང་རྗེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དྲིན་ལན་འཇུག་
བ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ།

སྤྱི་ཉེ་མ། ངས་སྤྱ་གུ་ཚོ་རྟེན་གྱི་མི་འདུག

ང་རང་སྤོད་ཤག་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་དེ་བསོད་ནམས་
 ཚེན་པོ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངའི་ས་མ་དང་། གཅེན་པོ། ང་རང་བཅས་ཀྱིས་
 སན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཡོལ་ཐབས་མེད། བཟའ་ཚང་གཞན་ཚང་མ་
 དང་འདྲ་བར་ངའི་ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་རྩོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་
 འཚམ་པའི་རྒྱབས་སུ་ང་ཡང་དེར་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། ངས་ཁ་རྩོད་དེ་མི་
 ཚེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སན་ཚུན་དབར་གྱི་ཡངས་བསམ་ཤེས་གྱི་སྤོད་
 ལམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟེ་ “མཐུན་སྦྲིག་” ཅེས་འབོད་པ་དེའི་ནང་ཚོར་བ་མི་སྦྱིད་
 པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་རང་ཡལ་དུ་འགོ་བ་དེ་ཤེས་བྱུང་།

ང་གཅེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་ཁང་ཚུང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཉལ་གྱི་ཡོད། ང་གཉིས་
 མཉམ་དུ་འཛིང་རེས་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་དུ་རྟོག་བྱུང་ཚུད་པ། མཉམ་དུ་འཚར་
 ལོངས་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་སྤོད་ནས་སན་ཚུན་ལ་བརྟེན་བ་བྱེད་སྤངས་ཤེས། གལ་ཏེ་ང་
 ལ་སྤོར་བདག་གི་ཉལ་ཁང་ཞིག་ཡོད་ན། ངས་འདི་ནམ་ཡང་ཤེས་ཡོད་གྱི་མ་རེད།

ངས་གསར་ཤོག་ཅིག་གི་ནང་དུ་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་དབྱིན་
 རྟོར་ཕོན་ད་ས་ལ་མང་པོའི་རྒྱན་ཤོག་ཐོབ་པའི་སྤོར་ཞིག་བཟུགས་པ་ཡིན། དེ་
 བས་མོས་གོང་ལྗང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁང་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཉོས་འདུག ལོ་
 གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མོས་ཁང་པ་རྗེས་པོ་དེ་སམ་ཚོང་བྱས་ཏེ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁང་པ་
 ཚུང་དུ་ཞིག་ཉོས།

མོ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་སྡོད་སྐབས་མོས་རང་གི་སྤྱ་གུ་དང་ཁྱོ་ག་
མི་རྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་འདུག་ཅེས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་འདུག་མོའི་སྤྱ་དེ་ཁང་
མིག་དུ་མ་ལྡན་པའི་ཁང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་ཟུར་གཅིག་དང་། སྤྱ་མོ་དེ་ཁང་
པའི་ཟུར་གཞན་ཞིག་དེ་བཞིན་ཁྱོ་ག་དེ་ཟུར་གཞན་པ་ཞིག་ཏུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་
ཚོ་སན་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་བས་མོ་ལ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་
ལུས་པའི་སྤང་བ་ཤར། ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་དེས་མོ་རང་དང་མོའི་ནང་མིའི་དབར་
གི་འབྲེལ་བ་གཙོད།

ད་ཆ་ཁང་པ་རྒྱུ་དུ་དེའི་ནང་དུ་སྡོད་དུས་མོས་རང་གི་ཁྱོ་ག་དང་སྤྱ་གུ་ཚོ་
རྟག་པར་མཐོང་། མོས་ཁང་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གུ་ཡངས་པ་དེ་པོར་བ་རེད་དེ། བྱིམ་མི་མི་
ནམས་བསྐྱར་དུ་རྟེན།

56

གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོའི་འཕྱོར་བ་ཅན་དང་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
འདིའི་དཀའ་ངལ་གི་ཆ་གཅིག་ནི་ང་ཚོ་ཁང་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སྡོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེས་ཡིན་སྲིད། སྤྱ་གུ་རེ་ལ་ཉལ་ཁང་རེ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་
ནང་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་ལས་སྤོ་པོ་རེད། ང་
ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་སྡོད་སྤངས་ལ་མཁས་ན་ཡང་། གཞན་དང་མཉམ་
དུ་སྡོད་རྒྱའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་ཚལ་དེ་ང་ཚོས་སྤོང་གི་མེད།

ཅི་ཅི་འི་རྟེ་ཞིག་གིས་བྲིམ་བྲུ་དང་། སག་པ།
བ་བྲུགས་བཅས་ཇི་ལྟར་བསད་ཚུལ།

ཅི་ཅི་ལྟ་དང་། བྲིམ་བྲུ་གཅིག་སག་པ་གཅིག་བཟོ་གཅིག་བཅས་གོགས་པོ་ཡིན་
པ་དང་། ལོ་ཚོ་ཐག་རིང་གི་ཞིང་ཐང་ཞིག་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཞིང་ཐང་གི་ཁང་པའི་
ནང་དུ་སྡོད་མཁན་གྱི་ཅི་ཅི་ཚོས་ལོང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོ་ལ་རྒྱན་དུ་རོགས་པ་
བྱེད། ཞིང་པ་དེས་བྲུ་ཤ་སྐྱུམ་བརྩོས་བཟའ་འདོད་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཅི་ཅི་གཅིག་
གིས་ཐོས་ཅང་། ལོང་ཚོས་བྲིམ་བྲུ་དེར་ཡིབ་ནས་སྡོད་ཅེས་བརྗོད། ཞིང་པའི་
སྐྱེ་དམན་དེས་དགོང་ཟས་སུ་སག་པའི་རྒྱ་མ་བཟོ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་འདིང་གི་
ཡོད་པ་ལོང་ཚོས་ཐོས་སྐྱབས། སག་པ་དེ་ལ་ན་རྩུ་བྲས་ཉེ་བྲར་ཉལ་བྲས་ནས་
སྡོད་ཅེས་བརྗོད། ལོ་ཚོས་ཞིང་པ་དེས་དགོང་ཟས་སུ་བཤའ་བསྐྱེགས་མ་ཟ་འདོད་
བྱེད་པ་ཐོས་ཅང་། བཟོ་དེར་མི་གཞན་གྱི་ཞིང་པའི་ནང་དུ་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་པ་
རེད། བྲིམ་བྲུ་དང་། སག་པ། བཟོ་གསུམ་གྱིས་ལོ་ཚོའི་གོགས་པོ་ལྟ་ལ་“ཅི་ཅི་འི་
སོ་ཉལ་བ་ལྟ་” ཞེས་བོས་པ་རེད།

ཉིན་ཞིག་ཅི་ཅི་གཅིག་གིས་ཚིག་གསང་ནས་ཞིང་པ་དེས་ཤོག་སྐྱིལ་ཞིག་
གི་ཁ་སྡོག་པ་མཐོང་། ཤོག་སྐྱིལ་དེའི་ནང་དུ་ཅི་ཅི་འི་རྟེ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བས་
ལོ་དབྱགས་ཆད་བྲའབས་བྲས། ལོས་“ཨོ། ད་འགྲིག་མ་སོང་། ང་ཚོ་བསྐྱེགས་ཚར་
སོང་། ང་ཚོ་འཇིག་ཚར་སོང་། ད་ག་རེ་བྱེད་དགོས་པ་རེད།” ཅེས་ཅི་ཅི་གཞན་
རྣམས་ལ་བཤད།

ཁོང་ཚོས་གྲོགས་པོ་བྱིས་བྱ་དེའི་སར་རོགས་སྐྱོར་ལྷན་ཁྲུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། བྱིས་བྱ་དེས་“ཀུ་ཀུ་ཀུ། ཅི་ཅིའི་རྗེ་རྒྱུང་ཅུ་ཞིག་གིས་ང་ལ་གཞོན་དི་ལྟར་ཐུབ།” ཞེས་བཤད། ཅི་ཅི་ཚོས་བྱིས་བྱ་དེར་རོགས་རམ་དེ་འདྲ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ། བྱིས་བྱ་དེས་ཁོ་ཚོར་རོགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཕར་ཞོག་སེམས་གསོ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པ་དེར་ཁོ་ཚོ་ཉང་སངས་པ་རེད།

དེ་རྗེས་ཁོ་ཚོ་གྲོགས་པོ་ཕག་པའི་སར་ཕྱིན་པ་རེད། ཕག་པ་དེས་“ཨོང་། ད་ལྟར་ལ་བྲེལ་བ་ཐུན་བྱ་ཡོད། ངས་རྗེས་སུ་བལྟ་ཚོག་གང་ལྟར་ཅི་ཅིའི་རྗེ་ཞིག་གིས་ང་ལ་རི་ལྟར་གཞོན་ཐུབ།” ཅེས་བཤད། ཅི་ཅི་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་སློབ་ཐམ་བྱུང། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་གྲོགས་པོ་གཟུགས་སྟོབས་དང་སློབ་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་བ་མོའི་རྩ་ལ་ཕྱིན།

58

བ་མོ་དེ་ནི་རྩ་བར་བྲེལ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཐ་ན་“སྤུལ། ཟེར་ཁོས་ཙམ་ཡང་མེད། སེམས་ཁྲལ་ཅན་གྱི་ཅི་ཅི་ཚོས་རེ་སྐྱལ་ལན་མང་ལྷན་པའི་རྗེས་སུ་མོས་“འགྲིག་གི་རེད། གཞི་རྩའི་ཐད་ནས་དེ་ངའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་། ངས་དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡིན།” ཞེས་བཤད།

ཅི་ཅི་རྣམས་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་ནང་ལ་ལོག་ཁོང་ཚོས་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ལ་རོགས་པ་དེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། བྱིས་བྱ་ནས་ཚུར་“ཀུ་ཀུ་ཀུ།” ཙམ་དང་། ཕག་པ་ནས་“ཨོང་།” བ་མོ་ནས་མཐའ་ན་“སྤུལ།” ཙམ་ཡང་ཐོབ་མེད།

དེའི་མཚན་མོ་དེར་ཅི་ཅི་གཅིག་མཚན་གྱི་ཟས་འཚོལ་བར་འགྲོ་སྐབས་ཅི་ཅིའི་རྗེ་དེར་ཚུད། འྲོག་སྒྲ་ཞིག་དང་བཅས་ཅི་ཅི་དེ་(སེམས་བཟང་ཡིན་སྟབས།) ཐད་ཀར་མཐོ་རིས་སུ་ཕྱིན་པ་རེད། ཅི་ཅི་གཞན་བཞི་པོ་དེས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ཙང་རོགས་པ་བྱེད་དུ་ཕྱིན། ཆེ་ལས་འདས་ཟེན་པའི་སྤྱིང་ཉེ་བའི་སྤུན་མཆེད་དེ་ལ་ཁོ་ཚོས་ཅི་ཡང་བྱེད་ཐུབ་མེད། ཁོ་ཚོས་མིག་རྒྱ་བཏང་ནས་དུས་པ་རེད།

ཞིང་པའི་སྐྱེ་དམན་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་རྗེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐྱེ་ཐོས་ཏེ་བལྟ་
བར། མོས་ཅི་ཅི་ཤི་ལོ་དེའི་འགྲམ་དུ་ཅི་ཅི་གཞན་བཞིས་བྱ་ངན་དང་དུ་འབོད་
བྱེད་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་ལག་ངར་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་རེས་མོས་གྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་འཐམས་ཏེ་སེམས་གསོ་བྱེད་པ་མཐོང་བས་མོ་སྐད་ཤོར་ཏེ་དྲན་པ་ཐོར།

སང་ཞོགས་དེར་མོ་ད་དུང་དྲན་པ་ཐོར་ནས་ཉལ་སར་ལུས་ཡོད། ཞིང་པ་
དེས་ཁོར་དགི་སྐྱེ་དམན་དྲག་སྐྱེད་ཡོང་བར་མོ་ལ་ཅི་ཞིག་རྗེར་དགོས་པ་ཡིན་
ནམ་སྐྱེས་ནས་མཐོ་བསམ་བཏང་། བྱའི་རུས་ཐང་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ཏེ། ཁོས་
ཁྱིམ་བྱ་དེ་བཟུང་ནས་དེའི་སྐྱེ་བཅད་དེ་སྣོད་གྱི་ནང་དུ་རྒྱ་དང་སྒོག་པ་སོགས་
སྐྱུགས་ཏེ་བསྐོལ་བ་རེད།

ཞིང་པའི་སྐྱེ་དམན་གྱི་རོ་ཤེས་ཚོས་མོ་ན་ཡི་ཡོད་པ་ཐོས་པ་དང་དུས་རྒྱུན་
ཚང་མས་བྱེད་པ་ལྟར་ཁོ་ཚོ་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་སྐྱེ་བས། ཞིང་པ་དེས་མགོན་པོ་ཚོ་ལ་
ཟ་མ་སྒོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། ཁོས་ཕག་པ་དེ་བསད་དེ་མགོན་པོ་ཚོར་དྲངས།

སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་ཞིང་པའི་སྐྱེ་དམན་གྱིས་ཅི་ཅི་བཞིས་བྱ་ངན་བྱེད་པ་
མཐོང་ནས་དྲན་པ་ཐོར་བ་དེ་ནས་བཟུང་དྲག་སྐྱེད་མ་བྱུང་བར་ཚོ་ལས་འདས།
དུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་མི་མང་པོ་བསྐྱེབས་སྐབས། ཞིང་པ་དེས་བྱ་ངན་དུ་ཡོང་
མཁན་ཚོར་སྲུང་ཤའི་ཁ་ཟས་དྲངས། སྲུང་ཤ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཚོད་
དཔག་བྱོས་དང་།

འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཅི་ཅིའི་རྗེ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་བྱ་དང་། ཕག་པ། བ་མོ་བཅས་
བསད། དེས་ན་“དེ་ངའི་དཀའ་ངལ་མ་རེད།” ལྷན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ནམ་ཡང་མ་
གཏོང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་པོས་རོགས་པ་བྱེད་རོགས་ཟེར་གྱི་འདུག་ན། དེ་
ཁྱོད་གྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་རེད། ཕྱོགས་པོ་ཟེར་དུས་དེ་འདྲའི་ཚེད་དུ་རེད།

བསྐྱོད་བསྐྱབས་ཇི་ལྟར་དང་ལེན་བྱེད་ཚུལ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡ་ཡི་ནང་དུ་མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་དང་། འགོ་
ཁྲིད་ཀྱི་ལས་དོན། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ནས་འབྲུང་ཐོན་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ་ལ་བརྟེན་ནས། ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡ་ཡི་དམག་འཁྲུག་རྒྱབ་སྐྱབས་ཀྱི་སྲིད་སྲོལ་
ཀྱི་མཚན་ནས་དྲུས་པའི་དོན་ ལར་ཐིན་ཞེས་པའི་གཞེངས་རྟགས་གྲགས་ཅན་དེ་
ང་ལ་གནང་བྱུང་། གཞེངས་རྟགས་གནང་ས་དེ་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཚོའི་མདུན་དུ་
ཕར་ད་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལར་ཐིན་སློབ་ཆེན་རེད།

60

ང་ལ་གཞེངས་རྟགས་དང་ལེན་གྱི་གཏམ་བཤད་མདོར་བསྐྱབས་ཤིག་བྱེད་
རོགས་གསུངས་དུས། ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་
ཞུ་ང་ལས་ཉ་ཅང་མང་བ་གནང་མཁན་གཞན་མང་པོ་ཡོད་ཅང་། ངས་གཞེངས་
རྟགས་དེ་ནི་ང་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་ཡ་མཚན་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
དེ་བཞིན་གཞན་པ་མང་པོ་ནས་ང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་མེད་ན། ངས་
ཞབས་ཞུ་འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཞུ་སྐབ་རྒྱ་ནི་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་
ནན་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་མ་དེར་ང་ལ་ ༡༠༠༥ ལོའི་གཞེངས་རྟགས་སློབ་མཁན་གྱི་གཞེངས་
རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་སྒྲོར་ཡོང་དགོས་པའི་མགོན་ཤོག་ཅིག་འབྱོར་བྱུང་།
ངའི་མཛད་སྒྲོའི་རྒྱབ་སྐྱབས་ལ་མི་གཞན་རྣམས་ཞུགས་པ་རེད། ང་ཡང་གཞན་དག་
གི་མཛད་སྒྲོར་བཅར་དགོས་པ་རེད་བསམ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན།

ལོ་དེའི་གཟེངས་ཉམས་ཅི་ཞེས་ཟེ་རྩོ་སེ་ལེ་ལ་ལུལ། ཁོང་ནི་སྐབས་དེར་པར་
 བ་གོང་ཁྱེད་གྱི་སྐབས་ཁང་གཙོ་བོའི་གྲས་ལས་གཅིག་གི་ཁྲག་ནད་རིག་པའི་སྡེ་
 ཚན་གྱི་གཙོ་འཛིན་རེད། ཁོང་གིས་འབྲས་ནད་གྱི་ནད་པ་ཚོར་སྐབས་བཅོས་བྱེད་
 སྐབས། ཁོང་ཚོར་གཤག་བཅོས་དང་། འོད་འགྲུད་བཅོས་ཐབས། རྣམ་འགྱུར་གྱི་
 བཅོས་ཐབས་བཅས་འཛམ་གླིང་གི་སྐབས་བཅོས་ཡག་ཤོས་རྣམས་ཐོབ་གྱི་ཡོད་
 གུང་། དྲག་སྐྱེད་བྱུང་རྗེས་གྱི་བདག་གཅིས་ལྡོང་ངེས་མེད་པའི་ཐུགས་སྐྱང་བྱུང་
 འདུག དེ་བས་གདམ་ཀ་ལྡན་ལ། ལ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་ནད་བཅོས་ལྟོག་ནས་
 སྤེལ་འདུགས་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ཁོང་གིས་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུན་བཀོལ་ནས་བྲེལ་བྱེད་
 ཚེ་བའི་སྐབས་ཁང་དེའི་ནད་ནས་ཁང་མིག་འགའ་ཤས་ཐོབ་ཐབས་བྱས། ལྟོག་ནས་
 དེའི་ནད་དུ་འབྲས་ནད་བཅོས་ཐབས་སུ་དེད་དུས་གྱི་སྐབས་བཅོས་ཐོབ་མཁུ་སུ་
 ཡིན་ཡང་ཁོང་ཚོར་གསེར་ཁབ་དང་། ཀར་པའི་བསྐྱུ་མཉམ། རི་ཁི་བཟེར་པའི་རིག་
 པའི་བསྐྱུ་མཉེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྒྱུན་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པར་མི་བཅི་བའི་
 རྣོལ་རྒྱུན་གྱི་བཅོས་ཐབས་རྣམས་རིན་མེད་དུ་ཐོབ་གྱི་ཡོད། ཁོང་གི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 མ་མཐར་ཡང་ནད་པ་ཚོ་ལ་དཔེར་ན། མི་གཅིག་གིས་ཁོང་ཚོའི་ཀར་པར་བསྐྱུ་
 མཉེ་རྒྱ་ཚོད་བྱེད་ཀ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། ཁོང་ཚོ་ལ་ལུས་བདེ་སེམས་བདེ་ཐོབ་
 པ་དང་གཅིས་སྐོང་གི་ཚོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཁོང་གི་རོགས་པ་ཞེས་
 རྗེ་ཚོས་འཕྲ་སྐོད་བྱས་ཀྱང་ཁོང་གིས་ལྷ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་
 གསལ་དོད་པོའི་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དེས་ང་
 ལ་ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་བྱུང་།

དེ་ནས་ཞེས་ཟེ་རྩོ་སེ་ལེ་ལ་གཟེངས་ཉམས་དང་ལེན་གྱི་གཏམ་བཤད་གནང་
 རོགས་ཞུས་མོང་། ཁོང་གིས་ཨོ་སེ་འི་རི་ཡ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ནད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་
 ཞབས་ཞུ་ཁོང་རང་ལས་ ཉ་ཅང་མང་བ་གནང་མཁུག་གཞན་མང་པོ་ཡོད་ཅོང་།

ཁོང་རང་ལ་གཟེངས་རྟགས་དེས་ཆེ་མཐོང་དང་ཡ་མཚན་གཉིས་ཀ་ཚོར་བྱང་
ཞེས་གསུངས་སོང་། ཁོང་གིས་གཞན་པ་མང་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་གནང་
མེད་ན་ཁོང་གིས་ཞབས་ལུ་དེ་འབྲེལ་མང་པོ་གནང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་
ཀྱང་ནན་བཤད་གནང་སོང་།

ཉན་མཁན་གྱི་གས་སུ་ཡོད་པའི་ངས་ཉེ་འདི་ནི་ལོ་སྡོམ་མའི་ངའི་གཏམ་
བཤད་དེ་རེད།” བསམས་བྱུང་། དངོས་འབྲེལ་ཡང་དེ་རེད་ལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་
དབུས་སུ་བསྟོན་བསྟུགས་ཐོབ་དུས་མི་པལ་ཆེ་བའི་གཏམ་བཤད་ཀྱང་དེ་རེད།

ཨེ་ཇེ་རྗེ་སེ་ལེ་ཡི་ཐད་ལ་རྗེ་ཁར་ཐིམ་གྱི་རྟགས་མ་དེས་མཚོན་པའི་
ངོས་འཛིན་དེ་འོས་ཤིང་འཚམ་པོ་ཡིན་པའི་ངས་པ་ང་ལ་རྟེན་བྱུང་། དེས་ང་
ལ་“གཅིག་བྱས་ན་ལོ་སྡོམ་མའི་གཟེངས་རྟགས་དེ་ཡང་ང་ལ་འོས་འཚམ་ཡིན་
སྟེད། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངའི་ལས་ཀའི་གྲུབ་
འབྲས་ལ་ཉམས་ཞིབ་མཐེལ་བྱིན་བྱས་ཏེ་ང་ལ་འོས་བབ་ཡོད་པའི་ཐག་གཅོད་
བྱས་པ་རེད། ང་ལ་ཁོང་ཚོའི་ཡང་དག་པའི་ཐག་གཅོད་དེར་ངེ་བ་གཏོང་རྒྱའི་
ཐོབ་ཐང་ག་རེ་ཡོད།” ལྷན་དུ་བཅུག་བྱུང་། ཨེ་ཇེ་རྗེ་སེ་ལེ་གཟེངས་རྟགས་
དེའི་འོས་བབ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན། ང་ལ་འང་རྟགས་མ་དེའི་འོས་བབ་ཡོད་པ་རེད་
ཅེས་ངས་མཚུག་བསྟོན་བསྟུགས་བྱས་པ་ཡིན། ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡིན་མོད། ལྷན་བས་
དེ་དུས་གཞི་ནས་ངས་བསྟོན་བསྟུགས་དང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན།

ད་ཆ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མི་ཚོས་ང་ལ་བསྟོན་བསྟུགས་བྱེད་དུས། ངས་
“ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ང་ལ་དེའི་འོས་བབ་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད་དེ་གུས་ཞབས་དང་རྒྱགས་
ཁོང་ཚོའི་མཁྱེན་པ་ལ་བསྟོན་བསྟུགས་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ངའི་ལན་དེ་རྒྱན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅང་། མི་རྣམས་ནི་གང་མོ་ཤོར་
གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་དེའི་གོ་དོན་རྟོགས་ཏེ་བསྟོན་བསྟུགས་དང་ལེན་

བྱེད་རྒྱ་འགོ་འདྲུགས་ཀྱི་འདུག དེས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བར་བྱུང་
པར་ཆེན་པོ་བཟོ་གི་འདུག ལ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ན། ང་ལ་བསྟོན་བསྟུགས་
ཀྱིས་ཁེངས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་བསྟུགས་ཡོད་སྟབས། དེ་སྟོན་ངས་
བསྟོན་བསྟུགས་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་རེད་མི་འདུག བསྟོན་
བསྟུགས་དང་ལེན་བྱས་ན་སེམས་པ་རྩེ་བཟང་ལ་འགོ་གི་འདུག །

སྐར་ཆ་བཙེ་ལཱའི་བསྟོན་བསྟུགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྲོལ།

སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚོད་ལྷན་བསྟོན་བསྟུགས་ཚུལ་བཞིན་གོ་བ་ལ་ཆ་
སྟོམས་ཀྱི་དུས་ལུན་སྐར་ཆ་བཙེ་ལཱ་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་
སྟོན་འདུགས་རིགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོ་གི་ཡོད།

ང་ཚོས་བསྟོན་བསྟུགས་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་སྟབས་བདེ་པོ་མེད།

“མོས་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་འདུག”

“ཁོར་བཟི་བ་རེད་དམ། ཡང་ན་དོན་དམ་དུ་སྟོབ་རེད།”

“རེད། འདིའི་རྒྱབ་ཏུ་སྟེན་པའི་ཀུན་སྟོང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།”

རྒྱན་དུ་ང་ཚོས་བསམ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིད་ལ་འཁོར་ནས་བསྟོན་
བསྟུགས་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད།

དེས་ན། གལ་ཏེ་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱེ་དམན་ལ་མོ་རང་ངེ་འདྲའི་བྱད་མེད་
དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་རང་གི་ཚོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་ལ་
ངེ་འདྲའི་ཡི་རང་བྱེད་ཚུལ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ན། དུས་ཚོད་ལ་མིག་གིས་བསྟེན་
ནས་སྐར་ཆ་བཙེ་ལཱའི་རིང་ལ་མཚམས་མ་ཚད་པར་བརྗོད་ན་བསྟོན་བསྟུགས་
དེར་གཟབ་ནན་གྱིས་དོ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་རེད།

སནད་མི་ཆེ་¹ཡི་བེར་བའི་བ་མ་དེའི་ཐབས་ལམ།

ང་ཚོས་མི་ནམས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་དུས། ང་ཚོ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་སྐབས་
ལ་མི་མཁས་སྟབས། རྒྱན་དུ་ཁོང་ཚོར་ཐོག་ཕྱག་འགྲོ་གི་ཡོད་ལ། ང་རང་ཚོ་
ཡང་སེམས་མི་སྐྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་སྐྱོན་འདོན་
བྱེད་རྒྱུ་གཡོལ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མའི་གནད་དོན་དེ་ཅེ་སྟེག་དུ་
འགྲོ་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། ཚོང་ལས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཞིག་གིས་མོ་རང་ཚོད་རྟོག་ལ་མི་
དགའ་སྟབས། ལས་བྱེད་ཅིག་གི་འོ་འཕྲུལ་འདོན་འདོད་མེད་ན། ཚོང་ལས་
དེར་གྲོང་གྲུང་ཡོང་གི་རེད། གལ་ཏེ་ལུས་རྩལ་རུ་ཁག་གི་དགོ་ཆན་ཞིག་གིས་
ནང་མི་མཐུན་པ་ལ་དོགས་ནས། ལུས་རྩལ་བ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་འདོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་
ནས་འགྲངས་སུ་བཏང་ན། ལུས་རྩལ་རུ་ཁག་དེར་གྲོང་གྲུང་ཡོང་གི་རེད། དུས་
ཐོག་དུ་སྐྱོན་འདོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད། ལས་འགན་དེ་རྒྱ་བ་
སྐབས་འདི་ལྟར་རེད།

དང་པོ་སྐྱོན་འདོན་བྱེད་དགོས་སའི་མི་དེར་བསྟོད་བསྟེན་གྱིས། གཡོ་ཚེལ་
མེད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་སེར་སྣ་མ་བྱེད། བསྟེན་པ་བྱེད་དོན་ནི། མི་དེ་
ལ་བརྟེན་འཛོག་དང་། དེའི་བྱས་རྗེས་ལ་རིན་ཐང་སྟོན་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་མ་
གཏོགས། དམའ་འབེབས་རྒྱའི་ཆེད་དུ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད།

1 ཚོམ་སྐྱིག་པའི་མཚན། སནད་མི་ཆེ་ (sandwich) ཞི་བག་ལེབ་ཀྱི་བར་དུ་ཤ་ཚལ་རིགས་གཙུག་པའི་
བས་རིགས་ཤིག་གི་མིང་།

བསྟོན་བསྐྱེད་ཀྱིས་མིའི་ན་བའི་ཉན་སྟོ་འབྱེད། ང་ཚོས་ང་ཚོ་རང་གི་
སེམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པ་དེར་ཉན་པ་མ་གཏོགས། མི་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོར་
ཅི་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཉན་རྒྱ་ནི་དགོན་པོ་རེད། ཅི་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
ང་ཚོས་ཡག་པོར་གོ་བ་ལ། བསྟོན་བསྐྱེད་ནི་ང་ཚོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་སྤྱང་ལང་
རྒྱུད་དེ་ནས་ཕྱི་ལ་འདྲེན་པའི་འབྲིད་བྱུང་ཅིག་ཡིན་སྟབས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་ཚང་
མ་ང་ཚོས་ཆ་ཚང་ཉན་པར་འགྱུར། ང་ཚོ་བསྟོན་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ཅང་།
དེ་མང་ཅམ་ཉན་རྒྱུར་ན་བ་གོང་གོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཚོས་“ཡིན་ན་ཡང་...” ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་སྟོན་འདོན་བྱེད། སྟོན་བརྗོད་
དེ་དག་ཉན་ལམ་ཕྱེ་ཡོད་པའི་ན་བར་འདྲུལ། མཇུག་མཐར། ང་ཚོས་བསྟོན་
བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐུག་པོ་གཞན་ཞིག་སྟོན། ང་ཚོས་ད་ལྟ་དུས་ཚོད་རྒྱུད་ཅམ་
སྤངས་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཡོན་ཏན་མང་པོའི་ནང་ནས་ཉོར་འཁྲུལ་རེ་བྱུང་བཏོན་
པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལས། ཁོང་ཚོ་མི་ཡིན་པ་དོས་ལེན་མ་བྱས་པ་མིན་པ་དེ་ཅལ་
འདོན་བྱེད་དགོས།

66

བྱེད་སྤངས་འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་སྟོན་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་དེས་སེམས་མ་ཞུམ་པའི་
སྟོན་སྟོན་བརྗོད་དོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོ་འགན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
རང་གི་འོས་འགན་དེ་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་མི་སྦྱིད་པ་མེད་པའི་སྟོན་སྟོན་བསྐྱེད་
ཡོད་ལ། དཀའ་ངལ་དེ་ཡང་སེལ་བ་རེད།

བསྟོན་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་པོ་དེ་སནད་མི་ཆེ་ཡི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་ལེབ་
དེ་དང་། བསྟོན་བསྐྱེད་རིམ་པ་གཉིས་པ་དེ་སནད་མི་ཆེ་ཡི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་
ལེབ་དེ་རེད། སྟོན་བརྗོད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་འཇུག་རྒྱ་དེ་རེད། དེས་ན། དེ་
ལ་“སནད་མི་ཆེ་ཡི་ཐབས་ལམ” ཞེས་ཟེར་བ་རེད།

༡༩༥༽

བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུའི་སྐྱིད་སྲོལ།

ང་ལྷ་བ་མ་བྱས་པའི་སྟོན་ལ་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གཞི་རིམ་སློབ་ལྷན་ཞིག་གི་དགོ་ཆུན་
ཡིན། གཞོན་སྐྱེས་ན་ཆུང་ཚོའི་དགོ་ཆུན་བྱེད་རྒྱ་དེ་སེམས་ངལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས། ལུ་ཡིན་ན་ཡང་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ཏེ་ལྷ་བ་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་སློབ་འཁོར་གྱི་
རེད།

ངས་ཨང་ཕྱི་ལྷན་གྱི་ཡིག་ཚད་ཐེངས་དང་པོ་བཟོ་སྐབས་དགོ་ཆུན་བགྲེས་པ་
ཞིག་ལ་སློབ་སྟོན་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཡིག་ཚད་དེ་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་
ལག་པོ་མ་བཟོ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆ་སྟོམས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་དེ་ ༩༠ ནས་ ༩༠
བར་བྱུང་ན། སློབ་སྤྲུལ་ཚོ་སེམས་བྱགས་ཆག་འགོ་གི་རེད། ཁོང་ཚོས་ཨང་ཕྱི་
དཀའ་ལས་ལག་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག་སྟེ་སྟོན་གཏོང་གི་རེད། དེ་ལས་སྟོན་
སྟེ་གལ་ཏེ་ཡིག་ཚད་དེ་ལས་སླ་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་པ་དང་། ཆ་སྟོམས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་
དེ་ ༩༠ ནས་ ༡༠༠ བར་དུ་བྱུང་ན། ཡིག་ཚད་བཏང་བའི་དགོས་པ་མ་བྱུང་བ་
རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

67

དེས་ན་ཁོང་གིས་ང་ལ་ཡིག་ཚད་དེ་ཆ་སྟོམས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལ་དམིགས་
ཏེ་བཟོས་ཞེས་སློབ་སྟོན་གནང་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་སྤྲུལ་ཚོས་ཨང་ཕྱི་
ལ་ཡག་པོ་སྦྱོང་བྱུང་རྒྱུའི་སེམས་བྱགས་འཕར་བ་དང་། ཁོང་ཚོ་ལོར་བ་བརྒྱ་
ཆ་ ༩༠ ཡི་ནང་དུ་ངས་ཁོང་ཚོའི་ཞབ་ཆ་ནམས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཡིག་ཚད་རྗེས་
མའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་ཡོང་བ་བྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད། ཡིག་ཚད་དེའི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠
སེམས་བྱགས་སྤར་ཆེད་དང་། བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ སྦྱོང་བརྗེས་གྱི་ཆེད་དུ་རེད།

རྗེས་སུ་ངས་མི་ཚེའི་ཐད་ལའང་དེ་མཚུངས་ཤིང་སྒྲོད་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་།
གལ་ཏེ་ཚྲོད་ཀྱི་མི་ཚེའི་རྒྱགས་སྒྲོད་ཀྱི་ཆ་སྐྱོམས་བརྒྱ་ཆ་དེ་ ༩༠ ནས་ ༩༠ བར་
ཡིན་ན། སེམས་ཤྱགས་ཆག་པ་མ་ཟད། སེམས་ལ་གཙོང་ནད་སོགས་པ་དང་། སྒྲོས་
གཏོང་ཡང་བྱེད་ངེས། གལ་ཏེ་ཚྲོད་ཀྱི་མི་ཚེའི་རྒྱགས་སྒྲོད་ཀྱི་ནང་རྒྱན་དུ་ཨང་
རིམ་ ༧༥ ནས་ ༡༠༠ བར་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ན། སོར་གནས་སུ་ཀྱུར་ནས་གང་ཡང་
ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཚྲོད་ཀྱི་མི་ཚེའི་ཨང་རིམ་དེ་རྩ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་
བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ གཡས་གཡོན་དུ་གནས་ཡོད་ན། སེམས་ཤྱགས་རྒྱན་གནས་ལ་སན་
པའི་འབྲས་བུ་ལྡེང་བ་དང་། མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་རྒྱ་དང་འཚར་རྒྱ་ལ་
ལྡེང་བའི་ནོར་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རེད། །

། ༩༩ །

རེ་འདུན་ཉུང་དུ་སོངས།

བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡི་རྒྱུག་སྒོལ་འདིས་ང་ཚོས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཚེའི་ནང་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠
 ཐམས་པ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ནམ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་སྟོན་གྱི་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་ ༩༠
 ལམ་སྟོང་མི་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོད་ན་མི་ཚེ་དོན་དང་ལུན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
 རེད། མི་ཚེ་སྐྱོན་བྲལ་ལ་དམིགས་ན། བྱེད་རང་ལ་སེམས་ངལ་དང་། ཞེད་སྣང་།
 ལྟངས་འཛིན་བཅས་ཤུགས་ཆེ་བུང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱིད་པོ་མི་ཡོང་བ་ཐག་ཚོད་པ་
 རེད། དེས་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ བར་དུ་རེ་འདུན་ཚུང་དུ་བཏང་ནས་མི་ཚེ་སྐྱིད་པོའི་
 ལྡོག་ནས་སྐྱེལ་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས།

69

ང་ཚོས་རང་གི་ཚོལ་ག་དང་ཚུང་མ་སུ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རེ་སྟོས་
 ཆེ་བྲགས་པ་ཡོད་སྟབས། གཉེས་ཀའི་འདོད་པ་བཞིན་སུ་ཚུན་ངོས་ལེན་དང་
 སྐྱིད་པོའི་སྐོ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡུན་གནས་སུ་བརྒྱ་ལག་པོ་ཡོད། དེས་ན་གལ་ཏེ་
 ཚོད་རང་གི་ཚོལ་ག་ཡིས་ཚོད་གྱི་རེ་སྟོས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལོན་གྱི་ཡོད་ན་ཁོ་དང་
 ལུན་དུ་སྟོད། གལ་ཏེ་ཚོད་གྱི་ཚུང་མ་དེས་བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ ལོན་གྱི་ཡོད་ན། མོ་ལ་
 ལྟོད་སྟོད་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ་འོར་འཁྲུལ་འགའ་ཞིག་བཟོ་བྱ་ཚུགས། དེ་མིན་ན་
 བྱེད་གྱིས་མོ་འདོར་བར་འགྱུར།

ས་མ་ཚོས་རང་གི་སྤུ་གྲུ་ལ་ཡོད་པའི་རེ་སྟོས་དེ་ཚུང་དུ་གཏོང་དགོས། སྟོབ་
 བྲའི་ནང་དུ་སྤུ་གྲུ་ཚང་མའི་ཚོད་ནས་བྱེད་ཀ་མ་གཏོགས་ཆེ་བྲས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠
 བར་དུ་སྟེབས་གྱི་མེད། སྤུ་གྲུ་ཚོས་ཀྱང་རང་གི་ས་མར་ཡོད་པའི་རེ་སྟོས་ཚུང་
 དུ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོ་སྤུ་ཡིན་ཡང་འཚར་ལོངས་གྱི་མཐའ་ལ་བསྐྱེབས་མེད།

དོན་དངོས་སུ་ངས་ནང་པའི་པ་མ་ཚོ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་སྤྱ་གྲུ་དེ་སློབ་
གྲུ་འཕྲ། སློབ་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བརྩུ་འཕྲ། ཡང་ན་དམའ་ཤོས་
གྱི་བརྒྱ་ཆ་བརྩུའི་ནང་དུ་ཡོད་ན། ཁོང་ཚོ་ནང་པ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་
ཟེར་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ནང་པ་ཡག་པོ་ཚོས་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྱིང་པོ་
དབུ་མའི་ལམ་ལ་སློབ་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་སྤྱ་གྲུ་དེ་བར་དཀྱིལ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན། ཁོ་ནང་པ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།

བྱ་དེ་ཚོས་གོགས་མོ་རྣམ་པ་མངོས་པོ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱ་མོ་ཚོས་ཚྭ་ག་
ལྷག་པོ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་གཉེས་ཀམ་མི་ཚེ་སྦྱིད་པའི་ཚེད་དུ་རེ་འདུན་ཚུང་
དུ་གཏོང་དགོས། བྱ་ཞིག་གིས་བྱ་མོ་རྣམ་པ་མངོས་པོ་ཞིག་དང་གཉེན་སྦྱིག་བྱས་
ན། མོ་ནི་སྦྱིས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་ངང་ནས་
ཁོས་མི་ཚེ་ཉིལ་པོར་མིག་སེར་བྱས་ཏེ་ལུས་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཁོས་བྱ་
མོ་དགུས་མ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྦྱིག་བྱས་ན་ཁོ་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་
ཡང་མེད། གལ་ཏེ་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་མི་སྤྱག་པོ་ཞིག་དང་གཉེན་སྦྱིག་བྱས་ཚོ།
ཁོ་ལ་ཟུར་མོ་ཞིག་བསྟེན་རྒྱུར་དབུལ་ལྡེང་ངེས་བཞེན་པ་ཡོད་སྟབས། མོས་ཁོས་
བྱུང་མེད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བྱས་ཏེ་
དུས་ཉུག་ཏུ་སྤྱག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་མོས་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྦྱིག་བྱས་
ཚོ། མོའི་གཉེན་སྦྱིག་དེར་ཉེན་ཁ་མེད་པས་སེམས་སྦྱོང་པོ་ཡོང་གི་རེད། འདི་ནི་
རེ་འདུན་ཚུང་དུ་བཏང་ན་མི་ཚོ་ལས་སྤྱ་མོ་དང་སྤྱང་བ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་དཔེ་
མཚོན་གཞན་ཞིག་རེད།

70

ཏ་ཅང་རྩོད་གསོ་འོས་པའི་ངའི་ཚོར་འཁྲུལ་གསུམ།

ང་རང་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་གྱི་མེད། དོན་དངོས་སུ་ང་རང་ཚོར་འཁྲུལ་
བཟོ་རྒྱུ་དགའ་པོ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་སྐྱེན་ཉུགས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་
ངའི་གྲོགས་པོ་ཚོར་ཤོད་སྐྱབས། དེས་ཁོང་ཚོར་གད་མོ་སྤོང་གི་འདུག དེས་
ན་ངའི་སྐྱེན་ཉུགས་དེས་འཇོམ་གྱིང་ནང་དུ་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་དུ་འཇུག་གི་རེད།

༡། ངས་མེ་ནང་ཞེས་པའི་མཚོ་སྤིང་དུ་ཉིན་དགའའི་རིང་གི་སྐོམ་རྒྱབ་སྐྱོར་
གྱི་གསུང་ཚོས་གྲུབ་པ་དང་། ངའི་མཚོན་བདག་ཚོ་ང་གནམ་ཐང་དུ་སྦྱེལ་བར་
བསྐྱེབས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ང་གནམ་གུའི་ནང་མ་འདྲུལ་སྡོན་ལ་ང་ལ་འཚིག་ང་
ཞེས་པོ་ཞིག་ཉོས་འདུག དེ་ནི་གར་པོ་དང་། རྩོ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་འཁྲུག་
སྤྱི་མངར་མོས་རྗེ་མངར་ལ་བཏང་འདུག

ངས་ཞེས་མངར་ལྡན་པའི་བདུད་ཚི་དའི་འཇིབ་རུས་བཞིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་།
ཁའི་ནང་དུ་གང་ཡང་ཡོང་གི་མི་འདུག ངས་ལྷགས་གྱིས་བཞིབ་པ་ཡིན། ད་དུང་
གང་ཡང་མི་འདུག འཇིབ་རུ་དེ་འགག་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་དེ་བས་ལྷགས་ཆེ་
ཅོམ་བཞིབ་པ་ཡིན། དེ་དུས་ང་ལ་ངའི་མཚོན་བདག་འགའ་ཞིག་དགོད་འདྲུམ་
བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གུས་བཅི་དང་བཅས་གད་མོ་ཤོར་དོགས་
གྱིས་ཁ་ལག་པས་བཀའ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་། དེ་ནས་ངས་འཇིབ་
རུ་དེ་ཤེལ་མོར་ནས་ཕྱིར་སྐྱབས་པ་ན་དེ་ནི་དེ་འགྲིག་གི་ཕྱར་མ་ཞིག་ཡིན་པ་
ཤེས་བྱུང་།

ང་གང་ནས་ཡོང་ས་དེར་སྤར་མ་རྣམས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཟོས་ཤིང་སྡེ་མོ་ལེབ་
ལེབ་དེ་འདྲ་མ་གཏོགས། དེང་དུས་ཀྱི་འཆིག་ཇ་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་སྤེལ་སྒྲོན་བའི་
འབྲིག་སྤར་དེ་འདྲ་མེད། དེར་མ་ཟད་འཆིག་ཇ་དེ་ཉ་ཅང་གར་པོ་ཡོད་སྟབས།
འབྲིག་སྤར་གྱི་སྡེ་མོར་གང་ཡོད་མཐོང་གི་མི་འདུག གང་ལྟར་ཡང་ང་ནི་རང་
དབང་མེད་པར་གང་མོ་ཤོར་བ་དང་། མགོན་བདག་རྣམས་ཀྱང་ངའི་མཉམ་དུ་
གང་མོ་ཤོར་སོང་། ངས་མི་མང་པོ་སྦྱིད་པོ་བཟོས་པ་ཡིན།

༡། བདག་ནང་པའི་བྲུ་པ་ཞིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐའེ་ལན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་
ཤར་དུ་སྟོན་བྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་ཇན་ ཆ་དགེ་ཚན་དུ་བསྟེན་
ནས་སྦྱོང་བརྟུན་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཐའེ་ལན་ལ་བསྐྱབས་དུས་ངས་ཐའེ་སྐྱང་
ཤེས་ཀྱི་མེད་སྟབས་“ལས་ཐོག་དུ” སྦྱོང་དགོས་བྱུང། ཉེན་གཅིག་ང་ལ་འདག་
རྩས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བྱུང། ལམ་སྒོལ་ནི་དགེ་ཚན་ལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ཡང་ཐའེ་སྐྱང་གྱིས་ཞུ་དགོས་པ་བཤད་མ་དགོས། ཐའེ་སྐྱང་དུ་འདག་རྩས་ལ་
“ས་རྩོ” ཟེད། དེར་བརྟེན་ངས་“ས་པོ” ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཤིང་རྟོག་ཨ་ནའི་
འབྲས་བུ་ལ་གོ་བ་རེད་འདུག

ཨ་ཇན་ ཆ་ཡིས་ང་ལ་ཤིང་རྟོག་ཨ་ནའི་འབྲས་བུ་ཅིའི་སྦྱར་དགོས་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་དྲིས་བྱུང། ངས་“ལྷས་ཀྱི་ཆེད་དུ” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། ཨ་ཇན་ ཆ་གང་
མོ་ཤོར་ཉེ་རྒྱབ་སྟེགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྤྱང་བྲགས་བྱས་སོང་།

ཁོང་གིས་ཉེ་མ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཐའེ་ལན་དུ་མགོན་པོ་ཚོ་ལ་“ལྷེད་ཚོས་
རུབ་ཕྱོགས་པ་འདི་ཚོ་མཐོང་བྱུང་ངམ། ཁོང་ཚོས་ཤིང་རྟོག་ཨ་ནའི་འབྲས་བུས་
གྲོན་པ་བསྟུ་གི་རེད། ཁོང་ཚོའི་རིག་གནས་ཡར་ཐོན་ཅན་འདི་འདྲ་རེད།” ཅེས་
ཀྱལ་ཀ་གནང་སྟེ་བཞུགས་སོང་། ངས་ཐའེ་སྐྱང་ཤོད་ཐབས་བྱེད་དུས་ངའི་དགེ་
ཚན་ལ་འདི་ལྟ་སུའི་དགོད་བྱོའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།

༡། གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སིང་ག་ལ་ནས་ཡིན་པའི་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་ཚོགས་མི་ཞིག་གི་མ་མའི་འདས་མཚོན་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱས་ཐུང་། ངས་ནང་པའི་ཚོགས་འདུན་ལེབས་པའི་ལྷ་འཇུག་ལྷ་མི་ཚོར་བསུ་བ་ལྷ་ཚེད་དུ་དྲར་ཁང་གི་ཤོད་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ལངས་པ་ཡིན། ངས་“དེ་རིང་ང་ཚོ་འདྲིར་འཛོམས་དོན་ནི་ཉེ་ཆར་གོངས་པའི་ངའི་གོགས་པོའི་ཨ་མ་ལགས་ལ་གྱུས་ཞབས་དང་བཅས་པར་བསུ་བ་ལྷ་ཚེད་དུ་རེད།” ཅེས་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། སིང་ག་ལའི་མི་ཚོའི་མིང་དེ་རྣམས་ཏུ་ཅང་རིང་པོ་ཡོད་སྟབས། ལུབ་སྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱོད་ག་པོ་ཡོང་ཁག་པོ་ཡིན་དུས་ངས་མོ་ལ་“ངའི་གོགས་པོའི་ཨ་མ་” ཞེས་བཟོན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་མདུན་གྲལ་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་མོ་ཞིག་ཡར་ལངས་ཏེ། ངའི་དགའ་བསུ་ལྷ་བའི་གཏམ་བཤད་དེར་བར་ཆད་བྱས་ནས་མོས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་“གོངས་མཁན་དེ་ང་མ་རེད། ངའི་ཚུ་ག་རེད།” ཅེས་བཟོན་སོང་།

མི་ཚང་མ་གད་མོ་ཤོར་སོང་། ངའི་བསམ་པར་དུར་སྐྱམ་དེ་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་བྱས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་ཚོགས་འདུན་ལངས་པོ་དའི་མི་ཚོའི་པར་བསུ་བ་དེ་དགའ་ཡིས་ཁེངས་པའི་དགའ་སྟོན་དོ་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་།

དྲི་བ་མཐའ་མ།

ཕྱི་ངོ་འཕྱི་པོ་ཞིག་ལ། བྱང་པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་གིས་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་ཚོར་
འདྲི་བ་ཚད་ཚར་ནས་ང་ལྷག་འཕྲད་དུ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཁ་པར་འབྱོར་བྱུང་།
ཞོགས་པ་དེར་པ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གནས་ཚུལ་ཏུ་ཅང་སྐྱེ་གཡའ་བ་
ཞིག་སྟེ། རང་གི་བུ་ལོ་བཅུ་བདུན་ལོན་པ་དེས་སྟེ་ལ་ཐག་པ་བརྒྱབ་སྟེ་རང་སྟོག་
བཅད་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོས་མཐོང་འདུག།

དུས་རྒྱུན་ནི་གཞོན་ཚོ་རང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་ག་དུས་ཡོང་མིན་བརྗོད་དཀའ་
བ་ཞིག་རེད། བུ་དེར་གྲོགས་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ལ་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནང་
ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གང་ཡང་མཛོན་མེད། ཁོ་སྟོབ་ལྟའི་ནང་དུ་སྦྱིད་མདོག་
མཛོན་པ་མ་ཟད། སྟོབ་ཆེན་དུ་འདྲེལ་རྒྱུགས་ཀྱང་གཏོང་གྲབས་ཡོད། ཁོས་
རྒྱུགས་ཡག་པོ་སྟོད་པའི་རེ་བའང་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་ཡིན་པའི་
ཐད་ལ་སྟོན་རྟགས་སྟེ་ཅམ་ཡང་མེད།

པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་པར་འདི་འཕོག་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོས་གང་ཞིག་བརྒྱབས་
ཐུབ་ཡོད་པའམ། བརྗོད་ཐུབ་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཡང་ཡང་
དྲི་བ་གཏོང་བ་ཞིན་གཞོང་འཕྱོད་བྱེད་བཞིན་གནས། ལྷབས་ལེགས་པ་ཞིག་
ལ། རངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་སྟེར་གྱི་འོར་འཁྲུལ་དེ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་སེམས་
ཀྱི་ཞི་བདེ་འདོད་མས་པའི་གཞོང་འཕྱོད་ཀྱི་གདོན་འདྲེ་དེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་མེད།
ཁོང་ཚོས་ནག་ཉེས་གང་ཡང་བསགས་མེད་པའི་གནས་བབ་དེ་ངས་ཁོང་ཚོར་
ལས་སྐྱོ་པོར་གོ་བརྟོན་བྱེད་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་སྟོག་གཙོད་པའི་གནས་ཚུལ་

དེ་རིགས་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཅེས་སྐྱོད་ཆེ་བའི་པ་མ་པལ་ཆེར་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་
པའི་སྐོར་དེ་ཁོང་ཚོས་དང་ལེན་བྱས་སོང་།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་རང་གི་བྱ་དེ་དེ་ལྟར་གྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཅི་ཞིག་
ཆགས་མིན་གྱི་ཐད་ལ་སེམས་ཁལ་ཞིག་བྱས་པ་དེ་ནི་ངས་“འཛིགས་སུ་རུང་བ་
ཞིག”ཟེང་ཅས་པ་ལས་གཞན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དཀའ་བ་འདུག བར་པ་ཡིན་
པའི་ཁོང་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ལེན་གྱི་རེད། ཁོང་ཚོས་རང་གི་རྒྱལ་མཁན་ཚོ་
དཔུལ་བར་སྐྱེ་གི་རེད་ཅས་པའང་ཐོས་འདུག།

ཁོང་ཚོས་རང་གི་བྱ་རང་གི་བརྒྱུ་བ་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྐྱི་གཡའ་བ་ཞིག་རེད།
འོན་ཀྱང་སྤྱོད་བསྐྱེད་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་ཡང་ཁོས་སྤྱོད་བསྐྱེད་འཛིགས་
སུ་རུང་བ་ལྟོང་གི་ཡོད་པའི་བསམ་སྐོར་དེ་ནི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱེད་བ་ཞིག་རེད།
ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཉེ་ཆར་འདས་
གྲོངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཞེན་ཉེ་དུ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་“བདེ་བ་ཅན་གྱི་
ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཏུ་བྱིན་པའི་” གནས་ཚུལ་ལ་ཉན་འདོད་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁོང་
ཚོར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ་ཅང་ངན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཡོད་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསམ་སྐོར་ཐོངས་དང་།

ཁོང་ཚོའི་བྱ་དེས་སྐོར་ཆེན་དུ་འཇུག་རྒྱུ་གཞོང་འཆར་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་དེ་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད་པས། ངས་ཁོའི་པ་མ་ལ་ཁོས་སྐོར་ཚན་ཅི་ཅམ་ལེན་
འཆར་ཡོད་མེད་དང་། སྐོར་ཚན་རེ་ལ་ཚོམ་ཡིག་ཅི་ཅམ་འབྲི་དགོས་མིན་གྱི་
སྐོར་དྲིས་པ་ཡིན། ངས་དུས་ཚོད་འདི་ལ་དྲི་བ་འདི་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲི་བཞིན་
ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་པ་མ་གཉིས་མགོ་འཛོམས་སོང་། ང་ལ་གུས་ཞབས་ཡོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོས་བྱ་དེས་ཚོམ་ཡིག་གཉིས་རེ་འབྲི་དགོས་པའི་སྐོར་ཚན་བཞི་
ལེན་རྒྱུ་རེད་ཅས་ལན་བཏབ་བྱུང་། དེ་ནས་ངས་ཚོམ་ཡིག་རེ་ལ་ཆ་སྐོར་གྱིས་

དྲི་བ་ཅི་ཙམ་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཚོམ་ཡིག་རེ་ལ་དྲི་བ་བརྒྱད་ཙམ་
ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ངས་“དེ་ལྟར་ན་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡ་ཡི་སློབ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཚུད་རྒྱུར་ཁྱོན་བཏོག་མས་
དྲི་བ་དྲུག་ཚུ་རེ་བཞི་ལ་ལན་འདེབས་དགོས། གལ་ཏེ་སློབ་སྤྲུག་གཅིག་གིས་དྲི་བ་
དྲུག་ཚུ་རེ་གསུམ་ལ་ལན་ཡང་དག་པར་བརྒྱབ་ཀྱང་། དྲི་བ་མཐའ་མ་དེར་ལན་
མ་ཐེབས་པར་ལུས་ན་ག་རེ་ཡོང་གི་རེད། སློབ་སྤྲུག་དེ་སློབ་ཆེན་ཏུ་ཚུད་ཀྱི་རེད་
དམ།” ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཞིན་འདྲུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་“ལོས་ཚུད། ཚུད་ཀྱི་རེད།”
ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ངའི་དཔེ་དེའི་གོ་བ་དེ་ལེན་ཤེས་འདུག།

སློབ་སྤྲུག་གཅིག་གིས་རྒྱགས་སློབ་ཀྱི་དྲི་བ་མཐའ་མ་དེར་ལན་མ་ཐེབས་པ་
ཁོ་ནའི་རྐྱེན་གྱིས་སློབ་ཆེན་ཏུ་མི་ཚུད་པ་མ་ཡིན་པ་ནང་བཞིན། ཁོང་ཚོའི་བྱ་
དེས་རང་ཤི་བརྒྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་མི་ཐོབ་པའི་ངེས་
གཏན་གང་ཡང་མེད། ཁོང་ཚོའི་བྱ་དེ་བྱ་ཡག་པོ་དང་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། ཁོས་
རང་གི་མི་ཚོའི་རྒྱགས་སློབ་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་ཡང་དག་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་
ལྟ་བུ། ཁོ་ལ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་པའི་འོས་པ་བ་ཡོད།

༡༣༡༽

འབར་རྫས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཁི་པན།

ངས་གནམ་གྱི་ནང་དུ་འགྲུལ་སྐྱོད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅང་། ངའི་ཕྱོགས་
 བོ་མང་བོ་ཞིག་གིས་ངའི་བདེ་འཇགས་ལ་རྒྱན་དུ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག
 གནམ་གྱི་ནི་འདིགས་སྐྱལ་བ་ཚོས་དམིགས་འབེན་བྱེད་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་
 ལྟ་བུ། ང་གནམ་གྱི་ནང་ཐེངས་ཇི་ཅམ་མང་བ་འདྲུལ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་འབར་
 རྫས་ཐོགས་པའི་རང་ཤི་རྒྱག་མཁན་ཞིག་གིས་ང་འགད་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་ཡོད།

ངས་ངའི་ཕྱོགས་བོ་ཚོ་སློབ་དེ་ཆེད་དུ་ངས་ཕི་ཁོང་ཕྱག་སྲུང་ཚུའི་སྟེང་དུ་
 འཕགས་པའི་བར་སྤང་དུ་གནམ་གྱི་བཀའ་དེ་འཆི་བར་འགྲུར་བའི་དགོ་མཚན་
 གསུམ་བབས་གི་ཡོད།

༡། དེ་མ་ཐག་པའི་དུར་སྲིག་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཉེན་ཉེ་ཞིག་གི་འདས་མཚེན་
 གོ་སྐྱེག་བྱས་ཚུང་ཡོད་ན། དེར་ལས་ཀ་མང་བོ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ཤེས་དེས་རེད། དུར་
 སྲིག་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དང་། དུར་སྐྱམ་འདེམས་རྒྱག་བྱེད་རྒྱ། ཕྱོགས་པོ་
 དང་གཉེན་ཚན་ཚང་མར་བར་གཏོང་རྒྱ། དུར་མཇུག་ཚོ་གའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་ནས་
 དཔོངས་པ་ཞུ་དགོས་ཁམ། ད་དུང་མཐོན་པོ་ཚོ་ལ་མཛད་སྐྱོའི་རྗེས་ཀྱི་ཁ་བས་གོ་
 སྐྱེག་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབེར་ན་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་
 དེ་གནམ་གྱི་ནང་བར་སྤང་གི་དཀྱིལ་དུ་འབར་རྫས་བཀའ་དེ་ཕྱོངས་ན་ལས་ཀ་
 གཉེག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། དུར་སྐྱམ་འདེམས་རྒྱག་དང་། ལས་ཀ་ནས་དཔོངས་
 ཞུ། འདས་མཚེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་བཅས་གཉེག་ཀྱང་དགོས་ཀྱི་མེད། དུར་ཐལ་གཏོར་

རྒྱུའི་ལམ་ཀའང་བྱས་ཚར་བ་རེད། རྣམ་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཡིན་ཁར་སེམས་ཁྲལ་མེད་
པའི་སྤར་སྲེག་འདི་ནི་དགོ་མཚན་དང་པོ་དེ་རེད།

ལ། འགྲོ་བློན་རྒྱུང་བ། མི་ཚོས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྤར་སྲེག་ཞབས་ཞུའི་རིགས་ནི་འགྲོ་
སོང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། བསམ་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་སྤར་སྲེག་ཚོ་ག་གོ་སྲིག་
བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་མི་གཉེན་ཉེ་ཚོས་བརྟེན་བ་ལྟར་པའི་ཚོ་ཚོའི་སྤར་སྲེག་ཆེད་
དུ་རིན་པ་བྱེད་ཆག་ཡོད་བ་དང་། རིན་སོང་བརྒྱུར་ཚད་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་སྲོལ་འཕོར་
ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཚོ་ཚོ་དེ་འཛིགས་སྐྱལ་བས་ཚོལ་བའི་གནམ་གྱི་ཞིག་གི་
ནང་དུ་སྤོངས་ན། སྤར་སྲེག་གི་འགྲོ་བློན་མེད་པ་མ་ཟད། གཉེན་ཉེ་ཚོ་ལ་གནམ་གྱི་
ཁེ་ལམ་ཁང་ནས་ཉེན་སྲུང་གུན་གསལ་གང་འཚོམ་ཡང་རག་གི་རེད། གང་ལྟར་ཚོ་
ཚོ་སྤོངས་པ་དེས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་དེས་ཅན་ཡོད་གི་ཡོད།

78

ལ། རྗེ་བ་རྗེས་མ་དེ་བསོད་ནམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ། དགོ་མཚན་ཡག་ཤོས་དེ་མཐའ་
མ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་ཚོ་ཚོ་ལགས་མི་འོང་སྟེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུའི་མཚན་མས་ནས་གནམ་གྱི་
བཀའ་དེ་སྤོངས་ན། མོ་ལྷ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པས་ལས་སྲོལ་པའི་དང་ནས་
དེ་གར་སྲེགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

དེས་ན་ང་ལ་གནམ་གྱི་ནང་འགྲུལ་སྤོང་བྱེད་རྒྱུ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
འདི་དག་རེད། འདི་ནི་བསམ་སྲོལ་བཟང་སྟོགས་ནས་བཏང་སྟེ་སེམས་ཁྲལ་མེད་
པར་བསོད་པའི་དཔེ་མཚན་གཞན་ཞིག་རེད།

ངས་བྱེད་དགོས་སམ། ཡང་ན་མི་དགོས།

འོ་མེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨོ་སི་ལོ་གོང་ཁྱེར་དུ་ངའི་གཏམ་བཤད་བྱུང་པའི་མཇུག་
དེར། ངས་དེ་སྔ་མཐོང་ཚུང་མེད་པའི་བྱེད་མེད་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་མི་ཚེའི་ནང་
གི་ཐག་གཅོད་གལ་ཆེའི་རིགས་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་ང་ལ་དྲིས་བྱུང་། མོའི་
དྲི་བ་དེ་དངོས་ཡོད་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ངས་“དཔེར་ན་སུ་ཞིག་གིས་རང་
ཉིད་ཀྱི་མཛུང་གོགས་དང་གཉེན་སྲིག་བྱེད་དགོས་མིན་གྱི་ཐག་གཅོད་ལྟ་བུ་ཞི།”
ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།

སྒྲིང་རྗེ། མོ་ཉ་ཅང་ངོ་ཚ་ནས་གདོང་པ་དམར་པོར་རྒྱུར་ཏེ། མགོ་བོ་ལག་
པས་སྒྲོར་བཞིན་མོ་རང་གི་འབྲིས་ལ་བསྐྱེད་པའི་མཛུང་བོ་དེ་ལ་ཁ་ཚུགས་སོང་།
དེར་འདྲོམས་པའི་མི་ཚང་མས་གད་མོ་འགོག་མ་བྱུང།

ངས་དགོངས་སེལ་ཞུས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སློ་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་གོ་དོན་
གསར་པ་ཅན་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྙེད་པ་སྟེ། ཇམ་ཀ་
གནམ་གཡུག་བྱས་ཏེ་མགོ་རིས་ཀྱི་ཚུགས་དེ་བབས་ན་གཉེན་སྲིག་བྱེད་རྒྱ་དང་
མཇུག་རིས་ཀྱི་ཚུགས་དེ་བབས་ན་གཉེན་སྲིག་མི་བྱེད་རྒྱ་དེ་དོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན།

ངས་ཉེ་ཆར་ཐོས་པ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན། གོ་དོན་གསར་པ་དེ་མོ་བརྒྱབ་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཚར་ཅི་སྟེས་ལ་སློ་ཅེ་བསྐྱེམས་ནས་བལྟས་ནས་ཡོང་
གི་ཡོད།

དཔེར་ན། མགོ་རིས་ཀྱི་བརྟན་དེ་བབས་ན་དེའི་གོ་དོན་དེ་“ངས་ཁོ་ལ་གཉེན་
སྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།” ཟེར་བ་དེ་རེད། རྒྱབས་དེར་ཚོད་ཀྱིས་དགའ་སྤང་དང་བཅས་

“ད་འགྲིག་སོང་།” ལྷམ་པ་ཡོང་གི་འདུག་གམ། ཡང་ན་སློ་པམ་པའི་རྣམ་འགྲུར་
དང་བཅས་“ཨོ། ངས་ཐེངས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཐོན་མིན་བལྟ་གི་ཡིན།”
ལྷམ་པ་ཡོང་གི་འདུག བྱེད་ཀྱིས་དོན་དངོས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་འདོད་པ་དེ་སེམས་
ཚོར་ཅི་སྐྱེས་དེས་གསལ་པོར་སྟོན་གྱི་རེད། དེ་ག་རེ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་འདེད་
བྱོས།

རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་ཟེར་བ་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་དེ་ཁམ་ཀ་
གནམ་གཡུག་བྱས་ཏེ་མོ་རྒྱག་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་དེ་བདེ་ཤོས་རེད།།

། ༣༣ །

བྱེད་རང་གི་བྱི་ལ་རྗེས།

ང་ཚོ་ཚང་མ་རང་གི་གཅེས་ཉར་སེམས་ཅན་ལ་དགའ་པོ་ཡོད། དེས་ན་གཅེས་
ཉར་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་དེ་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ལག་ཤོས་དེ་ཉིན་གཅིག་དུང་
འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེས་གཅེས་ཉར་སེམས་ཅན་ནང་པ་དེ་འང་མ་གསོད་བྱེད་པའི་
ཚོག་མཚན་ཞུ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད།

བཅེ་བ་ཚེན་པོ་བྱེད་པའི་གཅེས་ཉར་སེམས་ཅན་ཞིག་གསོད་པའི་གནང་བ་
སྡོད་རྒྱུ་དེ་སྤོང་རྗེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། བྱང་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་འགལ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་དུང་འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེར་
རང་གི་གཅེས་ཉར་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་མེད་པ་བཟོ་རུ་མི་འཇུག་རྒྱུ་དེ་
དེ་བས་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བར་མངོན་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་
མོ་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ཇི་ལྟར་སེལ་བྱུང། དེ་ལས་སྐྱ་པོ་རེད།

བྱི་དེ་ལ་རྗེས།

རྒྱ་རྒྱུ་ཡིས་མོ་རང་གི་བྱི་འབྲས་ནད་ཀྱིས་བབྱང་བ་དེ་ཡང་སྐྱར་དུང་འགྲོའི་སྐྱེན་
པ་དེའི་སར་བྱིད། སྐྱེན་པ་དེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བཞིན་པའི་བྱི་དེ་ལ་ལབ་
མཐའ་མ་དེ་རྒྱུག་རྒྱ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད། རྒྱ་རྒྱུ་
ཡིས་མོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བྱི་རྒྱུང་དུ་དེ་དང་ལྟན་ཏུ་ཡུད་ཅམ་རིང་ལ་ལེར་
འདུག་ཚོག་པའི་གནང་བ་ཞུས། “བྱི་ལ་རྗེས་ཤིག” ཅེས་ངས་བསྐྱབ་བྱ་བྱས་པ་
དེ་མོས་ཐེངས་མང་གོ་སྤོང་ཡོད། དེས་ན་མོས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བྱི་དེ་མོ་རང་གི་

པང་བར་ཉར་ནས་དེའི་མིག་གི་ནང་ལ་ཐང་ཀར་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་“འབྲས་ནང་འདིས་
ཚྭ་ལ་སྐྱུག་པོ་ཡུན་རིང་བཏང་སོང་བས། ད་ཆ་ཤི་འདོད་འདུག་གམ། ཡང་ན་ད་
དུང་སྐྱ་མཐུན་དུས་ཡུན་ཏོག་ཚམ་འཚོ་འདོད་འདུག” ཅེས་དྲིས།

གཅེས་ཉར་སེམས་ཅན་དང་ལྟན་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱེད་ནས་པན་
ཚུན་བཅེ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་དེར་འདོད་པ་གང་ཡོད་ཤེས་
ཐུབ། རུ་ཁྱིའ་མོ་རང་གི་བྱི་རྒྱུང་དེར་སྐབས་དེར་ཤི་འདོད་མེད་པའི་ཚོར་བ་
ལྷགས་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བས་མོས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེར་“མིན།” ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

དུད་འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེ་ལོང་ཚོ་ལངས་ཏེ་“ཚོད་ཚོ་ནང་པ་ཚོ་ཉ་ཅང་སྐྱེན་པ་
དང་སྙིང་རྗེ་བྲལ་བ་རེད་འདུག” ཅེས་སྐྱབས། འོན་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེར་
བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། རུ་ཁྱིའ་མོ་རང་གི་བྱི་དེ་ནང་ལ་ཁྲིད་ནས་སྐྱེན།

ཟླ་བ་འགའི་རྗེས་སུ་རུ་ཁྱིའ་བྱི་རྒྱུང་དེ་ཉིད་དུད་འགྲོའི་སྐྱེན་པའི་སར་ཁྲིད།
བྱི་དེ་འབྲས་ནང་ལས་སངས་དྲག་བྱུང་ཡོད། སྐབས་རེར་མི་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་
ནང་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགོ་བའང་ཡོད། དུད་འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེ་དོ་མཚར་
སྐྱེས་ཏེ་བྱི་དེར་བཟག་དཔུང་མཐིལ་སྐྱེན་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་པོ་བདེ་
ཐང་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་“ཚོད་ཚོ་ནང་པ་ཚོ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཅན་རེད་
འདུག” ཅེས་བརྗོད།

82

མཐའ་ན་དུད་འགྲོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཤི་གསོན་གྱི་ཚོག་ལ་ཐག་གཅོད་
བྱེད་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་མ་རེད། ང་ཚོའི་ལས་འགན་ནི་གཅེས་ཉར་སེམས་
ཅན་དེར་སྐད་ཆ་འདྲི་རྒྱ་དེ་རེད། བཅེ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེན་བདག་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་དྲིས་པའི་རྗེས་སུ་ལན་དེ་ཅི་ཡིན་ཤེས་གྱི་རེད། དེ་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་དུད་
འགྲོའི་སྐྱེན་པ་དེར་ཤོད་དགོས། དེ་ནི་ཚོད་ཀྱི་བྱི་ཞེས། ཞི་མིའི་ཐག་གཅོད་ཡིན་
པ་ལས་ཚོད་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ལོང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད།

གཅེས་སྐྱོད་ལས་གསོ་ཐབས་མིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་བརྒྱུད་ང་གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་ སེང་ཅེས་པའི་ཕྱོད་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་
 བསྐྱད་པ་ཡིན། མི་ལོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ང་ལ་ས་གནས་ལུལ་མི་ཚོའི་ཡིད་ཆེས་
 དང་གྲུས་ཞབས་ཐོབ་ནས། བ་གཞོན་པོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཆེ་བསྟོད་གྱི་
 རྒྱུ་ནས་ཁོང་ཚོའི་མེས་པོ་ལྟ་བུར་བཅི་རྒྱུའི་མཚམས་སུ་བསྐྱེད་བས། ཁོང་ཚོ་ངའི་
 དགོན་པ་ལ་ཡོང་སྟེ་འཚར་ཡོངས་བྱུང་བས། ཁོང་ཚོས་རང་གི་པ་མར་ནམ་
 ཡང་མི་ཤོད་པའི་གསང་བའི་རིགས་ང་ལ་ཤོད་བདེ་པོ་བྱེད།

ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་སེམས་སྡུག་ཅན་གྱི་སྣུན་པ་བ་གཞོན་ཞིག་ངའི་སར་
 བསྐྱེད་བས་བྱུང་། ཁོས་ཉེ་ཆར་ སེང་ཕྱོད་ཁྱེར་གྱི་སྣུན་ཁང་ཆེ་གས་ཤིག་ཏུ་དངོས་
 སྐྱོད་སྐྱོབ་མའི་ལས་ཀ་འགོ་བཙུགས་འདུག ཉེན་སྣོན་མ་དེར་ཁོའི་ནད་པ་དང་
 པོ་བྱུང་མེད་ན་གཞོན་ཞིག་གནས་སྐངས་སྐྱོ་པོ་ཞིག་གི་ངང་ནས་ཕྱོད་ས་འདུག
 ཁོས་སེམས་གསོ་བྱེད་དཀའ་བའི་མོའི་ཚྭ་ག་དེར་ཁོ་པའི་བཟའ་རྒྱ་ན་གཞོན་དེ་
 ཕྱོད་ས་པ་དང་། ལུལ་ལུས་སུ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་གཞིས་ལ་ཨ་མ་ཡོད་པ་མ་དེད་ཅེས་
 ཤོད་དགོས་བྱུང་། སྣུན་པ་གསར་པ་དེར་བྱིམ་མི་དེ་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་མ་ཐུབ་
 པའི་གནོད་འགྱུར་ཆེན་པོ་འདུག

དེ་ནི་ཁོའི་སྐྱོན་གང་ཡང་མ་རེད། ཁོ་རང་གི་དོས་ནས་ནད་པ་དེར་སྣུན་
 བཅོས་གྱི་ཐད་ལ་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ལ་གནོད་འགྱུར་
 ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་སྐྱོར་ལ་ངས་ཁོ་ལ་སྐྱད་
 ཆ་བཤད་པ་ཡིན།

“གལ་ཏེ་ཚྲོད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ནད་པ་ལ་བཅོས་ཐབས་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་རང་གི་ལས་འགན་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཚྲོད་ལ་
ལམ་འགྲོ་མ་རྒྱུགས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡོད་གི་རེད། ཚྲོད་
རང་གི་ལས་རྒྱུ་གི་རིང་ལ་ནད་པ་མང་པོ་གྲོངས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཚྲོད་ཀྱིས་
རང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་དེ་ནད་པར་གཅེས་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་
ངོས་ལེན་བྱས་ན། ལམ་འགྲོ་མི་རྒྱུགས་པ་ནས་ཡང་ཡོད་གི་མ་རེད། ཚྲོད་ཀྱིས་
ཁོང་ཚོར་བཅོས་ཐབས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ཉག་ཏུ་གཅེས་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་
རེད།” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

ཁོ་ཀི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གི་ཕོ་གཞོན་ཞིག་ཡིན་པས། འཕྲལ་མར་དོན་རྟོགས་
ཏེ། སྤྲོད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། ཁོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་ནད་པར་
གཅེས་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཆགས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཁོའི་ནད་པ་རྣམས་བཅོས་ཐབས་
ཀྱིས་དག་ན། གཡང་ཆེད་སྤྲོད་གི་ཡར་སྐྱོན་རེད། ཅི་སྟེ་གྲོངས་པ་ཡིན་ནའང་
གཅེས་སྦྱོང་གི་བྱམས་བཟེད་འོག་ནས་གྲོངས་འགྲོ་གི་རེད།

ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཅེས་སྦྱོང་ལས་བཅོས་ཐབས་རིན་ཐང་ཆེ་བར་
བརྩིས་སྟངས། འཕྲོད་བསྟེན་གི་ཆེད་ལས་པ་ཚོས་ནད་པ་འཆི་ངེས་ཡིན་ཀྱང་ལུ་
ཚུགས་ཀྱིས་གསོན་ཐབས་བྱེད་པར་འདིགས་སུ་རུང་བའི་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་བར་
ཆད་མང་པོ་བྱས་ཏེ་ནད་པར་དཀའ་ངལ་སྦྱོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་བཅོས་
ཐབས་ལས་གཅེས་སྦྱོང་ལ་གལ་གནད་ཆེ་བར་བཟུང་ན། མི་མང་པོའི་དུས་ཡུན་
མཐའ་མ་དེ་དག་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་བ་མ་ཟད། ངས་ནད་པ་མང་པོ་ཞིག་
དག་སྦྱེད་ཀྱང་ཡོད་གི་རེད་བསམ་གི་འདུག།

འོ་མ་དང་ཞལ་ཉིག

ཨ་རིའི་སྐྱེ་བའི་གྲགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཞིག་གི་ནང་གསལ་བཅོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་
 བཞེས་པ་ཞིག་གིས་རང་ལ་མཚམས་སྦྱོར་རོ་སྦྱོང་བྱུང་བའི་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་
 སྐྱེ་བཅོས་ལོ་རྒྱུས་ཟིན་ཐོར་བརྟག་ཞིབ་བྱས། མོའི་འབྲས་ནད་དེ་ཚབས་ཚེབ་
 ཡིན་སྟབས། བྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་གཞན་དག་ཚང་མས་སྐྱེ་བཅོས་མ་བྱས།
 བཅོས་ཐབས་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་མགོ་རྩེ་ལོ་དང་འགོ་སོང་ཚེབ་པོ་ཡོང་རྒྱ་མ་
 ཟད། མོ་འཚོ་སྐབས་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཉུང་བྱུང་བའི་ཞིག་ལས་མེད། སྐྱེ་བའི་དེས་མོའི་
 རྫོང་ལ་གནས་ཚུལ་འཚོལ་སྐྱབ་དང་གནས་སྤངས་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱས་རྗེས་དཀའ་
 ཚེགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བཅོས་དེ་དང་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་པ་རེད།

བྱུང་མེད་དེའི་སྐྱེ་བཅོས་ཀྱི་ཚེད་བྱུང་བའི་མཐུན་འགྲུབ་དེ་ཅམ་མཁོ་འདོན་
 བྱེད་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེར་ཁོའི་ལས་རོགས་སྐྱེ་བའི་ཚོ་ཉང་སངས། ཁོས་
 ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ནས་ཚེད་མཁས་པ་ཚེ་གས་བསྐྱུ་རྒྱུའི་ཚེད་བྱུང་བའི་གཞན་
 བཅོས་རོགས་པ་མང་པོ་བཅུ་ལ་བ་དང་། བྱེད་པ་འདི་གཅིག་ཕྱར་རོགས་པ་བྱེད་
 ཕྱིར་ཁོ་རང་གི་ཚད་ཅན་གྱི་བྱུང་བའི་ཚེད་དང་ལུས་པ་བེད་སྦྱོང་རྒྱ་ཚེར་བཏང་
 བ་རེད།

སྐྱེ་བའི་དེའི་རྒྱུ་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འབད་བཅོན་དེར་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་རེད།
 ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོས་མོ་ལ་འབྲས་ནད་དེ་དྲག་སྦྱིད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།
 མོ་རང་ལོ་མང་སློབ་དེའི་རང་འཚོ་སྐབས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས་པ་བྱུང་། མོ་ལ་
 དགའ་སྣང་ཚོད་མེད་བྱུང་།

ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མོ་ལ་སྐྱབ་ཁང་གི་གོ་བོ་འདྲི་བ་དེ་སྐྱགས་ཐོག་
ནས་བསྐྱབས། མོས་སྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་ཡོན་དེ་འོ་ལར་སྣང་བྲག་མང་པོ་ཡོད་ཨང་
སྐྱམ་པའི་ཞེད་སྣང་དང་བཅས་ཡིག་སྐོགས་དེ་ལ་བྱེས། འོན་ཀྱང་གོ་བོ་འདྲི་བ་ཀྱི་
ཚབ་ཏུ་མོས་མོ་རང་གི་སྐྱབ་པ་དེའི་ལག་བྱིས་སུ་འདྲི་ལྟར།

ཡོ་ཉེར་ལྗེའི་གོང་དུ་འོ་མ་ཤེལ་ཕོར་གང་དང་ཞལ་ཏོག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཡོན་
བསབས་བྱེད།

ཞེས་བྱིས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།

དེ་སྐྱེལ་ཉེར་ལྗེའི་གོང་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་སྣོད་བརྟན་གྱི་དམ་ལམ་སྐོབ་
མ་དད་ལུ་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ལས་ཀ་ཚག་ཅིག་བྱས་ཏེ་སྐོབ་ཆེན་གྱི་འགོ་
གོ་བོ་འདྲི་བ་པའི་འབད་བཅོམ་གྱི་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ལས་ཀ་གཅིག་
འི་སྐོབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཏེ་ཅ་ལག་བཅོང་རྒྱ་དེ་རེད། ཚ་བ་ཆེ་བའི་བྱི་
ངོ་ཞིག་ལ། ཉིན་གང་ཕོར་ཅི་ཡང་བཅོང་མ་ཐུབ་པས་ཁོས་སྐོབ་གཞན་པ་ཞིག་
བརྟུངས་དུས་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་སྐོབ་བྱེ་བ་རེད། མོས་ཁོའི་ཐང་ཆད་པའི་ཚོང་
བཤད་དེ་ལ་ཉན་རྗེས་གང་ཡང་ཉོ་གི་མིན་བཤེད། འོན་ཀྱང་མོས་ཐང་ཆད་
མདོག་མདོན་པའི་ཕོ་གསར་དེར་“ཁྱེད་རང་གིས་ཁ་ལག་འདྲ་བཟས་པ་ཡིན་
ནམ།” ཞེས་བྱིས།

ཁོས་“ལྷམ་ལགས། ཞོགས་ཇ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གང་ཡང་བཟས་མེད།” ཅེས་
སྐྱས།

དེ་ནས་མོས་“འོ་ན་ཁྱེད་རང་འདི་གར་འབྱུག་ཅམ་སྐྱག་ཨང་།” ཞེས་བཤེད་
ཅིང་། མགོགས་སྐྱུར་གྱིས་ཚུར་བསྐྱབས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་སྣོད་བརྟན་གྱི་
སྐོབ་མ་ན་གཞོན་ངལ་དུབ་གྱིས་མནར་བ་དེར་འོ་མ་ཤེལ་ཕོར་གང་དང་ཞལ་
ཏོག་གཉིས་སྐྱད།

ལོ་ཉེར་ལྔ་འཇིག་གི་སློབ་མ་དེ་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཁང་དེའི་གཤག་
བཅོས་སྟོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོས་བྱུང་མེད་དེའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟིན་
ཐོ་དེ་གྲོག་སྐབས་མོའི་མིང་དེ་དྲན་སོས། སར་ཚུར་ཁ་པར་འགའ་ཤས་བཏང་
ནས་ཚད་གཙོད་བྱེད་སྐབས། མོ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཞལ་ཏོག་སྟེར་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་
བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་རྟོན།

ལོ་མང་པོའི་སྟོན་ཏུ་སེམས་བཟང་གི་རོགས་སྟོར་ཚུང་ཏུ་ཞིག་བྱས་པ་དེ་
ནམ་ཡང་མ་བཟེད་པའི་སྟོན་ནས་དྲིན་ལན་གསལ་ཆེད་དུ། ཁོས་མོ་འབྲས་ནད་
ལས་དྲག་ཐབས་བྱས་ཏེ་འཚོ་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཚུ་ཚལ་སྟུགས་
བྱས་པ་མ་ཟད། མོའི་སྟོན་བཅོས་གྱི་འགོ་གྲོན་ཡང་བཏང་བ་རེད།

ཚོང་པ་ཞིག་གི་གཞོན་པ་ལྟེང་།

ང་རང་སློབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ལྟ་ལས་ཏེ་ཅང་རིང་བ་ཡོད། ངས་ཀྱང་འཚོ་
 ཐབས་ཀྱི་ཚེད་ཏུ་སློབ་ཚེན་གྱི་གྲང་གསེང་སྐབས་སུ་ལས་ཀ་ཅག་ཅིག་བྱས་པ་
 ཡིན། ལས་ཀ་གཅིག་ནི་སློ་ནས་སློ་བརྒྱུད་དེ་བྱིས་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱུན་ཁྱབ་ཚིག་
 མཛོད་འཚོང་རྒྱ་དེ་རེད།

དང་ཐོག་ངས་ཚོང་བཤད་སློབ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཛོད་དོ་མཚར་
 ཅན་འདི་མ་ཉོས་ན། རྒྱུད་རང་གི་བཅེ་བའི་སྤྱ་གྲུར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་ཡོན་
 མ་སྤྲད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད་ཅེས་ངས་སློ་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་གཏམ་
 བཤད་སྤང་བ་ཞིག་རེད། ང་ལ་གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་འགན་མེད་པའི་ངང་ནས་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་དེབ་དོ་མཚར་ཅན་འདི་དག་མ་ཉོས་ན། བ་མ་དེ་ཚོ་ནི་ཏེ་ལམ་རང་གི་
 སྤྱ་གྲུ་ལ་སྤུབ་ཚོད་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཚོར་ཏུ་འཇུག་དགོས་པའི་སེམས་
 ཁམས་ཀྱི་གཞོན་པ་ལྟེང་སློབ་དགོས་པའི་སློབ་སློན་བྱས་བྱུང་། དེ་འདྲའི་མུ་
 ཚུགས་བྱས་ཏེ་འཚོང་རྒྱ་དེ་བཟང་སློབ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པ་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད་
 མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ན་གཞོན་ཡིན་པ་དང་འུ་སྤྲུག་ཐབས་ཟད་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ཉིན་དང་པོ་དེ་ལ། ཉེ་ཆར་ཁང་པ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སློབ་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་
 ཅན་གྱི་ན་གཞོན་བཟང་ཚང་གཅིག་ལ་དེབ་ཆ་གཅིག་བཙོངས་པ་ཡིན། མཚན་
 དེར་ང་རང་ལ་གཉིད་ཡག་པོ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ལྷག་མ་བྱུང་། ངས་ཀྱུན་ཁྱབ་ཚིག་
 མཛོད་ཅེས་པའི་ཤོག་སྒྲིགས་བེད་མེད་དེ་ས་མ་ལོ་གཞོན་གཉིས་ལ་བཙོངས་ཅང་།
 ཁོང་ཚོར་འགྲོ་སོང་འཕར་མ་ཞིག་བཙོས་སོང་སྐྱམ་པའི་བསམ་སློབ་འཁོར་བྱུང་།

ང་ལ་འགྱུར་པ་ཤུགས་ཆེ་སྐྱེས་ཏེ་སང་ཞོགས་དེར་ལས་ཀ་དེ་གཡུག་བཞག་པ་
ཡིན།

ཚོང་དེའི་ཐད་ལ་ང་ལ་ལོ་མང་རིང་འགྱུར་པ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་། རྗེས་སུ་དགེ་
སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་ང་རང་ལ་བཟོད་གསོལ་གཏོང་རྒྱ་སྐྱེད་ཏེ་དེ་
ལ་སྤང་མེད་བྱས། གང་ལྟར་ཡང་། ངས་སྐྱ་རིང་འདྲིལ་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
དེར་ངའི་བསམ་སློབ་སྐྱོན་མེད།

ཐེངས་གཅིག་ངས་གཏམ་རྒྱུད་འདི་བཟོད་གསོལ་གྱི་དཔེ་མཚོན་དུ་ཡང་
ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་རེས་གཟུང་པ་སངས་ཉིན་གྱི་གཏམ་བཤད་ཅིག་ཏུ་
བཤད་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་མེད་ན་
གཞོན་ཞིག་ཁ་བརྗེད་བྱེད་སྤང་ངའི་ཚ་ལ་སྐྱེད་པས་བྱུང་།

མོས་“ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་ཀྱང་གྲིད། འོན་ཀྱང་འདི་དངོས་
གནས་བདེན་པ་རེད། ང་བྱིས་པ་ཡིན་དུས་ལོན་འོན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཚར་ལོངས་
བྱེད་སྐབས། སྐྱ་རིང་པོ་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ན་གཞོན་ཞིག་ངའི་བྱིས་དུ་ཡོང་སྟེ།
ངའི་ཨ་མ་དང་ཨ་མར་བྱིས་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟར་ཅིག་བཅོངས་འདུག ང་དེབ་
དེ་ཚོར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་ཚོ་ངའི་དེབ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ནང་ནས་དགའ་
ཤོས་བྱེད་སའི་གྲས་རེད། གཅིག་བྱས་ན་བཅོང་མཁན་དེ་ཁྱེད་རང་མིན་པ་གྲིད།
གང་ལྟར་ཡང་ཤུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན།” ཞེས་བཤད་བྱུང་། ང་ནི་གནས་སྐབས་
རིང་སྐྱ་བཟོད་མེད་པར་ལྟར་སོང་།

ད་ལྟ་ངས་འདྲིལ་ཉེན་འདིའི་འགོ་སྐྱབས་ཤེས་ཡོང་དུས་མོའི་མ་མར་དེབ་དེ་
དག་བཅོང་མཁན་དེ་ང་རང་ཡིན་པ་ནི་ཉ་ལམ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

། ༣༧ །

རང་གི་རྒྱལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོད་པ་ལེ་འགྲུབ་སྒོམ་གྱི་ ཡིད་སྤོང་བའི་གཏམ་རྒྱུད།

ན་སོ་གཞོན་ལ་སྣང་བ་སྲིད་པའི་འབྲུ་སྒོམ་ཞིག་ལ་མོ་རང་གི་བྱིམ་དང་པོ་བཟོ་
རྒྱུ་ལུ་སེམ་པའི་ཁང་པའི་བྱུར་ཡག་པོ་ཞིག་རྟེན། མོས་སྤོང་བ་ལྡན་པའི་སྤོང་ནས་
“སྤོང་གི་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱིམ་དང་སྲིད་ཚལ།” ཞེས་པའི་དེབ་ལ་འགོད་འོས་པའི་
རྒྱ་རྩལ་ལྡན་པའི་སྤོང་ཐག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བསྟུན། ཐང་ཆད་ཀྱང་མོ་རང་གི་
འབད་བཅོམ་ལ་སྤོང་པ་དང་བཅས་སྤོང་གཞོན་ཅུ་དེས་སྤོང་ཐག་གི་དཀྱིལ་དུ་
ངལ་གསོ་བརྒྱབ་སྟེ་གསོལ་ཚིགས་ལ་སྟུག་ནས་བསྟུན།

90

བྱད་མེད་བཟུམ་སོང་ཞིག་ཁང་པའི་ནང་དུ་འདྲུལ་བ་དང་། སྤོང་དེ་མཐོང་
རྗེས་མོ་རང་གི་རྒྱ་ག་འོན་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བྱུབ་པའི་རྒྱུད་ལྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
བརྒྱབ། མོའི་སྤྲོད་བསྟུན་གྱི་རྒྱ་དེ་མཐོང་རྗེས་འོས་སྤོང་གི་བྱིམ་དང་པོ་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་གཏོར་བཞིག་བཏང་། སྤོང་དེ་སྟོག་ལས་ཐར་ཚམ་བྱུང་བས་བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་རེད།

སེམས་པ་འཕྲུག་ཀྱང་དཔའ་མ་ལྷུ་པར་སྤོང་དེ་ཁང་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་
ཏེ་བྱིམ་གཉེས་པ་ཞིག་བཟོས། རྟུམ་ལཱ་འདྲིའི་སྤོང་ཐག་དང་པོ་ནང་བཞུག་ཡིད་དུ་
འོང་བོ་མེད་ཀྱང་བག་སྲོ་བོ་ཞིག་བསྟུན། སྤོང་གི་ཟ་རྒྱ་དང་པོ་དེ་འཕྲུར་ནས་མ་
སྟེབས་སྤོང་ལ། ཞལ་ཏ་མ་ཞིག་གིས་སྤོང་ཐག་དེ་མཐོང་བ་དང་བྱུགས་མས་སྤོང་
ཐག་དེ་གཏོར་བཞིག་བཏང་། སྤོང་ཉམ་རྒྱུད་དེ་སྤོང་ཡང་རང་སྟོག་སྤོང་བྱིར་དེ་
ནས་ཕྱོལ་དགོས་བྱུང་།

དེ་མེས་ཁང་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སློབ་ཀྱང་ཚང་མའི་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་
གཅིག་མཚུངས་བྱུང་། ལྷོ་མ་ཚུང་ཉམ་ཚུང་དེའི་སློབ་ཐག་དུག་པ་དེ་དག་པོའི་
ངང་ནས་གཏོར་བཤིག་བྱུང་མེས། མོ་ལ་མནར་གཅོད་མེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཅོང་
ནང་གི་ནད་ཉགས་མངོན་རྒྱ་འགོ་ཚུགས། ཁང་པའི་གྲུ་རྒྱར་མཐོང་ཚད་ལ་མོ་
ཡིད་ཐང་ཚད་པ་དང་། ལྷོ་མ་ཐག་བསྐྱར་དུ་བསྐྱེ་རྒྱུར་ཡང་སེམས་ཁལ་གྲེད་
མཁའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཐང་ཚད་པ་དང་གོད་ལོག་ལྷོགས་པའི་ངང་ནས་ལམ་དུ་གོག་ནས་འགོ་
རྒྱབས་མོའི་སེམས་ལ་“སུས་ཀྱང་ང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ང་ལ་ཁྱ་སེམ་
པའི་བྱིམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་དགོས་ཀྱི་མེད། ངས་སྤང་མ་དང་འབྲུ་འཛིན་
པ་ལས་སུ་ལའང་གཞོད་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་མེད། འབྲུ་ནི་ལོང་ཚོ་ལའང་དགོས་ཀྱི་མེད།
མི་ཚོ་འདི་དྲང་བདེན་མ་རེད། ང་ལྷོགས་ཀྱི་འདུག ང་ཐང་ཚད་འདུག ང་ལ་ཁེར་
རྒྱུང་དུ་ལུས་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག” ཅེས་བསམ་སློབ་མ་རུང་བ་འཁོར།

དེ་ནས་སློབ་ཚུང་དེ་དུ་འགོ་བཙུགས།

དེ་ནས་མོའི་བསམ་སློབ་“སུ་གཅིག་ཀྱང་ང་ལ་དགའ་པོ་མི་འདུག ལྷ་མཐུང་
ནས་འཚོ་བ་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག ང་ལ་ནམ་ཡང་བྱིམ་ཞིག་རྟེན་ས་མ་རེད། ང་
ལ་ནམ་ཡང་ཁ་ཟས་ཐོབ་ས་མ་རེད། སལ་ཚེར་རང་གི་རྒྱག་དགོས་པ་མིན་ནམ།”
འདི་ལྟར་འཁོར།

དེ་ནས་རང་སློག་གཅོད་རྒྱ་ལ་མངོན་དུ་ལྷོགས་པའི་སློབ་དེས་བསམ་བཞིན་
དུ་རྒྱུང་ཐང་ལ་འགོ་བའི་མི་ཚོའི་ལྷམ་གྱི་འོག་ཏུ་འཇུ་ལ་གྱང་། ཉག་ཏུ་ལྷམ་གྱི་
རྟིང་ཀ་དང་ལྷམ་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཏེ་རང་སློག་མ་ཤོར། དེ་ནས་མོ་རྒྱ་ལམ་
གྱི་སྟེང་དུ་བྱིན་གྱང་། ཉག་ཏུ་འཁོར་ལོའི་བར་སྟོང་དུ་ལུས་པ་ལས་འཁོར་ལོའི་
འོག་ཏུ་ཤོར་མེད། སེམས་ཀྱི་གཅོང་ནང་འཕྲོག་པའི་རྒྱབས་སུ་ལས་ཀ་གང་
ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་རང་གི་རྒྱག་རྒྱ་ཡང་ཡོང་གི་མེད།

སྐབས་ཤིག་ནས་སྡོམ་དེས་རང་གི་རྒྱལ་རྒྱའི་འབད་བཞེན་དེ་ཡང་མཚམས་
བཞག་མོས་དུ་འབོད་བྱེད་ཅིང་སྐབས་ལུང་རུབ་བཞིན་གང་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་
པའི་ངང་ནས་ར་བཟེ་བ་ནང་བཞིན་བྱུང་ཆུང་གིས་ལམ་སྟེང་དུ་བྱིན། དེ་ནས་
མོ་ལ་གང་ཞིག་གིས་ལྟ་གི་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་། མོས་འགྲོ་མཚམས་བཞག་
སྟེ་ལྟ་སྐབས་སྡོམ་སྣང་ལུན་པའི་སྡོམ་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་མོ་ལ་འཇུ་མ་
དམུལ་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་།

སྡོམ་སྣང་ལུན་པའི་སྡོམ་རྒྱགས་པ་དེས་“ཁྱེད་རང་ཅིའི་བྱིར་དུ་གི་ཡོད།” ཅེས་
དེས། མོས་ཤོག་དུ་ཞིག་གིས་སྟེ་བྱུག་འབྱེད་བཞིན་མོ་རང་གི་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་སྡོམ་
བོ་དེ་བཤད། རང་གི་རྒྱལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྡོམ་དེས། མོ་རང་གི་སྡོམ་
གཏམ་དེ་བཤད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སྡོམ་འདི་རྒྱགས་པ་དང་སྣང་བ་སྦྱིད་མདོག་ལ་
བོ་མཐོང་བས། སྡོམ་ཚང་མ་སྐྱམ་བོ་དང་གཅོང་ནད་ཅན་མིན་པ་སྟོ་བྱུང་དུ་ཤེས།

92

“ཁྱེད་རང་འདི་འདྲའི་རྒྱགས་པ་དང་སྦྱིད་མདོག་ལ་བོ་དེ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་
ཡིན།” ཞེས་རང་གི་རྒྱལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྡོམ་དེས་དེས། དེའི་ལན་དུ་
སྡོམ་རྒྱགས་པ་དེས་ཞི་ཞིང་འཇུ་མ་པའི་འཇུ་མ་ཞིག་བསྟན།

“ཁྱེད་རང་གི་སྡོམ་ཐག་དེ་བཟོས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་གཏོར་བཤིག་
བྱས་མ་མོང་ངམ།” ཞེས་དེས་སྐབས་དེའི་ལན་དུ་སྡོམ་རྒྱགས་པ་དེས་“ངས་ང་
རང་གི་མི་ཆེ་རིང་བོ་འདིའི་ནང་དུ་སྡོམ་ཐག་ཐངས་གཅིག་ལ་མ་གཏོགས་བཟོས་
མ་མཁོང། ངས་ཉིན་ལྟར་སྟོ་ཆས་མང་བོ་འཛིན་གི་ཡོད། དོན་དངོས་སུ་འདི་གར་
ང་ཚོ་གཉེས་ཀ་ཤོང་བའི་སྡོམ་ས་ཡོད་པས་ང་དང་ལུན་དུ་སྡོམ་པར་ཤོག” ཅེས་
བརྗེ་བ་ལུན་པའི་སྡོམ་ནས་བརྗོད།

རང་གི་རྒྱལ་རྒྱའི་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྡོམ་དེས་“ག་རེ། ཁྱོད་གིས་དུས་ལུན་
རིང་བོ་དེ་ཅི་མ་གྱི་རིང་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་གཏོར་བཤིག་མ་བྱས་པའི་སྡོམ་ཐག་དེ་འདྲ་
གང་དུ་ཡོད།” ཅེས་དེས།

དེའི་ལན་དུ་སྣོམ་རྒྱགས་པ་སྦྱིད་སྣང་ལྡན་པ་དེས་“ཨོ། ངས་ངའི་སྣོམ་ཐག་
དེ་ཨ་ཇན་གྱི་རམ་གྱི་དགོན་པའི་ཞལ་འདེབས་སྐམ་གྱི་ནང་དུ་བཟོས་པ་ཡིན།
དེ་གར་ང་ལ་སྲུས་ཀྱང་གཞོན་པ་སྦྱེལ་གྱི་མེད།” ཅེས་བཤད།།

གཉེན་སྲིག་སྲིད་པོ་ཡོང་བའི་གསང་བ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཚངས་སྲིད་
 ལ་གནས་བཞིན་དུ་གཉེན་སྲིག་གི་ཚོ་ག་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངའི་མི་ཚེའི་ནང་ངས་
 གཉེན་སྲིག་གི་ཚོ་ག་མང་པོ་བྱས་པ་ཡིན། ཐེངས་མ་གཅིག་ངས་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་
 ཞིག་གི་གཉེན་སྲིག་ཚོ་ག་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་མ་ལེ་ཞི་ཡའི་གཏམ་འཆལ་གྱི་
 དུས་དེབ་ཉེ་ལོ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་ངའི་འདྲ་པར་ཐོན་པ་རེད།

ཚོ་གའི་སྐབས་སུ་ངས་མིག་ལ་མཆི་མ་འཁོར་བའི་ན་གཞོན་བཟའ་ཚང་
 དེར་ཚིག་བཟང་པོའི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་དགོས། འདི་ནི་ངས་ད་ལྟ་རང་
 གཉེན་སྲིག་གི་ཚོ་ག་བྱས་ཟེན་པའི་བཟའ་ཚང་དེས། རྗེས་སུ་བཟའ་ཚང་གི་
 རྣོག་དྲ་རྒྱུ་ལ་ངའི་སར་འབྱེད་ཡོང་སྟེ་ང་ལ་དཀའ་ངལ་མི་སྲོད་པའི་ཆེད་དང་།
 ང་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ངས་ཚོ་གའི་སྐབས་སུ་ཁོང་
 གཉིས་ལ་གཉེན་སྲིག་གི་མི་ཚོ་སྲིད་པོ་ཡོང་རྒྱུར་“གསང་བ་” དེ་བཤད་རྗེས་ཁོང་
 ཚོས་ང་ལ་བསུན་པོ་བཟོ་གི་མེད། ང་རང་སྲིད་པ་དང་ཁོང་ཚོ་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པས་སྐྱ་ཀ་ལ་འཇམ་པ་དང་ཐང་གིང་མངོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་གཉེན་སྲིག་སྲིད་པོ་ཡོང་བའི་གསང་བ་དེ་ཅི་རེད་དམ།

འགོ་བཞེན་པའི་ཚོ་གའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་དུས་ཚོད་རན་པོ་འཕམ། དུས་རྒྱུན་
 ཕན་ཚུན་སོར་གདུབ་བརྗེ་ལེན་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ངས་མནའ་མ་གསར་པ་དེའི་
 མིག་ལ་ཐང་ཀར་བལྟས་ཏེ། “ད་ཆ་བྱེད་རང་ཚང་ས་བརྒྱབ་ཟེན་པའི་བྱུང་མེད་
 ཅིག་རེད། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་བསམ་སློབ་ནས་ཡང་”

གཏོང་རྒྱ་མེད།” ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། མོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག་དཔུལ་ཏེ་མགོ་
གཡུག་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ངས་མག་པ་དེར་བསྟེན་ཏེ། “ད་ཆ་ཁྱེད་རང་གཉེན་རྒྱིག་ཟེན་པའི་
རྒྱུས་པ་ཞིག་རེད། ད་ནས་བརྒྱུད་ཚོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོད་རང་གི་ཆེད་དུ་བསམ་སློ་
ནམ་ཡང་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད།” ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དུས་རྒྱུན་མག་པ་དེ་
ཚོས་“དེ་བཞིན་བྱེད་གྱི་ཡིན།” ཞེས་མ་བརྗོད་ཐོབ་ལ་སྐར་ཆ་འགའ་ཤས་འགོར་
གྱི་འདུག ངས་རྒྱུས་པ་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཤེས་གྱི་མེད།
མག་པ་དེར་སྦྲ་མཐུད་ལྟ་བཞིན་དུ་ངས་“དུས་ཚོད་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཚོད་ཀྱིས་
ཚོད་རང་གི་རྒྱུད་མའི་ཐོག་ལ་ནམ་ཡང་བསམ་སློ་གཏོང་མི་རུང་།” ཞེས་བརྗོད་
རྒྱུ་ལས་མེད་མཚན་མ་དེར་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་“ད་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཚོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོད་
རང་གི་ཚོད་ཀའི་ཐོག་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་མི་རུང་།” ཞེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ང་ལ་ཁོང་
བཟའ་རྒྱ་གཉེས་གྱི་གདོང་ལ་མགོ་འཛོམ་པའི་རྣམ་འགྲུར་མངོན་པ་ལ་བསྟར་རྒྱ་
དེར་སློབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བསམ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་མངོན་
ཤེས་དགོས་པ་མེད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ནང་དུ་“གྲུ་པ་སློབ་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་ཤོད་གྱི་
ཡོད་དམ།” ཞེས་སྐྱེས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ།

ཚོས་སྟོན་པའི་ཐབས་ལམ་ལྟས་པ་ལྟར་ཤོས་ཤིག་མགོ་འཛོམ་དུ་འདུག་རྒྱ་
དེ་རེད། མི་ཚོས་གང་ཆེག་ཅིག་འགོ་ལ་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ན། དེ་ནས་ཚོད་ཀྱིས་དེའི་ལན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་གཞི་ནས་དོ་སྣང་
སྟོན་གྱི་རེད།

“ཆང་ས་བརྒྱབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་གཅིག་སུའི་ཐོག་ལ་བསམ་སློ་
གཏོང་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉེན་རྒྱིག་གི་ཐོག་ཏུ་མཐུན་འགྲུར་ཅི་ཡང་
བྱེད་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་ཆང་ས་བརྒྱབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དུས་ཉག་ཏུ་རང་གི་

བཟའ་ལྷོ་མོག་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚོད་ཀྱིས་ཕར་སྒྲོད་
རྒྱུ་བྱས་པའི་ངང་དུ་མི་ཚེ་ཕྱིན་ཏེ་གཉེན་སྲིག་གི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་ལྷག་གི་མ་
རེད། དེས་ན་ཆང་ས་བརྒྱབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནར་བསམ་
སྒྲོ་སྒོངས། བྱེད་རང་གཉེན་གཤམ་འདི་ནང་དུ་མཉམ་དུ་ཡོད་རེད།” ཅེས་འགྲེལ་
བཤད་བྱེད་གྱི་ཡོད།

གཞི་ནས་བཟའ་ལྷོ་གཉེས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བལྟས་
ཏེ་འཇུག་དམུལ་གྱི་འདུག་ཁོང་ཚོས་ལམ་སང་གོ་བར་འཕྲོད་འགོ་གི་འདུག
གཉེན་སྲིག་ཟེར་དུས་ངའི་སྐོར་དང་། ཁོའི་སྐོར། མོའི་སྐོར་མ་ཡིན་པར་ང་ཚོའི་
སྐོར་རེད།

གསང་བ་དེ་ཁོང་ཚོས་རྟོགས་ཡོད་མེད་ཚོད་ལྟ་བུར་བྱེད་ཕྱིར་ངས་“གལ་ཏེ་བཟའ་
ཚང་དབར་ལ་དཀའ་ངལ་འདྲ་བྱུང་ན། དེ་སྲིད་དཀའ་ངལ་རེད།” ཅེས་འདྲི་གི་
ཡོད། ཁོང་གཉེས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་“ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་རེད།” ཅེས་ལན་འདེབས།
ངས་དགོད་འཇུག་དང་བཅས་“ཞི་བླགས་ཡག་པོ་རེད།” ཅེས་མོད་གྱི་ཡོད།

96

ཚོ་ལྷག་གི་འབྲེལ་བར་གལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་ཟླ་བོ་དེའི་དཀའ་
ངལ་རེད་བསམས་ན། དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལ་མཐུན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་མེད།
ཡང་གལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་དེ་ཚོད་རང་སྐྱེར་གྱི་དཀའ་ངལ་རེད་བསམས་ན། དཀའ་
ངལ་སེལ་ཐབས་གྱི་བྱེད་ཀའི་ཆ་དེ་སྣང་མེད་དུ་འདོག་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཀའ་
ངལ་ཚང་མ་“ང་ཚོའི་”དཀའ་ངལ་དུ་བརྗེས་ན། སེལ་ཐབས་དེ་མཉམ་དུ་རྟེན་
གྱི་རེད། དེས་བཟའ་ཚང་སྐྱིད་པོ་དང་ལྷག་པོ་བཟོ་གི་རེད།།

ནང་པའི་གཉེན་རྒྱུག་ཚོ་གའི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་ནི་བཟང་ཤིས་པའི་ཚེད་ཏུ་སྒྲོ་
 ལྷང་ཅན་གྱི་ཁྱོད་ལྷན་ལ་ལྷན་ཆུ་གཏོར་རྒྱ་དེ་རེད། དོན་དངོས་སུ་དེང་སང་གི་
 གཉེན་རྒྱུག་ལ་བསོད་ནམས་གང་མང་མང་གི་དགོས་མཁོ་ཡོད་སྟབས། ངས་ཏུས་
 རྒྱུན་ཁོང་ཚོ་ལྷན་ཆུ་ཡིས་སྤང་ཏུ་འདུག་གི་ཡོད། མནའ་མའི་གདོང་གི་མཛེས་
 བཟོ་དེ་དག་ཚུས་སྤངས་ཏེ། མིག་སྒྲུབ་དེ་འགུམ་པ་ནས་མར་བཞུར་ཡོང་ཏུས་
 ངས་ཁྱོད་ཀྱི་དེར་“ད་ཆ་ཁྱོད་ཀྱིས་མོ་དོ་མ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་གི་ཨོ་འདུག”
 ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོས་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ལས་ད་ལྟ་ནས་མཐོང་
 བ་ལེགས་པ་ཡོད་ཅེས་ངས་ཤོད་གྱི་ཡོད།

ཉེན་གཅིག་གྱི་རྒྱལ་ནས་པར་ད་གོང་ཁྱེད་གནམ་ཐང་ལ་ཡོང་ཏུས་ངས་ཨོ་
 སི་འི་རི་ལི་ཡའི་སྒོ་ལྷན་གྱི་རྒྱུག་སྒོལ་དེ་ཆ་ཚང་བསྐྱབས་པ་ཡིན། དེའི་ནང་ཨོ་
 སི་འི་རི་ལི་ཡར་ནང་འདྲེན་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་དངོས་པོའི་གས་ནས་གཅིག་ནི་
 ལྷན་ཆུ་རེད་འདུག ང་ཉ་ལས་སོང་། ཁྱེད་ཚོས་གཟེགས་རོགས་གནང་། གཅིག་
 བྱས་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་གྱིད།

སྒོ་མ་བསྐྱལ་བ་བཟང་བའི་སྐབས་སུ་ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་གནམ་ཐང་ལ་
 “བཤོད་ལམ་ལྷང་ལུ”ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུད་དེ་གནམ་ཐང་གི་ཕྱི་ལ་འགོ་ཚོག་
 ཏུས་འགྲུལ་པ་ཞིག་ངེས་མེད་གྱིས་བཀག་པ་རེད། སྒོ་ལྷན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དེས་
 ཁོའི་སྐམ་དེ་བརྒྱགས་ཏུས་དོར་མ་དང་སྟོད་གོས་གྱི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གསལ་
 བསྐྱབས་མ་བྱས་པའི་ཨ་རག་ཤེལ་དམ་གཉིས་མཐོང་བ་རེད།

ལས་བྱེད་དེས་“འདི་ཚོ་ཅི་རེད།” ཅེས་དྲིས།

འགྲུལ་པ་དེས་བསམ་སློབ་ལྷན་པོར་བཏང་སྟེ་“ང་འི་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ལྷ་
རན་སེའི་གནས་མཚོག་ལོ་ཏ་སི་ལ་གནས་བསྐྱོར་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཕྱིར་འཁོར་ཙམ་
ཡིན། འདི་ནི་སྐྱུ་ཚུ་ཉག་ཅིག་རེད།” ཅེས་བརྗོད།

སློབ་ཁལ་ལས་བྱེད་པ་དེས་“ཨོ་རེད། བྱས་ན་མིང་བྱང་ལ་ངོ་ནི་སྐོལ་ཁར་ཞེས་
པའི་ཆང་རྟགས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་དྲིས།

“སྐྱུ་ཚུ་དེ་སྟོན་ཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱུ་ལས་ཏེ་འབྱེད་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས།
ངས་ཤེལ་དམ་སྟོང་པ་འདི་དག་བེད་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། ད་ང་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གས།”
ཞེས་ལན་བཏབ། སློབ་དོགས་ཅན་གྱི་སློབ་ཁལ་ལས་བྱེད་དེས་ཚོད་ལྷ་བྱེད་པའི་
ཚོད་དུ་ཤེལ་དམ་གཅིག་ཁ་འབྱེད་རྒྱུར་ཐག་བཅད་དེ། ཤེལ་དམ་དེ་ལག་པས་
བཟུང་སྟེ་དྲི་མ་བསྐྱེད་མེས་“འདི་སྐྱུ་ཚུ་རེད་མི་འདུག ཨ་རག་རེད། བྱིད་
རང་གིས་སྟོམས་དང་།” ཞེས་བཤད།

98

འགྲུལ་པ་དེས་ཤེལ་དམ་དེ་སྐྱ་ལ་སྐྱར་ཏེ་དྲི་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་“དགོན་
མཚོག་མཁུན། བྱིད་རང་བདེན་པ་རེད་འདུག འདི་ནི་ཉན་ཉན་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་
རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ལྷ་རྒྱལ་ལོ།” ཞེས་བསྐྱུགས།

གཅིག་བྱས་ན་སྐྱབས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཨོ་སི་ཕྱི་རི་ལི་ཡའི་ནང་དུ་འབྱེད་
ཡོང་མི་ཚོག་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་སྐྱུ་ཚུ་ཆགས་པ་རེད།

ར་བཟེན་ས་རྒྱུ་འཁོར་གཏོང་བའི་ཉེན་ཁ།

ནང་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་ཚུ་ཚང་དུ་བསྐྱུར་ཚོག་གི་མེད། མོ་སེ་ཐེ་རི་ཡི་ཡའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ནང་པ་བ་ལས་ཡེ་ཤུ་བ་མང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་གྱིད།

ལོ་མང་པོའི་སྟོན་ལ་སི་ཏི་ཞི་གོང་ལྷུང་དུ་སྟོན་མཁན་ཞིག་གིས་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་སྟོན་མོ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་སྤེལ་རག་མང་པོ་བཏུང་རྗེས་ཕྱི་ལ་རྒྱུངས་
འཁོར་བཏང་ནས་ལོག་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད་
བསམས་པ་རེད།

སི་ཏི་ཞིའི་ཉེན་རྟོག་པས་དེའི་དགོང་རྩོད་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་ཚང་མའི་ཚང་གི་ཚང་
གཞི་བལྟ་བའི་ཚེད་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལམ་ཞིག་ཏུ་ལམ་བཀག་པ་རེད། ལྷན་ས་
ཉེས་པ་ཞིག་ལ་འགག་སྟོད་མི་དེའི་ཕྱི་ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་ལ་འཁེལ་བས་ཁོ་རྗེའི་
ནང་དུ་ཚུད་དེ་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

ཁོས་བརྟག་དཔུང་བྱེད་བཞིན་པའི་གལ་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་སྟོན་སྐབས་རང་ཉིད་
ལ་ཉེས་ཆད་སྤྱི་མོ་འཕྲོག་རྒྱ་དང་། འཁོར་གཏོང་གི་ཚོག་མཚན་ཡང་ཤོར་རྒྱ་
ཡིན་ཤག་བྱས། ད་ཆ་ཡོང་ངེས་ཅན་གྱི་ངོ་ཚད་ཆག་སྟོད་རྒྱག་སྟོན་རྒྱ་ལས་
གཞན་གྱི་བྱེད་ཐབས་མེད། ལྷན་ངན་གྱི་སྟོན་ནག་དེ་རང་ཕྱོག་ཏུ་བབས་ཡོད་པ་
མཐོང་ནས། གཏོང་སྟོད་ཅིང་ལམ་འགྲོ་མེད་པ་དེར་དམོན་མོ་བོར།

ཁོའི་བརྟག་དཔུང་གི་རེས་མོས་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པ་དེས་ཁོ་
རང་རྒྱུངས་འཁོར་ནས་བྱིར་འཕྲོན་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཚང་ཚད་ལྟ་རྒྱུའི་འཕྲུལ་ཆས་
དེ་ཁོ་ལ་སྤྱད་ནས་དེའི་ནང་དུ་སྤེལ་རྒྱག་ཏུ་བརྟུག་སྐད་ཅིག་དེ་རང་ལ་རྒྱུངས་

འཁོར་བརྒྱུན་སྐྱོན་ལྷན་མེ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་འགག་སྐྱོར་མ་
སྐྱོབ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོ་བྱུང་དུ་བཀག་སྐབས་དེའི་རྒྱུ་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་རྒྱུ་ལ་
འཁོར་དེས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྐྱོན་མའི་རྒྱུ་དུ་གཞུགས། ཉེན་རྟོག་པ་དེས་བརྒྱུན་
གྱི་སྐྱོན་དེ་ཐོས་པ་དང་ཁོའི་ལག་ནས་འཕྲུལ་ཆས་དེ་ཚུར་སྐྱུང་སྐྱོན་གྱི་
ཆང་ཆང་བཟུང་སྐྱོན་ལས་བརྒྱུན་འདི་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ། རྒྱུ་ལ་འཁོར་
ནང་དུ་འཕྲུལ་ནས་ནང་ལ་ལོག་ཅེས་བརྗོད།

དོན་འཐོར་བ་དང་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་ངང་ནས། ཁོ་ལམ་སེང་ཁ་ཕྱིར་
འཁོར་ཏེ་བྱུང་བྱོར་གྱིས་མོ་འདི་ནང་དུ་འཕྲུལ་ཏེ། ཀྱང་པས་ཀྱང་མཐེབ་གྱི་སྐྱོར་
དུ་མཐེབ་ཏེ་གཞུགས་གཏོང་བཞིན་མཁོགས་པོར་བྱིས་ལ་ལོག་ཕྱིན།

སང་ཞོགས་དེར་ཁོའི་སྐྱོ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་གཞིང་ལས་སང། ཁོ་
ཉལ་ཁྱི་ལས་ལངས་ཏེ་གྲོན་པ་གྲོན་ཅིས་བྱེད་དུས། མདང་དགོང་མཚན་ལ་སྐྱོན་
མོའི་སྐབས་སུ་སྐྱི་རག་རྒྱག་ཆང་བུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་མགོ་ན་བ་ཤེས་ཏེ་མགོ་
ལག་པས་སྐྱོར་དགོས་བྱུང་། རྒྱུ་ལ་འགའ་ཤས་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱོ་བྱེད་སྐབས་ཁོས་སི་
ཁི་འདི་ཉེན་རྟོག་པ་གཞིས་སྐྱོ་འགྲམ་དུ་ལངས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མཐོང་།

ཁོ་ལ་དང་པོར་འཛིགས་སྐྱང་ཞིག་བྱུང་ཡང་“ཁོང་ཚོས་ང་ད་ཆ་འཛིན་ཐུབ་
གྱི་མ་རེད། ངས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནི་གཏོང་གི་མེད།” བསམས།

ཁོས་རིག་པ་བསྐྱེད་ནས་“ཞོགས་པ་བདེ་ལེགས། ཉེན་རྟོག་པ་ལགས།
དཀའ་རྟོག་ཅི་ཞིག་འདུག”

“ཞོགས་པ་བདེ་ལེགས། རྒྱུ་ཞབས། ང་ཚོས་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་འཛིག་སའི་
ནང་དུ་བཟུང་ཅམ་བྱས་ན་འགྲིག་གམ།”

ཁོས་བསམ་སྐྱོ་འབྱུང་ཅམ་བུང་། རྒྱུ་ལ་འཁོར་འཛིག་སའི་ནང་དུ་སྐྱོ་
དགོས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཅི་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་རེད།

ཁོ་འདྲུ་མ་བཞིན་དུ་“ལོས་འགྲིག་དཔོན་པོ་ལགས། ང་དུས་ཉམས་ཏུ་ང་ཚོའི་
ས་གནས་ཉེན་རྟོག་དཔུང་སྡེ་ལ་འོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་དགའ་པོ་ཡོད།” ཅེས་ལན་
བརྒྱབ་སྟེ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུངས་འཁོར་འདྲིལ་སའི་སྦྱོགས་སུ་སློབས་པ་ལྡན་པའི་
སློབ་པ་བསྐྱོད།

ལོས་རྒྱུངས་འཁོར་འདྲིལ་ས་དེ་སློབ་ཕྱི་བ་དང་། ཁོའི་གདོང་དཀར་པོར་གྱུར།
མཚུ་འདར་སིག་བརྒྱབ། མིག་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ད་ལམ་ཕྱི་ལ་ཐོན་གྲབས་བྱས།
ཁོའི་རྒྱུངས་འཁོར་འདྲིལ་སའི་ནང་དུ་ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུངས་འཁོར་ཞིག་སླེབས་
བསྟན་ཡོད། ལོས་མདང་དགོང་རྒྱུངས་འཁོར་ལོར་ཏེ་ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུངས་འཁོར་
དེ་བཏང་ནས་བྱིམ་ལ་ལོག་ཡོང་བ་རེད།

དེ་ནི་ར་བཟི་ནས་རྒྱུངས་འཁོར་བཏང་བའི་ཉེན་ཁ་རེད།།

བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་གྱི་སྐྱེག་པ།

དེང་སང་མི་ཚོས་གནའ་ལྷ་མོའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱར་ན་མི་ཚོ་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ལོ་༡༥༠༠ ལོང་ལ་ནང་པའི་དགེ་འདུན་པ་དང་བཙུན་མས་སྤྱོད་ངན་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་པ་འགའ་བརྒྱད་དེ་བལྟས་ན། གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་ཡོང་གི་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བཙུན་དཔོན་ཞིག་གི་ནང་དུ། དེང་སང་ནང་བཞིན་བཅོག་ཚུ་འགོ་སའི་སྐབས་དོང་མེད་དུས། བཙུན་དཔོན་གྱི་གསང་སྤྱོད་ནས་སྐྱེག་གཅིན་བསགས་པའི་ཚེ་མ་དེ་དག་སྤོང་པ་བཟོ་རྒྱའི་ལས་ཀ་དེ་བཙུན་མ་གཅིག་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་འཇུག་ཤོར་ཅན་གྱི་བཙུན་མ་དེས་སྐྱེག་གཅིན་དེ་དག་ནམ་རྒྱུན་བཤོ་ས་དེར་མ་བཤོས་པར་དེའི་ཚབ་ཏུ་བཙུན་དཔོན་གྱི་ཀྱང་སྤེང་དུ་གཏོར།

ཞོགས་པ་དེར་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཚོང་པ་གཟུབ་སྤོང་ཅན་ཞིག་རྒྱལ་པོ་མངལ་བར་ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། མི་དེས་དེའི་སྤོང་ལ་བསམ་སློབ་ཅི་ཞིག་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཁོའི་མགོ་སྤེང་དུ་སྐྱེག་པ་ཚོམ་གང་ཟགས་པ་དེས་དེར་ལམ་སང་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་རེད།

ཁོ་ཚོ་ག་པ་ཟས། ཞེ་སྤང་གཏོང་ནས་ལངས། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་འབར།
 སྐྱེག་པ་གང་ནས་ཡོང་ས་དེ་ཁོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས། “འདི་ཚོ་བཙུན་མ་དངོས་གནས་མ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཁྱ་མོ་དང་གཞང་འཚོང་མ་རེད། ངས་ཁོང་”

ཚོའི་དགོན་པ་འདི་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡིན།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ།

ལོས་ཞོགས་པ་སྔར་ལམ་དུ་སྒྲོན་མེ་སྐར་བྱེད་གྱི་དཔལ་འབར་ཞིག་ལག་དྲུ་
བྱིར་ཏེ། སྐད་ཅོར་རྒྱག་པ་དང་དམོན་མོ་འབོར་བཞིན། མགོ་རྩིལ་པོར་སྐྱུག་པས་
གཡོགས་ནས་བཅུན་དགོན་གྱི་ནང་དུ་འདྲུལ།

ཚོས་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་པ་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཁྱོས་ཕྱིས་པའི་མི་དེ་ཡོང་
བཞིན་པ་མཐོང་སྟེ་ཞི་འདམ་ངང་ནས་ཅི་བྱུང་སོང་ཞེས་བྲིས། བཅུན་མ་གཞང་
འཚོང་མ་ཞིག་གིས་ངའི་སྟེང་དུ་སྐྱུག་པ་བཅོས་གང་བཅོས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་
མི་སྐྱེ་དེས་“ཉ་ཅང་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རེད། བྱིད་རང་མི་བསོད་ནམས་ཅན་ཞིག་
རེད། བྱིན་ལྡབས་ཆེ་བའི་བཅུན་མ་ཞིག་ནས་འདི་ལྟར་སྐྱེར་གྱི་བྱིན་ལྡབས་
ཐོབ་པ་ནི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།”
ཅས་བརྗོད། ཡིད་ཆེས་སྤོམ་བའི་ཚོང་པ་དེས་“དངོས་གནས་རེད་དམ།” ཞེས་བྲིས་
པའི་ལན་དུ་མི་སྐྱེ་དེས་“ཡིན་དེ་ཡིན། ད་ནང་ལ་ལོག་སྟེ་གཟུགས་པོ་ལྷུས། ལྷོན་
པ་བརྗོད། དེ་ནས་པོ་བྱང་ལ་རྒྱགས། དེ་རིང་བྱིད་རང་ལ་ངོ་མཚར་བའི་དངོས་
ལྷུ་ཅིག་ཐོབ་རྒྱ་ཉག་ཅིག་རེད།” ཅས་བཤད།

ཚོང་པ་དེར་བཅུན་དགོན་མེར་སྲེག་གཏོང་རྒྱའི་དུས་ཚོད་མེད་པས། རང་
བྱིས་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་ལྷུས་བརྒྱབ། ལྷོན་ཆས་བརྗོད་ཏེ་པོ་བྱང་དུ་བྱིན། དེ་ཉིན་
རྒྱལ་པོས་ཚོང་པ་དེར་ཉ་ཅང་ཡོང་འབབ་ཆེ་བའི་གཞུང་གི་ཚོང་འབྲེལ་ཚོད་
གན་ཞིག་སྤྲོད།

སྤོ་བདེ་པོ་བྱུང་བའི་ཚོང་པ་དེས་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཚང་མ་ལ་“གལ་ཏེ་
བྱིད་རང་གི་ཚོང་ལ་ལམ་འགྲོ་ཡག་པོ་དགོས་ན། བྱིན་ལྡབས་ཅན་གྱི་བཅུན་མ་
ཚོ་ནས་ཉ་ཅང་བཀྲ་ཤིས་ལ་དོན་འགྲུབ་པའི་བྱིན་ལྡབས་ཆེ་ཤོས་ཏེ། སྐྱུག་པའི་
བྱིན་ལྡབས་སྟོང་དགོས། ང་ལ་ནི་དེས་ཕན་བྱུང་།” ཞེས་བཤད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞབས་སྐྱོར་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་གཏམ་རྒྱུད་འདི་
གསན་པས་བཅུན་མ་ཚོ་ལ་བཀའ་བཀྲོན་ཕེབས། ཁོང་གིས་ཁོང་ཚོ་དེ་ཉིན་ཏེ་
ཅང་རྒྱུད་ཏེ་རྒྱགས་པོ་བྱུང་བ་དང་། བསམ་སྒོ་འཁོར་སྐྱེན་པའི་མི་སྐྱུ་དེས་ཚོང་པ་
རྣམ་ཉོག་ཅན་དེ་ལ་སྐྱུག་གཅིན་མགོ་ལ་བཤོས་པ་དེ་བཟུ་ཤིས་པའི་ཉིན་འབྲེལ་
ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་སུ་བརུག་པས་མ་གཏོགས་ཆག་སྐོ་འབྱུང་ངེས་ཞེས་བཀའ་
གནང་། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཅི་ཡིན་ནའང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅུན་མ་ཚོ་ལ་འདུལ་
ཁྲིམས་ཤིག་གནང་། འདས་པའི་ལོ་ ༡༥༠༠ རིང་ལ་ནང་པའི་བཅུན་མའི་འདུལ་
ཁྲིམས་ཨང་བརྒྱད་པ་དེར་“བཅུན་མ་ཞིག་གིས་དགོན་པའི་ཁྱང་ལ་སྐྱུག་པ་
གཏོར་མི་ཚོག” ཅེས་འཁོད་ཡོད།

དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་²ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས།

བརྩམ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཉུང་ཏུ་དང་བཅས་མི་ཚོ་ཉ་ཅང་དུས་མ་ཞིག་སྐྱེལ་ནས་བྲག་སྐྱུག་ཅིག་ཏུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཞོགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་མོས་རང་གི་ཉེ་མ་གཅིག་གི་ཟ་མ་ཐངས་གཅིག་དེའི་ཚེད་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་འཁྱེར་ཏེ་ཉེ་འབྲམ་གྱི་གོང་གསེབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལྷ་བར་འགྲོ། མོ་ལ་སྒོམ་རྒྱུ་རྒྱ་དང་། རྫོབ་རྫོང་བྱེད་རྒྱ། རང་གིས་གང་ཤེས་པ་དེ་གོང་གསེབ་པ་སྐྱ་ཡིན་ལ་རྫོབ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཡོད།

ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་མོ་བསོད་སྟོམས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་དུས་མོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ན་བཟའ་འཕར་མ་དེ་ལ་མི་ཁྱེད་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས། འདི་ནི་ཐངས་དང་པོར་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད། མོའི་བྲག་སྐྱུག་དེའི་ནང་ཏུ་ཅི་ཅིའི་བཟའ་ཚང་ཞིག་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། མོས་རས་རྒྱུང་ཏུ་ཞིག་བཅའ་ཏེ་ལག་འཚམ་བྱས་ཏེ་རང་གི་ན་བཟའ་དེར་ཡང་རྒྱར་ལྷན་པ་ཞིག་བརྒྱབ། འཚོམ་བྱ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྣམས་སུ་མོའི་བསམ་སྒྲོར་གལ་ཏེ་ལ་ཞི་མི་ཞིག་བྱུང་ན། ཅི་ཅི་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་ནས་ངས་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱར་དུས་ཚོད་མང་པོ་འདི་འདྲ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་སྟེ། དེ་བས་ཉིན་རྗེས་མ་དེར་མོས་གོང་གསེབ་པ་ཚོ་ལ་ཞི་མི་ཞིག་འཚོལ་ཐབས་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་མོ་ལ་མོ་རང་གི་ན་བཟའི་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་ཞི་མི་རྒྱ་སྐྱུག་སྡོད་ལམ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ།

2 ཚུམ་རྒྱུག་པའི་མཚན། འདིའི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ནི་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ལ་མི་གོ་བར་དངོས་པོའི་ཡོངས་སྡོད་ཀྱི་ཁེ་མན་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ལ་གོ་དགོས།

ཞི་མི་དེར་འོ་མ་དང་ཉ་ཤ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། བཅུན་མ་དེས་ཞོགས་ལྟར་
གོང་གསེབ་པ་ཚོ་ནས་དགོས་མཁོ་འཕར་མ་འདི་དག་སྒོར་དགོས་བྱུང་། ཞོགས་
པ་གཅིག་མོའི་བསམ་སྒྲོར་གལ་ཉེ་ང་ལ་བ་མོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནས་ངའི་གྱོན་
གོས་བཟའ་མཁན་གྱི་ཅི་ཅི་མེད་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་ཞི་མི་གསོ་རྒྱུར་འོ་མ་སྒོར་
མི་དགོས་སྟམ། དེ་ནས་མོས་རང་གི་སྦྱིན་བདག་ལྷུག་པོ་ཞིག་ནས་བ་མོ་ཞིག་
བསྐྲངས།

བཅུན་མ་དེར་བ་མོ་གཅིག་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་སྟེར་རྒྱུའི་རྣམས་ལ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་མོས་རང་གི་གྱོན་ཆས་བཟའ་མཁན་གྱི་ཅི་ཅི་མེད་པར་བཟོ་
མཁན་གྱི་ཞི་མི་ལ་སྟེར་རྒྱུའི་འོ་མའི་ཆེད་དུ་བ་མོ་ཉར་བ་དེར་སྒོད་རྒྱུའི་རྣམས་
གསེབ་པ་ཚོ་ནས་བསྐྲངས།

106

ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཅུན་མ་དའི་བསམ་སྒྲོར་གལ་ཉེ་ང་ལ་རང་
བདག་གི་ཞིང་ཁ་ཞིག་ཡོད་ན། ངས་ཉེན་ལྟར་རྣའི་ཆེད་དུ་གོང་གསེབ་པ་ཉམ་
རྒྱུ་ཚོ་བསུན་པོ་བཟོ་མི་དགོས་སྟམ། དེས་ན་མོས་མོ་རང་གི་གྱོན་གོས་བཟ་
མཁན་གྱི་ཅི་ཅི་མེད་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་ཞི་མི་ལ་སྟེར་རྒྱུའི་འོ་མའི་ཆེད་དུ་བ་
མོ་ཉར་བ་དེར་སྟེར་རྒྱུའི་རྣའི་ཆེད་དུ་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་རྣམས་ཞིག་དཔུལ་
བསྐྱུས་ཏེ་ཉོས།

རྣམས་དེར་ལྟ་ཉོག་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཞོགས་ལྟར་བ་མོ་ལ་འོ་མ་འདྲོ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་
ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་ཅང་། མོའི་བསམ་སྒྲོར་ལས་ཀ་འདི་དག་ཚང་མ་བྱེད་ལུབ་
པའི་ལག་གཡོག་བྱ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱ་དང་། ལུ་དེར་ལས་ཀའི་དོད་ལ་
མོས་བཟང་སྟོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་སྟོབ་འཕྲིད་བྱེད་ཚོགས་གི་རེད་སྟམ། གོང་གསེབ་
པ་ཚོས་བཟང་སྟོད་ལམ་སྟོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ནང་མི་སྦྱོ་བོ་ཞིག་
ནས་སུ་གཅིག་བདམས། ད་ཆ་མོ་ལ་གྱོན་གོས་བཟ་མཁན་གྱི་ཅི་ཅི་མེད་པར་བཟོ་

མཁལ་གྱི་ཞི་མི་ལ་སྟེར་རྒྱུ་འོ་མའི་ཆེད་དུ་བ་མོ་ཉར་བ་དེར་སྟོན་དགོས་པའི་
རྣམ་པོ་ལ་སེམས་ཁམས་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་མཁལ་གྱི་བྱ་ཞིག་ཡོད།

བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་དེས་ཟ་མ་མང་པོ་ཟ་གི་ཡོད་སྟབས། ད་ཆ་བཅུ་ལྔ་མ་དེར་ཞོགས་
ལྟར་བསོད་སྟོམས་སྟོན་མ་ལས་ཉེས་ལྷན་གྱིས་མང་བ་ཞིག་སྟོན་དགོས་བྱུང་བ་
རེད། ལྷག་པར་དུ་མོ་རང་གི་ཉེ་འབྲིས་དེར་བྱ་དེ་ཉལ་སའི་རྣམ་པོ་ལ་རྒྱུ་ལང་རྒྱུ་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་བྱ་ཞིག་བཅུ་ལྔ་མ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བྲག་སྟག་
ནང་ཉལ་རྒྱུ་དེ་བྲིམས་འགལ་རེད། དེས་ན་མོས་རང་གི་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་མཁལ་
གྱི་ཅི་ཅི་མེད་པར་བཟོ་མཁལ་གྱི་ཞི་མི་ལ་སྟེར་རྒྱུ་འོ་མའི་ཆེད་དུ་བ་མོ་ཉར་བ་
དེར་སྟོན་རྒྱུ་ལྟེ་ཆེད་དུ་རྣམ་པོ་ལ་དེར་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་མཁལ་གྱི་བྱ་དེའི་ཆེད་
དུ་རྣམ་པོ་ལ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་གོང་གསལ་བ་ཚོར་རེ་སྐྱུལ་བྱས།

དུས་དེ་ཅུ་ནས་གོང་གསལ་བ་ཚོས་མོ་ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དེ་མོས་ཤེས་འགོ་བཅུགས། ཁོང་ཚོ་ལ་མོས་ད་དུང་དེ་བས་མང་བ་ཞིག་དགོས་
པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟེ་མའི་ཞེད་སྣང་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཐག་རིང་ནས་བ་
མོ་རྒྱ་སྟག་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་ཡང་བཅུ་ལྔ་མ་དེ་རེད་སྟེ་སྟེ་ཤོས་འགོ་
བའམ། ཡང་ན་རང་རང་གི་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་སྟེ་དམ་པོར་བཀྲུ་ནས་སྐུ་ལྷུང་གི་ཡོལ་
བ་མར་སབ་སྟེ་ཡིབ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད།

གོང་གསལ་བ་གཅིག་གིས་སྟོམ་གྱི་སྟོར་ལ་བྱི་བ་འགའ་ཞིག་འདྲི་བར་མོའི་
སར་སྟེབས་དུས་མོས་“དགོངས་དག ད་ལྟ་ཡོང་གི་མ་རེད། ང་ཉ་ཅང་བེལ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད། ངའི་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བ་རྒྱུ་མི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་ཅི་མེད་
པར་བཟོ་མཁལ་གྱི་ཞི་མི་ལ་སྟེར་རྒྱུ་འོ་མའི་ཆེད་དུ་བ་མོ་ཉར་བ་དེར་རྣམ་པོ་
ལ་རྒྱུ་ལང་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་དེར་ལྷོ་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་མཁལ་གྱི་བྱ་དེའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པོ་
ལ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་བཞེད།

མོས་མོ་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ཤོད་བཞིན་པ་དེར་དོ་སྣང་བྱུང་སྟེ། “འདི་ནི་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་” ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་རེད།

དེ་ནས་མོས་གོང་གསེབ་པ་ཚོ་ལ་“རྩ་ཁང་དེ་བཞིགས་ཏེ། བྱ་དེ་ལོ་རང་གི་ནང་ལ་སློབ་གསུང་བ་མོ་དང་རྩ་ས་དེ་གཞན་ལ་སློབ། ཞི་མི་དེར་གྱིས་ཡག་པོ་ཞིག་འཚོལ་རོགས་” ཞེས་བརྗོད།

ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མོ་རང་གི་སྤོན་མའི་མི་ཚོ་དགུས་མ། དགོས་མཁོ་ཉུང་ལ་བྲག་ལུག་ཏུ་སྟོད་སྟོད་བྱེད་རྩུ་དེར་ལོག་ཞོགས་པ་གཅིག་གོང་གསེབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱིན་ཏེ་ལོག་སླེབས་སྐབས་མོས་ཅི་ཅི་ཞིག་གིས་མོ་རང་གི་གྲོན་ཆས་ལ་ཨི་ཁུང་གཞན་ཞིག་སྤིག་ཡོད་པ་མཐོང་། མོས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་དེར་ལྷན་པ་གཞན་ཞིག་བརྒྱབ།

ཁིང་ཅེས་འབོད་པའི་ཞི་མི།

འདི་ནི་གོང་ཁྱེར་མར་ད་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྦྱི་ལེ་དྲུག་རུ་ཅུ་རེ་ལཱའི་སར་གནས་པའི་
ང་སྟོན་སའི་སྟོ་རྟོན་ཡ་ན་དགོན་པར་སྟོན་པའི་བསྟགས་འོས་པའི་ཞི་མི་ཞིག་གི་
ལོ་རྒྱུས་ངོ་མ་རེད།

ཞི་མི་ཁིང་ནི་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྦྱེས། མོའི་ཨ་མ་དེ་ང་ཚོའི་ཉེ་
འགམ་གྱི་ཤིང་ནགས་གྱི་རི་སྦྱེས་ཞི་མི་ཞིག་རེད། མོ་ནི་ང་ཚོ་ལ་ཨ་མས་དོར་བའི་
ཞི་ཕྱུག་སྟོགས་པ་ཤིང་དུམ་གྱི་ཨི་ཁུང་ནང་དུ་གནས་བཅས་པ་ཞིག་གི་རྒྱལ་དུ་
རྟེན་བྱུང་། ཞི་མི་ཁིང་ཚེ་ཅུ་འགོ་བ་དང་མཉམ་དུ་མོས་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུང་རྒྱུང་མང་ནས་
མང་དུ་འཛིན་རྒྱུའི་འགོ་བརྩུགས་སོང་། མོའི་སྐེ་ལ་དེལ་བུ་ཞིག་བཏགས་པ་དེས།
མོ་ལ་དེ་བས་སྤྱང་གྱུང་གི་སྦྱོང་བརྟུན་སྤྱད་པ་ནང་བཞིན་དེལ་བུའི་རྐྱང་ཀྱང་མི་
སྦྱོག་པའི་སྐོ་ནས་བྱེད་འཛིན་བཞིན་ཡོད། དགེ་འདུན་པ་ཚོས་ཞི་མི་ཁིང་ལ་ཉ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མོས་ཉེན་རེར་བྱེད་ཉམ་རྒྱུང་འཛིན་གྲངས་རེ་
མང་ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཡིད་སྦྱོ་བཞིན་དུ་མོ་ཉར་ཐབས་མེད་པར་གྱུར།
ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་ནགས་ཚལ་དེ་བྱིམ་ནས་གསོས་པའི་ཞི་མི་ཞིག་ལ་ཁོར་ཡུག་
གི་ཆ་ནས་འཚམ་པོ་མེད།

ངས་ཞི་མི་ཁིང་ལ་གོང་ཁྱེར་མར་ད་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་མ་ཐར་མན་
མཚོ་ཁྱུག་སྟེ། མཚོ་འགམ་དུ་བྱིམ་ཡག་པོ་ཞིག་བཙལ་བ་ཡིན། ཞི་མི་ཁིང་འགོ་
བའི་ཉེན་མོ་དེར་ངས་མོ་ལག་པར་བྲངས་ཏེ་སྦྱེ་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བརྩུག་དེ་
ནས་མོའི་སྦྱིན་བདག་གསར་པའི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་གྱི་རྒྱབ་སྟེ། བས་

རྒྱལ་མི་ཚོས་རྒྱལ་པོ་འདྲིལ་ས་དེར་བཞག་པ་ཡིན། ང་ལ་ཡིད་ཚེས་བྱེད་མཁམ་གྱི་ཞི་མི་ཞིག་ལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དེས་ང་ལ་འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

རྒྱུན་བདག་གསར་པ་ཁི་རི་སི་ཡིས་མ་ཐར་མན་མཚོ་ལྷག་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ལྷན་ལ་རྒྱལ་པོ་འདྲིལ་ཐང་ཀར་བཏང་ནས་བྱིན་ཏེ། རྒྱུ་མོ་དེ་ནང་ལ་འབྱེད་ནས་སློ་ཚང་མ་བརྒྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་ཞི་མི་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞི་མི་ཞིག་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རའི་ནང་དུ་མ་སློད་སློབ་ལ་བྱིས་གསར་པ་དེར་གོ་མས་འདྲིས་ཡག་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་བཟོ་འདོད་བྱུང་།

ཉི་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཏེ་ཚ་བ་ཆེ་བའི་གཟུང་སྟེན་པའི་བྱི་རོ་ཞིག་ལ་མོས་ཞི་མི་ཞིག་ལྷུ་མ་རའི་ནང་དུ་སློད། ཞི་མི་ཞིག་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་སློབ་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱལ་ས། ཁི་རི་སི་ནི་ཞི་མིའི་རྗེས་སུ་བརྒྱལ་ས་ཀྱང་ཞི་མི་དེ་ཏེ་ཅང་མཚོ་གསུམ་དྲགས་པས་རྗེས་མ་བྱིན། དེས་ན་ཁི་རི་སི་ཡིས་རྒྱལ་པོ་འདྲིལ་བཏང་སྟེ་གོང་བརྒྱུད་ལ་བྱི་གཡས་གཡོན་གང་སར་ཞི་མི་ཞིག་འཚོ་ལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་། གྲིབ་མ་ཅོམ་ཡང་མ་རྟེན། ཞི་མི་ཞིག་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར།

110

སྐབས་འདིར་བྱེད་ཚོས་ཞི་མི་ཞིག་མཐའ་མ་དེར་སླི་ལེ་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱུ་ལྟའི་སར་གནས་པའི་ང་ཚོའི་དགོན་པར་བྱིར་ལོག་ཐུབ་ཡོད་ཀྱི་རེད་སྟེ་སྐམ་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲི་བསམས་ན་བྱེད་ཚོ་ལོར་བ་རེད། ཞི་མི་ཞིག་ནི་ཏེ་ཅང་གྱུང་པོ་ཡིན་སྐབས་དེ་འདྲིའི་ཐག་རིང་ལ་གོ་མ་བཟོད་མི་བྱེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

གཟུང་སྟེན་པ་དེར་ང་རང་གིས་ང་ཚོའི་དགོན་པ་ནས་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་སླི་ལེ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་དང་། མ་ཐར་མན་མཚོ་ལྷག་ནས་པལ་ཆེར་སླི་ལེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ལོ་ལ་མ་ར་ཞེས་པའི་གོང་གྱི་ལྟེ་གནས་སུ་ཚོས་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་པར་ད་དགོན་པའི་ཤིང་སློ་མཐུག་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་འགོ་སྐབས་ངས་བྱི་ལོགས་ནས་སྐྱ་བྱེད་མཚར་ཞིག་ཐོས་བྱུང་། ངས་སློ་བྱེད་

སྟེ་བལྟས་དུས་ཞི་མི་ཁིད་ཀྱིས་མི་རྟོང་ཟེར་བཞིན་ང་ལ་ལྟ་བཞིན་བསྐྱད་འདུག
ངས་མོ་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་ཏེ་ནང་ལ་འཁྲིད་གྲབས་བྱེད་དུས་མོའི་རྐང་ལག་གི་
མཐིལ་རྣམས་ཚ་བོ་ཞེ་དགས་ཆགས་འདུག དེ་ཉིན་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ཚ་ཚད་ནི་སལ་
སི་སི་ལྷགས་ཀྱི་ཚ་ཚད་བཞི་བརྒྱའི་ (སྐེ་རན་ཏེད་ལྷགས་ཀྱི་ཚ་ཚད་ ༡༠༥) རྒྱང་
ལ་བསྐྱབས་འདུག མོའི་གཟུགས་པོའི་བརླན་བཤེར་ཉུང་དགས་པས་ངས་མོ་
ལ་སྤེར་ཅེའི་ནང་དུ་འོ་མ་ཡང་ཡང་སྤྲད། དེ་ནས་ཞི་མིས་བྱེད་སྲབ་ཤོས་དེ་རྐང་
ལག་བསྐྱམས་ནས་ངལ་གསོ་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཅང་། ངས་མོ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་
བརྒྱག་པ་ཡིན།

ཞི་མི་ཁིད་ངའི་སར་བསྐྱབས་ཏེ་རིང་པོར་མ་སོང་བའི་སྐབས་དེར་ང་ལ་ཁི་
རི་སི་ནས་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། “ཨ་ཇན་ རྗེ་རམ་ལགས། དགོངས་དག ངས་ཁྱོད་ཀྱི་
ཞི་མི་དེ་སྟོན་སྐབས་མོ་བྲོས་ནས་ཤོར་སོང་། ངས་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་ལ་རྒྱངས་
འཁོར་བཏང་སྟེ་བཅའ་བ་ཡིན་མོད་རྟེན་མ་བྱུང་། དགོངས་འགལ་མེད་པ་ལྟ།
མོ་མལ་ཆེར་སར་ཐེན་ཐེན་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱེད་རང་གི་དགོན་པར་ཕྱིར་ལོག་
བྱེད་སྟེད།” ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ངས་“ཁི་རི་སི། སྐགས་ཁྲལ་མ་གནང་། ཞི་མི་ཁིད་འདི་ག་ནོ་ལ་མ་ར་གྲོང་
ཁྱིར་དུ་ངའི་སར་ཡོད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

ཁི་རི་སི་དབྱགས་ཉལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་སོང་། རྗེས་སུ་མོས་
དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་བལྟ་བར་ངའི་སར་སྐྱབས་བྱུང་། ཞི་མི་ཁིད་ཀྱིས་དེ་སྔ་
ནས་ཡང་འགོ་རྩེད་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱིར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ང་རྟེན་པ་རེད།
ས་ཁྲ་མེད་ལ། ལམ་ཕྱོགས་ཀྱང་འདྲི་མི་ཤེས་པར། མོས་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་མིན་ཙམ་
རིང་ལ་མ་མཐར་སྦྱི་ལེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་བརྒྱགས་ཏེ། མི་གྲངས་ས་ཡ་གཅིག་ལས་
མང་བ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱིར་ནང་། སྲེལ་བྱིང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལམ་དང་གཞུང་ལམ་

མང་པོ་བཅད་དེ་མོ་རང་ལ་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་གཅིག་པོ་དེ་འཚོ་ལ་
སྤྱབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

མོ་ལ་སྤྱུ་གུ་སྐྱེ་འགོག་གི་ཚེད་དུ་ཞི་མི་ཁིད་དུད་འགོའི་སྐྱེན་པའི་སར་ཐེངས་
གཅིག་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་ཕྱི་ལ་སྲིད་པ་མ་གཏོགས་འགོ་ཚུང་མེད། མོ་ནི་གོང་
གསེབ་གྱི་ཞི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མི་ཚོགས་ཆེ་བའི་ཡར་དགོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་
འཁྲིམ་ལའང་ནམ་ཡང་འགོ་ཚུང་མེད། མོ་ང་ཚོའི་དགོན་པ་ནས་སྐྱེ་མོ་ཞིག་གི་
ནང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བྱིན། མོས་མོ་རང་
ས་གནས་གང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པའི་གནས་དེ་མཐོང་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་ཞི་མི་
གྲུང་པོ་དེས་ང་མགོགས་པོར་རྟེན་པ་རེད།

ཞི་མི་ཁིད་དགོན་པར་ཡང་སྐྱུར་ལོག་རྗེས། མོས་བདེ་དགའི་ངང་ནས་ལོ་
མང་དེ་གར་བསྐྱུལ། ཞི་མིའི་མི་ཚོ་ལོ་ཉེར་གཉིས་བསྐྱུལ་རྗེས་མོ་དེ་གར་གི་བས།
ང་ཚོའི་ཚོགས་ཁང་འགྲམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བའི་བྱང་ཚུབ་ལྗོན་ཤིང་གི་ལོག་
ཏུ་སྐྱས།

༩༩༽

ཁྱི་ཞིག་གི་དབེན་གནས།

གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུ་དུད་འགོ་ཚང་མར་ཀུན་སྡོམས་ཡོང་གིར། ད་ངས་ཁྱི་ཏེ་
ཅང་གྲུང་པོ་ཞིག་གིས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་མི་ཚེའི་སེམས་ངལ་རི་ལྟར་སེལ་བའི་
སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ང་ལ་ཉེ་ཆར་བསྐྱར་བ་དེའི་སྐོར་ཤོད་གྱི་ཡིན།

ཁྱོམ་ལ་ཉེ་ཆ་རྒྱག་པར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་པའི་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་གྲོང་ཁྱིར་གྱི་
མཐའ་ལ་གནས་པའི་རང་ཁྱིམ་གྱི་སྐོ་ཕྱེ། གང་ནས་ཡོང་བ་ངས་ཆ་མེད་པར་སྐོ་
བྱུར་དུ་ཁྱི་ཚེན་པོ་ཞིག་བརྒྱགས་ཡོང་ནས་མོའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུ་ལ། བྱུང་མེད་དེས་
རང་གི་ཁྱུག་མ་རྣམས་སར་འཇོག་པའི་སྐབས་དེར། ཁྱི་དེས་ཁྱུ་སེམ་པོ་ཡོད་སའི་
ཁང་པའི་རྩུར་ཞིག་དུ་རྐང་སྐྱུམ་ལག་སྐྱུམ་བྱས་ཏེ་གཉིད་བཟུང་པ་རེད། ཁྱི་
དེ་ ལ་བ་ར་རྐོར་ཞེས་པའི་ཁྱིའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཐག་ཡོད་པ།
གསོ་སྐྱོང་ལེགས་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁྱི་འབྲུམས་ཤིག་མིན་པ་ཏེ་ཅང་
གསལ། བྱུང་མེད་སྟིང་རྗེ་ཅན་དེ་ཁྱི་ལ་དགའ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་ཁྱི་དེ་ལ་
དགའ་པོ་བྱུང་ཅང་། མོས་ཁྱི་དེ་ནང་ལ་སྡོད་དུ་བརྟུག་ ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་
སྲུ་ཁྱི་དེ་གཉིད་སང་པ་དང་བྱུང་མེད་དེས་ཁྱི་དེ་ཕྱི་ལ་འགོ་རུ་བརྟུག་ དེ་ནས་ཁྱི་
དེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁྱི་དེ་བྱུང་མེད་དེའི་ནང་དུ་ལོག་བསྐྱབས་པ་དང་། མོས་ནང་ལ་
ཡོང་དུ་བརྟུག་ ཁྱི་དེས་ཁ་ཁྱུ་སེམ་པོ་ཡོད་སའི་ཁང་པའི་རྩུར་དེ་ག་རང་དུ་ཕྱིན་ཏེ།
རྐང་སྐྱུམ་ལག་སྐྱུམ་བྱས་ཏེ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གཉིད།

གནས་ཚུལ་དེ་ག་རང་ཐེངས་མ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་སྐྱར་སྒྲོལ་བྱུང་བའི་རྗེས་
སྟེ། བྱང་མེད་དེར་བྱི་སྒོ་དོར་འབབ་པ་འདི་གང་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། མོའི་
བྱིས་ལ་ཡང་ཡང་ཅེའི་ཕྱིར་ཡོད་གི་ཡོད་དམ་སྟེ། དེ་བས་མོས་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་
ཏེ་བཞུགས་ནས་ ལབ་ར་ཤོར་གྱི་སྐྱེ་ཐག་གི་འོག་དེར་བཞག་པ་རེད། ཡི་གེའི་
ནང་དུ་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད།

འདས་པའི་ཉི་མ་ལྗེའི་རིང་ལ་བྱེད་རང་གི་བྱི་འདི་བྱི་བོ་ཉག་པར་ངའི་ནང་ལ་ཡོད་
གི་འདུག འདིར་ཁུ་སིམ་པོར་གཉིད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག
བྱི་དེ་གཤིས་ཀ་ཡག་པོ་དང་སྒོ་ལ་འགྲོ་བོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ངས་མི་འདོད་པ་བྱེད་
ཀྱི་མེད། བྱི་འདི་གང་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཅེའི་ཕྱིར་འདི་གར་ཡང་ཡང་
ཡོད་གི་ཡོད་པ་དེ་ང་ལ་ཤེས་འདོད་འདུག

114

བྱི་ཉེན་དེར་བྱི་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཁང་པའི་ཟུར་དུ་ཉལ་བར་སྐྱབས་དུས་དེའི་སྐྱེ་
ཐག་གི་འོག་དུ་ཡི་གེ་གཞན་ཞིག་བཏགས་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད།

ངའི་བྱི་དེ་ངའི་སྐུ་གུ་ལོ་ན་ལྔ་ལས་རྒྱུད་བ་གཉིས་ཐེ་བའི་བཞི་དང་། སྐྱེ་དམན་རྗེས་
ཏེ་ཅན་ཞིག་བཅས་ཁང་པ་སྐད་ཅོར་ཚོ་ཚོ་བོ་ཞིག་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་བྱི་དེ་ནང་དུ་
ཞེ་བདེ་དང་ཁ་ཁུ་སིམ་པོ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། གཉིད་མ་འདད་བ་དེ་ཁ་གསལ་བྱེད་པའི་
དོན་དུ་ཡོད་བ་རེད། ང་ཡང་ཡོད་ན་འགྲིག་གས།

འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག

ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡ་ཡི་མི་ཞིག་བོད་ཀྱི་རུབ་ཕྱོགས་ལ་དྲགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
 རི་རྒྱུད་དུ་གོ་མ་བགོད་ལྗོངས་རྒྱ་བྱེད་མཁུ་ཚན་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཡོད།
 དུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོས་གཅིག་མཇུག་
 གཉིས་མཐུད་དུ་འབྲ་པར་ལེན་བཞིན་བསྐྱད་པས་གཞན་དག་ཚོའི་རྗེས་སུ་ལུས།
 ལྷབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ། ཁོས་རོགས་པ་གཞན་དག་ཚོའི་རྗེས་ལོན་པའི་ཚེད་དུ་
 འགྲོགས་ལམ་ཞིག་ནས་འགྲོ་དགོས་བསམས་ཏེ། ལམ་ནོར་ཞིག་བསྟེན་ལྷབས།
 གཞན་དག་ཚོ་རྟེན་རྒྱ་པར་ཞོག་ཁོར་དང་ཡང་ལམ་ནོར་ཐེབས་པ་རེད།

མི་མེད་ལྷང་སྟོང་གི་ནང་དུ་ས་བྲ་མེད་པར་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ཤས་རིང་ཕྱོགས་
 དེས་མེད་དུ་འབྱམས་པའི་རྗེས་སུ་ཁོ་ལ་སེམས་འཚབ་བྱུང་། ཉི་མ་རུབ་རིའི་རྒྱབ་
 ཏུ་རུབ་ཏེ་ས་རུབ་བཞིན་པ་དང་། གནམ་གཤིས་གང་མོ་དང་། ཉེན་ལའང་ཆེ་རུ་
 འགྲོ་བའི་སྐབས་དེར་ཁོས་གང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཤེས། རྒྱང་ཐག་དེ་ཅམ་རིང་
 བོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཁོས་འོད་མདངས་འགའ་མཐོང་བས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། དེ་ནི་
 རི་ཁྲོད་ཁུག་གྲོག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ནང་པའི་དགོན་པ་རྟེན་པ་ཞིག་རེད། དགོན་
 པའི་མཁུ་པོ་རྗེན་ཅན་དེས་ཁོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་དགོན་པའི་
 བྱང་དུ་རུབ་ཕྱོགས་པའི་ཉལ་ཁྲི་ཅན་གྱི་ཁང་མིག་ཅིག་སྟེ། མཁུ་པོ་ཁོང་རང་
 གཟིམ་ས་གཅིག་རང་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་པར་མཚན་མོ་དེར་གཡམ། མཁུ་པོ་སྟོང་རྗེ་
 ཅན་དེ་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་གཟིམས། ཁོང་གིས་ལྗོངས་རྒྱ་བཀོད་པ་དུ་ཕྱིན་པ་
 མཁུ་པོ་གྱི་ཡོད་སྐབས། སང་ཞོགས་དེར་ཁོར་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁུ་པོ་གྱི་ལྷ་པ་ཞིག་
 མངགས་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱ་གོ་མ་བགོད་ཚན་པ་དེའི་སར་བསྐྱལ་རྒྱ་བྱས།

དགོང་ཚིགས་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་ཐང་ཆད་པོ་བྱང་བའི་ཨོ་སི་
 འི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེ་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མཁན་པོའི་ཉལ་བྲི་སྦྱིད་པོ་དེའི་སྟེང་
 ཏུ་གཉིད་ཤོར། མཚན་གྲང་ཡོལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཁོས་སྟོན་ཆད་གོ་ཚུང་མེད་པའི་
 ཏུ་ཅང་རོ་མཚར་བའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་གིས་ཁོ་གཉིད་ལས་བསྐྱངས། ཁོས་
 སི་ཁྱི་ཞེ་གོང་ལྷོར་གྱི་སྐྱོས་གར་འབྲབ་ཁང་ཏུ་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་འདོམས་
 མང་པོར་འགོ་ཚུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་འཇམ་ལ་སྟོ་སྣང་དང་ཞི་བདེའི་ཚོར་བ་སྟེར་
 བའི་དབྱངས་སྟན་འདི་ལྟ་བུ་ནམ་ཡང་ཐོས་ཚུང་མེད། ཉལ་བྲིའི་སྟེང་ཏུ་སྟན་ལ་
 འཛེབས་པའི་དབྱངས་རྟའི་བོ་བ་ཚུང་བཞིན་ཁོའི་མིག་ཚུ་དབང་མེད་ཏུ་འགྲམ་
 པའི་ངོས་ནས་བལྟར་བ་རེད། ནམ་ཞིག་ལ་ཡིན་པ་ཁོས་ཤེས་མེད་ཀྱང་། ལྷ་
 དུལ་ནས་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་སྟན་དེས་ཁོའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་གཉིད་སྦྱིད་ལ་
 མཐུག་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་བྲིད། ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཐངས་དང་པོར་ལུས་བདེ་བ་
 དང་ཚོག་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་ཆ་ཚང་ལ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་བྱང་བ་དང་སྟན་ཏུ་གཉིད་
 སད།

116

ཁོས་ཞོགས་ང་བཏུང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཉལ་ས་གཡམ་བ་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ལུ་བར་མཁན་པོའི་སར་བྱིན། ཁོས་མཁན་པོ་ལ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱོར་དེ་ལུས་
 ཏེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་མིན་ཡང་དིས།

“ཨོ། དེ་ཨོ།” ཞེས་མཁན་པོས་སྐྱེས།

“ལགས་རེད། དེ་ཞེ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ངས་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་
 བས་གོ་ཚུང་མེད།”

“ཐོ་གསལ། དེ་ཞེ་རང་བཞིན་ལས་འདས་སའམ། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་དགོན་པའི་སྤྱི་གྲིམས་གཞིར་བརྒྱུང་བྱས་
 བ། ལྷོ་རང་གྲུ་པ་ཞིག་མིན་སྟབས་ངས་ལྷོད་ལ་ཤོད་ཚོག་གི་མ་རེད།” ཅེས་
 གསུངས།

ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས་ཁོ་རང་གི་
སྐོར་ཁྲུག་བསྐྱོགས་ཏེ་ཨ་སྐོར་བརྒྱ་ཐམས་པ་བཏོན་ནས་མཁལ་པོར་སྐྱལ་བ་རེད།

“མི་ན། མི་ན།” ཞེས་མཁལ་པོས་སྒྲུབ།

“བྱས་ན། ག་ཚོད་རེད།” ཅས་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་དྲིས།

མཁལ་པོས་“ཉོན་ཨང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཨ་སྐོར་ས་ཡ་བརྒྱ་ཐམས་པ་
རྒྱད་ཀྱང་ངས་ཁྱོད་ལ་ཐོད་མི་བྱུབ། བྲ་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་ཚོག་གི་རེད།” ཅས་སྒྲུབ།

ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་མཁལ་པོ་དེ་སྐོག་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱེད་མ་བྱུང་པས་ཁོ་
དེ་ནས་ཕྱིན། རིང་པོར་མ་སོང་བར་རང་གི་རོགས་པ་རྣམས་ལ་བྲུག་ནས་སྐྱོངས་
རྒྱུའི་གོམ་བཤོད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡར་བྱིར་ལོག་བྱས།

ཁྱིམ་དུ་བསྐྱེད་སྐྱོང་རྗེས་ཁོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་འགྲུངས་དེའི་
སྐོར་ལ་བསམ་སྐོ་གཏོང་བཞིན་བསྒྲུབ། ཁོས་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྐོ་བཏང་དྲགས་
ཏེ་མཚན་ལ་གཉིད་མི་ཁྲུག་པ་དང་ལས་ཀར་དོ་སྣང་མི་སྐྱེད་སྐྱོང་པ་ཡོང་རྒྱུའི་མགོ་
བརྩུགས། ཁོས་སི་ཏི་ཅི་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སེམས་ཁལ་སྐྱོང་པའི་སྐྱོན་པ་ཡག་ཤོས་
དེར་བསྐྱེན་ཀྱང་། ཁོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འགྲུངས་དེ་ད་དུང་འདོར་མ་
བྱུབ། དོན་དངོས་སུ་དེས་ཁོ་སྐྱོན་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལ་ཐབས་ལམ་གཅིག་
མ་གཏོགས་མེད།

སྐྱོན་མར་ལ་དྲགས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱོང་པ་ནས་བཙུགས་ན་ཏེ་ལམ་ལོ་
གཅིག་ཅུ་འདས་པའི་ཉེན་གཅིག་ལ། ཁོ་ཡང་སྐྱུར་དགོན་པ་དེའི་སྐོར་འགྲུམ་
དུ་བསྐྱེད་སྐྱོང་ནས་མཁལ་པོ་བྲུག་དགོས་ཡོད་བརྗོད་པ་རེད། མཁལ་པོས་ཁོ་དྲན་
སོས་ཤིང་ངོ་ཤེས་པ་རེད། ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་མཁལ་པོ་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་
འགྲུངས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ན། ཁོ་རང་སྐྱོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་འགྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ། མཁལ་པོས། “དགོངས་དག ངས་ཁྱོད་རང་ལ་སྐྱོན་མ་བཤད་པ་

རི་བཞིན་ཁྱོད་རང་གྲུ་པ་མིན་ཅང་ངས་ཁྱོད་ལ་ཤོད་མི་ཚོག་" ཅེས་དོན་དམ་པའི་
སྤོང་རྗེ་ལྟན་པའི་སྤོང་ནས་གསུངས།

"བྱས་ན་ང་གྲུ་པ་བཟོ་རྒྱུ་གནང་།" ཞེས་ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་ལན་
བཏབ།

སྤོང་འཇུགས་དམ་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་གི་ནང་གྲུ་པ་ཆགས་པ་ལ་
འདོན་རྟེན་དབྱེས་སྤོང་འདྲིན་དང་དཔེ་ཆ་སྤོང་སྤོང་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ལ་ལོ་གཉིས་
འགོར་གྱི་ཡོད། ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་རང་ཉིད་བརྒྱུད་རིམ་ངལ་བ་ཅན་
དེའི་ནང་དུ་བརྟུག་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཁན་པོས་ལོ་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས།

དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས་ཚར་མ་ཐག་དུ་ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེས་"ད་ཆ་ང་གྲུ་
པ་ཞིག་དུ་གྱུར་བྱེད་དུས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བཤད་ན་ཚོག་འདྲིན་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་རོལ་དབྱེས་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།" ཅེས་མཁན་པོར་དྲིས།

མཁན་པོས་འཇུག་དམུལ་བཞིན་"མཚན་དཀྱིལ་ལ་ངའི་ཁང་པར་ཤོག་དང་
ངས་ཁྱོད་ལ་སྤོང་ཚོག" ཅེས་ལན་གནང་།

གྲུ་པ་གསར་པ་དེ་སྤོང་སྤོང་གིས་ཁེངས་ཏེ་དེར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་སྤོང་ལ་
བསྐྱབས། གྲུ་པ་བྱེད་སྤོང་ཁོས་དཀའ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྤོང་བརྒྱུད་བྱས་པ་དང་།
ཚང་མ་སྤོང་བཏང་སྤོང་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བསྐྱབས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་དེ་
བསྐྱབས་པ་རེད།

མཚན་གྲུང་མ་བསྐྱབས་ཅམ་གྱི་སྤོང་དེར་མཁན་པོས་རང་གི་ཚོག་ཅེའི་
ལྷན་སྐུལ་དའི་ནང་ནས་ལྷེ་མིག་ཆག་པ་ཞིག་བྱེད་ཏེ། ཁོང་རང་གི་ཁང་པར་
ཡོད་པའི་རས་ལོ་ལ་ཞིག་བྱེས་ཏེ་གསང་བའི་སྤོང་ཞིག་མཛོན་པར་བྱས། མཁན་
པོས་ཤིང་གི་ལྷེ་མིག་ཅིག་གིས་སྤོང་དེ་བྱེ། སྤོང་དེ་འབྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དང་གྲིག་
གྲིག་ཟེར་བའི་སྤོང་ལ་བལྟས་ན་སྤོང་དེ་ལོ་མང་བོའོ། ཡང་ན་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་

འགའི་རིང་ལ་ཕྱེ་ཕྱོད་མེད་པར་མངོན། དེ་གར་བར་བྱམས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་
 དེའི་མཐའ་དེར་ལྷགས་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གཉིས་སྒོ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་
 འགོ་སྐྱབས། དཔོན་པའི་ནང་གི་ཚུ་ཚོད་རྒྱུང་པ་ཞིག་གིས་མཚན་གྱི་ཚུ་ཚོད་བརྟ་
 གཉིས་ཟེན་པའི་སྐྱབས་སྐྱོབ་ལ། མཚན་པོས་མྱོད་ཆེ་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་དེ་འབྱེད་པ་
 ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅིག་བེད་སྐྱོད་བཏང་། ཁོང་གཉིས་སྒོ་དེར་འཇུག་པ་དང་
 ལྷན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རོལ་དབྱངས་དེ་གྲག་མགོ་ཚུགས། ཏ་ཅང་ཉེ་
 འགལ་དུ་བསྐྱབས་སྐྱབས་དེ་ནི་གསལ་བོ་དང་སྐྱབས་བོ་ཡོད། ཞོ་སི་ཐེ་རི་ལི་ཡའི་
 མི་དེའི་གཟུགས་པོ་ཡོངས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་བས་ཤིག་འཇུག། ཁོའི་མི་ཚེའི་ནང་
 འདི་ལ་འགའ་བཟོད་པའི་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཁོང་གཉིས་
 སྒོ་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། གངས་རིའི་དུལ་གཏེར་ལས་བཏོན་ཅིང་
 དུལ་སྤྱང་མེད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སྒོ་དེ་འབྱེད་པར་མཚན་པོ་དེས་རང་གི་དུལ་གྱི་
 ལྷེ་མིག་དེ་བཏོན། དེ་ནི་ཞོ་སི་ཐེ་རི་ལི་ཡར་ཆ་བཞག་ན་གཏེར་མངོད་རྟེན་པ་ལྷ་
 བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཚིག་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་རོལ་དབྱངས་
 ཞིག་ཐོས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་འདྲའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་། དུལ་སྒོ་དེ་ཕྱེ་
 ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཁོས་གང་ཞིག་སྒོ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་། དེ་ནི་མཐུག་
 ཚད་སོར་དུག་ཅན། གསེར་བཙོ་མ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནོར་བུས་
 སྤ་རྒྱན་བཏབ་ཡོད། མཚན་པོས་གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག་ཅིག་ལག་དུ་སྤངས་ཏེ་གསེར་
 སྒོའི་མདུན་དེར་བཞེངས་ཏེ། ཞོ་སི་ཐེ་རི་ལི་ཡའི་མི་དེར་ཁ་ཕྱོགས་ནས་ཁྱེད་རང་
 འདིའི་ཐང་ཏན་ཏན་གྲ་སྐྱིག་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འདིས་ཁྱེད་རང་དུས་གཏན་དུ་འགྱུར་བ་གཏོང་། ཁྱེད་
 རང་འདི་ལ་རོ་མ་གྲ་སྐྱིག་ཡོད་དམ། ཞེས་དོ་སྤྱང་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་གཟབ་
 བྱེད་དང་སྐྱབས་གསུངས།

ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་མི་དེར་སློབ་སྦྱང་དང་ཞིང་སྦྱང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། ལོས་
དེ་སློབ་འདི་ལྟ་བུའི་གལ་ཆེའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་བྱེད་ཚུངས་མེད། གསེར་སློབ་པ་
རོལ་དུ་གང་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་རྗེས་ལོ་སློབ་སྦྱོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དེས་
ཀྱང་ལོ་སློབ་རུ་འདུག་གི་ཡོད་ཅང་། ལོས་“འགྲིག་གི་རེད། སློབ་བྱེས་དང་།” ཞེས་
བརྗོད། མཁན་པོས་གསེར་གྱི་ལྗེ་མིག་དེ་སློབ་ལྷན་གྱི་ལོག་དུ་བརྒྱུག་ ཨོ་སི་ཐི་རི་
ལི་ཡའི་མི་དེ་སྐྱག་སྦྱང་གིས་གཟུགས་པོ་དབང་མེད་དུ་འདེད། མཁན་པོས་ལྗོད་
ཆེ་ལ་གནའ་སྡེ་མོའི་སློབ་དེ་ག་ལེར་བྱེ།

ཨི་མ་ཡ་མཚན་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་མཚུན། དེ་ནི་གང་ཟག་དཀྱུས་མ་ཞིག་
གིས་རྟོགས་ཐབས་བྲལ། དེ་ནི་འདིག་རྟོན་འདི་ལས་འདས། དེ་ནི་རྟོག་པ་མཐའ་
དག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནི་ཅི་ཞིག་རེད་དམ།

དགོངས་དག་ བྱིད་རང་གྲུ་པ་ཞིག་མིན་སྟབས་ངས་ཤོད་མི་ཚོག

ང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་འགྲུལ་བཞུད།

ང་ལོན་འོན་ཏེ་སློབ་གྲུར་ཡོད་སྐབས་ངས་ཐེངས་དང་པོར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་འབྲེལ་པར་
མཐོང་བུང་། ཉི་མ་ལ་ཡ་ནི་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དབེན་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་
བཅས་ཡིན་ཅང་། ཉི་མ་གཅིག་དེ་གར་འགོ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་འཛམ་གླིང་བྱང་པོས་ཀྱི་དབྱར་ཁའི་སྐབས་དེར། སློབ་གྲུ་
ཆེན་མོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་དང་། དགེ་རྒན་གྱི་ལས་ཀའི་འགོ་མ་བཅུགས་
པའི་སྡོན་ལ། ང་ལོན་འོན་ནང་གི་ སྤྱི་ལོ་འོ་ཡ་མེ་འཁོར་འབབ་ཚུགས་ནས་རྒྱ་
གར་དང་བརྗེད་ཆགས་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། གཟུང་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་ང་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་སོང་ལ། དེ་གར་ཉིན་ལྟར་ཆར་པ་འབབ་བཞིན་
འདུག གལ་ཏེ་ངས་འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་མ་བཏིང་སྡོན་ལ་ཚད་གཅོད་
བྱས་ཡོད་ན། རྒྱ་གར་དུ་ཆར་དུས་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་རེད། བྱང་ཕྱོགས་སུ་
ཐག་རིང་གི་ས་ཆ་དཔེར་ན་རྒྱལ་ས་ཁད་མན་ཏུ་བར་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་། ཆར་རྒྱིན་
ལས་ཉི་མ་ལ་ཡ་མཐོང་ཐུབ་མ་སོང་། རིང་པོར་མ་སོང་བར་ངས་འཛམ་གླིང་ནང་
གི་གངས་རི་མཐོ་ཤོས་དག་མཐོང་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་དེ་དོར་བ་ཡིན། ལྷབས་ལེགས་
པ་ཞིག་ལ། ཡ་མཚན་པའི་ཡུལ་ལུང་དེར་དོན་གཞན་དག་མང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་འདུག

ཁད་མན་ཏུར་ཡོད་དུས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་ཨ་རི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ། ཡིག་
རྒྱུལ་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བར་དུ་འགོ་གི་ཡོད་
པ་དང་། བལ་སྐོར་འགའ་ཤས་སྤྲད་ན་དེས་འགྲུལ་པ་འཁྲེལ་གྱི་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་བུང་། དེ་ནི་འཆམ་འཆམ་ལ་འགོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་

པས། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་དེར་ང་ཡིག་སྐྱེལ་སྐྱབས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བྱང་ཕྱོགས་
སུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཕྱི་དོ་རྒྱ་ཚོད་དང་པོ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་དེས་རི་ཁོད་གྱི་གྲོང་
གསེབ་ཚུང་དུ་ཞིག་དུ་གྲུང་ཚོགས་ཚད་བཀག་སོང་། ཨ་རི་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ང་
ཚོའི་ཁ་ལོ་པ་དེས་ཟས་བཟ་བའི་ཡུན་ལ་ང་ཚོ་ཉེ་འགམ་གྱི་རི་རྒྱུང་དུ་དེར་འཛོགས་
ན་ཞེས་བཤོད་བྱུང་། ལྷན་མ་བཅོམ་ལུང་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་རི་རྩེ་དེར་བསྐྱབས་དུས་བྱང་
དོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་པ་དྲུངས་སོང་། ངས་ཐེངས་དང་པོར་ཆར་པས་དག་པར་
བྱས་པའི་མཁའ་རླུང་དེའི་ཁོད་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་མཐོང་
བྱུང་། མཐོང་རྒྱ་དེ་རི་ལ་འཛོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འདུག

འོན་ཀྱང་ངའི་པར་ཆས་དེ་སྐྱབས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལུས་འདུག ང་མཚོགས་
པོར་ཐུར་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་པར་ཆས་དེ་སྐྱབས་ནས་གང་མཚོགས་མཚོགས་ཀྱིས་རི་
དེར་འཛོགས་པ་ཡིན། ང་རི་རྩེར་བསྐྱབས་པ་དང་རྒྱུན་པས་བདུམས་སོང་། ང་
ལྷན་ཆ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པས་ངས་གངས་རི་ཡང་སྐྱར་མཐོང་
མ་བྱུང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལྷན་མོ་དེ་ལོངས་སུ་སྐྱུད་དེ་དེ་གར་བསྐྱད་ཡོད་པའི་
ཨ་རི་བ་གཉིས་པོ་དེས། ངའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཁྱོད་ག་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་བྱུང་། དེ་ལས་སྐྱག་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་བལྟ་རྒྱུའི་སྐལ་བ་
མ་བྱུང་བའི་དོ་མཚར་ཞིང་ཉང་སངས་པའི་མཐོང་སྣང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་
ཕན་བྱས་བྱུང་།

122

ང་ནི་དེ་འདྲའི་སྐོན་པ་ཞིག་རེད་ཨང་སྐྱམ་བྱུང་། ང་པར་ཆས་ལེན་དུ་ཕྱིན་
པ་དེས་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་མོ་དེ་བལྟ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་པར་རྒྱག་པའམ། དེབ་དུ་བྲིས་པ་བརྒྱུད་དེ་དུས་ལུན་ཞིག་འཛིན་ཐབས་
བྱས་ན། དུས་ལུན་དེས་ཁྱོད་གྱི་ཚེད་དུ་སྐྱག་གི་མེད་སྟབས། དེའི་དོ་མཚར་ལོངས་
རྗེས་སུ་མྱོང་མི་ཐུབ་པ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་།

གཟེ་བརྗེད་ཆེ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཡ་ནང་བཞེན། ང་ཚོའི་སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་མི་ཚོའི་
དུས་ལུན་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྱོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་པར་ཆས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉར་
རྒྱུ་ཞིག་མ་རེད། དེ་དག་བརྗེད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཅང་། པར་རྒྱལ་དགོས་པའི་
དགོས་མཁོ་ཡོད་དམ།

མི་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་སྣ་བཞིན་འདུག

གནའ་སྣ་མོའི་དུས་སུ་དགེ་ཚུན་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དགེ་སྤྱད་སློ་
 ལག་གཅིག་ལ་མི་ཚེའི་སློར་ལ་གང་ཤེས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སློབ་འབྲིད་གནང་
 བྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་དགེ་ཚུན་གཅིག་ལ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ལ་ཉེ་བའི་སློབ་སྤྱད་བརྩེ་
 གཉིས་ཡོད། ཁོང་ལ་སློབ་སྤྱད་ཚང་མས་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདུག་བསམ་
 པའི་བྱ་ཚོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ཉིན་ཞིག་ལ་ཁོས་ཁོ་རང་གི་དགེ་སྤྱད་ཚོ་ལ་ཁོ་ལ་དཀའ་ངལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། དང་པོ་དེ་ཁོས་རང་གི་བྱ་ཚོ་ལ་མག་པ་ཞིག་
 འཚོལ་དགོས་པ་དང་། རྣམས་དེའི་ལམ་སློལ་གཞིར་བཞག་བྱས་ན། དེ་ནི་ཁོའི་
 དགེ་སྤྱད་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཀའ་ངལ་ནི་
 དགེ་སྤྱད་སྤྱི་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་ལྷན་པ་ཐོས་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དེ་རེད།

དཀའ་ངལ་གཉིས་པ་དེ་མནའ་མའི་ཨ་མ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཁོས་གཉེན་
 ལྷན་གྲ་རྒྱས་པོ་དེའི་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བཟའ་ཚང་གསར་པ་དེ་ལ་
 དགོས་མཁོ་ཚ་ཚང་འཛོམས་པའི་ཁང་པ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་
 དགོས། དཀའ་ངལ་ནི་འགྲོ་གྲོན་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་རེད།

དཀའ་ངལ་འདི་གཉིས་སེལ་བའི་ཚེད་དུ་དགེ་ཚུན་དེས་འགྲན་བསྟར་ཞིག་
 གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཁོས་ཁོ་རང་གི་དགེ་སྤྱད་རྣམས་ལ། སུས་ཀྱང་མ་ཚོར་བ་
 དང་། སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་སློ་ནས་མཚན་མོར་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ཉེ་དངོས་
 པོ་གང་ཐོབ་བརྒྱས་ཉེ་ཁོ་རང་གི་སར་འབྱོར་ཡོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད། དགེ་སྤྱད་

“ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ངས་ཚྱོད་ལ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ངའི་སར་འབྱེད་ཤོག་ལམ་མ་
བྱུང་ངམ།”

བཞིན་གྱི་ཉམས་ཞུས་པའི་དགེ་སྲུག་དེས་“ཆན་ལགས། དེ་ག་རང་གསུངས་
གནང་སོང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱས་
ཞེས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་གནང་སོང་། ངས་མི་ཚང་མ་གཉིད་མཐུག་སོར་ཉལ་
ཡོད་པའི་སྐབས་ཏེ། མཚན་གྱི་ཚུ་ཚོད་གཉིས་པར་དུང་བྱིང་མང་པོའི་ནང་དུ་
འཇབ་འཇུ་ལ་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ངས་དངོས་པོ་ཞིག་
བརྒྱ་བྱས་ཕྱིད་དུས་མི་ཞིག་གིས་ང་ལ་ལྷ་གི་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་། བྱས་ཚང་
ང་ལག་པ་སྟོང་པར་ལོག་དགོས་བྱུང་སོང་། ཆན་ལགས།” ཞེས་སྒྲུབ།

དགེ་ཆན་དེས་“གལ་ཏེ་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཚང་མ་གཉིད་བསྐྱེད་ཡོད་ན། ཚྱོད་
ལ་སྲུས་ལྷ་གི་འདུག” ཞེས་དྲིས།

126

“ཆན་ལགས། ངས་ང་རང་ལ་ལྷ་བཞིན་འདུག ངས་ང་རང་གིས་རྒྱ་བྱེད་
བྱས་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་གང་ཡང་འབྱེད་
ཡོང་མེད།”

དགེ་ཆན་དེས་“ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ལོ་མང་པོ་འདི་
དག་གི་རིང་ལ་ངའི་ཁ་ལ་ཉན་མཁན་གྱི་དགེ་སྲུག་སློབ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མ་མཐར་
ཡང་གཅིག་བྱུང་འདུག” ཅེས་སློབ་སྣང་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་བཤད་པ་དང་། ཁོང་
གིས་མཐུད་དེ་“བྱིད་ཚོ་གཞན་གླུ་མེད་ཚང་མས་རང་རང་གི་དངོས་པོ་རྒྱམས་
སྦྱིན་བདག་སོ་སོར་ཕྱིར་སློབ་གསུང་ཤིག་ ཁོང་ཚོས་ཉེས་པ་གཏོང་གི་མ་རེད། ངས་
ཁོང་ཚོར་འགྲན་བསྐྱར་འདིའི་སྐོར་ལ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་གོང་ནས་བཤད་
ཚར་ཡོད། ཁོང་ཚོས་བྱིད་ཚོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། སུ་ཡང་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་ཚུ་ལ་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་

ཀྱང་། གཅིག་གིས་རྟག་རྟུ་མཐོང་གི་ཡོད། རྟག་རྟུ་མཐོང་མཁན་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་
པ་བླན་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་གི་ཡོད་ཅིང་། རང་ལ་མི་སྦྱིད་པ་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཡོང་གི་རེད།" ཅེས་བརྗོད།

དགེ་སྤྱད་སློབ་གྲོས་ལྡན་པ་དེས་དགེ་ཚན་གྱི་སྲོལ་མོ་མངོས་མ་དེ་དང་གཉེན་
སྦྱིག་བྱས། དགེ་ཚན་དེར་གཉེན་སྦྱིག་གི་སློབ་མོ་གྲ་རྒྱས་པོ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཁང་པ་
གསར་རྒྱག་བྱེད་རྒྱའི་དཔལ་འབྱོར་ལྡང་ངེས་པ་ཡོད་ལ། རྩོག་དེ་དོན་དངོས་
སྤྱོད་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་སྟབས་ཁོང་ཚོས་མི་ཚོ་སྦྱིད་པོའི་རང་ནས་བསྐྱེད།

སློབ་མ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྟམ་བཅོས་ལ་
ཞེས་དགོང་བྱེད་སྐྱབས་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་པ།

གཏམ་རྒྱུད་སློབ་མ་དེ་གནའ་སྡེ་མོའི་རྒྱ་གར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་རེད། གཏམ་
རྒྱུད་རྗེས་མ་འདི་གནའ་སྡེ་མོའི་ལྷོ་རི་མི་ཡི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་རེད་ལ། བསྐྱབ་པ་
སློབ་གཉེར་གྱི་ཐབས་ལམ་འདྲ་མཚུངས་རེད། དགོ་ཆེན་ཁེར་རྒྱུད་གཅིག་གིས་
རང་གི་དགོ་སྤྱད་ཚོ་ལ་སློབ་ཚན་ཚང་མ་སློབ་བྱིད་བྱེད་དགོས།

དགོ་ཆེན་སློབ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དུས་རྒྱུད་དུ་དགོ་སྤྱད་གཅིག་ལ་འོར་
འཁྲུལ་ཕྱབ་ཚེགས་ཤིག་ཤོར་བ་དང་བཀའ་བརྒྱུན་གནང་། དགོ་ཆེན་དེས་ན་
གཞོན་དེ་ལ་ཚིག་ངན་གྱིས་བྱུང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་འདོམས་གྱི་
བཀའ་རིན་ཞིག་ཏུ་བརྟམ་ཏེ་བྱིད་ཡོན་ལེན།

སློབ་སྤྱད་དེ་འདྲ་ཞིག་སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་སུ་ཨ་ཐན་སི་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་
ཕྱིན་པ་རེད། ཁོའི་དཔོན་པོ་འཇམ་གཞན་དག་སུ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་ངག་ཐོག་ནས་
གཤེ་ཞིང་མཚང་བུ་བྱེད་སྐབས་སློབ་སྤྱད་དེ་སློབ་སྐྱབ་གིས་གང་མོ་དགོང་གྱི་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་ དམོད་མོ་ངན་ཤོས་གཅིག་ནི་དབུས་ཤར་ཡུལ་གྱུ་དང་ཉེ་བ་
ཞིག་ནས་བྱུང་སྟེ། “ར་མོང་སྟོང་ཕྱག་ནས་བྱུང་བའི་ལྷོ་བ་ཡིས་བྱོད་ཀྱི་མཚན་
ལྷང་དུ་ཚང་བཅའ་བར་ཤོག” ཅེས་པ་དེ་རེད།

དམོད་མོ་དེ་ལའང་ཁོ་གང་མོ་བགད། ཁོ་ལ་དམའ་འབེབས་ཇི་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་ཚིག་པ་མི་ཟ། ཁོའི་གྲོགས་པོ་དང་ལས་རོགས་ཚོས་ཁོ་ལ་དབང་ཚུ་འགའ་
ཞིག་ཚང་གི་མེད་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཚང་མར་

ཁོའི་ཡིད་དབང་རྒྱུན་ལྷན་ཡིན། དེའི་སྣངས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཁོ་ལ་
སྤྲུགས་དམོད་བྱེད་སྐབས་ཁོ་གད་མོ་ཅིའི་ཕྱིར་དགོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དྲིས། དེའི་
ལན་དུ་ཁོས་“ང་རང་སློབ་སྦྱོང་ཡིན་སྐབས་ང་ལ་ག་དུས་སློབ་བརྗོད་བྱུང་བ་དང་
ངས་དདུལ་ཆད་སློད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་ཆ་ང་ལ་དེ་དག་རིན་མེད་དུ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་
པ་དེས་ང་སྦྱིད་པོ་ཞེ་དགས་བྱུང་།” ཞེས་བརྗོད།

གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོས་རང་གི་སྤུ་གུ་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་ཁང་མིག་ལ་གད་བདར་
མི་བྱེད་པའི་སྐབས་རེ་རེ་དང་། སློབ་ཚན་མ་བསྐྱབས་ཏེ་ང་ཚོས་གཤེ་གཤེ་གཏོང་
དགོས་བྱུང་ན་ཁོ་ཚོ་ལས་གཤེ་གཤེ་གཏོང་ཡོན་ལེན་དགོས། རྗེས་མ་ཁོང་ཚོའི་མི་
ཚའི་ནང་དུ་རང་གི་བཟའ་ལྗས་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བའམ། དཔོན་པོས་སྐད་བརྒྱབ་
པ་སོགས་བྱུང་ན། གནའ་སྤྱི་མོའི་སྤྱི་རི་སི་ཡི་སློབ་སྦྱོང་དེ་ནང་བཞིན། ཉམ་ཡང་
ཁོང་ཁོ་མི་ལངས་པར་སློབ་སྦྱང་ལྷན་པའི་ངང་ནས་གད་མོ་དགོད་ཀྱི་རེད།

ཚེད་མཁས་པ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ།

ཁེམ་གླིང་རི་རི་ན་ཡོད་པའི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཡེ་ཤུ་བ་ཚོས། སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་
 ཡོད་པའི་ནད་པ་སྡོད་སའི་ས་གནས་སྐྱོན་ཁང་ཞིག་ཏུ། དང་སྐང་ཞབས་ལུ་བྱེད་
 ཚུལ་ཡོད་ཅེས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་། ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས། གཤམ་མགོར་
 མ་སྐྱབས་ཀྱང་གཤམ་མཚུག་ཏུ་མ་ལུས་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། ངས་ཀྱང་དང་
 སྐང་ཞབས་ལུ་བྱེད་དགོས་བྱུང་། དེས་ན་ང་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཞིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མིན།

130

གཟུང་ཕུར་བུ་རེ་རེའི་ཕྱི་རོ་དག་ཏུ། ལྷུལ་སྟོན་སྐྱོན་ཁང་དུ་ལས་རིགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་བཅོས་ཐབས་ཚན་པ་ཞེས་པའི་ནད་དུ་སྐྱིག་འཇུག་བྱས་པའི་སེམས་
 ཀྱི་གཅོང་ནད་ཡོད་མཁན་ཚོར་རོགས་པ་བྱེད་སྐྱོད་ང་ཚོ་ཁེམ་གླིང་རི་རི་ནས་སྤྱི་
 སྦྱོང་སྐྱོད་ལའོར་ལ་བསྐྱོད་དེ་འགྲོ་ངའི་ཡེ་ཤུའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ནི་གཟུང་འཁོར་
 ཁ་ཤམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེར་འགྲོ་མཚམས་བཞག་མོང་། འོན་ཀྱང་ང་ནི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་
 རིང་ལ་དེར་འགྲོ་རྒྱ་ལྷུ་ལྷུ་མཐུད་པ་ཡིན། ངས་གལ་ཆེར་བཅེས་པའི་བདག་གི་བྲེལ་
 བ་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཚོ་དང་། དངོས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སློབ་
 སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དེར་ངའི་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་འདྲི་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་གཅོང་
 ནད་ཡོད་པའི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཚོར་སྐོར་སྐོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནམ་ཡང་ཆད་མེད།
 གཟུང་ཕུར་བུའི་ཕྱི་རོ་དེ་དག་ལ་ང་དངོས་གནས་སྤྱིད་པོ་བྱུང་།

ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་དགོད་དེར་ང་ངོ་མཚར་སྐྱེས་བུང་། གལ་ཏེ་
 ང་མདང་ལུབ་ཀྱི་མཚན་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐང་ཆད་ནས་བསྐྱབས་པའམ། ཡང་

ན་ཕྱོགས་མོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་དེ་ཡིད་འཁྲུམས་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད་
ན། ཁོང་ཚོས་ལམ་སངས་ཤེས་ཀྱི་འདུག་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་འཐམ་པའམ། ཡང་ན་
སྡིང་ཐག་པ་ནས་འདྲུམ་དཔུལ་བ་བྱས་ཏེ་ང་སློབ་དེ་པོ་བཞོག་གི་འདུག་ཁོང་ཚོའི་
སེམས་ནི་ངའི་སེམས་དང་མི་འདྲ་བར་གྱི་གསལ་ནང་གསལ་དང་རྟོག་ཏུ་བྲལ་
བ་ཞིག་རེད་འདུག།

ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་བདུན་ཅུའི་འགོ་སྟོན་དུ་ང་རང་བྱུང་མེད་ལ་དགའ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྡེས་པ་གཞན་པ་ཞིག་གིས་མི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ང་ལ་
བཅེ་བས་འཐམ་པ་དེར་འཆེར་སྤང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ང་ལ་འཐམ་སྐབས་ངའི་
ཕྱོགས་པོའི་གདོང་ལ་བྱུང་བའི་སྟངས་མེད་ཀྱི་སློབ་སྤེལ་ལ་ཡང་སེམས་སྟོང་
པོའི་སློབ་སྤེལ་སྟངས་དེ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་དགོས་པ་བསྐབས་བྱུང་། ལྷུ་སྟོན་སྟོན་
ཁང་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཚོར་གྱི་གནད་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་མཁན་ཚོའི་མི་
ཚོ་དེ་རྟོག་ཏུ་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཚོར་མ་གཏོགས་གཞན་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཚང་མ་ལ་ཆེད་མཁས་ཡིན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཁེམ་
རྗེ་རི་རི་སློབ་སྟོན་ཆེན་མོར་སློབ་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་དང་ཉ་ཅང་ཐ་དད་རེད།

ངས་སྐྱུལ་སྟོན་སྟོན་ཁང་དུ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཉམས་སྦྱོང་ཡག་པོ་
བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟའ་ལུགས་བྱ་ཞིག་ལ་ལས་རིགས་བཅོས་ཐབས་
ཚན་པའི་འགོ་གཙོ་དེས། ལྷོ་ཐུང་དང་པོ་དེར་ང་རང་གཅིག་ལུགས་སྡེ་ཁག་
ཅིག་དང་། ཡང་ཐུག་གཉིས་པར་ཡང་སྡེ་ཁག་གཞན་ཞིག་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་སྡེའི་
འགན་སྲུང་བྱུང་། ངས་དོགས་པ་རྣམས་རྟོག་གང་ཡང་བྱས་མེད། ངའི་ཕྱོགས་པོ་
སེམས་གཙོང་གི་ནད་ཡོད་མཁན་ཚོས་གསང་བ་ཉར་སྐབས་ཐག་ཚོད་རེད།

ངས་ལས་ཀ་ཟེན་ནས་ལྷོ་ཐུང་གྲབས་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར། ལས་རིགས་
བཅོས་ཐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལོ་མ་སྟོན་ཅིག་གིས་ང་ཁང་མིག་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་

ནང་དུ་བོས་བྱུང་། དེ་གར་ལས་བྱེད་དེ་དང་མཉམ་དུ་ངའི་གྲོགས་པོ་སེམས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ནང་ཡོད་པ་ཚང་མའི་གདོང་གད་བྱེད་བྱས་ཏེ་འཇུ་མ་དཔལ་ནས་
བསྐྱེད་འདུག སློབ་སྦྱོང་དང་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་རིང་གིས་དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁོང་
ཚོས་ང་ལ་གསོལ་རས་ཤིག་གནང་རྒྱུ་རེད་འདུག།

ངས་སྡེ་ཁག་གཅིག་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྡེ་ཁག་
གཞན་པ་དེ་དང་ལས་བྱེད་དེས་ང་ལ་གནང་རྒྱུའི་གསོལ་རས་བྲལ་བྱེད་རྒྱུ་
བྲེལ་ནས་བསྐྱེད་པ་འདྲ། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་གསོལ་རས་གནང་བྱུང་།

རྒྱ་པ་དེ་དག་ཚོང་ཁང་ཞིག་ནས་བཙོང་འོས་པའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་མིན་
ཡང་དེ་དག་གིས་ང་རང་དུ་ཤོར་དུ་བཅུག་བྱུང་། ད་ཆ་ངས་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ནང་ཡོད་པའི་དགོ་ཚུན་ཚོའི་ས་ནས་མི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་མིག་ནས་མཆི་མ་
རི་ལྟར་གདོང་སྐྱེད་སྐྱེད་ཚར་བ་ཡིན། དེ་ཉིན་ང་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་སྐྱེས་
བྱུང་། ལས་རིགས་བཙོང་ཐབས་ཚན་པའི་གཙོ་འཛིན་དེས། ངའི་རྒྱགས་སློབ་
བདུན་ཕྱག་རྒྱུ་མར་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་དེ་གར་ངའི་ལས་
ཉིན་མཐའ་མ་དེ་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རྗེས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཚོགས་པོ་མཚར་
ཅན་དེ་གོ་སྐྱེད་བྱས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། ངས་མིག་ཚུ་གཏོང་བཞིན་དུ་
ངའི་རྒྱགས་སློབ་འགོ་འཇུགས་པར་ད་དུང་ཉི་མ་བཅུ་ཡོད་ཅང་། “སྐྱགས་རྗེས་
གཟིགས། བདུན་ཕྱག་རྒྱུ་མར་ང་ཡོང་ཚོགས་པ་ལྟ།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།
ཁོང་ཚོས་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོའི་སློབ་པ་ལ་བདུན་གཅིག་སྟོན་པ་སྤྱད་བྱུང་།

132

ད་ལྟ་ཕྱིར་བྲན་བྱེད་དུས་ངས་དེང་སང་“སེམས་ཚོར་གྱི་རྣམ་དཔྱད་” ཅེས་
འབོད་པའི་གནས་ཚུལ་སལ་ཆེ་བ་ངས་ངའི་གྲོགས་པོ་སེམས་གཙོ་བོ་ནང་ཡོད་
པ་ཚོའི་ས་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན། ངས་ད་ལྟ་འདྲ་ཁོང་ཚོ་ངའི་དགོ་ཚུན་དང་ཆེད་
མཁས་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད།།

སྐྱེན་པས་གཙོང་ནད་སེལ་བར་བྱེད།

སྐྱེ་ཚོགས་ཞབས་ལུ་ལ་དང་སྐྱེངས་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་ཕར་སྐྱེ་ཚོགས་ལ་ཅི་ཞིག་
 ལྷོད་གྱི་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགོ་འདྲུགས་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་
 ཞབས་ལུ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཕར་སྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཚུར་དེ་བས་མང་བ་ཐོབ་པ་
 ཁོང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་ཉམས་ལྗོངས་ལས་ཁོང་ཚོར་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་
 གི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་བ་དེ། འགོ་གྲོན་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཡོང་སྟོ་ཆེན་པོ་
 ཅན་གྱི་མ་ཚུ་ཞིག་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་ཡོད།

སེམས་གྱི་གཙོང་ནད་ཡོད་པའི་མི་ཚོ་ལ་ངས་དུས་ཅུག་ཏུ་ཁོང་ཚོར་ཐུན་
 གསོ་ཁང་དང་། སྐྱེན་ཁང་། ཡང་ན་དགེ་རྒྱུ་ཚེ་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་བཅའ་ཉེ་དེའི་
 ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་དང་སྐྱེངས་ཞབས་ལུ་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། གཞན་ལ་སྐྱེན་པ་བཏང་བ་དེས་ཁོང་ཚོའི་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྷན་པ་
 ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་མི་ཚེའི་སྤོང་པོ་བོར་བ་དེ་དང་སྐྱེངས་ཞབས་ལུ་འདྲི་ནང་
 དུ་རྟེན་གྱི་ཡོད།

དོན་སྲི་སེན་དང་མཐོང་བའི་ནད་གཞི་ཡོད་པའི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ལ་
 ཞབས་ལུ་བྱས་ཏེ་ང་ལ་ཐོབ་པ་ནང་བཞིན། ཕར་གཞན་ལ་ཞབས་ལུ་བྱས་ན་
 ཚུར་རང་ཉིད་ལ་སེམས་པ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་ཕར་ཕན་ཐོགས་གྱི་
 ཡོད་སྟུང་པ་དེ་ཚོས་ང་ཚོར་ཚུར་ཕན་ཐོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་རང་མཐོང་
 འསར་བ་དང་། དོན་དངོས་སུ་རང་ཉིད་དང་རང་གི་མི་ཚེ་ལ་སྐྱོ་བ་འཕེལ་
 རྒྱུའི་འགོ་ཚུགས་གྱི་ཡོད། དེ་དུས་ང་ཚོའི་སེམས་གྱི་གཙོང་ནད་མེད་པར་འགྱུར།

གཤམ་གྱི་སྐྱུང་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་དེས་སྤྱད་པོ་ཡང་བཟོ་གི་ད།

གོགས་པོ་ཞིག་བཟུང་ཚང་ཁ་བྲལ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་ཆར་ཁང་པ་རྒྱུང་
དུ་ཞིག་དུ་སྟོན། ཁང་པ་གུ་དོག་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཁོས་ཁོ་རང་གི་བྱི་དེ་ཉར་མ་སྤྱད།
འོན་ཀྱང་བྱི་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱི་གཞན་ཉར་མ་ཁན་གྱི་སྤྱད་མེད་སེམས་
པ་བཟང་ཞིང་། ལོ་ན་བཟེས་སོང་ཞིག་གིས་མོ་རང་གི་བྱི་མ་དུ་ཁོའི་བྱི་དེ་ཉར།

ཉེན་གཅིག་ཁོ་ལས་ཀར་ཡོད་སྐབས་སྤྱད་མེད་བཟེས་སོང་དེས་ཁ་པར་
བཏང་སྟེ། ལྷན་པ་བསྟེན་གཏུགས་གྱི་ཚེད་དུ་མོའི་སྟོན་ས་ནས་གོང་ཁྱེར་བར་
དུ་སྐྱོངས་འཁོར་གཏོང་རོགས་བྱེད་ཐུབ་མིན་དེས། མོ་ལ་སྐྱེལ་འདྲེན་འགྲུལ་
བཞུད་གྱི་མཐུན་ཞུན་གཞན་པ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པར་འུ་སྤྱད་ནས་བསྟན་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་ངའི་གོགས་པོ་དེས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུས་རང་ཁ་གསོ་སྤྱབ་
ཅམ་ཡོང་བའི་ཚོང་ཆས་ཁྲུབ་བསྐྱུགས་གྱི་ལས་ཀ་ཞིག་གཉེར་བཞིན་ཡོད། རང་
གི་དཔོན་པོ་རང་ཉིད་ཡིན་ཅང་། ཁོས་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་སྤྱད་མེད་དེ་སྟོན་
པའི་སར་འབྲིད་སྤྱབ་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅེ་བའི་སྤྱད་མེད་བཟེས་སོང་
དེའི་ཚེད་དུ་རྒྱན་དུ་སྐར་གྱི་འཁོར་སྐྱའི་ཞབས་ཞུ་ཞིག་འགོ་རྒྱུགས། ངའི་གོགས་
པོས་སྤྱད་མེད་དེ་མོའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་དེར་འབྲིད་
རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས་མེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མོ་ལ་རོགས་
པ་བྱས་པ་དེ་ནས་ཁོ་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ངལ་དུབ་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་
ནས་ཀྱང་ཁོ་ལ་ངལ་གསོ་ཡོང་གི་ཡོད།

134

ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་མོས་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། མོ་རང་གི་སྤྱི་མས་རྩོད་པ་དང་སྟོན་
དུ་སྤྱད་རྒྱུའི་གལ་ཆེད་དུས་ཚོད་ཅིག་བཟོས་ཡོད་པ་དེར་འབྲིད་རྒྱུའི་ཁོ་ལ་དུས་
ཚོད་ཡོད་མེད་དེས། ཁོས་དུས་རྒྱུན་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་ཏེ་གོང་ཁྱེར་ནང་ན་ཡོད་
པའི་མོའི་སྤྱི་མས་རྩོད་པའི་ལས་ཁུངས་གྱི་སྤྱི་ལ་བསྐྱུལ་བ་རེད། མོས་གུས་བཅེ

དང་བཅས་འཇུག་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་མོ་རང་དང་ལྷན་དུ་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་ཡོང་
 བ་འགྲིག་མིན་དྲིས་པར། ཁོས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་དང་ལེན་བྱས། དེ་གར་ཡ་
 མཚར་བ་ཞིག་ལ། མོས་ཁྲིམས་ཚེད་པའི་མདུན་དུ་ཁོ་ནི་མོ་རང་གི་མ་གནས་
 གང་འཚམ་ལྷན་པའི་མཁར་དབང་གི་བདག་དབང་ལྷན་པའི་ལྷུ་ལ་འདྲིན་ཉག་
 གཅིག་དུ་བཞོས་པ་རེད། དེ་རྗེས་བྱད་མེད་བགྲེས་སོང་དེ་མཚོ་གས་པོར་གོང་ས།
 ངའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཁོ་རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས། ཁོས་སེམས་
 བཟང་བྱས་པ་དང་། མོ་ལ་ལྷ་སྐྱོང་བྱས་པ་དེས་ཁོ་ལ་སློབ་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་
 ལས། དེ་འདྲའི་རྒྱ་ལོར་ཞིག་བདག་ཚོ་བ་ཡོང་རེ་བསམ་པའི་ཡུལ་ལའང་མེད།
 འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་དྲང་སྲངས་ཀྱི་སློབ་གསུང་གཞན་དོན་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་ན་འདི་
 འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། མ་མཐར་ཡང་ང་ཚོས་རང་གིས་རང་ལ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་
 ལྷན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཡང་སྐབས་རེར་ཡ་མཚར་བའི་གནས་ཚུལ་གཞན་
 ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།།

༼༥༽

གཉིང་རིང་བའི་ས་དོང་།

མི་ཞིག་གིས་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགོ་སྐབས་ས་དོང་ཞིག་མཐོང་། ཁོས་འགོ་
མཚམས་བཞག་སྟེ་དེར་ལྷ་དུས། ས་དོང་དེའི་མཐིལ་དུ་གསེར་གྱིས་ཁེངས་པའི་
ལྷག་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་། ཁོས་བང་མཛོད་དེ་ལེན་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ས་དོང་
དེ་ཉ་ཅང་གཉིང་རིང་པོ་ཡོད། ལག་པ་བརྐངས་ཏེ་འབད་བཅོམ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
གསེར་དེ་ལེན་མ་ཐུབ་སྟབས། ཁོས་གཡུགས་བཞག་པ་རེད།

ཁོ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེ་མཐུད་ནས་འགོ་སྐབས། མི་གཞན་ཞིག་ལ་ཐུག་
པ་དང་། ཁོས་མི་དེར་གཉིང་རིང་བའི་ས་དོང་ནང་གི་ལོན་དཀའ་བའི་གསེར་
དེའི་སྐོར་བཤད། མི་གཞིས་པ་དེས་ཆེ་མོ་གྲགས་པའི་རྒྱགས་པ་ཞིག་བརྒྱགས་ཏེ།
ས་དོང་དེར་ཕྱིན་ནས་རྒྱགས་པ་དེ་བརྐངས་ནས་གསེར་དེ་བྲངས།

དཀའ་སྟོན་གྱི་ས་དོང་གཉིང་རིང་དྲགས་པས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་དང་པོ་
དེའི་ལག་པ་ཐུང་དྲགས་པས་རེད། མི་གཞིས་པ་དེས་ཆེ་མོ་གྲགས་པའི་རྒྱགས་པ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལག་པ་འེང་རིང་ལ་བཏང་བ་དང་། དེ་ནས་ལས་སྐྱོ་
བོའི་ངང་ནས་གསེར་ལ་སྟོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

བདེ་སྲིད་ཅེས་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། ང་ཚོས་ཤེས་རབ་དང་སྣོང་རྗེ་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ཙམ་རེད།

དེ་ནས་ང་ཚོས་གང་ལའང་སྟོབ་ཐུབ།

ག་དུས་རྒྱན་བཤད་ན་འགྲིག་གི་རེད།

དགོང་ངོ་ཞིག་ལ་སེམས་ངལ་ཆེན་པོའི་ནང་ལྷུང་པའི་ནང་པའི་བྱད་མེད་བཤེས་
སོང་ཞིག་ནས་ང་ལ་ཁ་པར་བསྐྱབས་བྱུང་། མོས་ང་ལ་ཉིན་དེའི་ཕྱི་ངོར་མོས་
རང་གི་ཚྭ་ག་ལ་རྒྱན་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་མོ་རང་ཆང་ས་བརྒྱབ་སྟེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
ཕྱིན་པའི་རིང་ལ་ཐངས་དང་པོར་རྒྱན་བཤད་པ་ཡིན་པས། མི་སྲིད་པ་ཤུགས་ཆེ་
འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

མོའི་ཚྭ་ག་འོན་ནི་སྤྱིང་ཙུང་འགག་པའི་ནད་གཞི་ཞིག་ལས་ཐར་ཙམ་བྱུང་
འདུག་ ཡིན་ནའང་ཁོའི་ནད་གཞི་དེར་སྤྱིང་ཙུང་བསངས་པའི་ཇ་དྲག་གཤག་
བཙོས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གཞུགས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་སྤེང་ངེས་མ་བྱུང་
བར་དུ་སྐྱབ་ཁང་དུ་བསྐྱུལ།

སྐྱབ་ཁང་གི་ཁང་མིག་དེ་ག་རང་གི་ནད་དུ་སྤྱིང་ཙུང་བསངས་པའི་གཤག་
བཙོས་ལ་སྐྱུག་བཤད་པའི་ནད་པ་སྐྱེས་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་ཡོད། ཉེ་འགམ་
ཀྱི་ཉལ་ཁྲིར་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཞབས་ཅག་དང་འོན་ཀའི་ས་ཐབ་ཚུན་སྟོ་ཉེར་བྱུར།
ཐབ་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆོད་བཤད་ན། དགོང་ངོ་ཞིག་ལ་འོན་ཀྱི་སྐྱེ་དམན་སྐྱབ་
ཁང་དུ་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་སྐབས། ཁོས་དེ་ཉིན་ཞོགས་པར་སྤྱིང་ཙུང་བསངས་
པའི་གཤག་བཙོས་བྱས་པའི་ཅག་གི་གནས་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཡོད་མིན་མོ་ལ་དྲིས་
པ་རེད།

“མོ། ཅག་བདེ་ཐང་རེད། ཁོ་ཇ་དྲག་སྐྱབ་བཙོས་ཁང་དུ་དྲག་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱང་
རེད།” ཅེས་ཁོའི་སྐྱེ་དམན་གྱིས་བརྗོད། བདེན་པ་ངོ་མ་དེ་ནི་འོན་ཀྱི་སྐྱེ་དམན་ལྟ་

ངན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཅག་གི་ནང་མི་ཚོ་ལ་སྣོན་ཁང་གི་བྱམས་རར་སྤྱད་འཕྲད་
བྱུང་ཙམ་རེད། ཅག་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར། མོས་སང་ཉིན་སྡིང་རྩ་བསང་བའི་
གཤག་བཅོས་གཅིག་པ་བྱེད་དགོས་པའི་མོ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཁོའི་གྲོགས་པོ་གསར་
པ་དེ་གྲོངས་འདུག་ཅེས་ཤོད་རྗེའི་སློབས་པ་མེད་སྟབས། མོས་རྩུབ་བཤད།

འོན་སྡིང་རྩ་བསང་བའི་གཤག་བཅོས་ལས་ཐར་སྤུབ་ཙམ་བྱུང་། ཉི་མ་
གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཁོ་ཤི་གསོན་གཉིས་གྱི་མཚམས་སུ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་དག་སྦྱོང་
བྱུང་། ངའི་བསམ་པར་གལ་ཉེ་ཁོའི་སྦྱེད་མན་གྱིས་ཁོ་ལ་བདེན་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་བཤད་ཡོད་ན། སེམས་ཁྲལ་འཕར་མ་དའི་སྦྱེད་གྱིས་གཅིག་བྱས་ན། འོན་
ཁོ་ཚོ་བྱི་མའི་ལམ་དུ་བཏང་ཡོད་སྲིད་གྱི་རེད་སྟམ་པ་དེ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་འདུག
རྩུབ་དེས་ཁོའི་སློག་བསྐྱབས་པ་རེད།

138

དེས་ན་ངས་ངའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཚོ་ལ་སྐྱབས་རེར་རྩུབ་བཤད་ན་འགྲིག་གི་
རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་དུ་ཐངས་གཅིག་ཁོ་ན་
ཡིན་དགོས།

ང་ཚོས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

མི་གསོད་ཁྲིམས་བཤེར་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་དཔོན་དེས་དག་སྐྱེལ་བ་དེ་ལ།
“ཁྱོད་ཀྱིས་མནའ་བཟ་བའི་ཉེས་ཚད་དེ་ཞེ་དྲགས་ཚབས་ཚེན་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད་
དམ།” ཞེས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ།

དག་སྐྱེལ་བ་དེས་“ལགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་མི་བསད་པའི་ཉེས་ཚད་ལས་
ཉ་ཅང་ཚུང་བ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

མི་ཚོས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་མང་པོ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་འདིས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དུས་རྒྱུན་བདེན་པ་སྤྲས་པ་ལས་སྐྱུག་རྒྱུན་བཤད་ན་ཉེས་ཚད་དེ་ཉ་ཅང་
ཚུང་བ་ཡོད།

དཔེར་ན། ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྡོན་དུ་བྱ་མོ་གཞོན་ལུ་མ་ཞིག་ངའི་སར་
བསྐྱེབས་བྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མོའི་དགའ་རོགས་བྱ་དེས་མོ་ལ་མངལ་ཆགས་
སུ་བརྟུག་འདུག

ངས་“ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་པ་མ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤོད་ཀྱི་མེད།” ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན།
“ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱ་རེ་གནང་གི་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོས་ང་གསོད་ཀྱི་རེད།” ཅེས་
ལན་བཏབ་བྱུང་།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་མོས་མོ་རང་གི་པ་མར་རྒྱན་བཤད་པ་རེད།
གལ་ཏེ་ང་ཚོས་དྲང་བདེན་གྱི་རིན་ཐང་དེ་ཉ་ཅང་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ། རྒྱན་
བཤད་པའི་ཉེས་ཚད་ལས་བདེན་པ་སྤྲས་པའི་ཉེས་ཚད་དེ་དུས་ཉུག་ཏུ་ཉ་ཅང་
ཚུང་བ་ཡིན་ན། འཛམ་གླིང་འདི་ཇི་སྐྱིད་དང་ཇི་བདེ་ཡོང་གི་རེད། འདི་འདྲ་ཞིག་

ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་སྲུ་དེ་ནི། གནས་ཚུལ་གང་གི་ཐད་ལའང་
བདེན་པ་བཤད་ན། ཉེས་པ་ཡང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་དང།

འདི་ལྟར་བྱས་ན་བྱུ་དང་བྱུ་མོ་ཚོས་རང་གི་ས་མས་ནམ་ཡང་ཉེས་ཆད་མི་
གཙོད་ཅིང་། ཐ་ན་གཤེ་གཤེ་ཡང་མི་གཏོང་བར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་
ཤེས་ནས་ཏ་ཅང་ཁ་སྐྱེངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ས་མར་ཤོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སྲུ་
གུ་ཚོ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཚུད་དུས་ཁོང་ཚོར་ས་མའི་དགོས་མཁོ་ཏ་
ཅང་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་རེད། རྒྱན་ལྡན་ཁོང་ཚོས་རོགས་སྐྱོར་ལྷོ་རྒྱ་དེར་ཏ་
ཅང་འཚོར་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོ་ལྷན་ཡིན་ན་ཡང་དཀའ་ངལ་ཇི་
འདྲ་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཀྱང་། སྤུས་གསང་བྱེད་རྒྱུའི་ཚབ་དུ་སན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ངོ་རྒློག་མེད་པར་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་འོས།

140

དེབ་འདི་སློབ་མཁན་གྱི་ས་མ་ཚང་མས་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས། རང་གི་སྲུ་གུ་ཚོ་
ལ། ཁོང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བདེན་པ་བཤད་ན་ཉེས་ཆད་གཙོད་
པ་དང་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བའི་རིགས་ནམ་ཡང་མེད་པར། དེའི་ཚབ་དུ་བསམ་ཤེས་
དང་རོགས་སྐྱོར་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུང་རོགས།

ཚོ་ལྷན་ཚང་མས་སན་ཚུན་ལ་དྲང་བདེན་དེ་ཁོ་ཚོའི་འབྲེལ་བ་ལ་རྩ་ཆེ་
ཤོས་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དགོས། ཅི་སྟེ་འཆལ་སྦྱོད་འདྲ་བུ་ནའང་། ཉེས་
ཆད་རྩ་བ་ནས་མེད་པར། དེའི་ཚབ་དུ་སན་ཚུན་གྱི་ཞན་ཆའི་རིགས་ལ་བསམ་
ཤེས་ཀྱིས་གུ་ཡངས་གཏོང་བ་དང་། དེ་རིགས་སྐྱུར་སྐྱོས་མི་ཡོང་བར་མཉམ་ལས་
བྱེད་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དགོས།

ཁས་ལེན་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཁས་ལེན་བསྐྱུང་དགོས།

གང་དུ་ཉེས་ཆད་ཡོད་ན། ཐ་ན་གཤེ་གཤེ་ཅམ་ཡང་རུང་། དེ་རུ་བདེན་པ་སྤྲོ་བར་
འགྱུར།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྲུང་ཚོས་ཉེས་ཆད་མི་གཙོད་དོ།
 ལྷོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལོ་རབས་མཇུག་བསྐྱེལ་རྗེས།
 བེལ་སོན་མན་ཏེ་ལ་དང་། ཡེ་ཤུའི་མཁན་ཆེན་ ཏུ་ཏུ་ལྷ་སུའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་
 བདེན་པ་དང་བར་འདུམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱུ་དང་པོ་དེ་འདྲུགས་པར་སྤྱོད་སྐྱབས་
 དང་ནམ་དཔོན་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སྤོང་ཅན་གྱི་མི་ལོ་དེ་དག་
 གི་ནང་དུ་གང་བྱུང་བའི་བདེན་པ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉེས་ཆད་ལས་ཀྱང་
 གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་མཚུན་པ་རེད།

བདེན་པ་དང་བར་འདུམ་ཚོགས་རྒྱུ་ནས་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་ཁྲོད་ནས་ང་
 ལ་སྲུ་མཇུག་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པ་གཅིག་ནི། མི་རྒྱུད་དཀར་པོའི་ཉེན་རྟོག་པའི་
 དཔོན་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགྲུལ་བ་ཞིག་ལ་རི་ལྷར་
 མནར་གཙོད་བཏང་ནས་བསད་པའི་ཞིབ་སྲིད་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲོད་བཤགས་
 བྱས་པ་དེ་རེད། བདེན་པ་ར་སྤོང་དེ་འདས་གོངས་ཟེན་པའི་ལས་འགྲུལ་བའི་
 བཟའ་ལྷའི་མདུན་དུ་བྱས་པ་རེད།

མོའི་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མང་པོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གས་ཀྱི་གཅིག་རེད།
 ད་ཆ་ཐེངས་དང་པོར། མོ་རང་གི་སྲུ་གུའི་ས་དང་། མོས་གཞན་ཚང་མའི་ནང་
 བས་བཅེ་བ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་རྒྱུར་བདམས་པའི་མི་དེར་ཅི་ཞིག་བྱུང་མིན་གྱི་སྐོར་
 ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད།

ཉེན་རྟོག་པའི་ལས་བྱེད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གདུག་རྒྱུབ་ཅན་གྱི་སྤོང་
 སྤོང་གསལ་བར་བྱེད་སྐྱབས་གནོང་འགྲོད་ལྷི་མོས་མནན་ཏེ་ཁོའི་ལུས་འདར་བ་
 དང་མིག་རྒྱ་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བཞིན་ཡོད། འགྲོད་བཤགས་དེ་ཚར་བའི་རྗེས་
 སྲུ་ཡུག་མོ་དེ་ནི་དཔང་པོ་ནམས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ར་སྤོང་ལས་མཚོངས་ཏེ་རང་གི་
 ཁྱོད་ཀྱི་གསོད་མཁན་ལག་དམར་དེའི་སར་བརྒྱགས། ལྷོ་སྲུང་བ་ཚོ་ཉོན་འཛོམ་
 ལྟམས་མོ་འགོག་མ་ཐུབ།

ནག་ཉེས་ཅན་གྱི་ཉེན་རྟོག་ལས་བྱེད་དེས་ཡུག་མོ་དེས་ཤ། འཁོན་རྒྱུ་བ་པོ་
ཞིག་ལེན་རྒྱ་རེད་བསམས་ཤིང་དེ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་སྐྱམ། འོན་ཀྱང་མོས་ཁོ་
ལ་ཚོལ་བ་བྱས་མེད། དེའི་ཚབ་དུ་མོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་ནག་པོ་སྦྱོམ་པོ་དེ་ཞི་
འཇམ་གྱི་ངང་ནས་མོ་རང་གི་ཚོལ་ག་གསོད་མཁན་གྱི་མི་དཀར་པོ་དེའི་གཞུགས་
པོར་འཐམས་ཏེ་“ངས་ཚོལ་ལ་གུ་ཡངས་བཏང་བ་ཡིན།” ཞེས་བརྗོད། ཁོང་
གཉེས་མཐུན་འགྲིག་གིས་འཐམས་ཏེ་དེར་ཡངས་བསྟན་པ་རེད།

དེར་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་མིག་རྒྱ་ཤོར་ཞིང་དུ་བཟུམ་ཡུན་རིང་ལ་བྱས། གུ་
ཡངས་མི་འོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ་གུ་ཡངས་བཏང་བ་དེས་ཁོང་ཚོའི་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་རེ་བའི་འོད་སྣང་ཞིག་སྐྱིན་པ་རེད། དུས་ཡུན་དེའི་ནང་དུ་ཁོང་ཚོའི་
མིག་ཚོན་པ་དེ་དག་བརྒྱུད་དེ་ལྷང་པ་དེའི་ནང་དུ་མི་རིགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་།
འཇིགས་སྐྱང་གི་མཚམས་ཚད་པའི་རེ་བ་དེ་ཁོང་ཚོས་མངོན་སུབ།

142

གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗེ་བ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གཏུག་རྒྱུ་མནར་
གཙོད་ཀྱི་འོག་དུ་དོན་མེད་བསད་པ་དེར་གུ་ཡངས་བྱེད་སྐབ་ན། གུ་ཡངས་བྱེད་
མི་སྐབ་པའི་རིགས་གཞན་གང་སྟག་ཡོད་དམ།

གུ་ཡངས་ཡོད་དུས། གཞི་ནས་བདེན་པ་ཡོང་ངེས།

སྤྲུའི་སེམས་ཀྱི་

ཚེས་བཟང་གི་ཉིན་ཞིག་ལ་སྤྲུ་ཞིག་ནང་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད། སྤྲུ་
དེས་ཉིན་དེར་མི་མང་པོས་མཚོན་རྫས་འཁྲུང་ཡོང་དུས་ཁ་ཅིག་གི་ལག་ནས་
ཨམ་ཞིག་གསལ། ཡང་ན་ཀུ་ཤུ་ཞིག་ཟགས་ཏེ་ཁོར་བཟང་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད་སྟེ།

ཁོ་དགོན་པའི་ཚོམས་ཁང་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་པར་འགོ་རྒྱུར་ཡོང་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ། སྤྲུ་བ་ཀྱང་པོ་ཞིག་གིས་“སྤྲུའི་སེམས་”ཀྱི་སྐོར་ལ་གསུང་ཚོས་
གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཐོས། སྤྲུ་དེས་འདིས་སྤྲུ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་གི་སྤྲུ་
ནས་མཉམ།

སྤྲུ་བ་ཀྱང་པོ་དེས་“སྤྲུའི་སེམས་དེ་སྤྲུ་འཇགས་སུ་ལ་བའི་སེམས་ཤིག་རེད།
སེམས་དེ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲུ་ཞིག་གིས་ཤིང་སྤོང་གི་ཡལ་ག་གཅིག་ནས་
གཞན་དུ་མཚོང་བ་ནང་བཞིན། དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཚོས་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་མཚོང་
གི་རེད། དེ་ཉིན་མོངས་པའི་སེམས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐོམ་
ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་ཐབས་བྱེད་དགོས།” ཞེས་གསུངས།

སྤྲུའི་སེམས་དེ་ཉིན་མོངས་པའི་སེམས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཐོས་དུས་སྤྲུ་
དེ་ཁོང་ཁོ་ལངས། “ཁོང་ཚོས་སྤྲུའི་སེམས་དེ་ཉིན་མོངས་པའི་སེམས་རེད་ཟེར་
དུས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། ང་རང་སྤྲུ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྤྲུའི་སེམས་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་
མི་འདུག མི་འདི་ཚོས་ང་ཚོར་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཀྱི་འདུག འདི་དྲང་བདེན་མ་
རེད་ལ། ཡང་དག་པ་མ་རེད། འོ་ལྷུ་ཡི་སྐྱུར་འདེབས་འདི་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་
དགོས།” བསམས་ཏེ་སྤྲུ་དེ་ཕྱིར་ཤིང་ནགས་སུ་རང་གི་གོགས་པོ་ཚོ་ལ་དཀའ་
ངལ་དེ་ཤོད་དུ་བརྒྱགས་པ་རེད།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་སླེའུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱེད་
བཞིན་ཏུ་“ང་ཚོར་སྐྱར་འདེབས་བྱས་པ་དེར་ཁོང་ཚོ་ལས་སྤོམ་མོར་འཛོག་གི་མིན།
འདྲི་མེད་ཅན་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་རྣམ་ཚིག་ལ་
སྣོན་དང་། ང་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རི་དྲགས་ཐེབས་ཅུ་ནས་ཁྲིམས་ཚིག་པ་ཞིག་སྐྱབས་
འགོ་སླེའུ་ང་ཚོ་ལ་འང་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་སྐད་བརྒྱབ།

སླེའུའི་འགོ་བྲིད་དེས་“མཚམས་ཞོག་བྱེད་ཚོས་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་གས། ལྷ་པ་
དེ་བདེན་པ་རེད། བྱེད་ཚོས་རང་ཉིད་ལ་སྣོན་དང་། ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱེད་
བཞིན་སྐད་ཚོར་དེ་འདྲ་རྒྱག་གི་འདུག་དེ་སླེའུའི་སེམས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་རེད།
སླེའུ་ཁྱོད་ཚོར་ལྷིང་འཇགས་ཡོང་གི་མ་རེད།” ཅེས་བཀའ་བཏང་།

སླེའུ་དེ་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་འགོ་བྲིད་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྟོགས། ཁོང་ཚོ་ཚང་
མར་སླེའུའི་སེམས་ཡོད་པས་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱ་ནམ་ཡང་མེད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་
མགོ་བོ་དུད་དེ་ཁུ་སེམ་མེར་མནོ་བསམ་བཏང་།

དགོན་པར་སློད་མཁན་གྱི་སླེའུ་དེས་“མེ ང་ལ་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་པ་
དེས་གལ་ཏེ་སློམ་སྐྱབ་བྱས་ན། སླེའུའི་སེམས་བྱང་ནས་ཞི་བདེ་ཐོབ་གྱི་རེད་ཅེས་
པ་ངས་ཐོས་བྱུང་།” ཞེས་བརྗོད།

སློ་སེམས་འཁོལ་བའི་སླེའུ་ཚོས་ཡང་སྐྱར་ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱེད་རྒྱ་
འགོ་བརྒྱགས་ཏེ་“རེད། དག་པོ་འདུག་ ང་ཚོ་སློམ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགོ་ ང་ཚོ་སེམས་
གྱི་ཞི་བདེ་འཚོལ་བར་འགོ་ ཞེས་སྐད་བརྒྱབ།

ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་མང་པོ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སླེའུ་ཞིག་གིས་“ང་ཚོས་
སློམ་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་དགོས།” ཞེས་དྲིས།

“ཐོག་མར་ང་ཚོ་ཚོག་ཏུ་སློད་སའི་སློམ་གདན་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པ་རེད།”
ཅེས་སླེའུ་གཅིག་གིས་སྐྱབ།

“རེད། ཡག་པོ་འདུག ང་ཚོ་སློམ་གདན་འཚོལ་དུ་འགྲོ” ཞེས་སྐད་ཅོར་
བརྒྱབ་སྟེ་ཡར་མཚོང་མར་མཚོང་མང་ཅམ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། ཁོང་ཚོ་གིང་
ནགས་སུ་བསྐྱོད་དེ། ལྷ་དང་ལོ་མ་འཇམ་པོ་བསྟུ་རུབ་ཀྱིས་བཟུའ་རྒྱ་ཞེས་པའི་
ནང་པའི་སློམ་གདན་རྒྱམ་པོ་དེ་འདྲ་བཟོས།

“འདིའི་རྗེས་ལ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།”

དགོན་པར་སྐྱོད་མཁན་གྱི་རྒྱུ་དེས། “སློམ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྡོད། ཀླང་
པ་གཉིས་སྦྱིལ་གྲུང་བྱས་ཏེ་མཐེབ་ཆེན་གཉིས་ཅུང་ཅམ་ཐུག་པ་བྱས་ཏེ། ཡག་
པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་ལག་པ་གཡས་པ་དེ་ཞོག་སྐལ་པ་དང་པོར་བྱོས། མིག་
བཅུ་མས་ནས་དབུགས་འབྱིན་རུབ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད།” ཅེས་སྒྲུས།

འདི་ནི་སྤྱེའུས་སློམ་བརྒྱབ་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་རེད། ཤིང་
ནགས་དེར་འདི་འདྲའི་ཁྱ་སིམ་པོ་ཞིག་ནམ་ཡང་བྱུང་མྱོང་མེད། ལྷབས་ཉེས་པ་
ཞིག་ལ་དེ་རྒྱུ་རིང་པོར་མ་གནས།

རྒྱུ་ཞིག་གིས་“མེ། ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ལ་བསམ་སློ་ཞིག་
འཁོར་བྱུང་། དེ་རིང་ཉོན་གྲུང་ཟ་མའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་ངང་ལག་གི་ཞིང་དུ་རྟག་
བཅོམ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་བྱེད་ཚོ་ཚང་མས་དྲན་སོས་ཀྱི་མི་འདུག་
གཟ། ང་ནི་དེའི་སློར་ལ་བསམ་སློ་མ་འཁོར་བར་ལྷོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེས་ན་
ང་ཚོས་དང་པོར་ངང་ལག་གི་ཞིང་དུ་རྟག་བཅོམ་བྱས་ཏེ། དེ་ཚར་བ་དང་སློམ་
རྒྱུ་བྱས་ན་ག་འདྲ་འདུག” ཅེས་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུ་ཚང་མས་མིག་གདངས།

“རེད། ཡག་པོ་འདུག འཆར་གཞི་བཟང་།” ཞེས་སྤྱེའུ་གཞན་ཚོ་ས་མཚོང་
གནམ་མཚོང་བྱེད་བཞིན་དང་སྐད་ཅོར་རྒྱག་བཞིན་ངང་ལག་གི་ཞིང་དུ་རྟག་
བཅོམ་བྱེད་པར་བསྐྱོད།

ཁོང་ཚོས་ངང་ལག་མང་པོ་བརྐྱས་ཏེ་སྤང་པོར་སྤངས། དེ་ཚར་བ་དང་
སྒོམ་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཕྱིན། ཁོང་ཚོས་སྒོམ་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་རྐང་པ་སྦྱིལ་གྱང་
བཅས། ལག་གཡས་པ་གཡོན་པའི་སྤྲོད་དུ་བཞག་རྒྱལ་སྐལ་དྲང་པོར་བྱས། མིག་
བརྩམས་ནས་སྒོམ་སྐྱབ་གྱི་འགོ་བརྩམས།

སྐར་མ་གཉིས་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོད་གཞན་ཞིག་གིས་ལག་པ་བརྐྱངས་ཏེ། “མེ
ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ལ་འང་བསམ་སློབ་ཞིག་འཁོར་བྱང་། ང་ཚོས་
ངང་ལག་དེ་དག་མ་ཟེན་སྤོན་ལ་དང་པོར་པགས་པ་བཤུ་དགོས་རེད། དེ་ཚར་
བ་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ངས་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་སློབ་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱལ་སྐལ་
པ་འདུག” ཅེས་བརྗོད།

“རེད། ལག་པོ་འདུག ང་ཚོར་ཡང་བསམ་སློབ་དེ་རང་འཁོར་བྱང་།” ཞེས་
སྤྲོད་གཞན་པ་ཚོས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱེད། ཁོ་ཚོས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་བཞིན་
ངང་ལག་གི་པགས་པ་བཤུ།

སྤྲོད་ཚོས་ངང་ལག་གི་པགས་པ་བཤུས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་སྤང་པོར་
སྤངས་ཏེ་སྒོམ་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱོད། ཁོང་ཚོས་ཡང་རྐང་རྐང་པ་སྦྱིལ་གྱང་
བཅས། ལག་གཡས་པ་གཡོན་པའི་སྤྲོད་དུ་བཞག་སྐལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བྱས།
མིག་བརྩམས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་གས་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཡིད་གཏོང་ནས་བསྐྱོད།

སྐར་མ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡང་སྤྲོད་གཞན་ཞིག་གིས་“མེ ང་ལ་ཉོན་དང་།
ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ལ་འང་བསམ་སློབ་ཞིག་འཁོར་བྱང་། ང་ཚོས་ངང་ལག་དེ་དག་
མ་ཟེན་སྤོན་ལ་ཁའི་ནང་དུ་འདུག་དགོས། ང་ཚོས་དང་པོར་དེ་ཚར་བ་བྱེད། དེ་
ནས་ང་ཚོས་བསམ་སློབ་གཏོང་མི་དགོས་པར་སྒོམ་སྐྱབ་བྱེད་སྐལ་གྱི་རེད།” ཅེས་
བརྗོད།

“རེད། ཡག་པོ་འདུག བསམ་ཚུལ་དེ་འོད་སྟོང་ལྷན་པ་རེད།” ཅེས་བརྗོད་དེ་
སྤྱི་ཚང་མས་ས་མཚོང་གནམ་མཚོང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཚོར་ལྷགས་ཆེ་རྒྱག་བཞིན་
དུ་ངང་ལག་རེ་ཁའི་ནང་ལ་བརྟུག་སྤྱི་ཚང་འགའ་ཞིག་གིས་ངང་ལག་གཉིས་ཁའི་
ནང་དུ་བརྟུག་པ་དང་། གཅིག་གིས་གསུམ་བརྟུག་པ་རེད། སྤྱི་ཚང་འགའ་ཞིག་ནི་མི་
དང་མི་འབྲུག་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་དེ་དག་ད་ལྟ་བུ་བཟས་མེད། འདི་ནི་ཁོང་
ཚོས་འདིའི་རྫོང་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་མི་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་ངང་དབང་
གི་སློབ་སློམ་སྐྱབ་བྱེད་བྱུང་བ་རྒྱུའི་ལམ་རྒྱུད་པའི་ཚེད་དུ་རེད།

ཁོང་ཚོ་སྐྱར་དུ་སློམ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་པ་སྐྱིལ་གྱང་བྱས།
ལག་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་ལག་གཡས་པ་ག་ལེར་བཞག་རྒྱབ་སྐྱལ་བྱང་པོར་བྱས།
མིག་བརྩམས་ཏེ་ཁའི་ནང་དུ་ངང་ལག་བརྟུག་ནས་སློམ་སྐྱབ་འགོ་བརྩམས།
མིག་བརྩམས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཚོས་རང་རང་གི་ངང་ལག་དེ་བཟས་ཏེ་ཡར་
ལངས་ནས་བྱིན། དེ་ནི་ཁོང་ཚོའི་སློམ་སྐྱབ་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་དེ་རེད།

ད་ཆ་བྱེད་ཚོས་ང་ཚོ་འགོ་བམི་ལ་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཁག་པོ་
ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཡོད། ང་ཚོ་མང་ཆེ་བར་སྤྱི་ཚང་སེམས་ལྷན་ཡོད། དེས་“ངས་དང་
པོར་འདི་ཚར་བ་བྱས་ཏེ་གཞི་ནས་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡིན།” ཟེར་གྱི་ཡོད།

བྱས་ཅང་ངས་ངའི་དེབ་སྟོན་མའི་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དང་སང་མི་ཚོ་
ལ་“ཞི་བདེའི་ངང་ངལ་གསོ་” བྱེད་ས་དེ་དུར་ཁྲོད་དང་། བྱང་པའི་དགོན་པ་ཁོ་
ནས་རྟེན་གྱི་རེད།

ངང་ལག་སྒྲོམ་བོངས།

གནའ་སྤོ་མོའི་དུས་སུ་སླེའུ་འདྲི་བ་རྒྱ་བེ་ལས་སྤོ་མོ་ཡིན། རྫོན་པ་ནི་ནགས་ཁྲོད་
དུ་བསྐྱོད་དེ་བེ་ཏའི་འབྲས་སུ་སློན་པ་ཞིག་བཅུ་ལ། དེར་སླེའུའི་ལག་པ་ཤོང་བའི་
ཨི་ཁྲུང་རྒྱུང་དུ་ཞིག་སྤུབ་སྟེ། ཤིང་འབྲས་དེའི་སྤུ་བ་མངར་མོ་བཏུང་ནས་ནང་
ཤ་སྟེ་མོ་ཏོག་ཅམ་ཟེ་ཡི་རེད།

བབས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཁོས་བེ་ཏའི་འབྲས་སུ་སྟོང་པ་དེ་ཐག་པ་སྒྲོམ་
པོའམ། ཡང་ན་ཀོ་ཐག་ཅིག་གིས་ཤིང་སྟོང་ཞིག་ལ་དམ་པོར་འདོགས། རྫོན་པ་
དེས་བེ་ཏའི་འབྲས་སུ་དེའི་ནང་དུ་ངང་ལག་གཅིག་བརྟུག་སྟེ་ཕྱིམ་ལ་ལོག་འགྲོ།

148

སླེའུ་ཞིག་གིས་བེ་ཏའི་འབྲས་སུ་སྟོང་པའི་ནང་དུ་ངང་ལག་བརྟུག་ཡོད་པ་
དེ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་ལེན་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་
ཨི་ཁྲུང་ནི་སླེའུའི་ལག་པ་སྟོང་པ་དེའི་ནང་དུ་ཐར་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད།
སླེའུ་དེའི་ལག་པས་ངང་ལག་འདྲུས་ཚར་དུས་ལག་པ་བྱི་ལ་འདོན་མི་ཐུབ།

རྫོན་པ་དེ་བྱིར་མ་སླེབས་གོང་དུ་སླེའུ་དེས་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་
ངང་ལག་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་ལག་པ་བྱིར་འདོན་པའི་ཚོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་
ཡོད། རྫོན་པ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སླེའུ་དེས་རང་གི་ལག་པ་དང་ངང་ལག་གཉིས་
ཀ་བྱིར་འདོན་རྒྱུར་ཚོལ་བ་དེ་བས་ཤུགས་ཆེ་བ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

བྲོས་ནས་ཐར་རྒྱ་ལ་སླེའུ་དེས་ངང་ལག་དེ་སྒྲོམ་གཏོང་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་སུ་
དེ་རེད། དེ་སྒྲོམ་བཏང་ན་རང་གི་ལག་པ་བྱི་ལ་བཏོན་ནས་བྲོས་ཚོག་ འོན་ཀྱང་
སླེའུས་དེ་ལྟར་བྱེད་དམ།

བྱེད་མི་གྲིད། ཅིའི་བྱིར་ཞེན་སྤྲུལ་དུས་ནམ་ཡང་“འདི་ངའི་ངང་ལག་རེད།
འདི་ངས་རྟེན་བྱུང་། འདི་ངའི་རེད།” བསམ་གྱི་ཡོད།
དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ནམས་དུས་ཉག་ཏུ་འཛིན་གི་ཡོད།

མི་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་འགོ་བ་རེད།

དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གི་སྤྱ་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོའི་ཐོག་
ལ་སེམས་སྤྲུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་མཚམས་འཛོག་སྤུབ་གྱི་མེད། ཁོ་དུས་ཉག་ཏུ་ཁྱེད་
ཀྱི་སེམས་ལ་འཁོར་གྱི་ཡོད། གཉིད་མི་ཁྲུག་ལ་ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་མི་འདོད། རྒྱ་
མཚན་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་“ངང་ལག་དེ་སློས་གཏོང་” བྱས་ཡོད་
ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱས་ཚུང་མི་དགོས་པར་མི་ཚེ་འཁྲུལ་ཡོད་གྱི་རེད། འོན་
ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་སློས་གཏོང་མི་སྤུབ། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་“ཁོ་ངའི་སྤྱི་ལོ་
ངས་ཁོ་སྤྲུག་སྤོང་བྱས་པ་ཡིན། ཁོ་ངའི་རེད།” ལྷན་པའི་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རེད།

སྤྱ་གུའི་ཨ་མ་ཚོས་ང་ལ་ཁོང་ཚོས་ཐེངས་དང་པོར་རང་གི་གསར་སྐྱེས་བྱིས་
པ་དེའི་མིག་ལ་ལྟ་དུས། འདི་ནི་ཆ་ཚང་བ་ས་མས་བཅོས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
མིན་པར། གནས་ངེས་མེད་ཅིག་ནས་ཡོང་བའི་མགོན་པོ་ཁོང་ཚོའི་མི་ཚེའི་ནང་
ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པས་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་བསྐྱོས་ཐང་ཡོད་པའི་སྤྱི་བོ་
བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེས་ན་ཁོང་ཚོའི་ལས་
འགན་དེ་བྱིས་པ་དེར་གཅེས་སྦྱོང་དང་། གཉོར་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་བཅེ་བ་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་
མ་གཏོགས་བདག་ཐོབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་མིན།

སྤྲུག་ཉེས་པ་ཞིག་ལ། དུས་ལུན་དེའི་ནང་ལ་ས་མ་མང་པོས་གནད་དོན་
འདི་བརྗོད་དེ་ཁོང་ཚོས་རང་གི་སྤྱ་གུ་རྣམས་བདག་ཐོབ་བྱེད་རྒྱའི་འགོ་འཛུགས་

ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ རྫོས་གཏོང་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱེབས་དུས་ཁོང་ཚོས་
རྫོས་གཏོང་བྱེད་མོད་ཀྱི་མེད། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་ཡིན་ན་ཡང་།
གང་ཟག་གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་བདག་ཚོབ་ནམ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་དྲན་སོས་ཡོད་ན་ཅི་འདྲའི་ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། དེ་ལྟར་
བྱས་ཡོད་ན། ཁོང་ཚོ་སྤྱི་ལུ་ནང་བཞིན་འདྲི་ན་བརྒྱུང་བྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམ་
ཡང་ཚུང་གི་མ་རེད།

གཅིག་ལ་བཅེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ཉིན་གཅིག་རྫོས་གཏོང་བྱེད་དགོས་ཡོད་
བསམ་རྒྱུ་དེ་རེད།

ཨ་མ་ལགས། ང་ཁྱིམ་ནས་ཐོན་གྱི་ཡིན།

ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་སུ་ཞིག་འགོ་ཏུ་བརྟུག་ན། བཅ་ཡང་ཚུར་ལོག་ཡོང་གི་མ་རེད་
སྟམ་པའི་ཞེད་སྤང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མང་ཆེ་བར་དེའི་ལྷོགས་ཕྱོགས་དེ་
ཡོང་གི་ཡོད།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བྱིའུ་ཞིག་ལྷགས་པའི་ནང་ལ་སྒོ་ལྷགས་བརྒྱབ་ནས་བརྟུག་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཉེན་གཅིག་ཁྱོད་གྱིས་སྤང་མེད་དུ་ལྷགས་པའི་སྒོ་དེ་བྱེ་སྟེ་
བཞག་ན། བྱིའུ་དེ་འཕུར་ཕྱིན་ནས་བཅ་ཡང་ལོག་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་ལས་ཁྱོད་
གྱིས་ལྷགས་པའི་སྒོ་དེ་བྱེ་སྟེ་ལྷགས་པ་དེ་སྤོང་བའི་མོ་དང་། རྒྱུ་བུ་ཡག་པོ་ལྗང་
ངེས་པ་བཞག་པ་ཡོད་ན། བྱིའུ་དེ་བྱི་རོལ་ལ་འཕུར་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་རྟག་དུ་
ནང་ལ་ལོག་ཡོང་གི་རེད།

མོ་སེ་ཕྱི་རི་ལི་ཡའི་ནང་པའི་ཨ་མ་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་ང་ལ་བཤད་དོན། ཉེན་
ཞིག་ལ་མོ་རང་གི་བུ་ལོ་དུག་ལོན་པ་དེ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཏེ་གཟབ་ནན་གྱིས་“ཨ་
མ་ལགས། ད་ཆ་ངས་ཁྱོད་ལ་བརྗེ་བ་བྱེད་གྱི་མིན། ང་ཁྱིམ་ནས་ཐོན་འགོ་ཡི་
ཡིན།” ཞེས་བརྗོད་བྱུང་ཞེས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་། ཨ་མ་དེས་“འགྲིག་གི་རེད། ཨ་
མའི་གཅེས་སུ་ག ངས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱུ་གསོག་བརྒྱབ་རོགས་བྱེད་ཚོག” ཅེས་ལན་
བཏབ་འདུག དེ་ནས་མོས་བུ་རྒྱུང་དེ་ཁོ་རང་གི་ཉལ་ཁང་དུ་སྐྱིད་དེ། ཁོའི་ཉེར་
སྤྱད་དེ། གསོབ་གཟུགས་དོམ་རྒྱུང་དང་། ལྷོ་མ་གཟུགས་མི་ཡི་ཁྱོད་པ་བཅས་
དགོས་མཁོ་ཚང་མ་ཁོ་རང་གི་སྐྱམ་རྒྱུང་དེའི་ནང་ལ་སྐྱུགས་ཏེ་བསྐྱུ་གསོག་རྒྱག་

རོགས་བྱས། སྐམ་ཚུང་དེ་བསྐྱུ་གསོག་བརྒྱབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། ཞོ་ནང་ནས་
ཐོན་རྗེས་གྲོད་ལོག་མི་སྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཨ་མ་ཐབ་ཚང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ནམ་རྒྱུན་
བྱས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་བག་ལེབ་འགའ་ཤས་ཤོག་ལྷག་རྒྱ་སྐྱུག་ཅིག་དུ་སྐྱུགས་
ནས་མོ་རང་གི་བྱ་ལོ་དུག་ཅན་དེར་སྤང།

དེ་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཁང་པའི་མདུན་སྐོ་ཕྱི་བཞག་པ་དེའི་འགམ་དུ་ལངས་ཏེ་
ཨ་མས་“ངའི་གཅེས་སྐྱུག་ག་ལེར་ཐེབས། འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་མ་བརྗོད་པ་བྱོས་
ཨང་།” ཞེས་བྱ་ལ་ཐེབས་སྐྱེལ་མཚོན་པའི་ལག་གཡུག་བྱས། བྱ་ཚུང་དེས་ལག་
གཅིག་དུ་སྐམ་ཚུང་དང་གཞན་དུ་བག་ལེབ་འཁྲུང་ཏེ་ལྷུ་མ་རའི་ལམ་དེ་བརྒྱུད་
ནས་སྐོ་ཆེན་དེ་ཕྱི་སྟེ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གོམ་ཁ་བསྐྱར་ནས་ཕྱིན།

རྒྱང་ཐག་མི་ཁར་བཙོ་ལྷ་ལས་ཉུང་བ་ཅམ་ལ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་ལོ་དུག་
ཅན་དེས་རང་བྲིམ་བྱས། ཞོ་ཁ་ཕྱིར་འཁོར་ནས་སྐོ་ཆེན་བར་དུ་ཡོང་ཞིང་། ཞོ་
རང་གི་ཁང་པའི་སྐོ་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱགས་ཕྱིན་ཏེ་དེར་ད་དུང་ལངས་བསྐྱད་ཡོད་
པའི་ཨ་མར་འཐམས་པ་རེད།

ཨ་མ་དེ་ནི་ཞེ་དྲགས་ནམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་རེད། མོས་མོ་རང་གི་བྱ་ཚུང་ལོ་
དུག་ཅན་དེས་བཅེ་བ་ལྷན་པའི་བྲིམ་ཞིག་བཞག་སྟེ་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་མི་ཐོད་པ་
དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད།

ངས་སིང་ག་པོར་གྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བཞིག་ལ་སྐྱུང་དེ་བཤད་པས་མོས་གད་
མོ་མཚམས་འདྲིག་ཐུབ་མ་སོང་། གང་འཚམས་ནས་མོ་གད་མོ་ཤོར་མཚམས་
ཆད་པའི་རྗེས་སུ་མོ་རང་བྱ་མོ་ན་རྒྱུང་ཡིན་པའི་སྐུབས་སུ་ཉ་ལམ་དེ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཤིག་བྱུང་ཞེས་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་བྱུང་། མོ་རང་ལོ་དུག་ཡིན་དུས་ཨ་
མ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་རྩོད་ཤོར་ཏེ་བྲིམ་ནས་ཐོན་གྱི་ཡིན་བརྗོད་འདུག་ མོའི་ཨ་

མས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འགྲིག་གི་རེད་བརྗོད་དེ་མོ་ལ་སྣོ་པད་བསྐྱ་གསོག་རྒྱག་
རོགས་བྱས་འདུག་འོན་ཀྱང་བྱ་མོ་ན་གཞོན་འདི་ལ་བག་ལེབ་བསྐྱར་མི་འདུག་
སྟེ། མོའི་ཨ་མས་མོ་ལ་ཉེན་གྲང་བ་མའི་ཆེད་དུ་སིང་ག་པོར་གྱི་སྐོར་བཅུ་སྟེང་
འདུག་ཁོང་ཆོ་ཁང་ཆེག་མཐོན་པོའི་ནང་དུ་སྟོན་གྱི་ཡོད་སྟབས། མོའི་ཨ་མས་
མོ་སྟོག་སྐྱས་ཡོད་ས་བར་དུ་སྐྱེལ་མ་བྱས་འདུག་སྟོག་སྐྱས་ཡོད་སར་བསྐྱེབས་
པ་དང་བྱ་མོ་ལོ་དུག་ཅན་དེ་དེའི་ནང་དུ་འདྲེལ་ནས་སྟོག་སྐྱས་གྱི་སྟོ་རྒྱག་དུས་
ཨ་མས་ག་ལེར་ཐེབས་ཞེས་ལག་གཡུག་བྱས་འདུག་

བྱ་མོ་ན་གཞོན་འདི་སྟོག་སྐྱས་གྱི་ཕྱི་ལ་མ་ཐོན་སྟོན་ལ་རང་བྱིམ་ཉལ་པ་
རེད། སྟོག་སྐྱས་དེ་ཐོག་ཆེག་དང་པོར་སྐྱེབས་དུས་མོས་མོ་རང་གི་ཨ་མ་དང་
བྱིམ་གཉེས་ལྷགས་ཆེར་ཉལ། མོས་མོ་རང་སྟོན་སའི་ཐོག་ཆེག་གི་ཨང་གངས་དེ་
མནན། སྟོག་སྐྱས་གྱི་སྟོ་བྱེ་བ་དང་ཨ་མ་སྟོ་འགམ་དུ་བསྐྱེགས་བསྐྱེད་ཡོད་པས་
“ངའི་གཅེས་སྲུག་བྱིམ་ལ་བསྐྱེབས་བྱུང་།” ཞེས་སྒྲུབ།

བཟེ་བའི་མདུད་པ་དེ་དམ་པོ་ཡོད་ན། ཕྱིར་ལོག་ཡོང་རྒྱ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་དུས་
འགོ་མཁན་འགོར་བཅུག་ན་འགྲིག་

གནམ་ས་འབྲུད་མཚམས་ནས་ཐོན་འགོ་བ།

ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་གནམ་གྱི་མེད་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་མི་སལ་མོ་ཆེ་སྤིང་སྲན་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། འགྲུལ་པ་དབོར་འདྲེན་བྱེད་པའི་གྲུ་གཟིངས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་འགོ། གྲུ་གཟིངས་དེ་འགོ་གྲུབས་ཡོད་དུས་འགྲུལ་པ་ཆོས་ཁོང་ཆོའི་གཉེན་ཉེ་དང་གྲོགས་པོ་ཚོ་ལངས་ནས་སྐྱོད་སའི་གྲུ་ཟམ་དང་ཉེ་བའི་གྲུའི་བྱམས་ཁར་ལངས་ནས་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། གྲུ་དེ་འགོ་འགོ་བརྒམས་པའི་དུང་འབྲུད་དུས། གྲུའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་ས་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་ཚང་མས། བན་ཚུན་གྱིས་སྒྲོན་འཚམས་འདྲི་མཚོན་ཆེད་དུ་འོ་བྱེད་པ་དང་ལག་པ་གཡུག་པ་དང་སྟན་དུ་གྲུ་གཟིངས་དེ་ག་ལེར་ཐག་རིང་དུ་འགོ། འབྲུལ་མར་གྲུ་གཟིངས་དེ་ཉ་ཅང་ཐག་རིང་དུ་སོང་བས། གྲུ་ཟམ་དུ་ཡོད་པ་ནམས་གྱིས་གྲུའི་བྱམས་ཁར་ད་ལྟོ་ལངས་ནས་སྐྱོད་པའི་འགྲུལ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲུ་ཡིན་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ད་དུང་བལྟས་ཉེ་ལག་གཡུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐར་མ་འགའི་ཇེས་སྲུ་གྲུ་དེ་ཉ་ཅང་ཐག་རིང་དུ་གསལ་པས་འགྲུལ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་མཐོང་དགའ། འོན་ཀྱང་གྲུ་ཟམ་དུ་ཡོད་མཁན་ཚོས་ད་དུང་ག་ལེར་ཡལ་བཞིན་པའི་གྲུའི་ནང་དུ་རང་གི་བརྗེ་བ་བྱེད་ཡུལ་དེ་ཡོད་སྐྱམ་ནས་བལྟས་ཉེ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད།

154

དེ་ནས་གྲུ་དེ་གནམ་ས་འབྲུད་མཚམས་ཀྱི་གནས་དེར་བསྐྱེབས་པ་དང་ཡོངས་སྲུ་ཡལ། ས་ཐོག་དུ་ཡོད་པའི་གཉེན་ཉེ་དང་གྲོགས་པོ་ཚོས། རང་གི་བརྗེ་བའི་ཡུལ་དེར་རེག་པ་དང་སྐྱད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་པར་ཞོག་ཁོང་ཚོ་མིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོ་ཆ་ཚང་བའི་སྐོ་ནས་ཡལ་མེད་པ་དེ་ཤེས་

གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོ་དང་ཁ་བྲལ་བའི་མཚམས་ཐིག་ཅིག་བཀལ་བའམ།
གནམ་སའི་འཕྲད་མཚམས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོས་ཕན་
ཚུན་ཐུག་འཕྲད་ཡང་བསྐྱར་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་ཡོད།

ང་ཚོས་བརྗེ་བ་བྱེད་ཕུལ་ཞིག་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་དུས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་
ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཐུབ། གལ་ཏེ་ང་ཚོར་བསོད་ནམས་ཡོད་ན། ང་ཚོས་
འཐམ་འཁྱུད་བྱས་ཏེ་གྲེས་སློན་མཐའ་མ་བྱེད་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་ཉལ་སྲིའི་འགྲམ་
དུ་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ལ་བསྐྱད་དེ་འགྲོ། ཁོང་
ཚོ་ང་ཚོའི་ས་ནས་ག་ལེར་ཡལ་འགྲོ། མཐའ་མ་དེར་ཁོང་ཚོ་འདིག་རྟེན་འདི་དང་
ཕ་རོལ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་གནམ་ས་འཕྲད་མཚམས་དེར་བསྐྱབས། ཁོང་
ཚོས་མཚམས་དེ་བཀལ་སོང་ན། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་རེག་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཆ་ཤོད་རྒྱ་
ཕར་ཞོག་ཐིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཆ་ཚང་བའི་སློན་ནས་
ཡལ་ཐེང་པ་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོ་དང་འདིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་
དབར་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་འཆི་བ་ཞེས་པའི་མཚམས་ཐིག་དེ་བཀལ་བ་ཙམ་
ཞིག་རེད། ཡང་སྐྱར་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་ཐུག་འཕྲད་ཡོང་གི་རེད།

ཞེད་སྣང་སྐྱེས་པའི་མ་ཉེ།

སྤྱི་མོའི་ཐའི་ལན་ད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་ཉེ་ནམས་བྱིམ་མིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད། དེ་ཚོ་
གྲོང་གསེབ་པའི་ཁང་པའི་འོག་ཁང་དུ་སྡོད། དེ་ཚོ་དུས་རྒྱུན་ཉ་ཅང་ཁ་ལ་ཉན་
པོ་ཡོད་སྟབས། དབྱར་དུས་ཚ་བ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་མ་ཉེ་དེ་དལ་པོའི་ངང་ནས་
རྩ་བཟའ་བཞིན་པའི་སྐབས། བྱིས་པ་རྒྱུ་དུ་ཚོ་དེ་ཚོའི་སྐལ་པའི་སྣང་དུ་བདེ་
འདུགས་ཀྱི་ངང་ནས་གཞི་ལ་ཡུར་ཐུབ།

དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་རེར་མ་ཉེ་དེར་ང་ཚོས་ཤོད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེད་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དུས་མ་ཉེ་དེས་སྣ་གཞེར་ཉེ་མགོ་
བཀྲལས་ནས་ཕྱོགས་གང་སར་རྗེས་འདེད་བྱེད།

ཞོགས་པ་སྤྱི་མོ་ཞིག་ལ་ཡུལ་གང་ཞིག་གི་གྲོང་གསེབ་པ་གཅིག་གིས་ཁོ་རང་
གི་མ་ཉེ་དེ་ཞིང་ཁའི་རྩ་ཁར་བྲིད་པ་རེད། ང་ཚོའི་དགོན་པ་བརྒྱུད་དེ་འགོ་སྐབས་
ཤིང་ནགས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གིས་མ་ཉེ་དེར་ཞེད་སྣང་བྱུང་འདུག མ་ཉེ་
དེས་མགོ་བོ་བཀྲལས་ཉེ་སྣ་གཞེར་བྱས། གྲོང་གསེབ་པ་དེས་མ་ཉེའི་སྐྱེ་ལ་བསྐྱོན་
པའི་ཐག་པ་ལྷ་མོ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཀྱང་། ཐག་པའི་སྟེ་མོ་དེ་
གྲོང་གསེབ་པ་དེའི་མཇུག་མོར་འབྲེལ། མ་ཉེ་དེ་ཁ་ཤོར་ནས་རྒྱགས་པ་དང་གྲོང་
གསེབ་པའི་མཇུག་མོ་བཅད་དེ་བྱིར་བྱིན་འདུག།

མཇུག་མོའི་བྱེད་ཀ་མེད་པ་དང་ལག་པ་ཁྲག་གིས་སྐྱགས་པའི་གྲོང་གསེབ་པ་
དེ་ཐད་ཀར་ང་ཚོའི་དགོན་པར་རོགས་མགོན་ལྷ་བར་བསྐྱབས་བྱུང་། ང་ཚོས་ཁོ་
སྐྱོན་ཁང་དུ་བྲིད་དེ་སྐྱོན་བཅོས་བྱས། ཁོ་མཚོགས་པོ་དྲག་སྐྱེད་བྱུང་།

དུས་རྒྱུན་ངས་སྟབས་ཉེས་པའི་སྐྱུང་འདི་ང་ཚོས་སློབ་གཏོང་མ་ཤོད་ན་ཅི་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚོན་དུ་བཅོམ་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 མི་དང་མ་ཉེ་གཉེས་ལས་གང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བ་རེད།
 མ་ཉེ་ལ་ཤོར་ནས་རྒྱགས་སྐྱབས་སྐྱེ་ཐག་གིས་འཐེན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་
 ལྡན་པ་མ་རེད། དེ་སྟོན་དགོས་རེད། མ་ཉེ་དེ་སྡི་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱགས་པའི་རྗེས་
 ལ་སྟོན། དེ་ནས་ཞིང་པ་དེ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་དེའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཐག་སྡེ་ལ་འཇུག་ཏེ་
 ཞིང་ཁར་རྩ་བཟའ་བར་འབྲིད་ཚོག།
 མི་མང་པོས་གང་ཞིག་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འཛིན་ཐབས་བྱས་ཙང་ཁོང་
 ཚོའི་མཇུག་མོ་མང་པོ་བསྐྱེད་འགོ་ཡི་ཡོད།།

ཡལ་བཞིན་པའི་ཉར་ལའི་གནད་དོན།

པ་ཐེ་རིག་ནི་ང་ཚོའི་དགོན་པར་སྡོད་མཁན་དང་པོའི་གསལ་ཤིག་རེད། ཁོ་ནི་བྱིམ་
མི་དང་སྡོད་གནས་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་ཚོས་པ་ཞིག་རེད། ཁོ་ནི་དགོན་པ་
གཅིག་ནས་གཞན་དང་ཚོས་ཚོགས་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་སྐྱོར་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་
བསྐྱད་སྐབས། དགོན་མཚོང་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་འགོ་སྡོད་ང་ཚོས་ཟང་གཞིའི་
འདུ་གསལ་སྐྱབ་བྱེད་སྐབས། ངལ་ཚོལ་གྱི་རོགས་པ་བྱེད་ཆེད་ཁོ་ངའི་དགོན་པར་
སྡོད་དུ་བསྐྱབས་བྱུང་།

158

ཁོ་ལ་ཁང་པ་དང་གསོག་དཔུལ་གང་ཡང་མེད། ཁོ་ལ་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་ཉག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཞེ་བྲགས་དགའ་སའི་ཉར་ལའི་ཏེ་རྗེ་
སོན་ཉགས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་སྐྱབ་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེས་ཁོ་ནི་གང་
ཟག་དང་ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་ནས་སྡོད་མི་དགོས་པར་རང་དབང་
སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་ཨོ་སི་ཐེ་རི་ཡའི་ས་གནས་ཡོངས་སུ་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ།

ཁོས་ང་ལ་སི་ཏེ་ནིའི་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁོ་རང་ལ་བྱུང་བའི་
ཉམས་སྲུང་གི་ཡི་གེ་བཏང་བྱུང་། ཁོས་ཁོ་རང་གི་ཉར་ལའི་དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་འདོགས་ས་
ཞིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་དངོས་ཆས་ཁ་ཤས་ཉོས་ཏེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡོད་སར་
ལོག་ཏུ་འཐོར་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཁོས་སྐྱབ་སྐྱབ་བཞག་ས་དེ་སྡོད་པར་མཐོང་།
མི་ཞིག་གིས་ཁོའི་ཉར་ལའི་བརྐྱས་ཚར།

རྩ་ཆེའི་སྐྱབ་སྐྱབ་དེ་ནི་ཁོ་ལ་བདག་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་
ལུ་དེ་རེད། ཁོས་དེ་ཉོ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་དཔུལ་བསགས། དེ་ནི་ཁོ་

རང་གང་དུ་འབྱམ་འདོད་ཡོད་ས་དེར་རང་དབང་གིས་འབྱམ་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་རེད། ད་ཆ་དེ་མི་ངན་པ་ཞིག་གིས་བརྟུགས་ཚར་ནས་ཁོ་ལ་གང་ཡང་མེད།

ཁོས་ནང་ཚོས་ལ་དུས་ལུན་རིང་པོར་ཉན་ཡོད་ཅང་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁོས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཞིག་དྲན་པ་ནི་འདི་ལྟར།

བདག་གི་བརྗེ་ཞིང་དགའ་བའི་དངོས་ཐམས་ཅད།།

ཉེན་ཞིག་བདག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་པའི་གསུང་དེ་དྲན་སོས།

དེས་ན་ཁོས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་“ཨོ་ལགས་སོ། སྲ་ཕྱི་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་ཚང་མ་ལྷོས་གཏོང་དགོས། བཅོམ་སུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཁལ་བྱས་ནས་ཕན་ཐོགས་མི་འདུག ཉར་ལེ་ལ་ཞོན་ནས་ང་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུང་པ་འདི་བསྐོར་སྐོད་བྱེད་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་འདྲ་བུར་བདག་པོ་གསར་པ་དེ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཚོར་སྣང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་འདི་འདྲ་ཞིག་བསམས་ཡོད་ཀྱི་རེད།

རྒྱན་མ་དེས་ཁོའི་སྐྱག་སྐྱག་ཅམ་ཞིག་བརྟུགས་པ་མ་གཏོགས་ཁོའི་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མ་བརྟུགས་པ་དེས་ཁོ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་། ཁོའི་ལྷོས་གཏོང་གི་རྒྱུགས་སྐོད་ཚེས་ཁག་པོ་དེ་ལམ་སྟོང་ལུན་པའི་སྐོ་ནས་འཕྲོད་པ་རེད།

ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྐྱེས་ཤིང་། འཇུག་དམུལ་བཞིན་སྐྱོད་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁོ་རང་རྒྱུངས་འཁོར་འདྲིལ་སའི་ཐོག་ཚེག་ནོར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ཡོད་པ་ཤེས།

ཁོ་སྐྱེས་འཛོགས་བརྒྱད་དེ་ཐོག་ཚེག་གཞན་དེར་འགོ་སྐྱབས། ཁོ་རང་གི་
ཏར་ལེ་དེས་ཕྱོག་མ་ནང་བཞིན་འཇུ་མ་དམུལ་ཏེ་དེར་བསྐྱད་ཡོད། ཁོས་སློབ་
གཏོང་གི་རྒྱལ་སློད་དེའི་རྒྱལ་སློད་པ་མ་ཟད། ཁོ་རང་གི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་
རྟེན་པ་རེད། ཁོ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཉིས་བཅེགས་བྱུང་བ་རེད། ཡག་བྱུང་། མ་ཐེ་རིག

མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྣང་དུ།

རི་མོ་བ་སྟུན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ལ་རང་གི་ཉར་ལེ་ཏེ་རྗེ་སོན་རྟགས་ཅན་གྱི་སྐྱལ་
 སྐྱལ་གི་སྣང་ནས་བརྒྱབ་སྐྱོན་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་། ཞོ་སྟུན་ཁང་ནས་བརྒྱལ་
 བ་ལས་སངས་སྐབས། ཞོའི་སྟུན་པ་དེས་ཞོའི་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་ཀྱི་ལག་པ་དེ་
 གཙོད་དགོས་སྐྱལ་སོང་ཞེས་པའི་གཏམ་ངན་དེ་བཤད། རི་མོ་བ་དེ་སེམས་སྟུག་
 གིས་མཐུན། འདིག་རྟེན་འདིར་ཞོ་རང་གིས་བྱ་བ་དགའ་ཤོས་གཅིག་ལུ་དེ་བྱེད་
 སྐྱལ་པའི་ལུས་པ་དེ་ཤོར། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཞོའི་མི་ཚའི་དགོས་དོན་དེ་ཡང་བརྟུག་
 སྟུན་ཁང་ནས་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ་ཞོ་གོང་བྱེད་ནང་གི་ལས་ཁུངས་ཡོད་སའི་
 ཁང་རྗེས་མཐོ་བོ་དའི་ནང་དུ་འཇུག་ཏེ། མོག་སྐས་ལ་བསྐྱད་ནས་སྣང་ཐོག་གི་
 ལས་ཁུངས་སྣང་པ་དེར་བསྐྱེབས་དུས། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྣང་ལ་རང་གི་རྒྱག་
 པར་བྱིན།

ཞོས་མདའ་ཡབ་དེ་ནས་མར་རྒྱང་ཐག་རིང་བའི་སའི་སྣང་དུ་བརྟུག་དུས་ངོ་
 མཚར་ཅན་གྱི་ལྷན་མོ་ཞིག་མཐོང་། དེར་མི་རྣམས་འགྲོ་སའི་ལམ་བུར་དུ་ལག་
 པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྣང་བ་སྦྱིད་པོའི་ངང་ནས་ཞབས་ཤོ་འཁྲབ་
 བཞིན་བསྐྱད་ཡོད། “དགོན་མཚོག་མཁྱེན། ངའི་ལག་པ་གཅིག་ལས་བརྟུག་མེད།
 མ་གཅིར་ལག་པས་མི་ཚད་དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་མི་འདིས་གཞས་འཁྲབ་
 བཞིན་འདུག ངས་ཅིའི་ཕྱིར་ང་རང་གསོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།” སྟུམ།

ཞོ་གསོན་པོར་སྣང་རྒྱུར་ཐག་བཅད་དེ་མདའ་ཡབ་ནས་མར་བབས་ཏེ་ལས་
 ཁུངས་སྣང་པ་དའི་ནང་དུ་ལོག་ ཞོས་རང་གིས་རང་ལ་“ངས་མི་དའི་གསང་བ་དེ་

ཤེས་དགོས་འདུག ལག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ད་དུང་ཁོ་རྒྱུད་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་
ག་འདྲ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་ཚིག་ལབ་བརྒྱབ། ཁོ་སློབ་སྐྱེས་ཡོད་ས་དེར་རྒྱགས་ཕྱིན་
ཏེ་འོག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱེབས་མ་ཐག་སྲང་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་བར་རྒྱགས་བྱས་ཤིང་མི་དེ་
རྗེད། ལག་པ་མེད་པའི་མི་ནི་རྗེད་ལག་པོ་མ་རེད།

“སྐྱེ་ཞབས་ལགས། བཀའ་ངིན་ཆེ། བཀའ་ངིན་ཆེ། རྩོད་གྱིས་ད་ལྟ་རང་ངའི་
སློབ་བརྒྱབས་བྱང་། ང་རི་མོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ངའི་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་གྱི་ལག་
པ་དེ་སྐྱག་སྐྱག་བརྗོད་སྟེན་གྱིས་བརྒྱབ་སོང་། ང་རང་ཉ་ཅང་སེམས་སློབ་ནས་
ཁང་ཆེན་པ་གིའི་ཐོག་ཏུ་འཛེགས་ཏེ་རང་གི་རྒྱག་ཏུ་ཕྱིན། མདའ་ཡབ་གྱི་སྟེང་
དུ་ལངས་ཏེ་མར་ལྟ་སྐྱབས། ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་སྲང་
ལམ་སྟེང་དུ་ཞབས་ཤོ་འཁྲབ་པ་མཐོང་བྱང་། ཐུགས་ཤིང་ག་ཟེགས། རྩོད་ལ་ལག་
པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་ད་དུང་སྤང་བ་རྒྱུད་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་ང་ལ་བཤད་རོགས་
གནང་།” ཞེས་བརྗོད།

162

ལག་པ་མེད་པའི་མི་དེ་ཡུན་ཚམ་ལ་འགྲུལ་མཚམས་བཞག།

“དོན་དངོས་སུ་ངས་ཞབས་ཤོ་འཁྲབ་གྱི་མེད། ངས་ང་རང་གི་རྒྱབ་ལ་འཕྲུག་
ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད།”

ལག་པ་མེད་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱབ་ལ་ཟ་འཕྲུག་ལངས་སྐྱབས་དེ་ལས་གཞན་
པའི་བྱ་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

༩༦༩

ངའི་ཨ་མའི་བང་ཁྲི།

ང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡར་གནས་སློས་ནས་ལོ་གཞིས་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་ལོན་འོན་ཏེ་
ངའི་ཨ་མར་ཐུག་འཕྲད་དུ་བྱིན། ངའི་སྦྱིན་བདག་ཅིག་གིས་ང་ལ་ཨ་མར་ཨོ་
སི་ཐི་རི་ལི་ཡ་ནས་ལག་རྟགས་སློང་རྒྱུར་ཁང་ག་ཏུ་ཞེས་པའི་སློག་ཆགས་དེའི་
གསོལ་གཞུགས་ཀྱི་ཚེད་ཆས་ཤིག་ཞལ་འདེབས་སུ་སྤྲད་བྱུང་།

ངའི་ཨ་མ་ལག་རྟགས་དེར་དགའ་པོ་བྱུང་སོང་། མོས་དེ་མོ་རང་གིས་དུས་
ཚོད་མང་ཤོས་སྐྱེལ་སའི་ཚོམས་ཁང་གི་བང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སློབས་པ་ཆེན་པོའི་སློ་
ནས་བཞག ང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡར་བྱིར་ལོག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དེས་ཨ་མ་ལ་ངའི་
དྲན་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ངས་རང་གི་ཨ་མས་གཅེས་སྤྲུམ་བྱེད་པའི་ལག་རྟགས་
ཤིག་རྟོན་སྟབས། ང་རང་ཡང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ང་ལོན་འོན་ཏེ་ཡང་རྒྱུར་འགོ་སྐབས། ངས་ཨ་མ་
ལ་ཁང་ག་ཏུ་དེ་དང་མཉམ་དུ་འཛོག་རྒྱའི་དོམ་རིགས་ཁོ་ལ་ཟེར་བའི་གསོལ་
གཞུགས་ཤིག་འབྲེར་ཡོང་བ་ཡིན། མོ་དེ་ལ་ཡང་དགའ་པོ་བྱུང་སྟེ་དེ་མོ་རང་གི་
བང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཁང་ག་ཏུའི་འགྲམ་དེར་བཞག

ཐེངས་རྗེས་མར་ཨ་མར་བཞུ་ཏེ་ཡོང་སྐབས་ངས་ཨ་མར་བྱིའུ་རིགས་ཁྲུ་ཁ་
རྒྱུར་ལི་གསོལ་གཞུགས་ཤིག་དང་། དེའི་ཐེངས་རྗེས་མར་སློག་ཆགས་མི་ལ་ཐ་
སུ་སི་ལི་གསོལ་གཞུགས་ཁྲུར་ཡོང་བ་ཡིན། མོའི་བང་ཁྲི་དེ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡ་ནས་
ཁྲུར་ཡོང་བའི་དྲན་རྟོན་གྱིས་ཁེངས་འགོ་གི་འདུག

ཐུག་འབྲུག་ཐེངས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་ངས་ཨ་མར་སྲོག་ཆགས་ཐོམ་རྒྱུད་ཀྱི་
གསོའི་གཞུགས་འཇམ་པོ་དང་སྤྱིང་རྗེ་པོ་ཞིག་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འང་མོ་དགའ་
པོ་བྱུང་སོང་། འོན་ཀྱང་མོས་དེ་བའ་ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་ཁང་ག་ཅུ་དང་། ཁོ་ལ་དོམ། ལུ་
ལ་སྐྱུ་རྟ། མི་ལ་ཐ་སྐྱ་སི་བཅས་ཀྱི་མཉམ་དུ་འཛོག་ཐབས་བྱེད་དུས་འཛོག་ས་ལ་
མ་ཤོང་ནས་མར་ཟགས་ཡོང་། ངའི་ཨ་མས་དེ་དག་བཅོར་ཏེ་འཛོག་ཐབས་བྱེད་
དུས་དེ་བས་མང་བ་ཟགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ངས་ཨ་མ་ལ་“གསོའི་གཞུགས་རྒྱུང་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཅིག་དེ་
ནས་གསར་པ་འཛོག་ས་ཡོང་གི་རེད།” ཅས་བསམ་འཆར་བཤད་པ་ཡིན། མོས་
“མིན་མིན་མིན། སྤྱོད་ཀྱི་མིན། དེ་ཚང་མ་རྩ་ཆེན་རེད།” ཅས་སྐད་བརྒྱབ། མོས་
ཚང་མ་བའ་ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་ཤོང་ཐབས་བྱེད་པར་རྒྱ་ཚོད་འགའ་ཤས་བསྐྱུལ་སོང་།

164

འདི་ལ་སེམས་ངའ་ཟེར། སྐབས་འེར་ཚང་མ་ལྷད་པའི་ནང་དུ་ཤོང་མི་ཐུབ།
ངའི་ཨ་མའི་བའ་ཁྱིའི་སྤྱིང་གི་གསོའི་གཞུགས་རི་བཞིན། གཅིག་མང་བ་བཞག་
ན་གཞན་དག་ཚོ་མར་ཟགས་ཡོང་། གང་འཚམས་ནས་བའ་ཁྱི་དེ་སྤྱིང་ཀྱིས་
མནན་ནས་ཆག་འགྲོ་གི་རེད། ལྷད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། འདི་ལ་སེམས་
རྒྱུགས་འཐོར་བ་ཟེར། གལ་ཏེ་ཚྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་
ན། ཐུག་བསུལ་དེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་ལས་སྐྱོ་མོ་རེད།

གལ་ཏེ་ངའི་ཨ་མས་གྲོགས་པོ་འཇམ། ཡང་ན་དགེ་རྩ་ཞིག་ལ་གསོའི་གཞུགས་
རྒྱུང་པ་དེ་ཚོ་སྤྱད་ཡོད་ན། བའ་ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་ལག་རྟགས་གསར་པ་དེ་ཚོ་འཛོག་ས་
སྤྱིང་ངེས་རྟེན་པ་མ་ཟད། ཨ་མའི་དོ་སྣང་འགྲུག་པར་དེ་དག་ཕན་རྒྱུན་འགྲུག་
བསྐྱར་ཉུང་བ་དང་དེ་བས་སྤྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ་རེད།

ཉམས་ཚུང་གསར་པ་ཞིག་སྤེལ་ན། དེ་ཤེས་རྒྱུང་པ་དག་ཚོས་བཏང་ན་
ཡག་པོ་ཡོང་། ངའི་བརྗེ་བའི་ཨ་མ་ནང་བཞིན་“མིན་མིན་མིན། སྤྱོད་ཀྱི་མིན། དེ་

དག་ཚང་མ་ཚ་ཆེན་རེད།" ཅེས་མ་གསུངས། ལྷོ་བའི་ནང་གི་བང་བྱི་དེ་སྟོང་པ་
བཟོས་དང་སེམས་ངལ་ཡོང་གི་མ་རེད། ལྷོ་གྱི་ལག་རྟགས་དེ་ཚོས་ལྷོ་རང་གི་
དོ་སྣང་འགྲུག་གི་ལྷོ་སྣང་ལྷོ་བྱོལ་བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། ལྷོ་པོ་ཡོང་
གི་རེད།

དེས་ན་ལྷོ་རང་གི་སེམས་དེ་བང་བྱི་སྟོང་པ་ནང་བཞུག་བཟོས་ཏེ། ལག་
རྟགས་གསར་པ་འཕྲུལ་དུ་སྣང་བའི་ཆེད་དུ་ས་ཆ་ལྷོ་རང་ཡོང་པ་ཞིག་བྱེད་
དགོས།

ཞེ་མེར་གྱི་ལ་གྱི་ལ་ལྷ་བརྟུ།

ང་ཚོའི་དགོན་པའི་སྐྱིག་ལམ་ཉ་ཅང་དམ། ལྷ་པར་མ་གྱུར་པའི་སྣོན་ལ་སྐྱིག་ལམ་གྱི་སྐྱོང་བརྟུ་ལོ་གཉིས་རིང་ལ་བྱེད་དགོས། ངས་དེ་ལ་སྐྱུས་ཚད་སྟངས་འཛིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལོ་དང་པོའི་སྐྱོང་བརྟུ་དེའི་ནང་དུ་འང་ལྷ་པ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་ཚོས་ཉིན་གུང་ནས་ཉིན་རྗེས་མའི་ཞོགས་པའི་བར་དུ་བྱི་དྲོའི་ལ་ཟས་སྤང་དགོས།

166

ཞོགས་པ་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱོང་བརྟུ་ལོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ངའི་སར་བསྐྱེབས་བྱུང་། ཁོ་རང་ནི་ལོ་ཉི་ཤུའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་མི་ཞིག་རེད། ཁོས་ང་ལ་ཁོ་རང་གིས་ཉིན་སྣོན་མ་དེར་གང་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུར་ལ་གཞོང་འགྲོད་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། མདང་དགོང་གཉིད་ལྷག་མ་ཐུབ་པ་དང་ངའི་སར་འགྲོད་བཤགས་གྱི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་རེད།

ཁོ་ཉ་ཅང་དོ་ཚུ་ནས་མིག་གིས་ཐད་ཀར་ལྷ་མི་ལུས་ཤིང་མགོ་པོ་སྦྱང་དེ། མདང་དགོང་གོད་པ་ལྷོགས་དྲགས་ཏེ་དགོན་པའི་ཐབ་ཚང་དུ་འཇུག་ནས་བག་ལེབ་གཅིག་བཅོས་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་ངོས་ལེན་བྱས་བྱུང་། ཁོ་འདུལ་ཁྲིམས་ཤིག་དང་འགལ་བ་རེད།

“ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་རེད།” ཅེས་ངས་ཁོ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཁོས་གདོང་བཀྲགས་ཏེ་ང་ལ་བཞུགས་བྱུང་།

“ཁྱོད་རང་གིས་གང་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུར་ང་ལ་དྲང་པོར་བཤད་པ་དེ་ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་རེད། ད་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཚོད་བརྟུ་གཅིག་གི་གུང་ཚིགས་སྐབས་སུ་མང་

ལོ་ནི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཐད་ནས་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ཅང་། འོན་ཏེ་སྲུ་ལོས་
 བག་ལེབ་གཅིག་བརྒྱས་པ་དེར་ལྷག་ཚན་གཟེང་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་
 རེད། དེ་ནས་ངས་ལོ་ལ་ནང་པའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཞི་མིའི་བྱིལ་བྱིལ་ལྟ་
 ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་འགྲེལ་བཤད་བྱས། ང་ཚོར་རྒྱབས་དེ་དུས་ཞི་མི་གཉིས་
 ཡོད། ངས་ལོ་ལ་“ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་མི་ཞིག་བཙུག་ནས་དེ་ལ་བྱིལ་བྱིལ་ཐེངས་ལྔ་
 བརྒྱ་ཐོངས། ཞི་མིར་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་རྒྱབས་སྤིང་རྗེ་སློམས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རང་གིས་རང་ལ་ཆག་ཡང་གཏོང་རྒྱ་ཤེས་སྲིད། འདི་སྤྱི་ལོ་ལམ་གྱི་གསང་
 བ་རེད།” ཅེས་བཤད།

ལོས་རང་གི་ཉེས་བཤགས་དེ་སློབ་དེ་པོའི་སློབ་ནས་དང་དུ་སྐངས་སོང་།
 ང་ཚོའི་ཞི་མིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་བྱས།

དམག་དཔུང་སྤྱི་གུ་ལམ་བཟང་ཤོས་ཀྱི་དམག་སྤྱི།

རྒྱ་ནག་གི་གནའ་ཚོམ་བསྟན་བཅོས་“དམག་འཁྲུག་གི་སྐྱུ་ཚལ་” ཞེས་པའི་ནང་
དུ་གོང་མའི་དམག་དཔུང་ཁོད་ཀྱི་དཔུང་སྤྱི་གུ་ལམ་བཟང་ཤོས་ཀྱི་དམག་སྤྱིའི་
སྐོར་ལ་སྤྱང་ཞིག་ཡོད། དམག་སྤྱི་དེ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་བཀའ་འགྲུག་གནང་སྟེ།
ཁོའི་དཔུང་དམག་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཁོའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་
འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་རེད།

ཁོས་“རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ལགས། ཁོ་ཚོས་རྟག་དུ་ངའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་གང་ཡིན་
ཟེར་ན། ངས་ཁོ་ཚོར་དུས་རྒྱུན་དུ་གང་བྱེད་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ན་བྱོས་ཞེས་ཟེར་གྱི་
ཡོད།” ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས།

དམག་མི་ཚོས་ཞོགས་པ་སྔ་མོ་ནས་ལངས་འདོད་བྱེད་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།
ཁོང་ཚོས་དཀའ་ཚེགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བརྗེས་དེ་དག་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན།
གཞན་ཡང་ཆས་སྟོན་ཤོར་བ་དང་སྟོག་ཀྱང་ཤོར་སྲིད་པའི་དམག་འཁྲུག་ལ་
འགོ་འདོད་བྱེད་པ་དེ་ཇི་འདྲ་རེད་དམ།

འདིའི་ལན་ནི་དམག་སྤྱི་དེ་ཉ་ཅང་སྐྱུ་མ་གཏོང་མཁས་པོ་ཞིག་ཡིན་
སྟབས། ཁོའི་དམག་མི་རྣམས་ནི་ཁོས་བཀའ་མ་བཏང་བའི་སྟོན་ནས་ཁོ་ལ་ཡིད་
མགུ་ཚར་ཡོད།

ཁོང་ཚོ་ཞོགས་པ་སྔ་མོར་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་བརྗེས་ལག་པོ་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་
ཡོད། ཁོང་ཚོ་རྒྱལ་ཞེན་དང་དཔའ་བོའི་རིང་ལུགས་སྐོར་གྱི་གཏམ་བཤད་ཀྱིས་
སེམས་འགུལ་ཐེབས་ཐག་ཚོད་དེ་གནད་དོན་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དམག་ལ་འགོ་

འདོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོར་སློབ་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡོད་པའི་གནད་འགག་དེ།
ཁོང་ཚོར་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་སུ་འདུག་མཁན་གྱི་འགོ་བྱིན་བྱང་དུ་འཕགས་
པ་ཞིག་ཡོད།

ཉེས་ཚད་བཏང་ནས་སློབ་ལམ་གྱི་འོག་དུ་འདུག་རྒྱ་དེ་དགོན་པོ་རེད། དེའི་
ཚབ་དུ་ཉེས་ཚད་གྱིས་མི་ཚོ་ལ་འདྲིན་བཟུང་ནས་ཐར་ཐབས་གྱི་སྐྱུང་གྲུང་སློབ་
གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚོད་གྱིས་བྱེད་རང་གི་སུ་ལ་ཉེས་ཚད་གཏོང་རྒྱའི་ཚབ་དུ་ཁོའི་
སློབ་སྦྱོང་འཇུག་ཤོར་མི་ཡོང་ཆེད་མཚན་ཚོགས་ཤིག་ནས་སྔ་ཚམ་ནང་དུ་ལོག་
པའི་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་སུ་འདུག་ཐུབ་ན། གཞི་ནས་སློབ་ལམ་དུ་ཚུད་པ་རེད།

༩༤༽

མངོའ་མོའི་སློབ་སུ་ལུག་སུ།

ངའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གི་སུ་གཟུང་འཁོར་གཅིག་ལ་མཚན་མང་པོའི་རིང་ལ་ཁོའི་
མངོའ་མོའི་སར་གྱི་བོར་བསྐྱད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོའི་སློབ་ཆེན་སློབ་སྦྱོང་
གི་སྐྱར་གྲངས་མར་ཆག་འགོ་གི་ཡོད། ཁོའི་ལོ་ཚང་གི་སུ་སལ་ཆེ་བ་ནང་བཞུགས་
ཁོས་ཁོར་གི་ས་མའི་ཁ་ལ་ཉན་གྱི་མེད། དེ་བས་ཆེས་སྦྱང་གྲུང་འདྲོམས་པའི་
ཁོའི་ས་ཡིས་སུའི་སྐྱིག་ལམ་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཞིག་རྟོན།

ཞོགས་པ་སྣ་པོ་ཞིག་ལ་ཁོའི་སུ་དེ་མངོའ་མོ་དང་མཉམ་ཏུ་མཚན་ཆོགས་
ཤིག་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ནང་ཏུ་འཕྱོར་སྐྱབས། ཁོའི་ཨ་ས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལངས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་
ལ་སྐྱབས་བསྐྱོད་ཡོད།

“ནང་ལ་ཐེབས་ཤོག” གི་ལག་བརྟུན་ལྟར།

ཁོའི་སུ་དེས་རྣོག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་སྐྱམ། འོན་ཀྱང་ཁོའི་ཨ་སས་ཁོ་
ལ་སྐྱད་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་བཤད། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁོས་སུའི་མངོའ་མོ་དེར་ཁ་ཕྱོགས་
ཏེ་“ཚོད་གྱིས་ངའི་སུ་དང་གྲོགས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཕྱིན་པ་མ་
རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

མོས་“རེད”ཟེར།

“ངས་ཚོད་ཆོའི་འཆར་གཞི་གང་ཡིན་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ཚོད་
གཉིས་གྱིས་སལ་ཚུན་གཉེན་སྐྱིག་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་ཀྱང་བྱེད་སྲིད། དེ་སྐྱོར་
ཤེས། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བུ་ན། ཚོད་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་།
ལས་ཀ་མི་ཐོབ་པའི་ཚོད་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེ་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཆོག་གལ་ཏེ་”

ངའི་བྱས་འདི་ལྟར་མུ་མཐུད་ནས་མཚན་མོ་བྱི་བོར་བསྐད་ན། དེ་འབྲ་ཡོང་རྒྱ་
ཏུ་ལམ་ངེས་པ་རེད། ཁོས་བྱོད་རང་དང་མཉམ་དུ་བྱི་ལ་འགོ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས་
པ་ནས་བཟུང་ཁོའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་འཐུས་ཤོར་ཤུགས་ཆེ་བྱིན་ཡོད་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་
བྱུང་ངམ།” ཞེས་དྲིས།

མོས་མོ་རང་གི་གོགས་པོའི་གདོང་ལ་འབྱུང་རྒྱུགས་སུ་བལྟས་ཏེ་“མ་བྱུང་།
ངས་དེ་འབྲ་ཤེས་མ་བྱུང་།” ཞེས་ལན་བཏབ། ཨ་པས་“ངས་ཁྱོད་རང་ལ་འདི་
ཤོད་དགོས་པ་རེད་དེ་བུ་བྱུང་། མཚན་མོ་བདེ་ལེགས།” ཞེས་བརྗོད་དེ་ནང་ལ་
འཇུ་ལ་བྱིན།

ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བུའི་མཇུག་མོ་དེས་ཁོང་གཉིས་དུས་རྒྱུན་ནང་ལ་སྡེ་
ས་ནས་ལོག་ཡོང་ངེས་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཁོའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་འཐུས་ཤོར་མི་འགོ་
བའི་བྱ་ར་བྱས་པས། སློབ་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་མཛོན་གསལ་དུ་བྱིན། མཐའ་མ་དེར་
ཁོ་སློབ་མཐར་བྱིན་ཏེ། ད་ཆ་ཁོ་ལ་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད།

172

དེས་ན་བྱོད་རང་ལ་ས་མའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པའི་བྱ་རྒྱིག་ལམ་མེད་མཁན་
ཞིག་ཡོད་ན། མཇུག་མོའི་སྟོབས་ཤུགས་དེར་ཚོད་ལྷ་བྱོས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མོའི་
རོགས་སྐྱོར་ཐོབ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ལུས་ཤུགས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། ཡང་ན་ཁྱོད་
རང་གི་བྱ་མོ་དེ་ལམ་ཡང་དག་ཏུ་འབྲིད་རྒྱུར་མོའི་མཇུག་པོ་དེའི་རོགས་སྐྱོར་
འཐོབ་ཐབས་བྱོས།

ཞོགས་པ་རེ་རེ་འཕུལ་འདེགས་ལུས་སྤོང་ཉི་ཤུ།

དེང་སང་མི་ཚོས་གཞུགས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་སྐབས་རེད།
 གཞུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོས་ལུས་རྩལ་ཁང་དང་། རྩེད་ཐང་དུ་
 དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་མང་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་
 པའམ་བདེ་ཐང་མེད་པར་གནས་ཡོད། ཁོང་ཚོར་ཁོང་ཁྱོད་དང་སེམས་གཅོང་ལས་
 སྲ་པོར་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ངས་སེམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལག་པོ་ཡོང་ཆེད་དུ་ལུས་རྩལ་ལས་
 སྲ་མོ་ཞིག་བརྗོད་ཏེ་སློབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་“ཞོགས་རེའི་འཕུལ་འདེགས་ཉི་
 ཤུ” ཟེད།

ཞོགས་པ་གསང་སྤོང་ལ་བྱིན་ནས་སོ་བཟུས་པའི་རྗེས་སུ། མེ་ལོང་ཞིག་གི་
 མདུན་དུ་གདན་འདྲམ་པོ་དང་རྫོ་བོ་ཞིག་གི་སྤོང་དུ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་
 སོར་བཅོ་ལྷ་ཅམ་གྱི་སྤོང་པ་བཞག་སྟེ་ལངས་ནས་སྡོད། སྤོང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་
 དུ་དབུགས་འབྱིན་རླབ་ཐངས་གསུམ་བཞི་ཞིག་ག་ལེར་བྱོས། དེ་ནས་ལག་པ་
 གཉིས་གདོང་གི་མཐོ་ཚད་དང་མཉམ་པར་ཡར་བྱོགས། མཇུ་བ་མོ་གཉིས་ནི་ཁའི་
 ཟུར་གཤམ་གཡོན་གཉིས་སུ་ཚུགས། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ་བལྟ་བཞིན་ཡར་བྱོགས།
 གཅིག

རྐང་ཆ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལྡན་ཁའི་གནས་བབ་མདོག་
 དང་དེར་རང་འདྲགས་ལོག་ཚུགས། དེ་ནས་ཡང་བརྒྱར་ཡར་བྱོགས།

གཉིས།

འདི་ལྟར་ཐེངས་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་ལྷ་མཚུངས། གངས་ཀ་ཉུང་དུ་མ་གཏོང་།

ཚྲོད་ནི་ཞོགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ་གད་མོ་ཤོར་བ་མ་ཟད། ཚྲོད་ཀྱི་
ལའི་བྱར་དུ་ཡོད་པའི་ཤ་རྒྱས་ལ་ལྷས་རྩལ་ཡག་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་ལ་
ཡུན་རིང་གད་མོ་ཤོར་བ་དང་། འཇུག་དམུལ་རྒྱ་དེ་ལས་སྤོ་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་ལ་
སྦྱོང་བརྟེན་པ་སྤོ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ནི་གང་ཡང་མི་དགོས།

༩༩༩

སྣོ་བའི་ཤེས་རབ།

ང་ཚུང་ཚུང་ཡིན་དུས་གཟུགས་པོ་ཕྲན་བུ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་གཞི་བདེ་
ཐང་དང་སྣང་བ་སྦྱིད་པོ་ཡིན་པར་བརྗེ་སྲོལ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་སྣོ་བ་བརྟན་
འཕྲིན་གྱི་ལྷན་མོ་རོ་སྟེན་ ཅུང་གྱི་ནང་གི་སྣོ་བར་ ཐག་ཟེར་བ་དེའི་སེམས་བཟང་
དང་སྦྱི་སེམས་གྱིས་ང་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཡོད། ཁོང་རྒྱགས་པ་ཡིན་པ་མ་
ཟད། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ། སྣང་བ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ངས་མིག་དཔེ་བལྟ་
འདོད་སའི་གྲུ་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་རེད།

དེང་སང་ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱམ་པོ་དང་སྐྱམ་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་ཁུལ་རེད།
དགོང་རྩོ་གཅིག་པར་དཔྱོད་ཁྱེར་གྱི་ངའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་མོ་ཞིག་ངའི་སར་
ཡོང་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆེད་དུ་ངའི་ལྷོ་བ་འཕུར་མཉེད་བྱེད་དུས་ངས་རང་གི་ལྷོ་
བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེའི་སྐོར་ལ་སེམས་ཁྲུལ་བྱེད་པའི་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་
དུས་ངས་ང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྣོ་བ་ལས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན།

ཚན་རིག་གི་ཚོད་ལྷས་ང་ཚོ་སྦྱིད་པོ་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གང་མོ་
ཤོར་བའི་སྐབས་ལྟ། གཟུགས་པོའི་ནང་གི་རྒྱུངས་ཁྲག་རྒྱ་བའི་ཚ་རྣམས་གང་
འཚམས་ཆེ་དུ་འགོ་བ་བསྟན་ཡོད་པ་ངས་ཤིས་བྱུང། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་སེམས་
ཁྲུལ་བྱེད་པ་དང་ཉམ་ང་བར་འགྱུར་དུས་དེ་དག་ཚུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད།

འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།

གཅིག་བྱས་ན་ང་དོ་སྣང་བྱུང་བ་ལྷར་བྱེད་རང་ཚོར་ཡང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད།

མི་བགེས་པོ་རྒྱགས་པ་པལ་ཆེ་བ་འཁྲུངས་སྟོན་མེས་པོ་³ནང་བཞིན་སེམས་
བཟང་པོ་དང་སྤང་བ་སྦྱིད་པོ་འདུག་ཁོང་ཚོ་ལས་སྐྱོ་མོར་ཡང་ཡང་གད་མོ་ཤོར་
བས་ཁོང་ཚོའི་ཁྲག་རྩ་དེ་དག་ལམ་ཆེན་ནང་བཞིན་རྒྱས་ཏེ། ཆེལ་ཞག་ངན་པའི་
རིགས་ལས་སྐྱོ་པོར་ཕྱིར་ཐོན་འགོ་གི་ཡོད་རེད་སྟེ་ལྷན་པ་བྱུང་། ཉམ་ང་བའི་མི་
དེ་ཚོའི་ཁྲག་རྩ་དེ་དག་ལྷ་པོ་ཡིན་སྟབས་ལས་སྐྱོ་པོར་འགག་འགོ་དུས་ཁོང་ཚོ་
ཚང་མ་ལོ་གཞོན་དུས་ནས་གོངས་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། སྤང་བ་སྦྱིད་པའི་གས་ཁོ་
ན་ལྷག་ཡོད་པ་རེད།

དེས་ན་ཚོམ་པ་པོ་ང་ནང་བཞིན་རྒྱགས་པ་ཡོད་མཁན་ཚོས་གད་མོ་མང་
པོ་ཤོར་རྒྱ་མ་བཟུང་བ་བྱོས། ཁྲག་རྩ་ཡངས་པར་བྱ་བ་དེས་ཁྱེད་རང་གི་སློག་
སྟོབ་གྲིད།

176

ཨ་རེའི་སྟུན་གྲགས་ཅན་གྱི་བཞད་གད་མཁན་ཇོར་ཇི་ ལྷན་ན་སི་ལོ་དགུ་
བཅུ་ལྷག་གི་སྐྱེས་སྐར་ཞིག་གི་ཉིན་མོར་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་
ཁོང་གི་མི་ཚེའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བྲིས་པ་རེད། “ཇོར་ཇི་ལགས། ཁྱེད་
རང་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་བཟུལ་བ་རེད། ཁྱེད་རང་ད་དུང་མཚན་ཚོགས་ཁང་གི་
ནང་དུ་མཚན་ལྷེད་ཡོལ་ནས་ཕྱི་པོར་བཞུགས་པ་དང་། ཆང་དང་ཐ་མག་ཚོད་
མེད་དུ་སྟོད་པ། ཆེལ་ཞག་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ལ་རོལ་བ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཁྱེད་
རང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་སེམས་ཁྲལ་མི་འདུག་གམ།” ཞེས་བྲིས།

ཇོར་ཇི་ཡིས་“སེམས་ཁྲལ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་ ངའི་སྐྱེ་དམན་གྱིས་ངའི་
འཕྲོད་བསྟེན་དང་མི་ཚེའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་རྒྱུན་དུ་སེམས་ཁྲལ་བྱས་པ་རེད།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མོ་རང་ལོ་མང་པོའི་གོང་ནས་གོངས་པ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

3 ཚོམ་སྐྱིག་པའི་མཚན། འཁྲུངས་སྟོན་མེས་པོ། (Santa Claus) ཡི་ཕུའི་འཁྲུངས་སྟོན་ཉིན་སྐབས་
ལགས་སྐྱེས་འཁྲུང་ཡོང་བར་འདོད་པའི་ཡེ་ཕུའི་ཤང་སྲོང་རྒྱུད་པོ་ཞིག

༡༩༧༩

སེམས་ངལ་གྱི་འབྲུང་ལུངས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོར་ང་ལ་སྤྱི་རི་སི་སྟན་ལོང་ཁྱེད་དུ་བསྐྱོད་སེམས་པའི་འཛམ་གླིང་གློག་
ལྷན་ལྷན་ཚོགས་དེའི་སྤྱི་ལོ་གཏམ་བཤད་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་མགོན་འབོད་བྱས་
བྱུང་། ངས་གློག་ལྷན་གྱི་སྐོར་ལ་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་“ང་རང་གིས་
ཅི་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་” ལྟ་བུའི་དོན་རྒྱུ་ཞིབ་ཚགས་དེ་འདྲས་ངས་
མགོན་འབོད་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱ་འགོག་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཏམ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཤེལ་སོར་དེ་ཡར་བཀྲུགས་ཏེ་
“ཤེལ་སོར་འདིའི་ལྗོངས་ཚད་ཅི་ཅམ་ཡིན།” ཞེས་ཉན་མཁན་ཚོར་དྲིས་པ་ཡིན།

ཁོང་ཚོས་ལན་མ་བརྒྱབ་པའི་སྡོན་ལ་ངས་“གལ་ཏེ་ངས་ཤེལ་སོར་འདི་འདི་
ལྟར་བརྒྱང་སྟེ་བསྟུང་ན། ལྟར་མ་ལྟའི་རྗེས་སུ་ངའི་ལག་པ་ན་གི་རེད། ལྟར་མ་
བརྒྱའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ན་རྒྱག་གང་འཚམ་ཡོང་གི་རེད། ལྟར་མ་བཙོ་ལྟའི་རྗེས་སུ་
ང་ལ་ན་རྒྱག་ཚབས་ཆེ་ཡོང་རྒྱ་དང་། ང་ཏ་ཅང་གི་སྲ་པ་སྟེན་པ་ཞིག་རེད།

“བྱས་ན་ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།

“ངས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཤེལ་སོར་འདི་བདེ་སྐྱབས་དང་འཛིན་རྒྱུར་ལྗོངས་ཁོང་
ཚེར་འགོ་འགོ་བརྒྱུགས་ན། ངས་ལྟར་མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་དེ་མར་འཛིན་དགོས་
པ་རེད། ངའི་ལག་པར་ལྟར་མ་འདྲུག་ལྟའི་ངལ་གསོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཤེལ་སོར་དེ་
ཡར་སྐྱོང་ན་ཡང་སྐྱུར་ལས་སྐྱོབ་པའི་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོས་ང་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མེད་ན། རང་གི་བྱིམ་དུ་ཚོད་ལྟ་ཕྱོས་དང་།

“འདི་ནི་བྱེད་རང་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་སེམས་ངལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་
རེད། དེ་ནི་བྱེད་རང་ཚོས་ལས་ཀ་ཅི་ཙམ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་འགན་ཅི་
ཙམ་སློལ་མོ་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ལས་ཀ་སློལ་མོ་ཡོད་དུས་རི་
ལྟར་མཚམས་འདྲིལ་དགོས་པ་དང་། ལས་ཀ་དེ་ཡང་བསྐྱར་འགོ་མ་བཅུགས་
པའི་སྡོན་ལ་ངལ་གསོ་ཉོག་ཙམ་བྱེད་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་
ཚེན་པོ་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ངའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་སྟེ་ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ནང་གི་ཉིན་
རེའི་གསར་ཤོག་གཅིག་རང་ཡིན་པ། ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡན་ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཐོན་
པ་དང་། དེ་ནས་ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་མ་རྒྱུ་འཕྲུལ་རའི་བྱ་རྒྱལ་ཡང་བཀོད་པ་རེད།

གལ་ཏེ་ཚོད་ཀྱིས་“ལྷུ་པོ་དེ་མར་ཕབ་རྒྱུ”དང་། དཀའ་ལས་ཁག་དུས་ངལ་
གསོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྦྱོང་མ་ཐུབ་ན། ཚོད་ཀྱི་ལས་ཀའི་སྤྱི་ཚད་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
གྲུབ་འབྲས་རྒྱུ་ལ། སེམས་ངལ་གྱི་ཚད་གཞི་འཕར་བ་བཅས་ཡོད་གི་རེད། འོན་
ཀྱང་གལ་ཏེ་ཚོད་ཀྱིས་ཉིན་གུང་རྒྱུ་ཚོད་བྱེད་ཀའི་རིང་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ཡོད་ན།
རྣམས་མ་གུམ་ཅུ་འཕྲོ་བརྒྱལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དུས་ཡུན་གྱི་འཕྲི་བུ་ནང་དུ་སྤྱི་ཚད་
མཐོ་བའི་ལས་ཀ་འབྲུབ་པ་དེས་ཁ་གསལ་བྱས་འགྲོ་གི་རེད། དཔེར་ན། ཚོད་ཀྱི་
རྒྱུ་ཚོད་བཞིའི་ལས་ཀ་དེ་རྒྱུ་ཚོད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཚར་འགྲོ་བ་དང་སྤྱི་ཚད་
ཀྱང་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། དེས་ན། རྒྱུ་ཚོད་མོར་མར་བཞག་པ་དེ་ནི་རྩ་ཆའི་
དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱལ་བྱིན་པ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཏེ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད་པའི་ལས་ཚོད་
ཆེ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱུད་དེ་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བརྒྱུའི་མ་རྩ་ཞིག་རེད།

ངའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྗེས་སུ་ཏར་མར་དུ་ཚོང་དོན་སློབ་གྲུའི་ཟེན་བྲིས་གྱི་ནང་
དུ་བཀོད་འདུག དེས་ན། གཅིག་བྱས་ན་ངས་ཅི་ཞིག་ཤོད་གྱི་ཡོད་པའི་རྣམས་དེ་
ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ།

ཤོག་ངོས་བྱེད་ཀ་ཞིག

ལོ་མང་པོའི་སྡོན་ལ་ངས་མི་ཞིག་གི་ཁོང་ཁྱོད་དང་རང་མཐོང་བརྒྱུག་པ་གཉིས་ཇི་
ལྟར་སེལ་བའི་སྐོར་ལ་གཤམ་གསལ་གྱི་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་
བཟུགས་པ་ཡིན།

ཡུགས་མོ་ཞིག་གིས་མོ་རང་གི་ཁྱོད་ཀྱི་འདས་མཚོན་དུ་བསྟོན་ཚིག་སྒྲོག་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། མོས་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་རལ་བའི་ཤོག་ངོས་བྱེད་ཀ་
ཞིག་ལག་པར་བརྒྱུད་སྟེ། མོའི་ཁྱོད་གས་ཁོང་གཉིས་གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་གོང་
ནས་ཤོག་བྱེད་ཁོ་རང་གི་དདུལ་ལྷག་ནང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེས་
གཞན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱ་ནས་བཀག་
ཡོད་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་བྱས།

མོའི་ཁྱོད་གས་མོ་ལ་བརྗོད་དོན། ཁོ་རང་ན་གཞོན་ཡིན་དུས་བྱེད་རྒྱུ་
ཡོད་པའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཞིག་འགྲིམ་སྐབས། ཁོའི་འཇིན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་
པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཤོར་བྱེད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། འཇུག་པ་དེ་ནི་ཉིན་འགའི་
སྡོན་ནས་འཁོལ་བཞིན་ཡོད། དགེ་ཚུན་དེས་མོ་རང་གི་དབང་ཆ་བཀོལ་ནས།
བྱེད་ཚང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་དེ་རང་རང་གི་འབྲི་དེབ་ནས་ཤོག་བྱེད་
རེ་དོན་ནས་ཀྱིས་དབུལ་དགོས་པའི་བཀའ་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་མཐའ་མ་དེ་བེད་
སྒྲོན་བཏང་བ་རེད། དེ་ནས་མོས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཤོག་བྱེད་འགོ་དེར་འཇིན་གྱི་ནང་
ནས་རང་རང་གིས་སྐར་རྒྱུག་ཆེ་ཤོས་བྱེད་སའི་བྱེད་ཀྱི་མིང་བྲིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་
ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་དེ་ལྟར་བྱས། དེ་ནས་མོས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཤོག་བྱེད་དཀྱིལ་དེར་བྱང་

ཐིག་གཙང་མ་ཞིག་འཐེན་ཏེ། ཐིག་དེའི་གཡོན་ངོས་སུ་བྱ་དེར་དེ་འདྲའི་སྤང་
བྱུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་བྲིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད། མོའི་འཇིན་གྱའི་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མོའི་ལམ་སྟོན་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་སློབ་བཞིན་དུ་མཉམ།

དེ་ནས་མོས་“ད་ཐིག་དེའི་གཡམས་ངོས་སུ་སྤང་བྱུག་བྱེད་སའི་བྱ་དེར་གྲུས་
ཞབས་དང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱེད་ཚོས་རྣམས་བྲིས།” ཞེས་བཀའ་
བཏང་། བྱ་དེ་ཚོ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཞེ་བྲགས་ལག་པོ་བྱུང་ཡང་། དག་ཚན་
ཀྱིས་མུ་ཚུགས་དང་བཅས་ཚར་དུ་བརྒྱུག་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་མོས་“ཤོག་བྱ་དེ་དྲང་ཐིག་ཡོད་ས་ནས་བལྟ་བས་ཏེ་བྱེད་ཀར་
ཐོངས། ངས་གང་སྟེགས་གཡུག་སྟོན་ཅིག་བྱེད་ཏེ་ཡོང་གི་ཡིན། བྱེད་ཚོས་རང་
གི་དགའ་ལ་སྤང་བྱུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས་པའི་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཤོག་
བྱ་དེ་གང་སྟེགས་གཡུག་སྟོན་གྱི་ནང་དུ་གཡུག་དགོས། བྱེད་ཚོས་རང་གི་དགའ་
ལ་གྲུས་ཞབས་དང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས་པའི་གཡམས་
ངོས་ཀྱི་ཤོག་བྱ་དེ་གྲུས་ཞབས་དང་བཅས་བྱུངས་སོ་སོར་སློབ་དགོས། དེ་བྱོས་
ཐིག” ཅེས་ལམ་སྟོན་བྱས།

180

ཡུགས་མོ་དེས་མོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤོག་ངོས་བྱེད་ཀ་རྩིང་རྩལ་དེ་མོའི་ཚོ་
ག་ན་གཞོན་ཡིན་དུས་གཞི་རིམ་གྱི་སློབ་བྱ་འགྲིམ་སྐབས། ཁོའི་དགའ་བོ་ངན་ཤོས་
དེས་མོའི་ཚོ་གའི་སྐྱོར་ལ་གྲུས་ཞབས་དང་བསྐྱེད་པ་ཡོད་སྐྱོར་བྲིས་ཏེ་སྤྲོད་པའི་
ཤོག་ངོས་བྱེད་ཀ་གཡམས་པ་དེ་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས།

མོའི་ཚོ་གས་ཁོ་རང་ག་དུས་ཁོང་ཚོ་ལངས་གུབས་བྱེད་དུས་ཤོག་ངོས་བྱེད་
ཀ་དེར་ལྷ་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁོའི་དགའ་བོ་ངན་ཤོས་དེས་ཁོ་ལ་འདི་ལྟར་མཐོང་ན།
ཁོས་ཀྱང་རང་གི་དགའ་བོ་ལ་གྱུ་ཡངས་བྱེད་དགོས་པའི་བྱེད་ཚོས་འགའ་ཞིག་
མཐོང་བྱུང་ངེས། དེས་ན་ཁོ་ལ་སེམས་ཀྱི་གཙོང་ནད་ཡོང་ལ་ཉེ་དུས། ཁོས་གལ་

ཏེ་ཁོ་རང་གི་དགུ་པོས་ཁོ་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་ཚོས་བཟང་པོ་དེ་
འདྲ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན། ཁོས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་མཐོང་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་རེད་
བསམས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོས་མི་ཚོ་མིལ་པོའི་
རིང་ལ་ཤོག་ངོས་ཕྱེད་ཀ་དེ་ཉམ་ཚགས་བྱས་པ་རེད། དེས་ཁོ་ཞི་ཚོག་ཤེས་ཅན་
ཀྱི་མི་ཞིག་བཅོས་པ་རེད།

དེས་ན། རང་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན། ཤོག་ལྟེ་གཅིག་ལྟངས་ཏེ།
དེའི་དཀྱིལ་དུ་དྲང་ཐིག་གཅིག་འཐེན། རང་གི་སྒྲོན་ཚང་མ་དྲང་ཐིག་གི་གཡོན་
ཕྱོགས་དེར་བྲིས། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་དྲང་ཐིག་གི་གཡས་ཕྱོགས་དེར་བྲིས།
གཡས་ངོས་ཕྱོགས་དེ་དེས་པར་དུ་འགོངས་དགོས། དེ་ནས་ཤོག་ལྟེ་དེ་ཕྱེད་ཀར་
བཏང་སྟེ། གཡོན་ཕྱོགས་དེ་གད་སྐྱེགས་སུ་སྐྱབས། གཡས་ཕྱོགས་དེ་ཉམ་ཚགས་
བྱོས། དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོས། དེས་ཁྱེད་རང་ལ་རང་མཐོང་སྟོན་གྱི་རེད་
ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ནད་བཅོས་ཐབས་སུ་འགོ་གྲོན་ཡང་གཏོང་དགོས་
ཀྱི་མ་རེད།།

དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོ་སེལ་ཐབས།

ངས་མ་ལེ་ཞི་ཡར་ཚོས་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཤིག་ལ། ངའི་མགོན་བདག་གིས་ང་
 ལ་ཁོང་ཚོའི་གོགས་པོ་དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་ན་
 འགྲིག་མིན་ངོས་བྱུང་། མོས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་དང་། གསོ་དབྱེད་པ་བསྟེན་
 གཏུགས་བྱས་འདུག་མོད་སྲུང་གུང་སེན་ཐོགས་མི་འདུག་ ཁོང་ཚོས་ངས་ཐབས་
 ཤེས་ཤིག་བྱེད་ཐུབ་མི་ཡོང་ངམ་དྲན་འདུག།

ངས་མོའི་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཆེད་ལས་
 བ་དྲག་ཤོས་དེ་ཚོས་མོ་ལ་སེན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་མེད་ན། ངས་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་
 བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ངས་ཤེས། འོན་དངོས་སུ་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་ལ་རྒྱན་
 ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བསམ་སྟོར་འཁོར་རྒྱ་དེ་ལག་སོ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་
 འོན་དོ་མར་ང་ཚོས་རྒྱན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སློབ་ནས་མི་ཆེ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད།

182

མོ་ང་ལ་ཐུག་འཕྲད་དུ་སྟེབས་དུས་ངས་རང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཚང་མ་
 ལྟོང་པ་བཟོས་པ་ཡིན། ལྟོས་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་
 དེ་ཏུ་ཅང་ལས་སྐྱོ་པོ་རེད། དེ་ནས་མོས་ང་ལ་མོ་རང་ལ་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོའི་སློ་
 བས་བཅའ་གཡེམ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་བྱུང་།

མོས་སྐྱི་གཡའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཤད་ཚར་རྗེས། ངས་ང་རང་གི་སེམས་
 ཁམས་སྟོང་པའི་ནང་གི་གནས་ཤིག་ནས་“ཁྱོད་རང་ལ་བཅའ་གཡེམ་བྱུང་བ་
 དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད།” ཅེས་པའི་ཆེག་འདུ་འདི་དག་གོ་བྱུང་ལ། དག་
 བས་ཐོན་པ་རེད།

ངས་གང་བཤད་པ་དེར་ང་རང་ཉོན་ཐོར་བྱུང་། ངའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་
བྱུང་མེད་དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྟེན་སངས་སོང་། ཚིག་འབྲུ་འདི་དག་ཤོད་དགོས་
སྟུང་པའི་སྟོན་འཆར་མེད། དེ་དག་ངའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཁ་ཁུ་སེམ་པོ་ཞིག་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན། དེ་ནས་ངས་དེ་དག་གི་གོ་བོ་བ་རྟེན་དེ་མོ་ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད།

“ཁྱེད་རང་ལ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དང་མྱོང་དགོས་ལྷག་པ་དེ་ངས་ནམ་ཡང་
རྟོགས་ལུགས་པ་མི་འདུག འོན་ཀྱང་ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ནང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས་
གང་འཆམ་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག ཁྱེད་རང་གིས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྟུན་
དོང་འདི་ནས་ཐར་བའི་ལམ་ཞིག་རྟེན་གྱི་རེད། དེ་རྟེན་དུས་ཚྭ་གྱིས་ངས་ཤོད་
མི་ལུགས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤོད་ལུགས་པ་ཡོང་གི་རེད། རྟོན་གྱིས་བཅོན་གཡེམ་
གྱི་གཞོན་འཆོ་ལོག་མཁན་གཞན་གྱི་མིག་ལ་ཐད་ཀར་ཅེར་ཉེ་མོ་ལ་རྟོན་གྱིས་
གང་འདྲ་ཞིག་ལྷུངས་པ་ངས་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ལའང་དེ་
ལྟར་བྱུང་མྱོང་། ཞེས་ཤོད་ལུགས་ དེ་ནས་རྟོན་གྱིས་དེ་བས་མང་བ་བྱེད་ལུགས་ རྟོན་
གྱིས་མོ་ལ་ངའི་ལག་པ་ལ་འཇུག་དང་། ངས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྟུན་དོང་
འདི་ནས་ཐར་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཅེས་མོ་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་ནས་ཤོད་ལུགས་
ངས་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་བྱེད་ལུགས་པ་མི་འདུག ངས་རྟོན་ལ་བཅོན་གཡེམ་བྱུང་
བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་བརྗོད་དགོས་པའི་གོ་དོན་དེ་རེད། རྟོན་
གྱིས་མ་འོངས་པར་གཞན་མང་པོར་མན་ཐོགས་བྱེད་ལུགས་ ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

བྱུང་མེད་དེ་ལ་གོ་རྟོགས་སྐྱེས་སོང་། གང་ལྟར་སྐྱི་གཡེམ་བའི་མྱོང་ཚོར་
དེར་ངའི་ཚིག་འབྲུ་དེ་དག་གིས་མོ་ལ་གོ་དོན་ཞིག་སྤྲད་དེ། མོ་རང་གཅིག་ལུ་
མ་ཟེན་གཞན་མང་པོ་ལའང་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལས་ཀ་གཡེམ་ཆེན་ཞིག་བྱེད་དུ་
བརྟུག་པ་རེད།

སྐལ་པ་མདོག་ཉེས་ལ་འོ་བྱེད་པ།

གནའ་སྤོ་མོ་དགུན་ཁ་ཞིག་ལ། གཞོན་ནུ་མ་དབུལ་མོངས། གྱོན་ཆས་རྩབ་ལྷལ་
 གྱོན་པ་ཞིག་གིས་གང་རྒྱང་ལྷང་བའི་རང་གི་རྩ་ཁང་རྒྱང་དུ་དེ་རྩོ་བོ་བཟོ་བྱིར་
 ཁ་བས་གཡོགས་པའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་གིང་འཕྲ་བཞིན་ཡོད། མོས་དེ་
 གར་བྱུང་གིང་གི་དབུས་སུ་སྐལ་པ་མདོག་ཉེས་ཤོས་ཤིག་མཐོང་། མོས་“ཨ་ཏེ། ང་
 བསྐྱུག་རྒྱ་རེད།” ཅེས་སྐད་ཤོར།

དེ་ནས་སྐལ་པ་བལྟར་མི་བཟོད་པ་དེས་“སྤྲུགས་རྗེས་གཟིགས། ད་ལྟ་མ་
 བསྐྱུག་རོགས། དེའི་ཚབ་དུ་ང་ལ་རོགས་པ་བྱོས་དང་། ང་དངོས་གནས་བུ་བསོད་
 བཅས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ངའི་རོལ་དབྱངས་ལ་མི་དགའ་མཁན་གྱི་འདྲེ་མོ་ཞིག་
 གིས་ང་ལ་དམོད་བོར་བ་རེད། ང་ལ་འོ་ཞིག་བྱོས་དང་དམོད་མོ་དེ་བསྐྱོག་གི་
 རེད། དེའི་ལན་དུ་ངས་ཚྱོད་རང་སྤྲུག་པོ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཚྱོད་ཀྱི་གཡོག་པོ་བྱས་
 ཚོག” ཅེས་བརྗོད།

དེར་བརྟེན་བུ་མོ་དབུལ་མོ་དེས་མིག་བཙུམས་ཏེ་སྐལ་པ་དེར་འོ་ཞིག་བྱས།
 སྐལ་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཤིག་ཏུ་མ་གྱུར། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདྲེ་མོ་ངན་པ་ཚོ་ནི་
 དམོད་པ་འདེབས་ཆེད་དུ་ཉེ་འབྲེལ་སུ་འགོ་མི་སྤུབ་སྤྲད་དེང་སང་རྒྱལ་རིགས་
 ཚོ་ལ་སྐྱེ་སྤྲང་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། སྐལ་པ་དེ་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་བ་ཞིག་ཏུ་
 གྱུར། དེ་ཇ་སི་ཐིན་ རྟེ་རྟར་⁴ལས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྤྲུག་པའི་སྟོན་གྲགས་
 ཅན་གྱི་གཞས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་གཉིས་པན་རྒྱན་འབྲེལ་བ་

184

4 ཚོམ་རྒྱིག་པའི་མཚན། ཇ་སི་ཐིན་ རྟེ་རྟར་⁴ Justin Bieber ཏེ། ༡༩༩༩ ལོར་ཁ་ན་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་
 རྐྱེས་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་གཞས་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག

བྱུང་སྟེ་དེང་སང་མ་ལི་བླ་མོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིད་པོ་བྱས་ཏེ་
བསྟན་ཡོད།

འདི་ནི་སྐྱུང་ཁ་རྒྱུང་ཅམ་བསྐྱུར་བའི་བྱིས་སྐྱུང་ཆེས་རྙིང་པ་ཞིག་ཡིན། འོ་ན་
ཀྱང་དེའི་གོ་དོན་ཅི་རེད།

ང་ཚོའི་དེང་རབས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་དུ་“སྐལ་པ་མདོག་ཉེས་” མང་པོ་ཡོད།
ཁྱོད་རང་གི་གྲོས་མོ་དེ་གཅིག་ཡིན་སྲིད། (གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་གི་གྲོས་
མོའི་ཡིག་འབྲུ་ mother-in-law རྣམས་བསྐྱུར་སྒྲིག་བྱས་ན། Hitler-woman
ཞེས་པ་སྟེ། ཉིད་ལར་⁵བྱུང་མེད་ཅེས་ཐོན་ཡོང་།) དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐལ་པ་མདོག་
ཉེས་གྲོས་མོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ།

ནང་པའི་སྐྱེ་དམན་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་འབད་བཅོམ་བྱས་ཀྱང་མོ་རང་གི་
ཁྱོ་གའི་ཨ་མ་དང་འཆམ་པོ་ཡོང་མ་ཐུབ། མནའ་མ་དེས་ཅི་ཞིག་སྐྱས་པ་དང་ཅི་
ཞིག་བྱས་ཀྱང་། གྲོས་མོའི་འདོད་པ་མ་ལེངས། གྲོས་མོ་དེས་རྒྱུན་དུ་མནའ་མར་
སྦྱོན་འདོགས་བྱེད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་དམན་ན་གཞོན་དེ་སྦྱོ་བུ་འཇུག།

མནའ་མ་དེས་སྒོམ་བརྒྱབ། དེས་མ་པན།

དེ་ནས་མོས་ཞོགས་པ་དང་དགོང་མོ་རྟག་པར་གྲོས་མོའི་སྟེང་དུ་བྱམས་པ་
དང་བརྗེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བཅོམ་བྱས། དེས་ཀྱང་མ་པན།

དེའི་རྗེས་སུ་མོས་ནང་པའི་ཁ་ཏོན་ཁ་ཏོན་ཡང་ལུས་པ་མ་ཐོན། གྲོས་མོས་མོ་
ལ་སྦྱོན་འདོགས་སྐྱར་བཞིན་བྱེད།

ནང་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྐྱེ་དམན་ན་
གཞོན་དེས་དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་རྗེའི་ལྷ་གཅིག་སྐྱུན་རས་གཟིགས་མ་ལ་གསོལ་

5 ཚུམ་སྒྲིག་པའི་མཆན། ཉིད་ལར་ནི་ Hitler ཏེ། ན་ཚི་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་དང་། ན་
ཚི་མོག་ཁག་གི་འགོ་བ། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉེས་པ་སྟོང་མའན།

བ་འདེབས། དེར་བརྟེན་ཞོགས་པ་སྣ་མོ་ཞིག་ལ་མོས་གསོལ་འདེབས་བྱེད་རྒྱའི་
འབད་བརྩོན་བྱས།

གྲོས་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཁྲལ་དེས་མོ་ཐང་ཆད་དེ་ཁ་ཏོན་འདོན་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་མོ་གཉིད་ལ་ཤོར་ནས་སྐྱབ་རས་གཟིགས་མ་མི་ལམ་དུ་
མིས། སློང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མོ་དེས་ན་བཟའ་སྦྲིན་དཀར་ལྗར་གཡོ་བ་
ཞིག་མཉམས་ཤིང་། བྱག་དུ་བརྗེ་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ཏེ་ཐེབས། འོན་ཀྱང་
མོས་ལྷ་མོ་དེའི་ཞལ་རས་མཇལ་སྐབས་མོ་ཉང་སངས། ཞལ་རས་དེ་ནམ་རྒྱུན་
དགོན་པའི་ནང་གི་སྐྱབ་རས་གཟིགས་མའི་སྐྱབ་བརྟན་ལག་གི་ཞལ་རས་དེ་མ་
ཡིན། དེའི་ཚབ་དུ་རྗེ་བཙུན་སྦོལ་མ་ལ་གྲོས་མོའི་གདོང་དེ་ཡོད་པར་མངོན།

དེ་ནི་རྟགས་མཚན་ཞིག་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་དམན་ན་གཞོན་
དེས་མོ་རང་གི་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་གྲོས་མོ་དེ་སློང་རྗེའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་སྲུལ་དུ་
བརྗེས། མོའི་གྲོས་མོ་ལ་ལྷ་སྣངས་དེར་རྩ་བའི་འཇུར་བ་བྱིན་ཅང་། མོའི་
དཀའ་ངལ་ཉུང་དུ་བྱིན། གྲོས་མོ་དེ་ཡང་མནའ་མ་ལ་དགའ་འགོ་བཙུགས་ཤིང་།
མགྲོགས་པོར་ཁོང་གཉིས་པན་ཚུན་ལ་ཉ་ཅང་མཛོལ་བར་གྱུར།

186

ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྗེ་འདོག་རི་ལྗར་བྱས་པ་ལྗར་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེ་
ལྗར་བརྗེ་འདོག་བྱེད། འདི་ནི་སྤལ་པ་མདོག་ཉེས་ལ་འོ་བྱས་ཏེ་དམོད་མོ་ངན་པ་
མེད་པར་བཟོ་སྣངས་དེ་རེད།།

༡༡༽

སྐྱོན་ལམ་མི་རྒྱལ་ཚུ་ལ།

ལོ་འགའི་སྐྱོན་ལ་མོ་སི་འི་རི་ལི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁུན་སི་ལན་ད་ཅེས་པའི་ཡུལ་དུ་
ཚུ་ལོག་ངན་པ་ཞིག་བརྒྱལ་ལ། བྱང་པའི་སྲུ་པ་ཞིག་ཁོ་རང་གི་དགོན་པའི་ཡང་
ཐོག་ནས་མར་ཡོང་ས་མེད་པར་གྱུར། ཁོ་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྲུ་ཞིག་
བསྐྱེབས་སྐྱབས་ཚུ་རྒྱས་བཞིན་ཡོད།

སྲུའི་དེད་དཔོན་དེས་ལྷན་ཞབས་དང་བཅས་“བཀུར་འོས་སྐྱུ་ཞབས་ལགས།
སྲུའི་ནང་དུ་མཚོང་རོགས། ང་ཚོ་ཁྱེད་རང་སྐྱོབ་པར་ཡོང་བ་ཡིན།” ཞེས་བརྗོད།

སྲུ་པ་དེས་“དངོས་གནས་བཤད་ན་དེ་འདྲ་མི་དགོས། ང་སྤྱིང་རྗེའི་ལྷ་གཅིག་
རྒྱན་རས་གཟིགས་མའི་རྗེས་འདུག་ཡིན། རྒྱན་རས་གཟིགས་མས་ང་སྐྱོབ་པར་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། ལྷ་མཐུད་ནས་བསྐྱོད་རོགས་གནང་” ཞེས་ལན་བཏབ།

དེད་དཔོན་དེས་“ཚུ་རུང་རྗེ་སྐྱུ་ལུ་འགྲོ་གི་རེད། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུའི་ནང་དུ་ཁྱོད་
རང་གི་སྐྱོ་མོར་སྐྱོན་ལམ་བརྒྱབ་ན་འགྲིག” ཅེས་བརྗོད། སྲུ་པ་དེས་“ང་ལ་འཕྱ་
སྐྱོད་མ་བྱེད། རྒྱན་རས་གཟིགས་མས་སྐྱོབ་པར་འགྱུར། ཁྱོད་ཚོས་ལྷོས་ཨང་།”
ཞེས་བཤད།

སྲུ་པ་དེར་ལྷ་རྒྱལ་ག་ཚོད་བྱས་ཀྱང་སྲུའི་ནང་དུ་ཡོང་རྒྱུར་མ་མཉམ་
སྐབས་སྲུ་དེ་སྐྱུ་མཐུད་ནས་སྐྱུ་མ་སྐབ་པར་མི་གཞན་ལ་རོགས་བྱེད་དུ་བྱིན།

མ་འགྲུངས་པར་ཚུ་ལོག་རྗེ་མཐོར་བྱིན་ཅིང་། བྱང་པའི་དགོན་པ་ཚང་མའི་
ཐོག་རྒྱར་དུ་ཡོད་པའི་གན་རི་ར་དེ་ལ་སྲུ་པ་དེ་འཐམས་ནས་ལུས་ཡོད་དུས་སྲུ་
གཉིས་པ་ཞིག་བསྐྱེབས་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་“བཀུར་འོས་སྐྱུ་ཞབས་ལགས། ཁྱེད་

གང་ཟག་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་བྱེད་ཀྱི་དད་པའི་སྣོ་བས་
ལ་ཉང་སངས་སོང་། དངོས་གནས་ཡིན། ད་ལྟའི་ནང་དུ་ཐེབས་རོགས། ཚུ་ལོག་
རྒྱས་པ་མཚོ་གསལ་པོ་རེད།” ཅེས་སྐད་བརྒྱབ།

གྲུ་པ་དེས་“ཡོང་གི་མ་རེད། འདི་ནི་དད་པའི་ཚོད་བགམ་ཞིག་རེད། ངས་མི་
ཚོ་རིང་པོ་འདི་ཉིལ་པོར་སྤྱོད་རས་གཟིགས་མར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན། ད་ཆ་
ཁོང་གིས་ང་སློབ་གཏོང་གནང་གི་མ་རེད། རྒྱུ་རས་གཟིགས་མས་ང་སློབ་ཀྱི་
རེད། ང་བཞག་ནས་གཞན་ལ་སློབ་རོགས།” ཅེས་ལན་བཏབ།

དེད་དཔོན་དེས་“གལ་ཏེ་བྱེད་རང་ལོར་ཡོད་ན་ངེ་ལྟར་བྱེད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

གྲུ་པ་དེས་“ང་ལོར་མེད། རྒྱུད་ཀྱིས་ལྟོས་ཨང་།” ཞེས་བརྗོད། ལྷུ་སློབ་ཚན་
པའི་མི་ཚོས་ག་རེ་བཤད་ཀྱང་གྲུ་པ་དེ་གྲུའི་ནང་དུ་མ་མཚོང་སྟབས། ཁོང་ཚོ་
ཕྱིན་པ་རེད།

188

ཚུ་ལོག་དེ་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་གྲུ་པ་དེས་དགོན་པའི་བརྟན་འཕྲིན་ཡོང་
སའི་འཁར་བ་དེར་འཐམ་ནས་ཡོད་སྐབས། ཐད་འཕུར་གནམ་གྱི་ཞིག་བསྐྱབས་
ཏེ་སྐྱས་འཛོགས་ཤིག་མར་སློང་བཞིན་ཁོང་ཚོས་རྒྱང་བརྒྱགས་ཡོ་ཆས་བརྒྱད་
དེ་“སྤྱོད་ཞབས་ལགས། གསོན་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་དད་པ་དག་འབྲུད་བྱས་སོང་།
ད་སྐྱས་འཛོགས་ལ་འཇུག་དང་ང་ཚོས་ཡར་འཕེན་ཚོག་” ཅེས་སྐད་བརྒྱབ།

“རྒྱུ་རས་གཟིགས་མས་ང་སློབ་ཀྱི་རེད།” ཅེས་གྲུ་པ་དེས་སྐད་བརྒྱབ།

“ད་སྐྱས་འཛོགས་ལག་པས་བྱུངས་ཤིག་”

“ང་ལ་དད་པ་ཡོད།”

གྲུ་པ་དེས་མ་ཉན། ཐད་འཕུར་གནམ་གྱི་དེར་གྲུ་པ་བཞག་ནས་འགོ་རྒྱ་མ་
གཏོགས་གདམ་ཁ་མ་བྱུང་།

དེའི་རྗེས་སུ་གང་བྱུང་བ་ལྟོད་ཚོས་ཤེས་སམ།

ཚུ་རྒྱས་ཚད་མཐོ་ཏུ་བྱིན་ཏེ་ལྷ་པ་དེ་ཚུས་ཁྱེར་བ་རེད།

ལྷ་པ་དེ་མཐོ་རིས་སུ་བསྐྱེད་བས་དུས་ཁོ་ཏ་ཅང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས། ཁོ་སྤྱིང་རྗེ་ལྷ་
གཅིག་མ་དེ་འཚོལ་དུ་བྱིན། དེ་རྗེད་དུས་ཁོས་“ངས་ཁྱོད་ལ་དད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་བྱས་
ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་སྐོས་བཏང་བྱུང་། ངས་དད་ལོག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ང་སྐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་བསྐྱེད་བས་མ་བྱུང་། ང་
ཏ་ཅང་ངོ་ཚ་པོ་བྱུང་ལ། ད་ཆ་ཤི་བ་རེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བས་མེད།”
ཞེས་ངར་ནས་བཤད།

རྒྱན་རས་གཟིགས་མས་ཞལ་འཇུ་མ་པ་དང་བཅས་ངག་འཇམ་པོའི་སྐོར་ནས་
“ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་དང་ཐད་འཕུར་གནས་སུ་བཏང་མ་བྱུང་ངམ།” ཞེས་
ལན་གནང་།

ད་ཆ་ཁྱོད་ཚོས་སྐོབ་ལམ་ངེ་ལྷར་མི་འདེབས་པའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་ཡོད་དོ།

མོང་བས་མོང་བ་འབྲིང་བ།

རྒྱ་གར་གྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་སྐལ་ན་གྲགས་ཅན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེར་
གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་བའི་སྣེན་གྲགས་ལྷན། ཉེ་ཆར་དགེ་འདུན་
པ་དེ་དག་གིས་མཁན་པོ་ཞིག་གསར་འདེམས་བྱས་པ་དེ་ལོ་ཚོའི་སློབ་དཔོན་
ཡང་ཡིན། དུས་ཚིགས་དགུན་ཁ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ། བྲ་སྤྱད་ཚོས་རང་གི་
སློབ་དཔོན་གསར་པ་དེར་ནམ་དུས་གང་མོ་ཡོང་ངམ་ཡང་ན་རན་ཅམ་ཡོང་རྒྱ་
རེད་ཅེས་དྲིས།

190

མཁན་པོ་གསར་པ་དེར་གནམ་གཤིས་སློབ་བརྗོན་ཐུབ་པའི་སློབ་ཀྱི་རུས་
པ་ལྡང་ངེས་ཤིག་མེད། ཡིན་ན་ཡང་སློབ་དེ་པོ་ཡོང་ཆེད་དང་། དགེ་སྤྱད་ཚོར་
བག་ཆགས་འདྲིལ་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་དགུན་ཁ་དེ་གང་མོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པས།
བྲ་པ་ཚོས་བྱད་ཤིང་མང་པོ་སྤྱད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད།

ཉིན་འགའི་རྗེས་སུ་ཁོ་ལ་ས་གནས་གནམ་གཤིས་སློབ་བརྗོད་ལྟེ་གནས་སུ་
ཁ་པར་བཏང་ནས་གནམ་གཤིས་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་
རྒྱའི་བསམ་སློབ་ཞིག་འཁོར་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་གི་ཨོག་མི་སློབ་དཔོན་སློབ་
བྲ་ཆེན་མོ་ནས་ཤེས་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་འཁེལ། “སློབ་དཔོན་ཆེན་
མོ་ལགས།” རང་མིང་བརྗོད་འདོད་མེད་པ་དེས་དྲིས། “ད་ལོའི་དགུན་ཁར་གནམ་
གཤིས་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།”

སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེས་“ཉུགས་མཚན་ལ་བལྟས་ན་དགུན་ཁ་གང་མོ་ཡོང་
བ་འདུག” ཅེས་བརྗོད།

དེ་བས་ཉིན་རྗེས་མ་དེར་མཁན་པོས་གྲུ་པ་ཚོ་ལ་བྱུང་ཤིང་དེ་བས་མང་བ་
བསྐྱུག་དགོས་པར་བརྗོད།

གཟུང་འཁོར་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མཁན་པོས་གནམ་གཤིས་ལྟོ་གནས་ཁང་དུ་
ཡང་སྐྱུར་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། “སློབ་དཔོན་ཚེན་མོ་ལགས། ད་ལྟོ་འདྲི་དགུན་
ཁ་གང་མོ་ཡོང་རྒྱ་རེད་དགོངས་ཀྱི་འདུག་གམ།” ཞེས་དྲིས།

“སྐྱེ་ཞབས་ལགས། ཉགས་མཚན་རྗེ་སྐྱུག་རེད། ད་ལོའི་དགུན་ཁ་ཏ་ཅང་
གང་མོ་ཡོང་རྒྱ་འདྲ་བོ་འདུག།” ཅེས་སློབ་དཔོན་ཚེན་མོས་ལན་བཏབ།

སང་ཞོགས་དེར་མཁན་པོས་ཁོ་རང་གི་གྲུ་པ་ཚོ་ལ་ད་ལོའི་དགུན་ཁར་རི་
རྒྱུད་འདྲིར་དེ་སྔ་བྱུང་ཚུངས་མེད་པའི་གནམ་གཤིས་གང་ཤོས་དེ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཚོན་ཉགས་བྱུང་བས། བྱུང་ཤིང་རྐང་གཅིག་གྲུང་མ་ལུས་པར་བསྐྱུ་རུབ་དགོས་
པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས།

དེ་ནས་མཁན་པོས་ཁོ་རང་ཏ་ཅང་ཐལ་དྲགས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་པ་དང་།
གལ་ཏེ་འོར་འཁྲུལ་བྱུང་ན་མིང་གྲགས་ཤོར་རྒྱ་རེད་སྟུམ་སྟེ། ས་གནས་གནམ་
གཤིས་ལྟོ་གནས་ཁང་གི་འགོ་བ་དེར་ཡང་བསྐྱུར་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། “སློབ་
དཔོན་ཚེན་མོ་ལགས། ཉགས་མཚན་ལ་བལྟས་ན་ལོ་འདྲིར་དགུན་ཁ་ཏ་ཅང་
གང་མོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ངེས་གཏན་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

སློབ་དཔོན་ཚེན་མོས་“ངེས་གཏན་རེད། འོན་དངོས་སུ་ཉགས་མཚན་རྣམས་
ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་རྗེ་སྐྱུག་ཏུ་འགོ་གི་འདུག འདི་ལ་བལྟས་ན་འདི་ལོར་ཏ་
ཅང་གང་མོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ངེས་འདུག།” ཅེས་ལན་བཏབ།

“ངེས་གཏན་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཤེས་སམ།” ཞེས་མིང་བརྗོད་འདོད་
མེད་པ་དེས་དྲིས།

ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེས་“གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོའི་ས་
གནས་ཀྱི་དགོན་པའི་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་ལྷ་པ་ཚོས་སྦྱོན་པ་ནང་བཞིན་བྱུང་ཤིང་
འཕྱུ་གི་འདུག” ཅེས་ལན་བཏབ།

གཏམ་རྒྱུད་འདི་ང་ལ་གཏོང་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་དེས་འདི་ནི་མ་རྒྱང་ཁྲོམ་
རའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་རེད་གསུངས་སོང་། ཁོང་བདེན་པ་
ཡིན་སྲིད་དོ།

སྲང་ཆེན་ངན་པ།

རི་དྲགས་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཨེ་ལི་ཞེས་པའི་སྲང་ཆེན་གཤམ་ཀ་འཇམ་པོ་ཞིག་ཡོད།
 རི་དྲགས་ཁང་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་སྲུ་གུ་ཚང་མས་ཨེ་ལིའི་མཉམ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེ་
 རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད། མོས་རང་གི་སྲང་སྣ་རིང་པོ་དེར་ཁོ་ཚོས་སྲུར་སྲུར་གཏོང་བ་
 དང་། སྐལ་པར་བཞེན་ཏེ་རི་དྲགས་ཁང་གི་ཐང་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་རྒྱུར་སྲང་དག་
 མི་གཏོང་། དོན་དངོས་སུ་མོ་ལ་གཞན་གྱིས་དོ་སྣང་བྱས་ན་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 སྐབས་རེར་སྲུ་གུ་ཚོ་ནང་དུ་ལོག་ནས་མེད་པ་དང་། མཚན་མོར་ཁྲ་སིམ་པོ་ཡོད་
 དུས། ཨེ་ལིས་གནམ་གྱི་སྐར་མར་བལྟས་ཏེ། མོ་རང་གང་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་
 ས་དང་། གང་འདོད་ལྟར་འབྲམས་ཚོག་པའི་ཤིང་ནགས་སྐྱལ་པོ་དེ་ཕྱིར་དྲན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་མོས་ཉེན་མང་པོར་ཟས་མ་རྙེད་པར་སྟོགས་ནས་སྔོད་
 སྐབས་རྒྱུ་ལ་བཞིག་གིས་ཏུ་ལམ་གསོད་བྱབས་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་དྲན། རི་
 དྲགས་ཁང་དུ་ཟ་མ་ཞིམ་པོ་དང་འབེལ་པོ། རིན་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བཅོས་དང་ལྟ་སྟོང་།
 ཉེན་གྲང་གི་ཆ་བ་ལས་སྟོབ་ཆེད་དུ་གང་སྟོག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཁང་པ་
 བཅས་ཡོད་སྐབས་མོ་ལ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་མི་ཚོ་ཞིག་ཡོད། མོ་སྲང་ཆེན་སྲང་
 བ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་འགྲུར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཉེན་གཅིག་རི་དྲགས་ཁང་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་
 སྟོབ་སྲུག་ཚོས་ཨེ་ལིའི་ན་མཚོག་ཆེ་ཚད་ལ་འབྲུ་སྟོང་བྱས། ཨེ་ལིས་ཁོང་ཚོའི་
 དགེ་ཚུན་ཐེ་བའི་སྟོབ་སྲུག་ཚང་མར་རང་གི་སྣ་ཁུང་ནས་རྒྱ་གཏོར་ཏེ་ཁོ་ཚོ་
 རྫོབ་པ་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་མོ་རང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་དེ་སྐྱབས་པའི་ནང་གི་

སྤྱི་བ་གཅིང་མ་བཟོ་བར་ཡོང་དུས། ཞེ་ལིས་ཁོ་འཕུལ་རྒྱག་བཏང་སྟེ་སྤྱི་རྣུང་གི་
ཕུང་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཁ་སྐབ་དུ་བསྐྱེལ། ཞེ་ལི་སྟོན་པ་ངན་དུ་བྱིན། དེ་མཚམས་
ནས་མོས་རི་དྲགས་ཁང་དུ་ལྷ་སྟོར་ཡོང་མཁན་ཚོའི་ཐོག་དུ་ཤིང་ཉོག་རུལ་པ་
འཕངས་པ་དང་། མོ་རང་གི་འབྲིས་སྲ་ཕྱ་གྲ་སྲ་ཡང་ཡོང་དུ་མ་བརྟུག་པ་རེད།

གཅན་གཟན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཞེ་ལི་སྐྱག་དུ་བྱིན་པ་ནི་ན་ཚ་འདྲ་
ཞིག་གི་སྟོན་མིན་ནམ་སྐྱམ་སྟེ་དུང་འགྲོའི་ཞེ་མ་རྗེ་སྐད་བཏང་། འོན་ཀྱང་སྐང་
ཚེན་གྱི་སྐྱན་པ་དེས་ནད་རྟགས་གང་ཡང་མ་རྟོན། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་སྐང་
ཚེན་གྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པས། ཁོས་ཞེ་ལི་མོ་ཡིན་ཅང་
ལྷ་མཚན་ཆད་པའི་ན་ཚ་མིན་ནམ་བསམས་ཀྱང་། ཞེ་མ་རྗེ་ཡིས་དེ་མིན་པའི་
ཐག་བཅད། ཞེ་ལི་ནི་ཉེན་རེ་ནས་ཉེན་རེ་བཞིན་སྟོན་ཕུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

དེ་ནས་གཅིག་གིས་སྐང་ཚེན་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་གྱི་ན་ཚ་དེ་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་སྟེད་པའི་བསམ་ཚུལ་བཤད།

ཁོང་ཚོས་ལྷ་པ་ཞིག་སྐད་བཏང་།

བཀུར་བར་འོས་པའི་ལྷ་པ་དེས་རང་གི་ལས་འགན་བསྐྱབས་རྗེས་དགོང་
རོ་བྱེ་བོར་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་མཚན་གཅིག་བྱི་བོ་ཞིག་ལ། རི་
དྲགས་ཁང་སྟོན་བརྒྱབ་ཚར་བའི་རྗེས་སྲ། ལྷ་པ་དེས་ཞེ་ལིའི་ལྷགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་
སྐྱུན་པའི་ནད་དུ་གཅིག་ཕྱར་སྟོན་བརྒྱབ་ནས་བསྐད།

རྒྱ་ཚོད་བརྟུ་གཅིག་ཅུ་ལ་འདྲའི་ཁྲེལ་དགོད་དང་། སྤྱི་གཡའ་བའི་ལུབ་
ལབ་གྱི་སྐྱས་ལྷ་པ་དེའི་སྟོན་ལ་བར་ཆད་བྱུང་། དེ་ནི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
འདྲི་དག་ཁྲག་འཛིབ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ། སྤྱི་དེ་དག་ཞེ་ལིའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་
ཡོང་བཞིན་ཡོད།

གྲུ་པ་དེ་སྒྲོམ་ནས་བཞེངས་ཏེ་ཅི་ཡིན་བལྟ་བར་བསྐྱོད། གྲུ་པ་དེས་ཨེ་ལི་ཉལ་སའི་རྒྱབ་དང་རི་དྲགས་ཁང་གི་འགྲམ་དེར་མེ་ཏོག་འདེབས་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཚོང་ཁང་གི་བྱམས་རའི་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་གསང་བའི་ཚོགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་། དེ་ཕྱོགས་སུ་ག་ལེར་འདམ་སྟེ་འགོ་སྐབས་ཁོང་ཚོ་ནི་ཉལ་མཚོང་མཁན་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིན་གྱི་ནག་ཚོང་གི་སྐོར་ལ་གྲོས་བསྟུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གྲུ་པ་དེས་ཐོས་སྐྱབ་པ་བྱུང་། ཚོང་ཁང་དེའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་གི་རྩ་ལོག་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་ཉལ་མ་ཡང་འཚོང་གི་ཡོད། ནག་ཚོང་བ་དེ་ཚོས་ཉལ་མའི་བྱ་ལོན་སྐོར་མི་སྐབ་མཁན་ཚོར་ཉེས་པ་སྐྱེ་མོ་གཏོང་རྒྱུ་ལོང་གྲོས་བསྟུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཨེ་ལི་འི་ཀུན་སྐྱོད་ལ་འགྲུར་བ་བྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་དེ་ཆ་གསལ་པོ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་དགོང་པོ་དེར་ཉེན་རྟོག་པ་ཚོས་ཉལ་མཚོང་མཁན་ཚོ་ལ་འཇམ་སྐྱུག་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས། ཁོང་ཚོའི་ཚབ་ཏུ་གྲུ་པ་དེས་ཁོང་རང་གི་བྲོགས་པོ་འགའ་ཞིག་སྐད་བཏང་སྟེ། གནས་དེར་སྒྲོམ་རྒྱག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་ལས་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསགས་པ་དང་། གསོག་འཆར་ཡོད་པ། གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཚག་ཡང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད། ཁོང་ཚོས་དག་འདམ་པོའི་སྐོ་ནས་སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡང་སྐོས་སྲིད་ཆེན་ཚོ་ལ་བྱམས་བཅེ་བྱབ་སྟེལ་ཡོང་སྐོར་གྱི་ཚོགས་བཅད་སྐོར་བ་རེད།

ཨེ་ལི་བཟང་པོ་དང་ཞི་འཇམ་དུ་འགོ་རྒྱུའི་འགོ་བཅུགས། ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གི་རྩིས་སུ་མོ་ནི་སྐྱུ་གུ་འཇུབ་ཤོས་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་འང་བདེ་དགའི་ངང་ནས་ཚེད་མོ་བཅེས་ཏེ། ལྷ་མོ་ནང་བཞིན་ཀུན་གྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་ས་དེར་གྱུར།

གཏམ་རྒྱུད་འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་པ་ཞིག་ནས་
ཟུར་འདོན་དང་འཕྲོད་སྦྱར་བྱས། འདིས་དུད་འགྲོ་ལའང་གཞན་གྱི་ཀུན་སྦྱོད་
གྱི་ཤན་ལྷགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སྟོན། དེས་ན། རྩེད་རང་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྦོ་
སྤང་དུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་མཛའ་བྲོགས་ཤིག་གམ། ཡང་ན་སྦོ་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་
བུའམ། བུ་མོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཁོང་ཚོ་ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་དགོན་པའི་ནང་
དུ་སྦོ་ལ། གལ་ཏེ་གྲ་པ་དེ་ཚོ་ཁོང་ཚོ་ནང་བཞིན་སྦོ་སྤང་དུ་མ་ཕྱིན་ན། ཁོང་ཚོ་གྲ་
པ་ནང་བཞིན་བཟང་པོ་དང་ཞི་འཇམ་པོ་ཡོང་གི་དོ།

༡༥༽

སྐད་ཐོས་པ།

ངའི་ཕྱོགས་པོ་ཞིག་གིས་རང་བྱིམ་གྱི་འཕོལ་ཁྲིའི་སྡེང་ན་“སྡེ་བ་རྒྱུང་ས་འཁོར་གང་ལྟམ་མངགས་ཉེ་བྱས་སམ།” ཞེས་པའི་དེབ་དེ་ལྷོག་བཞིན་ནང་དུ་སྡོད་སྡོད་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད་སྐབས། རྫོང་ལྷན་ཁྲུང་མཚར་ཞིག་ཐོས། སལ་ཆེར་ལྷབ་སྐྱེ་ཞིག་དང་མཚུངས། ཁོས་ལྷོག་མཚམས་བཞག་སྟེ་ཡིད་གཟབ་བྱས་ཏེ་མཉམ།

“ཉེ...” ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོས།

ཁོས་ཁང་པའི་གཡམས་གཡོན་དུ་བཞུགས་པར་དེ་གར་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

ཁོས་ཡང་བསྐྱུར་“ཉེ” ཟེར་བ་ཐོས། ད་རེས་ཐེངས་སྡོན་མ་ལས་སྐྱ་མཐོ།

ཁང་པའི་སྒོ་དང་སྡེ་ཏུ་ཁྲུང་རྣམས་བརྒྱབ་ཡོད་ཅང་། ཁོ་རང་སྤང་བ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་རེད་སྟམ་སྟེ་བསྐྱད། ཁོས་དཔུང་འགྲུལ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འཕོལ་ཁྲིའི་སྡེང་དུ་ལོག་སྟེ་དཔེ་ལྷོག་བྱས།

ཁོས་“ཉེ” ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྷན་ཁྲུང་ཆེ་བ་ཞིག་ཐོས་སྟབས་ཁོ་འཕོལ་ཁྲི་ནས་ཡར་འཕར་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་། སྐབས་འདིར་སྐྱ་དེ་ཉ་ཅང་ལྷན་ཁྲུང་ཆེ་བ་དང་གསལ་པོ་ཡོད་ཅང་། ཁོ་སྤང་བ་འཁྲུལ་བ་ག་ནས་ཡིན།

“རྒྱ་ཚེད་བྱེད་སར་རྒྱགས།” ཅེས་སྐྱ་དེས་སྐྱས།

དེའུ་གྱི་ཐད་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རོགས་སྡོར་ཐོབ་རྒྱ་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་ཡོང་གི་མེད། དེས་ན་པ་ཕོལ་ནས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེར་ཡིད་ཆེས་གྱིས་ཁོས་རྒྱ་ཚེད་བྱེད་དུ་འགོ་རྒྱུར་ཐག་བཅད། ཁོས་གཟབ་སྐྱོས་བརྒྱབ། དེའུ་གང་འཚམ་ཞིག་ལྱིར་ཉེ། བསྐྱེབས་པའང་མ་ཤེས་གོང་ནས་ལྷན་ཁྲུང་ཅན་གྱི་རྒྱ་འཕྲུགས་མཁན་

དང་། སློག་འོད་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་འདིག་རྟེན་གྱི་རང་འགྲུལ་ཤེལ་གྱི་སློ་ཚེན་
དེའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་རེད།

ཁོ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་སྐྱ་དེས་ཡང་བསྐྱར་“ཅུ་ལ་ཐེ་ཞེས་པའི་གཞོང་
པའི་ཚོག་ཅེ་ཡོད་སར་རྒྱགས། ཨང་གི་ ༤ པའི་སྟེང་དུ་སློར་བརྒྱ་ཞོག” ཅེས་སྒྲིགས།

རྒྱན་དེ་བཅུགས། ལག་གཡོག་དེས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཉེ་རྒྱན་རིལ་དེ་
གཡུགས་པ་དང་ཨང་གི་ ༤ པའི་སྟེང་དུ་བསྟན།

ལྷ་ཡི་གསུང་གིས་“ཨོ་ལགས་མོ།” དེ་སྐད་སྒྲིགས་པ་ཐོས།

འདུ་ཚོགས་གྱི་ཚོད་ནས་ཤབ་ཤབ་གྱི་དིར་སྐྱ་གྲག་ཁོང་ལ་ད་ཆ་སློར་མོ་ཕོན་
ཚེ་བཞིག་ཐོབ། དེའི་གྲོགས་པོ་ནི་ཉ་ཅང་དགའ།

“ཐོབ་པ་ཚང་མ་ཨང་གི་ ༡༢ སྟེང་དུ་ཞོག་ཐོབ་པ་ཚང་མ་ཨང་གི་ ༡༢ སྟེང་
དུ་ཞོག” ཅེས་སྐྱ་དེས་སྒྲིགས་པ་ཁོས་ཐོས། ཐོབ་པ་དེར་དགའ་ཐག་ཚོད་དེ་ཁོས་དེ་

198

དེ་བཞིན་དུ་བྱས།

ལག་གཡོག་དེས་མིག་སྐྱ་གཟེངས་ཅམ་བྱས་ཉེ་འཁོར་ལོ་དེ་ཡང་བསྐྱར་
བསྐྱོར། མི་ཚོགས་ཀྱིས་དབུགས་སློམ་བཞིན་བལྟས། འདི་ནི་ཉ་ལས་པའི་རྒྱན་

ཐོབ་ཅིག་ཆགས་རྒྱ་རེད། དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཤེས་སམ། རྒྱན་རིལ་དེ་ཨང་གི་
༡༢ གྱི་སྟེང་དུ་བབས་པ་རེད།

སྐྱ་དེས་མི་ཚོགས་ཀྱི་དིར་སྐྱ་དང་བཅས་“ཨོ་ཉོ་ཉོ” ཞེས་སྒྲོ་སྐད་འབྱིན་ཅིང་
དགའ་སློམ་ཁེངས། མི་རྣམས་ཀྱིས་དབུང་པ་གཤིབ་ནས་ཡ་མཚན་གྱི་བྱུང་བ་

ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་ལ་བལྟས་ཤིང་། ཚོག་ཅེ་དེ་ནི་ད་ཆ་མི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐའ་
བསྐྱོར་འདུག

དའི་གྲོགས་པོ་ལ་འོ་ལོར་ ༡༠༠༠༠༠ ཐོབ།

ཁོ་ཚོག་ཚེ་ལ་འཐམས། དབུགས་ཐུང་ལྷུང་ལེན་བྱས། ལྷོག་ཚོན་སྣ་ཚོགས་
འསྐོ་བའི་ཁང་མིག་དེ་ཁོའི་མཐའ་ནས་འཁོར་བ་ཚོར། ཁོས་ལག་གཡོག་དེ་ལ་
འབྱར་ཚུགས་སུ་ལྷ་རྒྱ་བྱུང་བར། དེས་ཁོ་ལ་འཇུག་ཆེན་ཞིག་དཔྱད། ཁོས་
ལག་གཡོག་དེ་ཁོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས།

ལག་གཡོག་དེས་ལྷོད་འཇམ་གྱི་ངང་ནས། “ཁྱོད་ལ་སྤྲུལ་མཐུད་ཚེད་འདོད་
ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

“ཐོབ་པ་ཚང་མ་ཨང་གི་ ༡༡ གྱི་སྟེང་དུ་ཞོག་ ཐོབ་པ་ཚང་མ་ཨང་གི་ ༡༡
གྱི་སྟེང་དུ་ཞོག” ཅེས་ལྷ་ཡི་རྒྱ་དེས་ཡང་རྒྱར་རྒྱས། དེ་ནི་བྱེད་འོས་པ་དེ་ཡིན་པ་
འདྲ།

ཁོས་ཡུད་ཅམ་ལ་སྐྱུག་གཡུག་ཐེངས་འདི་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཉ་ལས་པ་ཞིག་རེད།
གལ་ཏེ་ཐོབ་ན་ཁོའི་མི་ཚེ་དེ་ཡིས་འགྲིག་འགྲོ་གི་ཡོད། ཁོས་ཡང་བསྐྱར་ལས་
ཀ་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། ཁོའི་མི་ཚེ་འགྲིག་འགྲོ་གི་ཡོད། ཟིང་ཆ་དེའི་ནང་
དུ་ཁོས་ལན་ཞིག་འཚོལ་བའི་མཚོ་བསམ་བཏང་། མི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་བལྟས་
ནས་བསྐྱད་ཡོད།

ཡུད་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ། ཁོས་དབུགས་རིང་ཞིག་འཐེན་ཏེ་རྒྱན་ཚང་མ་དེར་
བཅུགས།

རྒྱན་འཇུགས་མཁན་གཅིག་གིས་“སྤ། དེ་རང་རེད། དེ་རང་ལ་ཕྱགས་
རྒྱུ་བས།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་ཁུ་སིམ་པའི་གནས་བབ་དེ་དགོགས། མི་ཚོགས་
ཀྱིས་སྤ་རྒྱ་དང་ལག་རྩེབ་ཀྱིས་ཁོ་ལ་སྐྱུལ་ལྷུག་བྱས།

ལག་གཡོག་དེས་ད་ཆར་མིག་ཆེན་པོར་གདངས་ཏེ་རྒྱན་རིལ་དེ་གཡུགས་...།
རྒྱན་རིལ་དེ་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་མགྲོགས་པོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། བམ་
ཡང་དེ་ལྟར་འཁོར་རྒྱ་ཡིན་པ་འདྲ། ང་ཚོའི་གྲོགས་པོས་དབུགས་ཀྱང་གཏོང་

དཀའ་བ་བྱུང་། མི་ཚོགས་ཁྲོད་སྲུང་གུང་ཚིག་གཅིག་མ་བཤད་ཅིང་ཁུ་སིམ་མེར་
བསྐྱད། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་འཁོར་བའི་རྗེས་ལ་ག་ལེར་འཁོར། རྒྱན་རིལ་
དེ་ཨང་གི་ ༡༩ གྱི་སྟེང་དུ་བབས།

མི་ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་ངོ་མཚར་བའི་ངང་ནས་སྐད་
བརྒྱབ། འོན་ཀྱང་གཞན་ཚོས་ནི་ང་ཚོའི་ཤོགས་པོས་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཁོང་ཚོས་
མཐོང་ཐུབ་པས། ཁོ་ཚོ་དེར་རེངས་པོར་ལངས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཇུག་
ཏེ་རིག་པ་བསྐྱིམས་ནས་བསྐྱད།

འཁོར་ལོ་འཁོར་བཞིན་པའི་ངང་དུ་རྒྱན་རིལ་དེ་ཨང་གི་ ༡༩ གྱི་བྱུར་དེར་
འཕགས་ཤིང་གནས། འཁོར་ལོ་ག་ལེར་འཁོར་བ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱན་རིལ་དེ་བྱུར་
སྟེང་དུ་སྟོད་ཀྱབས་བྱས་ཀྱང་། མཐའ་མ་དེར་ང་ཚོའི་ཤོགས་པོས་དགའ་ཚོར་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་མ་བརྒྱབ་སྟོན་ལ་རྒྱན་རིལ་དེ་ཡར་འཕགས་ཏེ་ཨང་གི་
༡༩ ལི་སྟེང་དུ་བསྐྱད།

མི་ཚོགས་དེ་ཉོན་ཐོར། ང་ཚོའི་ཤོགས་པོས་ཡོད་ཚད་ཤོར།

ཡོངས་སུ་འངམ་ཐིང་ངེར་སོང་བའི་སྐབས་དེར། ཁོས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱ་དེས་
“ཨ་ཁ། དགོངས་དག ཨ་ཁ།” ཞེས་སྟེང་ག་བཏོན་པ་ཐོས།

རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱས་ཀྱང་ནོར་འཕྲུལ་བཟོ། དེས་ན་དེ་ཚོར་ཡིད་ཆེས་མ་བྱེད། དེའི་
ཚབ་དུ་རང་གི་རྒྱན་ཤེས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱོས།

མི་ཚོས་གནམ་ཚུན་མའི་སྐྱ་ལ་ཉན་པ་དང་། དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་དུ་སྟོན་ལམ་
རྒྱབ་པ། ཡང་ན་“གལ་ཏེ་ཁྲོད་ཀྱིས་ང་ལ་རྒྱན་ཐོབ་དུ་བརྟུག་ན་ངས་ཐ་མག་སྟོང་
གི་ཡིན།” ཟེར་བ་ལྷ་བུའི་དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ་ལམ་ལུགས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་གྱི་
རེད་སྟེ་མ་པའི་སྟེང་ཉལ་གྱི་སྟོན་སྐྱོན་རྒྱན་རྟེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁྲོད་རང་མི་གཞན་

དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱུད་ཀྱིས་ལམ་ལུགས་པམ་དུ་འཇུག་མི་
ཐུབ། ལམ་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རང་པོ་པམ་དུ་འཇུག་གི་རེད།

དེ་ནི་རྒྱུད་ཅེད་སློབ་ལོར་དགའ་མཁན་ཞིག་གིས་རང་གྱིས་དུ་ཅེད་འགྲུག་
གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱུད་ནས་ལྟ་བཞིན་“སློབ་ལོ་གཞན་ལ་སློབ། ད་
གཞུགས། ཡིན་དུ།” ཅེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་པ་རེད། དོན་དངོས་སུ་ཁོང་
ཚོས་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ་པ་དང་སྐྱུལ་འདེད་བྱས་པ་དེས་ཅེད་འགྲུག་ལ་ལུགས་རྒྱུན་
སློབ་ཐུབ་བསམ་གྱི་ཡོད། རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་སྐམ་དེར་སྐད་རྒྱག་བཞིན་
ཡོད་པའི་རིག་པ་དེར་བསམ་སློབ་སློབ་དང་། ཅེད་མོ་བ་ཚོ་ནི་ལེ་དབར་སློབ་ཐུག་
མང་པོའི་ས་རུ་ཡོད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་ཅོར་གོ་མི་ཐུབ། རྒྱུད་རང་ལྟས་མེད་རེད།
དེས་ན་ཁ་ཁ་བརྟུམས་ནས་བསྐད་དེ་ཅེད་མོར་སློབ།

དེ་ནི་རྒྱུད་ཅེད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་ཅེད་འཕྲུལ་ཆའི་མདུན་དུ་བསྐད་དེ་“ད་
ཡིན་དུ། ད་ཡིན་དུ།” ཞེས་སྐད་རྒྱག་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། རྒྱུད་ཅེད་
འཕྲུལ་ཆས་ལ་རྣ་བ་མེད། དེས་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་འདུན་གོ་མི་ཐུབ། མི་ཐུབ་པ་ཞིག་
ལ་པམ་ཁ་སླར་བའི་རྣམས་པ་རྒྱུད་ལ་མེད། རྒྱུད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཞན་སུ་དང་མི་
འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐམ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་སློབ་བཏང་བ་
དང་། མི་ཐུབ་པ་ཞིག་སུས་ཀྱང་པམ་དུ་འཇུག་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཤེས་
ན། རྒྱུད་ཅེད་སློབ་གི་རེད།

གྲུ་བཅུན་ཚོས་རྒྱུན་དུ་སྒྲིག་སྤངས།

རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་དམ་མི་ཤེས་མོད། བྲང་པའི་གྲུ་བཅུན་ཚོས་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་
རྒྱུན་དུ་སྒྲིག་སྤངས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ་བོ་འདྲུག་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཚོར་
རྒྱུན་ཅིང་བྱེད་པའི་ཚོགས་མཚན་མེད་པ་ཡིན་གྱིད།

གྲུགས་ཆེ་བའི་བྲང་པའི་བཅུན་མ་ཞིག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་དུ་སློམ་སྦྱབ་ཀྱི་
གསུང་ཚོས་ཚར་རྗེས་སུ་ཉིད་རོ་གནམ་མང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་དུ་གྲུང་ཚིགས་
བཟའ་དུ་བྱིན། ཁོང་ཚོས་བདམས་པའི་ཟ་ཁང་དེ་དབྱིན་རིའི་ཆང་ཁང་ཞིག་དང་
སྦྲེལ་ཡོད་སྟབས། ཟ་མ་ཟ་སའི་ཁང་པ་དེར་འཇུག་དུས་ཆང་འཇུང་ས་དེ་བརྒྱུད་
ནས་འགོ་དགོས། གྲུང་ཚིགས་སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མོ་འའི་ཁ་ལོ་པ་དེས་དབྱིན་སློར་
སིལ་མ་དེ་དག་ཆང་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་ཅིང་འབྲུལ་འཁོར་དེར་སྤྲུགས་ཏེ་
མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། མོས་ཕོན་དག་ཉེས་ཀྱི་སིལ་མ་དེ་འབྲུལ་
འཁོར་ནང་དུ་སྤྲུགས་མ་ཐག་ནང་པའི་བཅུན་མ་དེ་དེར་བསྐྱབས། ཁ་ལོ་པ་དེས་
“བཅུན་མ་ལགས། བྱོད་བཟོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད། བྱོད་ཀྱིས་ལག་གཟུང་འདི་
ནས་འཐེན་དང་།” ཞེས་བརྗོད།

202

རྒྱུ་ཅིག་དེའི་རིང་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་མ་སྦྱབ་སྟབས། བྲང་པའི་
བཅུན་མ་དེས་ལག་གཟུང་དེ་འཐེན་པ་རེད། རེ་རེ་བཞིན་མཚམས་མ་བཞག་
སློན་ལ་འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།

རྒྱག་པོད།⁶ ཞེས་དྲིལ་སྦྱར་གྲུགས་པ་དང་ལྷན་དུ་སློག་འོད་སྦྱ་ཚོགས་འཕྲོ་

6 ཚོམ་སྒྲིག་པའི་མཚན། རྒྱག་པོད་ jackpot ཟླེ། རྒྱུན་ཅིང་དང་ཅིང་འགྲན་རིགས་ཀྱི་དཔུལ་འཕོར་
མཐོ་བའི་བྱ་དགའི་འབོད་མིང།

བཞིན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་དེའི་ནང་ནས་དབྱིན་སྒོར་སོན་སྒོར་སྒྲག་འགའ་
ཤས་བཅུན་མའི་ན་བཟའ་དགུས་མ་དེའི་ནང་དུ་ལྷུང་། ཆང་ཁང་དུ་ཆང་འཕྲུང་
མཁན་ཚང་མ་ཁུ་སིམ་མེར་མིག་ཅེར་ནས་བསྐྱད། ཆང་ཁབས་པ་དེས་དིལ་བུ་
ཚུང་དུ་ཞིག་སྒྲངས་ཏེ་དགོལ་འགོ་བཅུགས། དེ་ནས་ཁོས་ཉོན་ཐོར་བའི་བཅུན་
མ་དེར། ལྷན་རིང་ནས་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ཇག་ཐོད་ཐོབ་
མཁན་དེས་ཆང་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མར་ཆང་ཐོར་གང་རེ་ཉོ་དགོས་པའི་
གསལ་བསྐྱགས་བྱས།

དེས་ན། དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་མི་ལོ་༡༥༠༠ ལྷན་
པའི་རྗེས་སུ་ཐེངས་དང་པོར་ནང་པའི་བཅུན་མ་ཞིག་གིས་ཆང་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་
དགའ་སྦྱིད་ལྷན་པའི་མི་བཅུ་སྟེང་འགའ་ཤས་ལ་ ཨ་རག་སྤི་སི་ལི་དང་། ཇིག་ཐོ་
ནིག་སྤི་རག་སོགས་ཆང་དང་ཨ་རག་ཉོས་ཏེ་སྤྲད་པ་རེད།

ང་རང་གི་ལྷན་ཚེད་ལོ་ལྷུས་ཐད་ནས་བཤད་ན། ལོ་འགའི་སྐོར་དུ་སློབ་མ་
ཞིག་གིས་ཁོའི་ཕྱོགས་པོའི་ཚོང་ཁང་གསར་པ་དེར་བྱིན་རྒྱབས་གནང་རོགས་
བརྗོད་བྱུང་། ངའི་ལོ་རྒྱུལ་ནི་དེ་ག་རེའི་ཚོང་ཁང་རེད་ཅེས་མ་དེས་པ་དེ་རེད།

ཞོགས་པ་སྤེལ་ཞིག་ལ་ང་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་དེར་ཚོགས་བྱེད་པར་འགྲོར་དུས་
ཚོང་ཁང་དེ་ནི་ལྷན་ཚེད་ཤོག་བྱང་སྟེ། ཐོན་རྗེས་གཅིག་ཁོ་ན་འཚོང་སའི་ཚོང་
ཁང་ཞིག་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ངས་ཤེས་བྱུང་། ད་ཚོ་ག་མ་བྱས་པར་ལོག་འགྲོ་རྒྱ་
ལ་ནི་འབྲིས་དྲགས་པ་རེད། དེས་ན་ངས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཁང་ཞིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
ཀྱི་ཚོགས་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་ལྷན་ཚེད་ཀྱི་ཚོང་ཁང་དེ་ལའང་དེ་ལྷན་བྱས་པ་ཡིན།

ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ངས་གཟའ་མཚུགས་ཀྱི་གསར་ཤོག་སྟོན་བཞིན་པའི་
སྐབས་སུ། ངས་“ཨོ་སི་འི་རི་ལི་ཡའི་ནང་གི་བསོད་ནམས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལྷན་ཚེད་
ཚོང་ཁང་” ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་དུ་ལྷན་ཚེད་ཤོག་བྱང་གི་ཚོང་ཁང་དེ་

རང་གི་སྐོར་ལ་ཆེད་ཚོམ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། ད་ཚོང་ཁང་དེ་ག་པར་ཡོད་མེད་
ངས་ཤོད་ཀྱི་མིན་ལ། ཟུན་ཅིང་ཀྱི་ཚོང་ཁང་ག་ཞན་ལ་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཚོག་ཡང་
བྱེད་ཀྱི་མིན།

༡༦༽

རྩལ་སྤྲུལ་

ལེམ་གླེ་རི་རི་སྒོ་བ་ལྷ་ཆེན་མོར་དངོས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྦྱངས་ཚུང་
མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ང་རྩལ་སྤྲུལ་གྱི་བྱང་བའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྒོ་གྲ་
ཡངས་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་གཞན་དག་མེད་པའི་དོན་སྲུབ་ཞིག་
ངས་མཐོང་ཚུང་།

ཉེན་དེ་ནི་ང་ཚོའི་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡི་ཡའི་རུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ལོ་བཅུ་གསུམ་འཁོར་བའི་དུས་ཅན་རེད། ང་ཚོས་ཁ་ཐབས་ཞན་པོའི་སྒོ་ནས་
འགོ་བཅུགས་ཏེ་རྒྱུན་རིང་སོང་བས། དེ་ཉེན་ནི་ནང་ཚོས་རུབ་སྤྱོད་ཨོ་སི་ཐི་
རི་ཡི་ཡའར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་སྒོན་ཆེད་དང་། ང་ཚོའི་ལམ་ལྗོངས་ལ་དགའ་སྟོན་
བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་རེད། ང་ཚོས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྐྱེད་ཚལ་
ཞེས་པ་གོང་ཁྱེར་པར་དུ་གྱི་དཀྱིལ་གྱི་ས་ཆ་སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དེ་གཡུ་བ་ཡིན།
ཁྱད་མཚར་བ་ཞིག་ལ་སྐྱེད་ཚལ་དེ་ཉེན་དེར་སྟོང་པ་རེད། དུས་ཅན་དེའི་ཆེད་
དུ་ང་ཚོས་ཐའེ་ལན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་པོ་
ཞིག་མངགས་པ་ཡིན། སྤངས་ཆ་དང་། གྲུ། བཟའ་བཏུང་སྒོ་སྐྱེད་བཅས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་འགྲོ་གོན་པངས་མེད་དུ་བཏང་། ང་ཚོས་རུབ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡི་ཡའི་སྤྱི་
སྒོན། སྐྱ་ཞབས་རེབ་ ལྷ་ལོ་བ་ཀྱིས་གཙོས་ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་དང་གནད་ཡོད་
དཔོན་རིགས་གཞན་རྣམས་གདན་འདྲེན་ཞུ་བྱུང་། དུས་ཅན་དེ་སྤྱི་སྐྱོ་ལྷ་
པའི་གཟའ་ཉི་མ། ལྷ་བ་ཉ་གང་བའི་དགོང་དོ་ཞིག་ལ་ཚོགས་གནས་འཁེལ། དེ་

ཅི་ནང་པའི་མི་ཐོག་ཞེས་བཟུང་གིས་དུས་དྲུག་རྩ་ཆེན་ཞིག་རེད། ལས་ཀ་དེ་ནི་
ཏ་ཅང་ཁག་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མོད་ག་ལེར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དུས་ཆེན་གྱི་ཞོགས་པ་དེར་ང་གཉིད་སང་དུས་ཆར་པ་ལྷགས་ཆེ་འབབ་
བཞིན་འདུག གནམ་གཤིས་སློན་བརྟན་ཚན་པས་དེ་བས་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད་
ཟེར། ཚོགས་འགོ་འཇུགས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཏག་ཏག་རྒྱ་ཚོད་ ། པའི་ཐོག་ཏུ་
ཆར་རྒྱུད་ལྷགས་ཆེ་ཞིག་པར་ད་མོང་ཁྱེད་དུ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཉེན་བརྒྱ་བཏང་
སོང་།

ང་ཚོས་ཉེན་གང་པོར་གོ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཆར་པ་ལྷ་མཐུད་བབས་པས་ང་
ཚོ་ཚང་མ་ཆར་པས་སྤངས་ནས་སློན་པ་སློན་རྒྱུད་ཆགས་སོང་། སྤྱི་སློན་ལས་
ཁྲུངས་ནས་ང་ལ་ཁ་པར་ཐེངས་གསུམ་བཏང་སྟེ་“ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་དྲུག་གི་བཤོལ་
བྱེད་ཀྱི་མིན་ནམ། ཆར་རྒྱུད་དེ་བས་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སློན་བརྒྱུད་འདུག”
ཅེས་དྲིས་བྱུང་། དེའི་ལན་དུ་ངས་“ཕྱིར་བཤོལ་ཡོང་གི་མ་རེད།” ཅེས་ཐེངས་
གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚོའི་ཚོང་པ་བྱས་ཏེ་མི་ཚོ་རྩིས་པོ་བསྐྱལ་བའི་གོགས་
པོ་ཞིག་གིས། ཁོ་རང་གི་མི་ཚོ་རྩིས་པོའི་མཚོ་ཐོག་གི་ཉམས་ལྗོངས་དང་། རྒྱུད་
ཁམས་གཞོན་ལྷགས་ཆག་བཞིན་པ་ལ་བལྟས་ན། ཆར་རྒྱུད་ལྷགས་ཆེན་ཞིག་
ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ངས་འདུག་ཟེར། ངའི་དགེ་སྤྲུག་གྲུ་པ་ཞིག་ནས་ཀྱང་ང་ཟུར་དུ་
རྐྱད་བཏང་ནས་སྤྲུགས་ཏུགས་མ་བསྟན་པར་ཕྱིར་བཤོལ་བྱོས་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་
བརྒྱབ་བྱུང་། ངས་ཡང་བསྐྱར་ཉན་འདོག་བྱས་ཐེད།

206

གལ་ཆེད་མགྲོན་པོ་དང་པོ་དེ་མ་སྐྱེབས་པའི་རྐྱར་མ་བཅོ་ལྗེའི་སློན་དེར།
ངས་སྒྲིག་གཞོན་མཐའ་མ་བྱེད་སའི་གྱར་དེར་ལས་ཀ་བ་ཞིག་ཏུ་བཞིན་བརྒྱགས་
ཡོང་ནས་“ཕྱི་ལ་ཐེབས་དང་། ཕྱི་ལ་ཐེབས་དང་།” ཞེས་བརྗོད་བྱུང་། ངའི་བསམ་
པར་ནོར་འཁྲུལ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཤོར་ཡོད་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་བྱུང་མོད། མོས་ནི་

གནམ་ལ་མཚུབ་བརྗེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཉིན་ཐེངས་དང་པོར་སློན་པ་ཁ་འཛོམ་
ནས་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་དེ་མངོན་བྱུང་།

ཆར་པ་ཆད་ཆར་འདུག

དེ་མཚམས་ནས་སྲིད་སློན་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་གཞན་ཚང་མ་ཐེབས་
བྱུང་། ལྷོག་བརྟན་བཟོ་མཁན་གྱི་ཚན་པ་ཞིག་གིས་ངའི་རྗེས་དེད་ནས་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་“འདི་ཡ་མཚར་རེད། འདི་ཡ་མཚར་རེད།” ཅེས་སློབ་ཞིན་འདུག ང་ཚོས་
གནམ་གཤིས་སྐྱམ་ལ་དཀར་གསལ་གྱི་ཉ་གང་ལྷ་བའི་འོག་ཏུ་དུས་དྲན་དེ་སྲུང་
བཅི་བྱས་པ་ཡིན།

མཛད་སློབ་མཚུག་བསྐྱེད་ཚར་བ་དང་སློན་པ་འཁོར་ཉེ་མཚན་གང་པོར་
ཆར་པ་བྱང་སོང་། སང་ཞོགས་དེར་དུས་དྲན་སྲུང་བཅི་བྱེད་ས་དེ་ཚུ་སོར་
གཉིས་ཅམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཐིམ་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་འགམ་གྱི་ལམ་ཁ་ཁག་ལའང་ཚུ་
ལོག་བཞུར་འདུག གཡས་གཡོན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཆར་པ་རྒྱུ་ཆད་མེད་
པར་བབས་ཉེ་ཤིང་སྡོང་མང་པོ་བསྐྱེད་སྐྱབས། མགོན་འབོད་བྱས་པའི་མི་མང་
པོ་སྐྱབས་ཐུབ་མེད། ང་ཚོས་གནམ་གཤིས་སྐྱམ་པོའི་འོག་ཏུ་མཛད་སློབ་ཚུགས་
པ་དེར་མི་ཚོ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་བྱུང་འདུག ང་ཚོ་ལ་གུར་དང་སྤངས་ཆ་
གཡོར་མཁན་གྱི་ཁེ་ལས་ཁང་དེས་སློག་འཕྲིན་ཞིག་བྲིས་པའི་ནང་དུ་“ང་ཚོས་
ཨ་ཇན་གྱི་རམ་ཞེས་པ་འདི་སུ་ཡིན་འོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཁོང་ལ་
དེ་རིང་གི་རྟ་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་དེ་སུ་ལ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེས་འདྲི་འདོད་ཡོད།”
ཅེས་འཁོད་འདུག

འདི་ནི་ང་ཚོའི་མཛད་སློབ་ཚོགས་ས་དེའི་ཐོག་ཁོ་ནར་ལྡིང་བའི་ཆར་རྒྱང་
ཤུགས་དྲག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གུ་ཆར་ཅམ་ཞིག་དྲངས་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད།

དེ་ནི་རྩ་འཇུག་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འགེལ་བཤད་གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་རེད།

དོན་བཤད་རྗེས། ཐའེ་ཡི་ཡུལ་མི་དེས་དགོན་པའི་སློབ་ཚུ་ཚོད་ལྷ་དང་ཕྱེད་ཀ་ལ་
མ་གཏོགས་ཕྱེ་གི་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཁོ་ལ་ལྷ་མིག་ཡོད་པས། དགོ་འདུན་
པ་ཚོ་མ་ཐེབས་བར་དུ་གཡས་གཡོན་མིག་སྟོན་ཞུ་ཚོག་ཅེས་ལན་བཏབ།

ཐའེ་ཡི་སྐྱུ་ཞབས་དེས་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་སའི་འདུ་ཁང་ལྷ་བར་འགོ་སའི་
ལྷགས་སློབ་དེ་ཕྱིས་ཏེ། སློག་རྣམས་སྦར། བཞོས་བརྒྱབ་པའི་མིང་སློབ་མངོས་པོ་དེ་
ཕྱིས་ནས་ཨ་རིའི་ན་གཞོན་དེ་ནང་དུ་བྱིད། ཚུ་ཚོད་གཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་
ཐའེ་ཡི་སྐྱུ་ཞབས་དེས་ཁང་པའི་ཚིག་འདབས་སུ་བྲིས་པའི་ཐའེ་ཡི་སློབ་རྒྱན་གྱི་
ལྷེབས་རིས་རྣམས། སུ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཚུལ་ཐེ་
བའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བརྒྱབ། དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་ཚེ་
འདས་པ་མ་ཚོའི་ཚེད་དུ་བསོད་ནམས་གསོག་ཚེད་དམ། ཡང་ན་སྐྱ་གུ་ནད་པ་
ཞིག་དག་སྦྱེད་ཡོང་ཚེད་དུ་ཞལ་འདབས་སུ་སྐུལ་བ་རེད། དུས་ཚོད་ནི་ཡུང་ཅམ་
ཞིག་ལ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷེབས་རིས་མཐའ་མ་དའི་འགྲེལ་བཤད་ཟིན་མཚམས།
ཐའེ་ཡི་སྐྱུ་ཞབས་དེས་ཨ་རི་བ་དེ་ལ་ཐའེ་ཡི་དགོ་སློབ་བགྲེས་པ་ཞིག་སྦྱར་དུ་
ཐེབས་ཀྱབས་ཡོད་པས་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱུ་སྦྱོད་དགོས་པ་དང་། འདུལ་བ་དེ་དགོ་
སློབ་དའི་ལྷུང་བཟེད་ནང་སྐྱུ་གས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་འོགས་ཞེས་ཞུ་དགོས་ཞེས་
བཤད་དེ། ཐའེ་ཡི་སྐྱུ་ཞབས་དེས་གནས་སྐབས་རིང་དགོན་པའི་སློབ་བརྒྱབ།

ཨ་རི་བ་དེས་ཁོ་རང་ལ་གང་ལབ་པ་ནང་བཞིན་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དགོ་
སློབ་བགྲེས་པོ་དེས་ཁོ་ལ་ནང་པའི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སློབ་པ་མ་གནང་སྟོན་ལ་དགོན་
པའི་ནང་བྱིད་དེ་མང་གཞིའི་སྦྱོང་བརྗེས་ཀྱི་འགོ་བཙུགས།

ཡིན་ན་ཡང་དེར་དཀའ་ངལ་ཞིག་བྱུང་། ཨ་རི་བ་དེས་ཁོ་ལ་སྦྱོང་བརྗེས་སྦྱོད་
རྒྱའི་འགན་འཁུར་བའི་ཐའེ་ཡི་སྐྱུ་བ་དའི་དབྱིན་སྐད་དེ་མ་གོ་བ་རེད། ཞེས་“ང་
ལ་སློབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱུ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

“དགོན་པ་འདིའི་དབྱིན་སྐད་ཡག་ཤོས་འདི་རེད།” ཅེས་ཁོ་ལ་ལབ།

“ང་ལ་ཉེན་དང་པོར་ཐུག་མཁན་གྱི་ཐའེ་ཡི་མི་སྐྱེ་བགྲུས་པོ་དེ་ག་འདྲ་འདུག
ང་ལ་ལྷགས་སློང་ཕྱིས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་སའི་འདྲ་ཁང་ནང་དུ་འཕྲིད་མཁན་དེས་
དབྱིན་སྐད་ཡང་དག་རྒྱལ་གི་འདུག” ཅེས་ཨ་རི་བ་དེས་ལན་བཏབ།

གྲ་པ་དེ་ཚོས་ཨ་རི་བ་ན་གཞོན་དེ་ལམ་སང་མཁན་པོ་བགྲུས་པོའི་ལས་
ཁུངས་སུ་བྲིད། ཁོས་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཤད་པ་དང་མཁན་པོས་ཁོའི་བཤད་མཚམས་
བཅད་ནས་རང་གི་དྲུང་ཡིག་དེ་སྐད་བཏང་ནས་གང་བཤད་ཚང་མ་ཡིག་ཐོག་
ཏུ་འགོད་དུ་བཅུག།

རྒྱལ་སློང་དེའི་ལྗེ་མིག་ཡོད་པའི་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དོན་དངོས་སུ་
སློང་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་སློང་ཞེས་འབོད་པ་དང་། ཐའེ་ལན་ད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་རྒྱལ་སྲས་ཁོ་ནས་རྒྱ་སློང་ནས་ཐེབས་ཚོག་ དགོན་པ་འདི་ནི་ཐའེ་ལན་ད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོ་དུས་ཡུན་ཐུང་དུའི་རིང་ལ་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་ས་ཞིག་རེད།
ཨ་རི་བ་དེས་འགྲེལ་བཞུགས་བྱས་པའི་ས་ཆ་དེ་ཚོའི་སློབ་ཚུལ་སྐར་མི་ཚོག་
དགོན་པའི་གནས་ཁང་ཚ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལྗེ་མིག་དེ་མི་སྐྱེ་སུ་ལའང་མེད། མཁན་པོ་
བགྲུས་པོ་དེས་ཀྱང་དགོན་པའི་ལྗེ་མིག་རིས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་མེད།

དེ་ནས་མཁན་པོས་ཨ་རི་བ་དེར་ཐའེ་ཡི་སྐྱེ་ཞབས་བགྲུས་པོ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་བཤད་དུ་བཅུག ཨ་རི་བ་དེས་དང་པོ་དེར་ཁོས་དེང་སང་མཐོང་དགོན་པའི་
ཐའེ་ལན་ད་ཀྱི་སོ་ལ་རྒྱན་གྱི་གྲོན་ཆས་གྲོན་འདུག་ཅེས་བཤད། དེ་རྗེས་ད་དུང་
ཞིབ་ཕྲ་བཤད་པར་བསྐྱལ་དུས། ཨ་རི་བ་ན་གཞོན་དེས་མིག་ཡར་བཀྲགས་ཏེ་
ཡ་མཚན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས་ཐད་ཀར་བལྟས། མཁན་པོའི་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཚེག་ལྗེ་མིག་སུ་ཐའེ་ཡི་སྐྱེ་ཞབས་བགྲུས་པོ་དེའི་འདྲ་པར་ཞིག་ཡོད།

“ཁོ་འདི་རེད། ང་ལ་ཐུག་མཁན་གྱི་མི་དེ་འདི་རེད།” ཅེས་ཨ་རི་བ་དེས་བཤད།

དེ་ནི་མཚན་གཞན་དུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ལོང་ཁོན་ཞེས་འབོད་པའི་ཐའེ་ལན་ད་
ཀྱི་ར་མ་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤེང་ལྷ་པ་ཡི་སྐྱེ་པར་ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༡༠
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གོང་ས། ཁོང་གི་བྱིམ་མི་རྣམས་སྐབས་དེའི་སྦྱིན་བདག་
གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་ལྷེབས་རིས་ཚང་མའི་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་པ་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད་པས། རྒྱལ་སློ་བྱེས་ཏེ་འཇུག་པ་དེར་ད་ཆ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ཐུབ། ད་ཆ་
མཐོ་རིས་སུ་སྦྱོར་པའི་སྤྱི་ལོ་ཐའེ་ལན་དེ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ན་གཞོན་ཞིག་
ལ་ནང་པའི་གྲ་པ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པར་རམ་འདེགས་བྱས་པ་རེད།

ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ།

ཐའེ་ལ་ནད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་མ་ཚོ་རང་ཉིད་ལྷུང་པའི་ནང་གི་མི་སྲུང་
ཤོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་སྟོན་པའི་སྲོལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བཅར་གཅིག་ནི་
རིག་པ་སྤྱི་ལྟར་རྣོ་བ་མ་ཟད་ཁ་གཟེར་པོ་འང་ཡོད། ཁོའི་རོགས་པ་སྐྱེ་བཅར་
གཞན་དག་ཚོས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཁོ་ལ་ངོ་ཚ་འབེབ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་བཏིང་།

ཁོང་ཚོའི་འཆར་གཞི་དེ་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཁོའི་རུས་པ་དུ་མ་ལ་བསྟོན་
བསྐྱབས་བྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ། ཁོ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བུ་འདུག་རྒྱུ་དེ་དང་། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་རང་
རང་གི་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་ཁོ་ལ་དྲིས་ཏེ་ལྷན་ཀ་བཅའ་ལ། མི་སྲུང་
པོ་དེས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཐིག་
ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་ཁོ་རྣོར་སོང་ཞེས་བརྗོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མི་ཞིག་གིས་ཅི་ཞིག་
བསམ་གྱི་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་སུས་སྟོན་སྐྱབ་བམ།

212

དེ་ནས་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་སྟོན་ལྟར་འཛོམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། སྟོན་པོ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་སྐྱེ་བཅར་དེའི་མཁའ་པ་དང་
རུས་པ་ལ་བསྟོན་བསྐྱབས་བྱས། གང་འཚམ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཁོའི་སྟོབས་པ་དང་
ཁེངས་དྲེགས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་འདུག་སྐྱེམ་པ་བྱུང་རྗེས་སྟོན་པོ་ཞིག་གིས་"མི་འདིའི་
རྣམ་དཔྱད་ཆེ་བ་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་འཁོར་བ་ཡང་ཤེས་གྱི་ཡོད་
པ་འདྲ། དེ་བདེན་པ་རེད་དམ།" ཞེས་དྲིས།

སྐྱབ་ཅར་བ་དེས་སློབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་“ཡིན་དུ་ཡིན། ངས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་
ཡོད།” ཅེས་བརྗོད།

གཞན་དག་ཚོས་སྐྱབ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཇུག་དུམུལ། ལོ་ལོ་
ཚོའི་གཡོ་སྐྱེའི་རྗེས་ནང་དུ་ཚུད།

“བྱས་ན། ང་ཚོ་ཚང་མས་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་བསམ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་
མཚོག་ལ་ཞུ་རོགས་གནོངས།”

དེ་ནི་ལོང་ཚོས་འཇུག་སོང་། ཀུན་ཤེས་ལོ་འབྲོ་ས་མེད།

སྐྱབ་ཅར་བ་དེས་“རྒྱལ་པོ་མཚོག་སྐྱེའི་ཀྱི་སློབ་པོ་ཚང་མས་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་
བསམ་བཞིན་ཡོད་པ་ངས་ཞུ་ཚོག་ལོང་ཚོ་ཚང་མས་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ལ་སེམས་
ཐག་གཅོང་བཅད་ཀྱི་གྲས་ཞབས་དང་བཅུ་བཀུར་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བསམ་སློ་
འཁོར་བཞིན་འདུག” ཅེས་ལན་བཏབ།

སློབ་པོ་ཚོས་སྐྱར་ཆ་འགའ་ཤས་མནོ་བསམ་བཏང་རྗེས་“རྒྱལ་པོ་མཚོག་དེ་
ག་རང་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མས་བསམ་སློ་དེ་ག་རང་གཏོང་བཞིན་ཡོད།” ཅེས་མོས་
མཐུན་བྱས།

དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རེད།།

ཨ་མའི་སྤོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཚེན་ཞིག་གིས་རང་གི་དམག་མིའི་དམག་
 སྤོང་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སོ་བྱང་དུ་ལོག་ཡོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས།
 རྒྱལ་པོ་དེ་ཨ་མའི་སྤོང་པོ་གཉིས་ཡོད་ས་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་བ་དང་། གཅིག་ལ་
 སྲི་ཞིམ་འབྲུལ་ཞིང་སློབ་པའི་ཨ་མའི་འབྲས་བུས་ཁེངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་།
 ཅིག་ཤོས་དེར་འབྲས་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཐོགས་མེད། ཁོས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཤིང་
 སྤོང་དེར་མཐོང་རྒྱུད་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དམག་མིའི་ལྷོན་ཆས་དེ་བརྗེས་
 ཟེན་པའི་རྗེས་སུ། ཨ་མ་ལོངས་སུ་སྤོད་རྒྱུར་ཤིང་སྤོང་གཤིན་པོ་དེའི་རྩ་ལ་བསྐྱར་
 ལོག་བྱེད་པའི་སློབ་གསུང་བཅད།

214

རྒྱལ་པོ་དེ་ལོག་ཡོང་དུས་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་སློབ་མ་མང་པོ་ལྷན་པའི་ཤིང་
 སྤོང་དེའི་ཤིང་རྟོག་ཚང་མ་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་བརྟོག་ཟེན་ནས་མེད་པར་ཤེས།
 ཁོའི་དམག་མི་ཚོས་ཤིང་རྟོག་མ་ཟས་སྟོན་ལ་དམག་ཆས་བརྗེས་མ་བསྐྱུགས་
 པ་རེད། དེ་ལས་སྐྱུག་པ་ཞིག་ལ་ད་ཆ་ཤིང་སྤོང་དེའི་ཡལ་ག་མང་པོ་ཆག་ཅིང་། ལོ་
 མ་ས་ལ་ཟགས་ནས་མདོག་ཉེས་ནད་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་
 ལྷོག་སྟེ་ཤིང་འབྲས་མེད་པའི་ཨ་མའི་ཤིང་སྤོང་དེར་དམག་མིས་ལག་པས་སྐྱུག་
 མེད་ལྷབས། ཐང་པོ་དང་སྟོབས་ཚེན་དུ་མངོན་ཡོད།

རྒྱལ་པོ་སློབ་ཤོས་ཅན་དེས་ཕྱི་ཉིན་དེར་རྒྱལ་སྲིད་སྲངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
 སྟོབས་འབྱོར་ལོངས་སྤོང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ལྷ་ལོ་མ་པས་ཁེངས་པའི་
 ཤིང་སྤོང་དེ་དང་འབྲ། གཡོ་སྐྱུ་ཅན་གྱི་སྟོན་པོ་དང་རྒྱལ་སྐྱས། དེར་མ་ཟད་ཁྱིམ་

མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་ཀྱང་ཁོའི་རྒྱ་ལོ་ལ་བརྟེན་སེམས་སྦྱོར་ཏེ་སྡོད་ཀྱི་
ཡོད། ལྷ་ལྷོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ཉེན་གཅིག་འབྲས་བུས་ཁེངས་པའི་ཤིང་སྡོད་དེར་
གཞོན་སྐྱོན་སོག་པ་ནང་བཞིན། ཁོ་ལའང་ཚོལ་བ་བྱུང་སྟེ་གསོད་པའམ། རྣམ་
པ་ཡོང་སྟེད། དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ལོར་ཉུང་ན་ཡག་པོ་
ཡོད། རབ་བྱུང་དེས་ཨ་ཟླ་མེད་པའི་ཤིང་སྡོད་དེ་ནང་བཞིན་བདེ་པོ་ཐང་པོ་དང་།
སྟོབས་ལུགས་ཅན་བྱས་ཏེ་འཚོ་བ་དང་ལྷན་ཏུ་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་བསེལ་གྱི་བ་
སྦྱོར་པོ་ཡང་སྟེར་བྱུང།

ཨ་མ་ཇི་ལྟར་འདྲིན་སྤངས།

ངས་ང་རང་གི་དགེ་ཚུན་ཨ་ཇན་ཆ་དང་ལྷན་དུ་མཐོང་པ་སོང་དགོན་པར་ཐོག་
མའི་རྒྱ་བ་འགའ་ལ་སྡོད་རིང་ལ་ཁོང་གིས་གཤམ་གསལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་
རྒྱུར་རྫོས་ཡང་རྫོས་གནང་གི་ཡོད། ངས་ནི་དེ་གོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པའི་རིག་
གཞུང་མི་མཐུན་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ངའི་
ངན་ལུལ་དུ་བསྐྱད་འདུག རྗེས་སུ་ངའི་དགེ་སྤོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་དུ་དེ་ནི་ང་ལ་
མཇལ་བའི་དགེ་ཚུན་མཁྱེན་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་
འགྲེལ་བཤད་ཡང་དག་གི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་ང་ལ་ངོ་འཕྲོད་བྱུང་།

216

མཐོང་པ་སོང་ནི་ཨ་མའི་ཤིང་སྡོང་གི་ཆ་ལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཤིང་སྡོང་དེ་དག་
འདུགས་མཁན་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡིན། ཤིང་སྡོང་དེ་དག་ད་ཆ་ཡོངས་སུ་
འཚར་ལོངས་བྱུང་ནས་བཟའ་ཚོག་ཚོག་གི་འབྲས་བུ་སློན་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་
ཐོགས་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེང་སང་དགེ་འདུན་པ་དང་། བཅུན་མ། རྒྱ་བོ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་འདུག་པ་ཚོ་
ལ་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་འདོད་ན་ཤིང་སྡོང་ལ་འདྲིན་དགོས་ཀྱི་མེད། ཨ་མ་ཞིག་
མར་ཟགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཚོས་དབྱུག་པ་ཡར་རྒྱུང་བའམ་ཡང་ན་ཤིང་
སྡོང་སྐུལ་སྐྱོད་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད།

སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤིང་སྡོང་གི་འོག་ཏུ་ཏུག་ལ་མཉམ་བཞག་
གིས་བསྐྱད། ལག་པ་བཟེད་ནས་བསྐྱད་ན་ཨ་མ་ཞིག་དེའི་ནང་དུ་ཟགས་ཡོང་
གི་ཡོད།

ཟ་མི་རུང་བའི་མིང་ཉོག་༧

ཞིང་པ་དབུལ་པོ་ཞིག་ལ་སྡོ་བམ་བརྒྱབ་པའི་རྩ་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཁོས་དེ་ཕྱི་ལོ་མི་
གཟན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་བ་ཕྱུགས་ལ་སྟེར་ཐབས་བྱས། འོན་ཀྱང་བ་ཕྱུགས་དེ་
ཚོ་སྟོགས་ནས་སྡོད་དགོས་ཀྱང་རྗེ་རྒན་ལྟང་བའི་རྩ་དེ་མ་ཟས།

དེ་ནས་ཞིང་པ་དེས་སྡོ་བམ་བརྒྱབ་པའི་རྩ་དེར་རྩ་གསར་པ་ཅུང་ཅམ་
བསྐྱེས་ནས་བ་ཕྱུགས་ལ་སྟེར། བ་ཕྱུགས་ཚོས་རྩ་བཟང་རན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱིས་ཉེ་
ཡག་པོ་བཟས། སྡོ་བམ་བརྒྱབ་པའི་རྩ་བུལ་དུ་ལྷུས།

218

དེ་ནས་ཞིང་པ་དེ་ལ་དོ་སྣང་ལྱང་མཚར་ཞིག་བྱུང། ར་སྟོར་ན་ཐང་དུ་རྩ་
འབེལ་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་བ་ཕྱུགས་ཚོས་དུས་རྒྱུན་ལྷུགས་དེའི་བར་ནས་མགོ་
འདྲུལ་ཉེ་ར་སྟོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའི་རྩ་དེ་ཟ་བ་མཐོང། དེས་ན་ཞིང་པ་དེས་
སྡོ་བམ་བརྒྱབ་པའི་རྩ་དེ་དག་ལྷུགས་རའི་ཕྱི་ལ་བ་ཕྱུགས་ཀྱིས་སྟོབ་བྱུབ་སར་
བཞག་ཉེན་གཉེས་ཀྱི་ནང་དུ་སྡོ་བམ་ཐེབས་པའི་རྩ་ཡོངས་སྟོགས་བཟས་ཟིན།

བཀག་འཁོག་བྱས་པའི་རྩ་དེར་སྡོ་བམ་ཐེབས་ཡོད་ཀྱང་ཞིམ་པོ་ཡོད།

ངས་དཔེ་འདི་བཀོལ་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཤོགས་མོ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་སུན་
སྟོགས་ཐབས་བྱས། མོ་ནི་ཚུ་གའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ལ་འདམད་ཡོད། ཁོ་རང་མི་ཡག་
པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོས་ཚོས་སར་ཞོག་སྟོམ་སྟུབ་ལ་འང་རྩ་མཚན་ཞིག་ནས་
ཡང་མི་མཐོང། མོས་ང་ལ་གལ་ཉེ་ཁོས་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་ནང་ཚོས་ལ་ཉན་

7 ཚོམ་སྟེག་པའི་མཚན། ཟ་མི་རུང་བའི་མིང་ཉོག་གམ་གནང་བ་མེད་པའི་མིང་ཉོག་སྟེ། forbidden
fruit ཞེས་པ་ནི་ཡི་ཤུའི་དགོན་མཚོག་གིས་མིའི་རིགས་ལ་བཟང་ཚོག་པའི་གནང་བ་མེད་པའི་མིང་
ཉོག་གི་དོན་ཡིན་ཞིང། དགོན་མཚོག་གི་སྐྱེད་ཚལ་ཞེས་པར་ཡོད་པའི་མིང་ཉོག་རིགས་ལ་གོ་བཤོ།

བརྟམ་བཅོས་པ།

གལ་རིམ་གང་དུ་ཡོད་ས་དེར་ཉམ་ཚུང་ཚོ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་བཟུ་གཞིག་དང་
འཇིགས་སྤང་བསྐྱེད་ཆུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་མཁན་ཡོད། གཤམ་གསལ་གྱི་
གཏམ་རྒྱུད་ནས་གསལ་སྟོན་བྱེད་པ་ལྟར། སྤུང་ཚོད་གཏོང་མཁན་ནི་སྟོབ་གྲུའི་
བར་བྱམས་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་ལུལ། ད་དུང་དགོན་པའི་ནང་དུའང་ཡོད།

ང་གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་ལོ་དང་པོ་དེའི་རྣམས། ངས་གུང་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསོད་
སྟོམས་ཀྱི་ཕོར་པ་དང་ལུད་པའི་སྟོད་འཁྲུང་བཞིན་ས་ལ་ཚོག་ལུར་བསྐྱེད་ཡོད་
པའི་རྣམས་སུ། གྲུ་བ་བགྲེས་པ་ཞིག་ང་སྟོད་སའི་འཁྲིས་དེར་ལངས་ཏེ། འཇིགས་
སུ་རུང་བའི་རྣམ་འཁྲུར་དང་བཅས་ངའི་སྟེང་དུ་རྒྱུར་ནས་“ལྷོ་རམ་མམ་སོ། དེ་
གོམས་གཤིས་འདྲོར་པོ་ཞིག་རེད། རྩོད་ཀྱིས་ལུད་པའི་སྟོད་འབྱེད་རྒྱུར་བེད་སྟོད་
བཏང་བའི་འབྱེད་རས་དེས་ཕོར་པ་འབྱེད་མི་རུང་། དེ་ལམ་སང་མཚམས་འདྲོག་
གྱིས་ཤིག” ཅེས་རྒྱུད་བརྒྱབ་བྱུང་།

220

གྲུ་གསར་ཚོས་གྲུ་བ་བགྲེས་པ་ལ་གུས་ཞབས་ལུ་དགོས། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་
ཚད་ལས་བཟུལ་བ་རེད། གྲུ་བ་བགྲེས་པ་དེས་ང་ལ་སྤུང་ཚོད་གཏོང་ཅིས་བྱེད།
ལྷག་པར་དུ་ངས་གང་བྱས་པ་རི་བཞིན་གྲུ་བ་གཞན་དག་ཚང་མས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག ང་གཅིག་ལུར་སྟོན་འཇུགས་བྱེད་པ་དེ་དང་པོ་མ་རེད།

རྣམས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སྤུང་ཚོད་གཏོང་མཁན་འདི་ལ་འཇུལ་རྒྱུའི་ལན་
ཞིག་ང་ལ་ཡོད། ཁོས་གང་བཤད་པ་ལྟར་ངས་སྟོད་བག་གིས་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལོ་སེམས་ནང་དུ་ཁོང་ཁོའི་མེ་ལྷེ་འབར་ཡང་། གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་དུ་བ་
 ལ་ནས་མ་ཐོན་པ་བྱས་ཏེ། རས་འཛོལ་འགའ་བཞག་ཡོད་ས་དེར་ག་ལེར་ཕྱིན་
 བས་གཅིག་ལག་དུ་སྒངས། དེ་ནས་ང་རང་སྡོད་ས་དེར་དེ་བས་ཀྱང་ག་ལེར་ཡོང་
 ལྷོ་རས་འཛོལ་དེས་ལྷད་པའི་སྡོད་དེ་ཕྱིས་པ་ཡིན། དེའི་རིང་ལ་གྲུ་པ་མང་པོས་ང་
 ལ་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པ་ངས་ཚོར་བྱུང་། དེ་ནས་ངས་བརྟམས་བཅོས་པ་ལ་ཐད་ཀར་
 བལྟས་པ་ཡིན། གྲུ་པ་གཞན་པ་ཚང་མས་ཀྱང་ཁོ་ལ་ཐད་ཀར་བལྟས་སོང་། ཁོང་
 ཚོས་ངའི་རྒྱུན་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་མཁས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཁོས་ལ་ལན་རི་
 ལྟར་རྒྱོད་པ་ལ་བལྟ་རྒྱུར་བསྐྱེད་མཁས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། དུས་ལྷན་རིང་མོ་སྐར་མ་
 གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཚང་མ་འཇམ་ཐིང་ངེར་གྱུར། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོའི་གཏོང་བ་དེ་
 མེ་གསོད་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདོག་ལས་ཀྱང་དམར་བར་གྱུར་ཏེ་ལོག་ཕྱིན་སོང་།
 དེ་ནས་བརྒྱུང་ཁོས་ང་ལ་ཐུབ་ཚོད་བྱས་མ་བྱུང་།

ཐུབ་ཚོད་གཏོང་མཁས་ཚོས་ཁོང་ཚོ་གཞན་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་པ་སྟོན་ཐབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐབས་ཤེས་འདི་ཐུབ་ཚོད་གཏོང་མཁས་ཚང་མར་འགྲོ་གི་མ་རེད།
 སྐབས་རེ་སྐད་ཆ་ནམས་ཐད་ཀར་ཤོད་དགོས། འོན་ཀྱང་གཞན་ལས་ལྷག་པ་
 ཡིན་སྟེ་མཁས་ཚོའི་ཐད་དུ་བྱེད་རང་གི་བྱེད་སྒྲུངས་དེས་ཁོང་ཚོ་བསམ་སྡོ་
 བསྐྱེད་དུ་གཏོང་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད་པ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད།

ལས་བྱེད་བརྟམ་བཅོས་བྱེད་མཁན།

སྲིད་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་ཁག་ལ་ནི་བརྟམ་བཅོས་བྱེད་པའི་ངན་གྲགས་ཡོད་
ཟེད། ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་ངོམ་རྒྱའི་དགོས་པ་རྒྱན་
དུ་ཚོར་གྱི་ཡོད།

2.22

རུབ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་ཉེན་རྟོག་དཔྱད་སྡེའི་འཐབ་ཚལ་ཡ་ལན་ཚན་པའམ།
ངོ་བུ་ཉེན་རྟོག་རུ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་ཡིན་པའི་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་ནང་པ་ཞིག་
གིས་ཨོ་ཤར་ཡ་སྲིད་ཆེན་གྱི་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཁོ་རང་
གི་སྐྱེ་དམན་ལ་ཐོངས་མཚན་ཞུ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་བྱེད་དེ་ནི་རོགས་
པན་ཅན་ཞིག་མིན་སྟབས་ཁོས་གྲུས་ཞབས་དང་བཅས་སྲུག་ཡུས་བཟོས། དེའི་
ལན་དུ་མོས་“ས་གིར་ལངས་བསྐྱད་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་པ་དེ་མཐོང་གི་འདུག་གམ། ད་
དུང་སྲུག་ཡུས་ཚོག་གཅིག་ཤོད་དང་། ངས་ཁོ་ལ་ཁྱོད་རང་ལ་མེ་མདའ་རྒྱུ་བས་
ཤིག་ཟེར་གྱི་ཡིན།” ཞེས་བཟོས།

མི་གཏང་མར་ཉར་བའི་གནས་སྟངས་ངོ་བུ་གི་ཐོག་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་
མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁོས་ལམ་སྟོང་ལྷན་པའི་སློབ་ནས་དཀའ་རྙོག་དེ་ལས་
ཐར་ཐབས་བྱས་པ་ཟེད། འོན་ཀྱང་ཁོས་ང་ལ་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་ཡུལ་མི་ཞིག་
གིས་ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཞིག་ཏུ་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལམ་བཟོས་སྐྱོད་
བྱེད་དགོས་པ་སེམས་ལའང་འཁོར་མ་བྱུང་ཞེས་བཟོས་བྱུང་།

དཔེ་མཚོན་གཉེས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་མཚན་ལ་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་བཟོ་བཅོས་ཁང་
ཞིག་གི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ངའི་ལྷོགས་པོ་ཞིག་གི་སྐོར་རེད། ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་
ཁོ་ལས་ལྷན་འབྲེལ་དུས་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་ཞིག་གིས་ཁྲམ་ལྷོགས་ལྱི་སྐོར་ནས་ཁོའི་
བཟོད་ལམ་ཚང་མ་བཀག་ནས་ཡོད་སྟབས། ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་བཟོ་བཅོས་
ཁང་དུ་འགྲོ་བྱུང་མེད། ཁོའི་ལས་བྱེད་དང་ཚོང་ཤལ་སྲུ་ཞིག་ཀྱང་བདེ་དུ་ཐར་
གྱི་མེད་ལ་བྱི་ལའང་ཐོན་ཐུབ་གྱི་མེད། དེ་ནས་ཁོས་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་དེ་དེ་ནས་ལེན་
ཚེད་དུ་ས་གནས་གྱི་ཉེན་རྟོག་པ་སྐྱད་བཏང་།

ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེས་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་དེར་
སྐྱུར་ཤོག་ཅིག་སྐྱོར་བར་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། ཁྲམ་ལྷོགས་གཞི་ལྷན་ན་བདུན་ཕྲག་
གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་དེ་དེ་ནས་དཔོར་འབྲེལ་བྱེད་ཐུབ་
གྱི་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་བྱས།

“དེ་ཟེར་དུས་ངའི་ཚོང་ཤལ་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་བཟོ་བཅོས་ཁང་དུ་
ཚུར་བྱེད་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་དང་། བཟོ་བཅོས་བྱས་ཚར་རྗེས་པར་འབྱེད་འགྲོ་བྱུང་
གྱི་མ་རེད། ཉེ་མ་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ངའི་ཚོང་སྐོར་རྒྱག་དགོས་ཐུག་གི་རེད།” ཅས་
སྐྱེན་བདག་དེས་སྐྱུག་ལྷན་བརྗོད།

གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དེས་“དགོངས་དག་ ཁྲམ་ལྷོགས་ལྷོགས་རང་རེད།” ཅས་
བརྗོད།

སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ངའི་ལྷོགས་པོ་དེ་ལྟར་བོ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཚེན་
པོ་རེད། ཁོས་རང་གི་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་དེ་བཏང་སྟེ་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་
ལའོར་འཛོག་སའི་ཐོན་ལམ་ལྷོ་བ་དེར་བཞག་དེར་བཞེན་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་། མཁོ་ཚས་དཔོར་འབྲེལ་པ། མཁོན་པོ་སོགས་ཚང་མའི་རྒྱུ་ལྡན་
ལའོར་བྱིར་ཐོན་ཐུབས་མེད། ཉེན་རྟོག་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཁོ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་ལའོར་

ཆེན་པོ་དེ་པར་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཁོས་“དེའི་སྤྲེང་དུ་སྦྱར་ཤོག་ཅིག་
སྦྱོར་རོགས་གཞོངས། བྱེད་རང་ཚོའི་བྲིམས་གཞི་ལྟར་བདུན་སྟག་གཅིག་གི་
རྗེས་སུ་དཔོར་འདྲེན་བྱེད་གྱི་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

པན་ཚུན་གྲོས་མོལ་བྱུང་དུ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོའི་ཚོང་ཁང་གི་ལམ་བཀག་
པའི་རྒྱུ་ལའོར་དེ་ལམ་སེང་གནས་སྡོམ་བྱས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཉེན་རྟོག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོན་ལམ་བཀག་པའི་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་ལའོར་དེ་ཡང་དེ་ནས་
བྱེད་བྱིན་པ་རེད།

དེ་ནི་གཞུང་ཞབས་བརྟམས་བཅོས་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་ཡ་ལན་སྤོང་སྤངས་
གཅིག་རེད།།

ཚོགས་ཐོག་གི་བརྒྱུས་བཅོས་པ།

སེའི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནས་སྡོད་བྱེད་མཁན་ངའི་ངོ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྐྱེར་གྱི་ཚོང་ལས་ཚུང་དུ་ཞིག་འགོ་བཙུགས། དེ་ཕྱིན་རིའི་ལུང་པའི་ཁེ་ལས་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་མོའི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་དབར་ལ་ཁེ་འབབ་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པའི་ཉེ་ཚོང་གི་གྲོས་མོལ་བྱུང་སྟེ། རིང་པོར་མ་སོང་བར་ལོན་འོན་ཏེ་དུ་ཚོང་གན་ལ་ས་རྟགས་འགོད་པར་གང་ལྟར་ཡོང་དགོས་པའི་སློབ་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར།

རེན་ལ་ཞེ་རི་ཁ་ཞེས་པའི་བྱིས་པ་ཚུང་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད། ཉེ་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་བུ་མོ་ཏ་ཅང་ལོ་ཚུང་དེ་བརྒྱུར་ནས་འགོ་རྒྱ་ལག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོང་འབྲེལ་དེ་མི་ཤོར་བ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མོའི་བྱིམ་མའི་མ་འོངས་པའི་ཆེད་དུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད།

རེན་གྱིས་ལོན་འོན་དུ་འགོ་མཁན་གྱི་གནམ་གུ་དང་པོ་གང་ཐོབ་པ་དེའི་འཛིན་བྱང་ཉེས་ཏེ་འཕུར་བ་དང་། མོ་དེ་གར་འབྱོར་དུས་མགོན་ཁང་དུ་ཕོ་འགོད་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཟུགས་པོ་འཁྲུང་རྒྱ། གྲོན་གོས་བཟེ་རྒྱ་ཅམ་གྱི་དུས་ཚོད་མ་གཏོགས་མེད་ཅང་། ལམ་སངས་སྐྱེ་འཁོར་ཞིག་སྐྱས་ཏེ་ཁེ་ལས་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཨ་མ་དེར་བྱིན། མོ་ཚོགས་འདྲིམས་ཁང་པར་འཇུག་དུས་ངེས་སྟོན་པ་གཞན་རྣམས་བརྒྱུགས་ཏེ་བསྟན་ཡོད་པ་ལས། ལག་བརྒྱར་འགན་འཛིན་གཙོ་བོ་དེ་བསྐྱབས་མེད།

དེས་སྟོན་པ་གཅིག་གིས་རྗེ་ལ་“ཁྱེད་རང་གི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱུག་དུ་ཕྱིན་
པ་རེད། ད་ཁྱེད་རང་གནམ་གུ་གང་ཐོབ་ལ་བསྐྱད་དེ་མོ་སི་འི་ལི་ཡར་ལོག་ཅིག
ང་ཚོའི་འགན་འཛིན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཡག་པོ་མི་འདུག ཁོས་ཁྱེད་རང་གི་ཚོད་
གན་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་སྲིད། བྱིས་དུ་ལོག་ཅིག” ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།

རྗེ་ཉི་དེ་ལྟར་ལས་སྐྱོ་མོའི་སྐོ་ནས་ཉན་མཁན་ཞིག་མ་རེད་ལ། ལྟར་པར་
དུ་མོས་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཚེད་དུ་འཛམ་སྒྲིང་བྱེད་ཀ་བཅད་ནས་འགྲུལ་སྐྱོད་
བྱས་ཡོད། དེས་ན་རྗེ་ཉི་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས་ཏེ་“གལ་ཏེ་
ཁྱེད་རང་ལ་ལྟར་པར་མེད་པ་ཡིན་ན། ང་འགན་འཛིན་ལ་ངོ་མཉམ་མ་བྱུང་བར་
དུ་སྐྱུག་གི་ཡིན།” ཞེས་བཤད་དེ་ཚོགས་ཁང་གི་ཟུར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཤིག་གི་སྟེང་
དུ་ཁྱུ་སྐྱོ་མོར་བསྐྱད།

226

རྗེ་ཉི་སྐོ་མ་སྐྱབ་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མོ་རང་གི་དགའ་ཤོས་
གྱི་ཐབས་ལམ་ནི་བྱམས་སྟོང་རྗེའི་ཐོག་ལ་སྐོ་མ་རྒྱག་རྒྱ་དེ་རེད། མོས་སྐོ་བ་དང་
བཅས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་རྗེ་སྟེད་བཞིན་བསྐྱད་ཡོད་པའི་
སྐབས་སུ་འགན་འཛིན་དེ་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་འཇུག་ལ། འགན་འཛིན་དེས་རྗེ་
དེ་གར་མིག་བཅུ་མས་ནས་སྟོང་འཇགས་ངང་བསྐྱད་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། “པ་གིའི་
ལྟས་ངན་དེ་སུ་རེད། མོས་ངའི་ཚོགས་ཁང་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་བསམ་
གྱི་ཡོད།” ཅེས་སྐད་ལུགས་ཆེན་པོས་བརྗོད།

སྐོ་མ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཁོས་བཟེ་བའི་འགན་འཛིན་ཚོས་ཀྱང་
དགྲུགས་མི་ལྷན་པའི་ཞི་བདེ་སྟོང་འཇགས་བཟོ་གི་ཡོད། རྗེ་ཉི་བའི་ངང་ནས་
ཡར་ལངས་ཏེ། ཞིང་སྤང་དང་ཁེངས་དྲུགས་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་
དེའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་“ཁྱེད་རང་ལ་སི་ཏེ་ནི་ཁྱོང་ཁྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་བྱིས་པ་ཞེ་རི་
ལ་ནང་བཞིན་གྱི་མིག་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདུག” ཅེས་བརྗོད།

ཚིག་དེ་དག་བརྗོད་འཆར་གྱི་སྡོམ་བསམ་གང་ཡང་མེད་པར་མོའི་ཁ་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་སོང་ཞེས་མོས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་། འབྲས་བུ་དེ་དོ་མཚར་
བཞིག་བྱུང་ཡོད། འགན་འཛིན་དེས་བྱེད་སྣངས་མ་ཤེས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁོའི་སྣང་
པའི་ཏར་སྐྱད་ཅིག་ཆད་པ་རེད། ཁོ་སྐར་མ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ལ་མགོ་བཟང་དེ་
འཕྲོམས་ནས་ལངས་བསྐྱད་པ་དང་། རེན་གྱི་མིག་མདུན་དེ་ག་རང་དུ་ཁོའི་ཁོང་
ཁོ་དྲག་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། མཐའ་མ་དེར་འགན་འཛིན་དེས་
འཇུག་དམུལ་བཞིན་དུ་“དངོས་གནས་ཨ།” ཞེས་བརྗོད།

སྐར་མ་ལྷའི་ནང་ཚུད་ལ་རེན་གྱི་ཚོད་གན་ལ་ས་རྟགས་བཀོད་རྗེས། ཏ་ལས་
དོན་འཕྲོར་བའི་འགན་འཛིན་དེ་ཚོགས་ཁང་ནས་ཐོན་ཕྱིན་པ་རེད། རེན་ཡང་
འགྲུལ་བཞུད་རིང་པོ་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་གཉིད་ཉལ་ཆེད་ཚོགས་
ཁང་ནས་ཐོན་འགོ་བའི་སྐབས་དེར་ངེས་སྟོན་པ་གཞན་དེ་ཚོས་མོའི་མཐའ་
བསྐོར་ཏེ་བསྐྱད་ནས། “ཁྱིད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་ཇི་སྟར་བྱས་པ་ང་ཚོར་གསུངས་དང་།
ང་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་ནམ་ཡང་མཐོང་མྱོང་མེད། ཁྱིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ང་ཚོར་
མ་བསྐྱབས་སྡོམ་ལ་བྱེད་རང་མགོན་ཁང་དུ་ལོག་དུ་འཇུག་གི་མེན།” ཞེས་བཤད།

ང་དེ་འབྲེལ་བཟང་བ་མིན།

བརྟམ་བཅོས་པ་ཕལ་ཆེ་བར་རང་གིས་རང་ལ་གྲུས་བཅེ་ཚུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཁོ་
ཚོས་གཞན་ལ་དབང་ཤེད་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་རིན་ཐང་དམའ་བ་དེ་གྲུན་
གསལ་བྱེད་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོས་གཞན་ཞིག་ལ་འདྲིགས་སྤང་བསྐྱལ་
དུས་རང་ཉིད་མཐོ་རུ་བྱིན་པའི་སྤང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད།

སྤུབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་ལྷོ་མ་སེམས་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་གསུམ་ཡོད་
པར་བཀའ་གནང་ཡོད།

- ༡། རང་ཉིད་གཞན་ལས་བཟང་བར་སེམས་པ་དང་།
- ༢། རང་ཉིད་གཞན་ལས་ངན་པར་སེམས་པ།
- ༣། རང་ཉིད་གཞན་དང་མཉམ་པར་སེམས་པ།

228

ལྷོ་མ་སེམས་གཉིས་པ་དེ་དུས་རྒྱུན་ལྷོ་མ་སེམས་ཡིན་པར་ངོ་མ་འཕྲོད་ཅིང་།
བརྟམ་བཅོས་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་སྐྱོན་འདྲོགས་བྱེད་རྒྱ་དེ་མཚམས་འདྲི་བ་སྤུབ་ན། དེ་ནས་རང་གིས་རང་
ལ་སྐྱོན་འདྲོགས་བྱེད་རྒྱ་དེའང་མཚམས་ཆད་གྱི་རེད། དེའི་འབྲས་བུར་ལྷུས་
ངག་གཉིས་ཐད་ནས་གཞན་ལ་སྤུབ་ཚོད་བྱེད་རྒྱའི་དགོས་མཁོ་དེ་ཉ་ཅང་ཉུང་
དུ་འགྲོ་གི་རེད།

སྐོ་ན་མོ་ཞིག་གི་སྐྱབས་སུ་གྱུན་ཆས་ལེགས་པོ་གྱུན་པའི་མགོན་པོ་ཞིག་གིས་
སྐྱབས་པ་ལུན་པའི་སྐོ་ནས་གནས་པོ་ལ་རང་ཉིད་ཨེ་རྩེ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོ་སྐྱོད་
བྱས་པ་རེད།

གནས་པོ་དེས་ཞི་འངམ་གྱི་ངང་ནས་“ང་ཡང་ཨེ་མ་ཇེ་ཞིག་ཡིན། ང་ཞི་སྦྱིར་
བཏང་གི་ནད་རིགས་གསོ་བའི་ཨེ་མ་ཇེ་ཡིན།” ཞེས་བརྗོད།

མགོན་པོ་དེས་སྣ་གཉེར་དང་བཅས་“སྦྱིར་བཏང་གི་ནད་རིགས་གསོ་བའི་
ཨེ་མ་ཇེ་ཅམ་ཨ། ང་ལྷན་པ་གཤག་བཅོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། སྦྱིར་བཏང་
གི་ནད་རིགས་གསོ་བའི་ཨེ་མ་ཇེ་ཟེར་དུས་ལྷན་པ་གཤག་བཅོས་བྱེད་ཁག་པོ་
རེད།” ཅེས་བརྗོད།

གནས་པོའི་སྦྱི་དམན་དེས་“ང་ཡང་ཨེ་མ་ཇེ་ཞིག་ཡིན། ངས་ས་མཚམས་མེད་
པའི་ཨེ་མ་ཇེ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཉེ་ཆར་དགྲིལ་ཤར་ཡུལ་གྱའི་
དམག་འཐབ་ནང་དུ་མས་སྦྱོན་བྱུང་བའི་སྤུ་གྲུ་ཚོར་སྐྱེད་ཀྱི་རིང་སྦྱོན་བཅོས་
བྱས་ཏེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཉེན་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད། འོན་
ཀྱང་བྱིས་པ་ཉམ་རྒྱུད་དེ་ཚོར་གཅིག་གིས་ནི་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་པེས་རེད།”
ཅེས་བརྗོད།

རང་རྫོམ་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་དེས་རང་གི་སྣ་གཉེར་ས་མཐོ་དུ་བཏང་ནས་
“དགེ་ཚའི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཁག་པོ་ཡོད་པེས་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷན་པའི་གཤག་
བཅོས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་བསྐྱར་ན་དེ་ཅམ་ཁག་པོ་མེད་པ་དེ་བྱིད་ཀྱིས་ངོས་ལེན་
བྱེད་དགོས།” ཞེས་ལན་བཏབ།

གནས་པོའི་སྤུ་དེས་“ང་ཡང་འབྲུམ་རམས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ལ་དངོས་ཁམས་
རིག་པའི་ཐོག་ལ་འབྲུམ་རམས་པའི་ལག་འབྱེད་ཡོད་པ་དང་། ངས་རྒྱལ་ཡོངས་
མཁའ་སྦྱོང་བཟོ་སྐྱབ་འཛིན་སྦྱོང་ཁང་དུ་མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ་བཟོ་བའི་
ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཨེ་མ་ཇེ་ལགས། མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའི་ཚན་རིག་དེ་ལྷན་
པའི་གཤག་བཅོས་ལས་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས།” ཞེས་ཁ་
བརྗོད་བར་ལ་འཇུག།

དེ་ནས་གྲོན་ཆས་ལེགས་པོ་གྲོན་པའི་མགོན་པོ་དེའི་སྣ་གཉེར་གྲོལ་ཅིང་རང་
ཚྭ་ཡང་དམའ་རུ་བྱིན་པ་རེད།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གཞན་ལས་བཟང་བ་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་དེར་སློབ་ཞིག་ཡོང་གི་
འདུག་ན། ཁྱེད་རང་ལས་བཟང་བ་གཞན་ཞིག་འཕྲད་དུས་དེ་དང་མཉམ་པའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཞན་དང་མཚུངས་བསྐྱར་ཅ་བ་ནས་
མ་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡོད།།

ར་རང་བཟང་ཅམ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བྱེད་རང་ལ་སློན་བྲལ་གྱི་རང་རྫོམ་གྱི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་“ང་བྱེད་རང་ལས་བཟང” ལྷམ་པའི་ཚེད་མོ་དེ་ཚེ་མི་དགོས། རང་གིས་རང་ལ་ར་སློན་བྱེད་མི་དགོས། སློན་བྲལ་གྱི་རང་རྫོམ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་རང་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་ངོ་མ་རྟོགས་པ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

བྱད་མེད་ཅིག་ནགས་ཁོད་དུ་ཤིང་སྤོང་སློན་བྲལ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱིན། མོས་ཤིང་སྤོང་གྲོག་པོ་དང་། ཡལ་འདབ་མེད་པ། ལུན་པ་རུལ་བ་ཤ་སྟག་མཐོང་བ་རེད། དེ་ནས་གཞུང་གིས་བདག་སློང་བྱས་པའི་སྤྱི་ཚལ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། དེར་མོས་ཤིང་སྤོང་ཚང་མ་ཚར་དུ་དངར་བའི་སློ་ནས་བསྟར་སྤེང་དུ་བསྐྱེགས་ཤིང་། ཉ་ཅང་བྱང་པོ་དང་། ཡལ་འདབ་ཚང་མ་རང་རང་གི་གནས་སུ་ལེགས་པར་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།

231

མོས་བཅོས་མའི་སྤྱི་ཚལ་ནང་གི་“སློན་བྲལ” གྱི་ཤིང་སྤོང་རྣམས་ལས་རང་བྱུང་གི་ནགས་སུ་ཡོད་པའི་སློན་ཅན་གྱི་ཤིང་སྤོང་དེ་དག་མངོས་པ་དང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡོད་པ་རྟོགས། དེ་ནས་མོས་སློན་ཅན་ཞེས་འབོད་པའི་མི་དེ་དག་བཅོས་མའི་མི་ལས་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས།

མོ་ལ་རང་བྱུང་ཤིང་ནགས་ཁོད་ཀྱི་ཀྲུག་གྲོག་དང་འདྲེས་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་སྤོང་དང་སྟན་དུ་སྟང་བ་སྤྱི་དཔོ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན། རང་བྱིམ་དུ་འང་སློ་བག་ཐེབས་པོ་ཡོང་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

མོས་སྤུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ངོ་མ་དེ་རྟོགས་པ་རེད། ཏུས་ལུན་
རིང་པོ་ཞིག་ནས་“བཟང་ཙམ”ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། མོས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་
ནགས་ཁྲོད་ནས་གཞི་ནས་རྟོགས་པ་རེད།།

༩༩།

ལན་འདྲི་ག་འཇུག་འཁོར།

དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་དུས་ཚོད་དེ་ཁ་པར་ལ་ལན་འདེབས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་
ཚེད་དུ་མ་ཡིན་པར་སློམ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚེད་དུ་གཏོང་འདོད་ཡོད། མི་འགའ་ཞིག་གིས་
དགེ་འདུན་པ་ཚོ་ལ་ནི་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་ཡོད་ཚད་ཀྱི་གཞེན་སྲིག་གི་དཀའ་
ངལ་དང་། སེམས་མི་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་གི་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་བྱིན་རྒྱལ་ས་
གནང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ཉེན་གང་པོར་ཁ་པར་ནས་ལན་འདེབས་བྱེད་རྒྱ་
ལས་གཞན་བྱེད་རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དས་
འདི་ལ་“ལྷ་པའི་ཞབས་ཞུའི་ཁ་པར་” ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

233

དེས་ན་ང་ཚོའི་དཔོན་པར་ང་ཚོས་ངག་ལམ་གྱི་བརྗེ་ལན་གསར་པ་ཞིག་
སྐྱེ་འདུག་བྱས་པ་ཡིན།

“གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལ་བཀའ་ཤིས་པོ་ཡོང་ཚེད་དུ་སྐྱེ་འདུག་བྱས་པའི་བྱིན་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབྱངས་ཤིག་གསན་འདོད་ན། ཨང་གུངས་ ༡ འོན།

“གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་ལ་བཀའ་ཚོལ་ཞུ་འདོད་ན། ཁྱེད་
རང་ལ་བསོད་ནམས་མི་འདུག་གང་ལྟར་ཡང་། ༡ ཡང་བསྐྱར་འོན།”

ད་ཆ་ང་ཚོས་ལྷོད་ཤིག་གེར་སློམ་སྦྱབ་བྱེད་ཚོགས།

བྱེད་རང་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།

དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་ནང་དུ་གལ་ཏེ་ཚྱོད་རང་སྲིད་པོ་མེད་ན། འགའ་ཤས་
 གྱིས་བྱེད་རང་ལ་ཉ་ཅང་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱེད། བྱེད་རང་
 ལ་གསོ་བཅོས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དགའ་བདེའི་སྒྲན་ཁང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 རྒྱལ་མ་བྱེད་སྲིད། ཞེ་ལས་ཁང་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ལས་བྱེད་ཚོ་ལ་ཡོད་ཤག་བྱས་
 པའི་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་མཁན་“བདེ་སྲིད་ཀྱི་ལས་བྱེད་གཙོ་བོ་”
 ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། བདེ་སྲིད་ནི་དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་འདིར་ངེས་པར་ཡོད་
 དགོས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་རེད། རིང་པོར་མ་སོང་བར་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་
 མི་སྲིད་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤུགས་གཙོག་མཁན་ཚོར་ཉེས་ཆད་གཙོད་
 པ་དང་། རྒྱན་མཐུད་ནས་མི་སྲིད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉེས་ཅན་ཚོ་བཙོན་ཁང་དུ་
 རྫོང་དགོས་པ་ཡོང་གི་རེད།

234

ཉེ་ཆར་གཤམ་གཡོན་གྱི་ཁོར་ལུག་མངོས་སྐྱུག་ལྷན་ལ། ཟ་མ་ཞིམ་པོ་ཡོད་
 པའི་དབེན་གནས་ཤིག་ཏུ་ངས་ཚོས་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐབས། བྱེད་མེད་
 གཞོན་ལུ་མ་ཞིག་གིས་མོ་རང་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་མི་སྲིད་པ་ཡོང་གི་
 འདུག་ཅེས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་། བུ་མོ་དེས་གཞོང་འགྲོད་དང་བཅས་ཏེ་“མི་སྲིད་
 པ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ངས་མི་ཚང་མ་མི་དགའ་
 བ་བཙོན་གྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་ང་ལ་བྱེད་ཐབས་མི་འདུག་ང་རང་མི་སྲིད་པ་ཡོང་
 གི་འདུག” ཅེས་བཤད་བྱུང་།

དེ་ནས་ང་ང་རང་གི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་གཤམ་གསལ་སྣོ་ཐུང་བྱེད་ཚོག་
 པའི་ལག་འབྲེར་དེ་བརྩམས་ཏེ་དཔར་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན།

ལྷོ་ཐུང་བུད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྱེར།

ཡིག་ཆ་འདི་འཛིན་མཁན་གྱི་དོ་བདག་འདིར་ལུགས་མཐུན་གྱིས་དུས་ཉག་དུ་ལྷོ་ཐུང་
བུད་ཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་པ་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོབ་ཐང་
འདི་དགག་དུ་མི་རུང་། ལུས་ཀྱང་ཐོབ་ཐང་འདི་དོག་རོལ་དུ་གཏོང་མི་ཚོག

ཨ་ཇན་གྱི་རམ་གྱིས་མིང་ཉགས་བཏོད།

ངས་མོ་ལ་ལྷོ་ཐུང་བུད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྱེར་དེ་མོའི་ལག་དུ་སྤྲད་པས་མོ་གད་
མོ་ཤོར་འགོ་བཙུགས་སོང་།

ངས་“ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གནད་དེ་ཤེས་མི་འདུག” ཅེས་ལྟན་ཀ་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ལག་འབྲེར།

ངས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ལག་འབྲེར་མང་པོ་པར་དུ་བཏབ་ནས་སྐྱོད་དགོས་
 པ་ཡང་བྱུང་། དེང་སང་འཇོམ་སྒྲིང་ནང་དུ་ང་ཚོས་རྒྱུང་ས་འཁོར་གཏོང་ཚོགས་
 པ་དང་། གཉེན་སྲིག་བྱེད་པ། བྱི་ལ་བདག་པོ་རྒྱལ་པ་བཅས་གཞན་མང་པོའི་
 ཐོག་ལ་ལག་འབྲེར་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་པར་ལག་
 འབྲེར་ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་མི་ཚོགས།

སྐྱིད་པོ་བྱེད་པའི་འོས་བབ་མི་འདུག་བསམ་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད།
 གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་ཚོས་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་ཇེ་ཆེན་དེ་འདྲ་བྱས་པའི་
 གཞོན་འཕྲོད་དེས་རང་གིས་རང་ལ་གྲུ་ཡངས་གཏོང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་སྲིད། ཡང་
 བ་ཁོང་ཚོས་གཞན་གྱི་ས་ནས་བརྟུན་བཅོས་བྱུངས་སྟབས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་
 བརྒྱལ་པ་ཡིན་སྲིད།

236

འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ངའི་ཚོས་བཤད་ཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཕོ་གསར་གཅིག་ལ་
 སྒོམ་རྒྱལ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་ཁོས་ང་ལ་ཁོ་རང་གི་མི་ཚོའི་ནང་དུ་
 དཀའ་ངལ་གཞན་དག་མང་པོ་ཡང་མེད་བཞིན་ཡོད་ཅེས་བཞེད་བྱུང་། ཁོས་པན་
 ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཉར་མི་ཐུབ་པ་དང་། མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་ལའང་
 གཏང་སོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཁོ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་པའི་ཚོར་བ་མི་སྐྱིད་པ་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་འཚོ་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་མྱོང་ཚོར་བྱུང་འདུག་སྐྱིད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་
 འདྲ་ག་དུས་སྐབས་ཀྱང་གོ་མས་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་རྒྱུང་རིང་དུ་སྐྱུང་གྱི་

ཡོད། ཁོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དུ་ཁོ་རང་ལ་སྐྱིད་པོ་བྱེད་པའི་འོས་བབ་མེད་པར་
ཡིད་ཆེས་བྱེད། ཁོ་ལྷ་སུའི་མི་མང་པོ་ཡོད།

ཁོས་ང་ལ་གུས་བརྩེ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་། ཁོས་ང་
ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ཏུ་
བརྩེ་གི་འདུག་ཅེས་ཁོའི་གྲོགས་པོ་ཚོས་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བྲགས་
པ་ཞིག་རེད་ལ། ཁེ་པན་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རེད། ངས་ཁོ་ལ་ཁོ་རང་གིས་ཡང་དག་
པར་བརྩེ་སའི་མི་ངའི་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་ཁྲུང་
ཞིག་རྒྱད་པ་ཡིན།

ཁོས་ལག་འཁྲུང་དེར་མཐོང་འདོག་བྱེད་ཅིང་དོ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩེས་
འདུག། ཁོས་དེ་ལ་པར་སྒྲོམ་ཞིག་བརྗོད་ཏེ་ཚིག་ངོས་སུ་དབྱངས། དེས་དབང་
ཐང་ཅན་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྲུང་རྒྱད་པའི་བྲན་སྐུལ་
རྒྱུ་དུ་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོས་སྒྲོ་སྣང་གི་གོ་སྐབས་བཟུང་སྟེ། རང་ཉིད་སྐྱིད་
པོ་ཡོང་དུ་བརྟུག་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁོའི་སྒྲོམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཐེ་བའི་དཀའ་ངལ་
མང་པོ་ཡལ་བར་གྱུར།

རྟོག་བྲ་གཅིག་སུ་དེ་ནི། ཁོས་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་ལབ་པས་གྲོགས་པོ་
དེས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྲུང་དེ་ངོ་དེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་རེད།
རིང་པོར་མ་སོང་བར་མིང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྲུང་
དགོས་ཟེར་མཁུན་ཆེས་མང་པོ་བྱུང་ནས། སྒྲོམ་རྒྱག་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མ་བྱུང་
སྟབས། གནས་སྐབས་ཞིག་གི་རིང་ལ་ང་རང་གི་སྐྱིད་པོ་དེ་བརྒྱུག་སོང་།

དེས་ན་ངས་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྐྱིད་པོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་འཁྲུང་ཞིག་དེབ་
འདིའི་རྒྱབ་ཏུ་བཞག་ཡོད། གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཡོད་ན་དེའི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་

མིང་བྲིས་ཏེ། ཤོག་བྱ་དེ་དབུ་ལ་ནས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་དབུ་གསོའི་ཆེད་དུ་སྒོར་
ལྷག་གི་ནང་དུ་ཉར་ན་འགྲིག་གི་རེད། ངས་མི་རེ་རེ་ལ་ངའི་བཀའ་འཁྲུལ་གྱི་
ཐམ་ཀ་སྲུལ་ཡོད།།

ཁྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཅི་ཙམ་ཡིན།

ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྡོན་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ལོན་འོན་ཀྱི་རྟོག་ལན་ད་ལྟར་དུ་གྲགས་ཆེ་
བའི་མིའི་རྣམ་ཤུགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་ཅད་དོན་དོ་སྤོང་གཏམ་བཤད་ཅིག་བྱེད་
སྲིད་ང་ཨོ་སི་ཐི་རི་ཡི་ཡ་ནས་དབྱིན་ལན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཕུར་བ་ཡིན། འགྲོ་
གྲོན་ཆ་ཚང་ལ་སྦྱོར་བདག་ཡོད་པའི་འགྲུལ་སྦྱོད་ཟེར་དུས་ང་དབྱིན་ལན་རྒྱལ་
ཁབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིམ་མི་དང་གྲོགས་པོ་ཚོ་ལའང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

དུས་ལྷན་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་གཏམ་བཤད་དེའི་ཆེད་དུ་ང་སྤིངས་ཆའི་སྡེ་
དུ་འགྲོ་གྲུབས་ཡོད་པའི་སྐར་མ་བཅོ་ལྔའི་སྡོན་ལ། བཀོད་སྡིག་པ་གཅིག་གིས་
ང་ལ་ཚོགས་ཁང་གི་སྐོ་འགྲམ་དུ་མི་གཉིས་ཀྱིས་བྱིད་རང་གི་སྦྱོར་མཆེད་ཡིན་
ཟེར་ནས་རིན་མེད་དུ་འཇུག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བརྗོད་བྱུང་། ངས་བཀོད་སྡིག་
གཙོ་འཛིན་དེ་དང་མཉམ་དུ་བལྟ་བར་བྱིན་པས། དངོས་གནས་ངའི་གཅེན་པོ་
དང་ཁོའི་བྱ་མོ་རེད་འདུག་སྐད་ཆ་སྟོན་པོ་ཤོད་རྒྱའི་ཐོག་ལ་ང་རང་བྱང་རྒྱུ་བ་
ཡིན་སྟབས། ངས་སྐར་མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་གཏམ་སྟན་བཤད་ནས་ཚོགས་འདུའི་
འབྲེལ་མཐུད་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་སུ་བརྟུག་སྟེ་ཁོང་གཉིས་ལ་འཛིན་བྱང་ཉོ་མི་དགོས་
པར་འཇུག་བརྟུག་པ་ཡིན།

ཚོགས་ཐུན་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་ངས་གཅེན་པོ་དང་ཆ་མོ་གཉིས་ལ།

“རྫོ་ལགས། བྱིད་རང་དངུལ་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་རེད། ཆ་མོ་བྱིད་རང་
ལའང་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཡོན་དངུལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྲིད་པ་ཡིན།” ཞེས་
ང་དོ་ཆ་པོ་བྱུང་བ་དེར་གཤེ་གཤེ་བཏང་བ་ཡིན།

ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སྐར་མ་དུག་ཅུའི་རིང་གི་རའི་གཏམ་བཤད་ལ་ཉན་རྒྱའི་
ཡོན་དེ་མི་རེར་དབྱིན་སྐོར་ཕོན་ད་སུམ་བརྒྱ་སྟོན་དགོས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།
ང་རང་གི་རིན་ཐང་ཅི་ཅམ་ཡིན་པ་ངས་ཤེས་རྗེས་ངའི་ཁོང་ཁྱོད་ཡལ་སོང་།
དེའི་ཚབ་ཏུ་རང་གིས་རང་ལ་བརྗེ་མཐོང་ཆེ་ཏུ་བྱིན་སོང་།

ཨོ་སི་ཐི་རི་ལི་ཡར་བྱིར་བྱིམ་དུ་འཁོར་རྗེས་ངས་ང་རང་གི་དགོན་པའི་
ཚོགས་རྒྱུང་ལ་ངའི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་རིན་པ་གསུམ་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
བ་དེའི་སྐོར་བཤད་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་དེའི་ལན་དུ་ཐབས་མཁས་པོའི་སློ་ནས་
ང་ནི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་ལ་མི་རེར་དབྱིན་སྐོར་ཕོན་ད་སུམ་བརྒྱ་སྟོན་དགོས་
པ་དེ་ལས་རིན་ཐང་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ཚོགས་རྒྱུང་གིས་“བྱུང་
རང་གི་རིན་ཐང་གཞལ་མེད་རེད་” ཅེས་པའི་གྲོས་མགོ་བཏོན། རྒྱལ་གཉེར་
བྱས། སྤྱི་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཟེན་དུས་ཁོང་ཚོས་ངའི་
གཏམ་བཤད་རི་འདྲ་ཞིག་ཉན་དུ་ཡོང་ན་ཡང་དེ་ལ་སྤར་རྒྱུ་ལྟར་ཡོན་མི་ལེན་
རྒྱ་བྱས་པ་རེད།

དེས་ན་བྱུང་རང་གི་རིན་ཐང་ཅི་ཅམ་རེད། ང་དང་འདྲ་བར་བྱུང་རང་ཡང་
“རིན་ཐང་གཞལ་མེད་”རེད།

ང་བྱིར་འཁོར་ནས་བདུན་པུག་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཚ་དོན་ངོ་སྟོན་གཏམ་བཤད་
བྱུང་དགོས་པའི་མགོན་ཤོག་གཞན་ཞིག་བསྐྱེབས་བྱུང་། སྐབས་འདིར་དབྱིན་
ཡུལ་གྱི་སྤར་མིང་ཉེམ་གྲོང་བྱིར་བྱུང་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་
ཞུའི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཤོག་ཏུ་རེད། སྤར་ཡང་བཀོད་སྒྲིག་པ་ཚོས་འགྲོ་གོན་
ཚ་ཚང་གཏོང་གི་རེད། ངས་ལམ་ཐག་རིང་པོའི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཡང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་
དེ་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབྱིན་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་

བསྟེན་ཞབས་ལྷ་ཡིན་པས། ང་ཚོགས་ལྷགས་བྱས་ན་ཚུལ་འཚོས་སུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་མིད།

ངག་བཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྲོད་ལུགས།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་རིན་གོང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འཕར་ཡོད།
ཤོད་སྲོལ་ལ་“ངག་བཅད་ནི་གསེར་ཡིན” ཟེར་བ་ཡིན་སྤྲོད་སྤྲོད། ངག་བཅད་དེ་
དང་སང་དེ་བས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡིན་དགོས། དངོས་པོ་རྗེ་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་
དགོན་དུ་འགྲོ་དུས་དེའི་རིན་ཐང་འཕར་གྱི་ཡོད།

དང་སང་འཛམ་གླིང་གི་ནང་དུ་ཁུ་སེམ་པོ་ཡོད་སའི་གནས་མཐོང་རྒྱ་དགོན་
པོ་རེད། ང་ན་གཞོན་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ། ཆར་པ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་
དུ་སྒྲོན་ལམ་རྒྱུག་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར། རྗེ་ལ་ཟེང་ཆེ་བའི་མྱེད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་
སེམས་ནང་ཞི་བདེ་བརྒྱུར་གསོ་བྱེད་སའི་དབེན་གནས་ཤིག་འཛོལ་ཆེད་ང་ལོན་
འོན་གོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཡང་ཡང་འགྲོ་གི་ཡོད།

242

དེ་འདྲའི་ཞི་བདེ་འཛོལ་བའི་སྐབས་མཐའ་མ་ནི། མྱོང་ཁྱེར་ནང་གི་སྲེལ་
ཟེང་ཆེ་བའི་ཉི་མ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ཆེད་བྱེད་ཀའི་རིང་ལ་ཁ་ཁུ་སེམ་པོར་སྒྲོམ་
རྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ང་ སེ་སེ་མེ་ནི་ཐར་ ཨ་ལྷེ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཁང་ནང་དུ་འདྲུལ་བ་
ཡིན། དེའི་ནང་དུ་འདྲུལ་མ་ཐག་དུ་ང་ལ་སྒོ་སམ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་། གཟའ་འཁོར་
གཅིག་གཞིས་ཀྱི་སྒོན་ལ་རྒྱུང་བརྒྱུགས་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་བཅུ་གས་ཏེ། གསུང་
ཆོས་དང་གསལ་བརྒྱུགས་སྐྱེ་འདུག་བྱས་པའི་རིགས་སུ་མཐུད་དེ་རྒྱུང་བསྐྱེད་ས་
བྱེད་བཞིན་འདུག ད་ཆར་ཁུ་སེམ་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ངས་འདི་ཆོས་མིན་གྱི་
ལས་ཤིག་དུ་བརྗེས་ཏེ་བྱི་ལ་ཐོན་བྱིན་པ་ཡིན།

མེ་སི་མི་ནི་ཐར་ ཨ་ལྷེ་ཚོས་ཁང་ནང་གི་ཉམས་ལྗོངས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ངས་
ཁྱ་སིམ་པའི་རང་བཞིན་དེར་རིན་ཐང་ཉ་ཅང་མཐོ་ལོར་བཞེས་ཏེ། ང་རང་ལ་
དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་ནང་དུ་ཁྱ་སིམ་པའི་གནས་
ཡུལ་བསྐྱུན་རྒྱ་དང་། དེ་དག་ཉར་ཚགས་བྱེད་རྒྱའི་འབད་བཙོན་སྟོང་མེད་བྱས་
པ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ས་གནས་གཞུང་གི་ཁང་པའི་ལྷ་རྟོག་པ་དེས་ང་ལ་ཐུག་རྒྱའི་དུས་
ཚད་བྱས་སོང་། ངའི་བསམ་པར་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་བཟོ་བཀོད་ལ་སྐྱོན་འདྲ་
ཡོད་ཀྱི་རེད་སྟུང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོས་དེ་འདྲའི་སེམས་ཁུལ་གང་ཡང་མི་
འདུག་བརྗོད་བྱུང་། ཁོ་ང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡོང་བ་རེད།

ཁོང་གིས་ང་ལ་ཁོང་ནི་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་གམ་དེ་བཞིན་བཟོ་བཙོན་གྱི་
ལས་འཚར་ལ་མཐའ་མའི་ཚོག་མཚན་སྟོན་མཁན་གྱི་ང་ཚོའི་ས་གནས་ལྷན་
ཚོགས་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་
ཚུལ་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་སེམས་ངལ་ཚེན་པོ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད། ཁང་པ་
བཟོ་མཁན་ཚོས་ལས་སྐྱབས་བྱས་བྱུང་བའོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་བདེ་འཇགས་དང་
རྒྱས་ཚད་ལ་ལུ་ཚུགས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་ལ་ཚད་ལས་བཟུལ་བའི་སེམས་
ངལ་བྱུང་སྐབས་སྟེ། ཁོ་རང་གི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འདྲུལ་ཏེ་ང་ཚོའི་དགོན་
པར་ཡོང་ནས་རྒྱངས་འཁོར་འཛོག་སའི་ཐང་དེར་སྟོན་གྱི་ཡོད། ཁོ་རྒྱངས་འཁོར་
ནས་བྱི་ལ་འཐོན་དགོས་ཀྱི་མེད། རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཁྱ་སིམ་པའི་
གནས་སྐབས་དེ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁོའི་ལུས་ངལ་དང་སེམས་ངལ་ཞི་
འགོ་གི་ཡོད།

ཁོས་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་རྒྱངས་འཁོར་འཛོག་སའི་ཐང་དུ་རྒྱ་ཚོད་མང་
པོར་ངལ་གསོ་བྱས་འདུག དེ་ནི་ཁོ་ལས་ཀའི་སེམས་ངལ་ལས་གྲོལ་ཐབས་གྱི་

གསང་བའི་སྐབས་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོས་ང་ལ་ད་ཆ་ཁོ་རང་
ཚན་ཡོལ་དུ་འགོ་གཤམ་ཡོད་བཟོད་བྱུང་། ཁོ་ཚན་ཡོལ་དུ་མ་སོང་སྡོམ་ལ་ང་
ཚོའི་རྒྱུ་འཁོར་འདྲིལ་སའི་ཁྱ་སེམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུ་
དུ་ཡོང་བ་རེད།

གང་དུ་ཉིན་ལྟར་ཐེངས་མང་པོར་རྩ་བརྟུང་བ་དང་དེའི་འགྲུ་ཆེན་པོ་དགོལ་
བའི་གནས་ལས་ལྷོག་སྟེ། གྲུ་པ་ཚོས་ཁྱ་སེམ་པོར་སྟོམ་སྐྱབ་བྱེད་སའི་དགོན་པ་
རྣམས་གྱིས་ནི་མྱོང་ཚོར་ལྡན་ལ། གཟི་མདངས་ཅན་གྱི་ཞི་བདེ་ཞིག་བསྐྱུན་གྱི་
ཡོད། དུས་རབས་མང་པོ་སོགས་སྟོམ་ཅི་དགོས། ལོ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྱ་སེམ་
སེམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཉིན་དང་ཉིན་བསྐྱུད་ནས་དེར་ཐིམ་པའི་དགོན་པའི་ཕྱི་
པའི་ས་ཕག་རྣམས་ནང་བཞིན་མཁུགས་པོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནི་གང་ངར་ཅན་གྱི་
མཚན་མོར་ཐུག་པ་ཚ་བོ་དཀར་ཡོལ་གང་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དང་། ཡང་ན་བརྗེ་བའི་
འཐམ་འཕྲུད་ལྟ་བུའི་རིག་པ་འཇམ་པ་ཞིག་རེད། གསུང་ཚོས་དང་མཁས་པའི་
ལེགས་བཤད་གྱི་དགོས་མཁོ་མེད། ཁྱ་སེམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་དགོ་ཚན་
ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱུན་པ་ཡང་རེད།

244

གོགས་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཁོ་རང་ལྟར་ཁོག་གོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཁྱ་སེམ་པོ་ཞིག་ཏུ་
བསྐྱོད་སྐབས་གྱི་སྐོར་བཤད་བྱུང་། ལྷ་ཁང་དུ་འདྲུལ་སྐབས་རྒྱབ་སྟེགས་ཤིག་གི་
སྟེང་དུ་བྱད་མེད་ཅིག་ཁེར་རྒྱུ་དུ་བཞིན་བསྐྱུད་ཡོད་པ་ཁོ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་
འདུག ཐའེ་ལན་དུ་གོ་མས་སྟོམ་སྐོར་ལ་གང་ཡང་ཤེས་གྱི་མེད་ཅང་། མོ་ལ་
རོགས་པ་བྱེད་རྒྱུར་ཏུ་ཅང་སྐབས་མི་བདེ་བ་ཚོར་བས་ཁོས་ཁོ་རང་གི་ལས་དོན་
སྐབ་ཆེད་དུ་ཁང་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་འདུག

ཚུ་ཚོད་བྱེད་ཀའི་རྗེས་སུ་ལོ་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཡོང་སྐབས། ལོས་བྱུང་མེད་དེ་ད་དུང་
རྒྱུ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དུ་མཚམས་བཞག་ཡོད་པ་མཐོང་། དེ་ནས་ལོས་
མོའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་རོགས་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག་གམ་ཞེས་ངོས་

བྱུང་མེད་དེས་དབྱིན་སྐད་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་ མོས་རང་ལ་དོན་རྒྱུན་རྒྱུ་
པ་ཞིག་བྱུང་སྟབས་རང་གི་སེམས་སྟུག་དེ་སངས་ཐབས་བྱེད་སྟེང་དགོན་པའི་
ནང་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་བཤད་བྱས། མོ་ལ་གྲུ་པའི་མདུན་ནས་བསྐྱབ་
བྱུ་ལེན་མི་དགོས་ལ། མི་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ས་ནས་རོགས་པའང་དགོས་ཀྱི་
མེད། མོ་ལ་སྲུས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་མཁན་མེད་པར་རྒྱུ་བ་སྟོགས་ཁྱེ་སེམ་པོ་
ཞིག་དང་། རྒྱུན་རིང་ཐུང་ག་ཚོད་ལ་དུ་དགོས་ཀྱང་དུ་རྒྱུའི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་
རྗེས་སུ་ད་ཆ་མོ་སྟོ་བདེ་པོ་བྱུང་བ་རེད། མོས་འཇུག་མཁུངས་ཞིག་བསྟན་སྟེ་
ནས་ལངས་ཏེ་ཕྱིན།

ངའི་གོགས་པོ་དེས་“གལ་ཏེ་ངས་ངེ་ཚོག་ན། དོན་རྒྱུན་རྒྱུ་བ་པ་ཅི་ཞིག་བྱུང་
སོང་།” ཞེས་མོ་ལ་ངོས་

མོས་“ཨྱོ། ངའི་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་ལྷེ་མིག་པོར་འདུག” ཅེས་ལན་བཏབ།

ནང་གི་ངག་བཅད།

ཏའོ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་ལའོ་ཅི་ནི་དགོང་རྩོ་རྟག་པར་རང་གི་
དགོ་སྤྱད་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་འཆམ་འཆམ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། ལའོ་ཅི་དགོ་
སྤྱད་ཚོས་འཆམ་འཆམ་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཆ་གཏན་ནས་ཤོད་མི་ཚོག་
པའི་སྐྱིག་ལམ་བཟོས་ཡོད།

ཉིན་གཅིག་ལའོ་ཅི་དང་ལྟན་དུ་འཆམ་འཆམ་འགོ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
དེ་དགོ་སྤྱད་གསར་པ་ཞིག་ལ་སྤྲད། ཉིན་དེར་ཉི་མ་རུབ་འདི་མཁུ་ཏུ་རུབ་ལ་ཉེ་
བའི་སྐབས་དེར་སྤྲོ་སྤོལ་གཉིས་རི་རྒྱར་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྲོད། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་དེ་ལྷ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་མོའི་སྐབས་སུ་བ་དན་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ནང་བཞིན།
མངོས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཚམས་སྐྱིན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ཡོད།

རང་བྱུང་གི་མངོས་སྤང་དེར་དགོ་སྤྱད་གསར་པ་དེ་ཉང་སངས་ཏེ་“ཨེ་མ། ཉི་
རུབ་འདི་ཅི་འདྲའི་མངོས་པ་ལ་ཨང་།” ཞེས་སྐད་ཤོད།

ཞོས་ངག་བཅད་ཀྱི་སྐྱིག་ལམ་དམ་པོ་དེ་བཤིགས།

དགོ་ཞུན་དེས་ཅི་ཡང་མ་སྐྱས་པར་གོམ་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་དགོན་པར་ལོག་དགོན་
པར་བསྐྱེད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ལའོ་ཚོས་དགོ་སྤྱད་ན་གཞོན་དེས་སྐྱིག་ལམ་
བཤིགས་སྤྲོད་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁོང་གི་མཉམ་དུ་འཆམ་འཆམ་ལ་གཏན་ནས་
འགོ་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་བཏང་།

ཁོའི་ངག་ཤོར་བ་ནི་ཚིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅང་། ན་གཞོན་དེའི་གོགས་པོ་
ཚོས་ཁོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་ལྷུ་བ་འཕེན། ཉི་མ་རུབ་པའི་མངོས་སྤྱད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་
ཚིག་གཅིག་ཤོར་བར་སྐྱོན་ཅི་ཡོད།

དེའི་ལན་དུ་ལའོ་ཅིས་“ངའི་སློབ་མ་དེས། ཨེ་མ། ཉི་ལུབ་འདི་ཅི་འདྲའི་
མངོས་པ་ལ་ཨང་། ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་དེར་ཁོས་ཉི་ལུབ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་མ་
རེད། ཁོས་ཚིག་འབྲུ་ཁོ་ནར་དོ་སྣང་བྱས་པ་རེད།” ཅེས་འགྲེལ་བཤད་གནང་།

དངོས་པོ་ཞིག་གི་འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་པ་དང་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་
སྦྱོང་བ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་གཞི་རྒྱུ་ལྡན་པར་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ལམ་
རྟགས་དང་དེས་སྟོན་པའི་ས་ཆའི་དབར་གྱི་ལྷན་པར་ནང་བཞེན་རེད། བསམ་
སློབ་གཏོང་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་མ་རེད།

དེས་ན་ང་ཚོས་ནང་གི་དག་བཅད་ཐོབ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱེད་དམ། མི་ལམ་ཆེ་
བ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུ་དཔེ་ལྟར་ཉེ་ཁོང་ཚོས་བསམ་སློབ་མ་འཁོར་བར་སྡོད་
ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། གཤམ་གསལ་གྱི་སྦྱོང་བརྗོད་འདིའི་ནང་གི་
དག་བཅད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རི་འདྲའི་ལས་སྐོ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་
རི་ཅོམ་སྦྱོང་ཚོར་སྦྱོང་བ་ལྟོས་ཀྱི་རེད།

༡། ལྷན་མ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གཟུགས་པོ་སྦྱོང་ལ་ཕབ་སྟེ་མིག་བཏུམས་ནས་
དལ་པོར་སྦྱོང་།

༢། བསམ་སློབ་གང་ལྟར་འཁོར་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ལྷན་མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྐྱ་མེད་པའི་སྐོ་
ནས་“ན་མོ་ ཏ་ས”ཞེས་པའི་ཚིག་འབྲུ་འདི་ཡང་ཡང་རྒྱས་བརྗོད་བྱོས།

༣། དེའི་རྗེས་སུ་... ན་མོ་... ཏ་... ས་... ན་... མོ་... ཏ་... ས་... ཞེས་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེའི་
མཚམས་སུ་བར་མཚམས་འདྲི་འགོ་བཏུགས།

༤། ག་ལེར་བར་མཚམས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་དེ་རིང་དུ་ཐོངས། དཔེར་ན། ན་... མོ་...
ཏ་... ས་... ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༥། གལ་ཏེ་བར་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསམ་སློབ་འཁོར་གྱི་འདུག་ན། བ་... མོ་...
ཏ་... ས་ཞེས་བར་མཚམས་དེ་ལུང་ཏུ་ཐོང་ས། འདིས་བསམ་སློབ་ཏུང་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།
དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་བར་མཚམས་རིང་ཏུ་ཐོང་ས།

༦། རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཡིག་འབྲུའི་དབར་གྱི་བར་མཚམས་དེ་རིང་ཏུ་འགྲོ་བ་
དང་། བར་མཚམས་དེ་དག་གི་ནང་ཏུ་ཁྱེད་རང་ལ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ནང་གི་དག་
བཅད་གྱི་ཉམས་ཚེར་ཞིག་ཡོད་གི་རེད།

ན་མོ་ཏ་ས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད། གོ་དོན་མ་ཤེས་ན་
ཡག་གི་རེད། དེ་མིན་ཁྱེད་རང་གིས་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་འགོ་འདྲུགས་ཀྱི་རེད།

༩༩༩༩༩

ལུ་སེམ་པོ་མེད་ན།

བྱང་ཕྱོགས་ཐའེ་ལནད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་དུ་ང་གྲ་པ་བྱས་པའི་ལོ་དང་པོ་དེར། ས་གནས་གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་ཉེན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཉོན་མོ་བྱས་སོང་། གྲོང་གསེབ་དུ་སློབ་འཇུག་མེད་མེད་ནའང་སྐྱུམ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་སྐྱམ་སློབ་འཇུག་འཁོར་དང་། རྒྱུ་བསྐྱུགས། སློབ་ལྷན་གྱིས་བྱང་བཅས་ཚང་མ་འདུག སྤྱིར་བཏང་གྲོང་གསེབ་དེ་ང་ཚོའི་དགོན་པ་ནས་སྤྱི་ལེ་གཅིག་ལས་མང་བའི་རྒྱུ་བསྐྱུགས་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སློ་སྦྱིད་དེས་ང་ཚོའི་དགོན་པའི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཞི་འཇུག་བག་ལེབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་བཟོ་བཞིན་འདུག

249

ནང་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་“རང་ཉིད་འཚོ་ལ་གཞན་ཡང་འཚོ་དུ་ཚུགས་” ཞེས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་སློབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློ་སྦྱིད་དེ་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་གཉེས་པ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱུ་ལྷན་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་སྤྱི་ལེ་མཐུན་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ན། ང་ཚོས་“རང་ཉིད་ཉལ་ལ་གཞན་ཡང་ཉལ་དུ་ཚུགས་” ཞེས་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་པའི་སློ་ནས་འགྲིག་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོ་གྲ་པ་ཚོའི་ཉེ་མ་དེ་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་པར་ཡར་ལངས་ཏེ་འགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོར་རྒྱ་ཚོད་གཉེས་རིང་ཉལ་རྒྱ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འགོ་གཙོ་དེར་རྒྱ་ཚོད་དང་པོར་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རོགས་བཅོད་པ་ཡིན། ཡོང་གི་མ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ནས་ང་ཚོས་ཉ་ཅང་བཀྱར་འོས་པའི་བཞེས་གཞན་ཨ་ཇན་ཆའི་སར་འབྱས་མི་ཞིག་མངགས་ཏེ། གྲོང་གསེབ་པ་ཚོ་ལ་རྒྱ་ཚོད་དང་པོར་རྒྱུ་བསྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷན་རྒྱུ་བསྐྱུགས་དུ་གཏོང་རོགས་ཞེས་བཀའ་གནང་སློང་།

ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་རེད། ཨ་ཇན་ ཆས་གང་གསུངས་ཀྱང་འགོ་གཙོ་དེས་
ཉན་རྒྱ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

འདྲིའི་སྐབས་སུ་ཨ་ཇན་ ཆས་ང་ཚོ་ལ་“སྐད་སྐྱོད་སྐྱོད་ཚོར་བསུན་པོ་
བཟོས་པ་མ་རེད། རྒྱུ་ཚོས་སྐད་སྐྱོད་དེ་བསུན་པོ་བཟོས་པ་རེད།” ཅས་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་དེ་གནང་བྱུང་།

ང་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་བསམ་མེད་ཀྱང་། དེས་ཕན་ཐོགས་སོང་།

སྐད་ཚོར་དེ་ང་ཚོའི་ན་བར་ད་དུང་འཁོར་བཞིན་འདུག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
ནང་དུ་བསྐྱད་མི་འདུག ང་ཚོས་སྐབས་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱུ་དུ་
ཞི་འགྲིག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་རིང་ཁོ་ནར་ཡིན་པ་དང་མགྲོགས་
པོར་ཚར་འགྲོ་གི་རེད།

250

ལོ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་གྲུ་པ་ཞིག་གི་གཅེན་པོ་དེ་ང་ཚོའི་ཨོ་སི་ཁྲི་རི་ལི་ཡའི་ནང་
གི་དགོན་པར་བསྐྱབས་བྱུང་། སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་མགོན་ཁང་ཚང་མ་
ཁེངས་ནས་མེད་སྐབས། གྲུ་པ་དེས་ང་ལ་ཁོ་རང་གི་གཅེན་པོ་དེ་མཚན་གཅིག་
ཁོའི་གྲུ་གཤམ་ཏུ་བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས་བྱུང་། ངས་“འོ་ ད་ཆ་ལྟར་
རང་གཉིས་ཀ་ལོ་ཆེན་པོ་རེད། ལྟར་རང་གཉིས་ཀས་སྐྱར་བ་འཐེན་གྱི་ཡོད་
སྟེད།” ཅས་ལབ་པ་ཡིན། གྲུ་པ་དེས་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་
རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་ཚོག་མཚན་སྲུང་པ་ཡིན།

གྲུ་པ་དེའི་གཅེན་པོ་དེ་སྡོན་ལ་གཉིད་ཤོར་བ་དང་ངས་བཤད་པ་ལྟར་ཁོའི་
སྐྱར་སྐྱོད་ལྷན་ཆེ་ཐག་ཚོད་དེ་གྲུ་པ་དེ་གཉིད་ལྷག་སྐབས་མི་འདུག གྲུ་པ་དེར་
གཉིད་མེད་པ་དང་། ཐང་ཆད་པོ་བྱུང་སྟེ་ཁོ་རང་ལ་ཐོབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་“སྐད་སྐྱོད་

དེས་ལྷོ་རང་ལ་བསྟན་པོ་བཟོས་པ་མ་རེད། ལྷོ་རང་གིས་སྐད་སྒྲ་དེར་བསྟན་པོ་བཟོས་པ་རེད།” ཅེས་པ་དེ་དྲན་གསོ་བྱས་འདུག།

དེས་ན་ཁོས་སྤྱད་པ་དེ་སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་རོལ་དབྱངས་པ་ཞིག་གིས་བཟུངས་པའི་འཇམ་ལ་སྟོན་པའི་དབྱངས་ཏེ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་བཟོ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འདྲི་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱའི་འགོ་བཙུགས་འདུག། ཁོས་སྤྱད་པའི་སྐད་དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འདྲི་སྤངས་དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱུང་བ་རེད།

མང་ཞོགས་དེར་ཁོ་ཡར་ལངས་དུས་མདང་ལུབ་ཁོ་རང་ལ་གཉིད་སྦྱིད་པོ་མ་ལུག་སྟོན་ལ་ཁོ་རང་གི་གཅེན་པོའི་སྤྱད་པ་དེ་ཇི་འདྲའི་ན་བར་འདེབས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དྲན་སོས་པ་རེད།

དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གལ་ཏེ་ལྷོ་རང་གི་ཚོལ་སྤྱད་པ་འཐེན་གྱི་འདུག་ན། ལྷོ་རང་གིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་“དྲིན་ཆེ་བའི་འཆི་བ” ཞེས་པའི་རོལ་ཚོགས་སམ། ཡང་ན་ལྷོ་རང་གིས་དགའ་ཤོས་བྱེད་པའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་ཡིད་ལ་སློམས། གལ་ཏེ་མཚན་དཀྱིལ་དུ་བྱི་རྒྱུག་གི་ཡོད་ན་དབྱངས་ཚོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ཆའི་ཁོབ་སེ་ཁི་ཡི་“སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོའི་གྲོང་སློང་” ཞེས་པའི་རོལ་དབྱངས་སམ་དེ་མཚུངས་གྱི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་ལ་ཉན་གྱི་ཡོད་པར་སློམས། ལྷོ་རང་ན་ལ་གཟུན་པ་ཞིག་འདུག་ན། དེའི་ཐད་ལ་རང་སེམས་ཀྱི་འདྲི་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱུང་བ་རེད།

བར་བཀལ་གྱི་དུས་ཡུན།

མི་ཚེའི་དུས་ལལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་གནས་ག་གི་མོ་ཞིག་ནས་ཐོན་ཟེན་མོད་ད་དུང་
བསྐྱེབས་མེད་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། འདི་དག་ནི་ལྷན་རང་གི་མི་ཚེའི་བར་
བཀལ་གྱི་དུས་ཡུན་རེད། འདི་དག་ནི་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བཟུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

ང་གྲུ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱོད་ལ། འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆུན་བྱེད་སྐབས་སུ།
རོགས་པ་དགོ་ཆུན་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཁོས་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྟོན་ཞུ་
བརྒྱབ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ཁོ་ལ་གོ་གནས་དེ་ཐོབ་ཚར་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོ་
རང་གི་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་དེ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཕྱོད་ལ། དགོ་ཆུན་
གྱི་ལས་ཀའི་ཆོད་གན་དེ་མ་རྗོགས་བར་དུ་ཟླ་བ་རིང་པོ་དུག་གི་རིང་ལ་སྐྱུག་
དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཁོས་རང་གི་མི་ཚེའི་ཟླ་བ་དུག་ཤིལ་པོ་འཕྲོ་བཟུག་ཏུ་འགྲོ་
བ་མཐོང་སྟེ། ཁོ་རང་ཉང་སངས་པ་དང་སེམས་གདུང་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག ཁོས་
“ངས་ལས་ཀ་གསར་པ་དེ་འགོ་མ་བཅུགས་བར་གྱི་ལོ་བྱེད་ཀ་འདི་རྒྱུ་ཟོས་སུ་
གཏོང་རྒྱུའི་མི་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་ང་ལ་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་རང་བྱེད་
ལ་ཐུག་ཐོང་།” ཞེས་ཟེར་གྱི་འདུག།

252

ང་ཚོས་གནམ་གྱུ་འཕྱར་རྒྱ་དང་། ཉེན་རེའི་ལས་ཀ་ཚར་རྒྱ། བྱིས་པ་བཅོའ་
རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ཚོད་དང་། ཉེ་མ། ཟླ་བ་བཅས་མི་ཚེའི་ནང་གི་དུས་
ཆོད་མང་པོ་ཞིག་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བསྐྱུགས་ནས་འཕྲོ་བཟུག་གཏོང་
གི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ལྷབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་མི་ཚེ་སལ་ཆེ་བ་བར་
བཀལ་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་འདྲར་གཏོང་གི་ཡོད།

ང་ཚོས་རང་གི་མི་ཚེའི་དུས་ཡུན་ཇི་ཅམ་ཞིག་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་དེ་ངོ་འཕྲོད་ན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་འདིགས་སུ་རུང་བའི་མི་གསོད་ཁྲམ་སྦྱོར་
གྱི་ལས་ངན་དེ་ཞེ་དྲགས་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་རེད། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་ཚོད་
འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་གཏོང་གི་མ་རེད།

ང་ཚོས་འགོ་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཕྱིར་དེ་ཅམ་གྱིས་སློ་ཚེ་བསྐྱིམས་ནས་དམིགས་
པ་གཏོད་གྱི་མ་རེད། དེའི་ཚབ་ཏུ་ང་ཚོས་འགྲུལ་སྦྱོད་གྱི་ནང་དུ་རིན་ཐང་གསར་
པ་རྙེད་པ་དང་། ལྷངས་འཁོར་མང་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ལམ་འགག་པའི་སྐབས་སུ་སློ་
སྦོད་པོ་ཡོང་བ། མི་འཁོར་ནང་དུ་འགྲུལ་རོགས་གཞན་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་འདོད་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མི་ཚེའི་ནང་གི་བར་བཀལ་གྱི་དུས་ཡུན་ཁོ་ནར་འབྱུང་ལ་སློ་སྦོ་བས་
སྦྱེ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསར་རྙེད་ཡོང་གི་རེད།

བྱིད་རང་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ནམ།
ཡང་ན་འགྲོ་འགྲོ་བར་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན།

དེང་སང་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་རྗེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། ཁོང་ཚོ་དུས་རྟག་དུ་གང་
ཞིག་ལ་འགྲོ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་གནས་གཅིག་དུ་སྡོད་ལག་པོ་རེད། རྒྱ་མཚན་
དེའི་ཕྱིར་ངས་ཁོང་ཚོར་“འགྲོ་འགྲོ་བར་སྡོད་མཁན་” ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་
རང་ཉིད་ཡིན་པར་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱ་རྒྱ་ཆུལ་དེ་བོར་ཚར་བ་རེད།

གཟུང་མཇུག་ཅིག་ལ་ང་ནི་རང་གི་དགོན་པའི་ནང་དུ་འདྲིན་སྐྱོང་གི་ལས་
ཀ་ལ་བྲེལ་ནས་ཡོད་དུས་གོགས་པོ་རྗེད་པ་ཞིག་གིས་གནས་སྐངས་རི་འབྲ་འགྲོ་
བཞིན་འདུག་ཅེས་དྲིས་བྱུང་།

ངས་“གང་ལ་སླེབས་གྲབས་ཡོད།” ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

ཁོས་“བྱིད་རང་སླེབས་གྲབས་ཡོད་ས་དེ་གང་དུ་ཡོད་དམ།” ཞེས་སྐྱ་མཇུག་
དྲིས་བྱུང་།

ངས་ལམ་སང་དེའི་གོ་དོན་རྟོགས་ཤིང་བྲེལ་བྱེད་མཚམས་བཞག་པ་
ཡིན།

ང་ཅུང་ཁ་རྐྱེད་ས་པའི་སྡོ་ནས་“ཁྱོད་ཀྱིས་ང་རྒྱབས་ཐོག་དུ་འདུས་སོང་།
ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ། ང་འདི་ལྟར་པར་རྒྱགས་ཚུར་རྒྱགས་བྱས་ཏེ་སླེབས་ས་
གཅིག་ཡོད་པ་ནི། དུས་མ་རན་པའི་དུར་ཁོང་ཁོ་ན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག” ཅེས་
ལན་བཏབ་པ་ཡིན། རེད་གཉིས་གཉིས་ཀ་གང་མོ་ཤོར་སོང་།

254

སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། རེ་བ་ཅན་བྱོས།

མ་འོངས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་མ་འགྲིག་པ་ཡོང་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མཐོ་
བསམ་གཏོང་བ་དེ་སེམས་ཁྲལ་རེད། དེང་རབས་འཛམ་གླིང་གི་ནང་དུ་དེ་འདྲའི་
དགོས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་དེ་རིམས་ནད་ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ནད་
ཅིག་རེད།

དེའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་འགྲིག་པ་ཡོང་སྲིད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མཐོ་བསམ་གཏོང་རྒྱ་དེ་རེད། དོན་དངོས་སུ་དེས་ལམ་སྟོང་ཡོང་
རྒྱའི་གནས་བབ་གོང་མཐོར་གཏོང་། དེ་འདྲའི་མ་འོངས་པ་དེར་ངན་ཕྱོགས་
ནས་མ་ཡིན་པར་བབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་བ་སྣོན་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཁྲལ་མ་
བྱེད། རེ་བ་ཅན་བྱོས།

256

གནའ་སྔ་མོ་ཞིག་ལ་སློ་གྲོས་ལྡན་ལ། རྙིང་ཞེན་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་མེད་ཅིག་
གིས་འཛམ་གླིང་ནང་དུ་ཚོས་ལུགས་གཉིས་ཁོ་ན་རྙེད་ཀྱི་རེད་གསུངས་ཡོད། དེ་
གཉིས་ནི།

༡། རང་གི་དད་པ་དང་འཚམས་ཕྱིར་བདེན་པར་སྐྱུར་བཅོས་བྱེད་མཁན་
དང་།

༢། བདེན་པ་དང་འཚམས་ཕྱིར་རང་གི་དད་པར་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་མཁན།

ཁོང་ནི་གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་འདྲུག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ན། སྲུབ་མཐའ་དང་ཚོ་ག་སོགས་གང་ཡིན་ལ་

ཅི་ཅམ་གྱིས་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཉལ་ཏུ་སྤོང་བྱུང་མ་ལམ་ཞིག་
རེད། ལྷོ་ལ་རྒྱུན་པ་ཚོའི་ནང་དུ་ཁོང་ལ་དག་པོ་ཉུང་སྟོན་མེད། རིང་པོར་མ་སོང་
བར་ཁོང་གི་དག་པོ་དེ་དག་གིས་ཁོང་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན།

ཁོང་གིས་མང་ཚོགས་དབུས་སུ་གཏམ་བཤད་མང་པོ་བྱས་ཡོད་སྟབས།
ཁོང་གི་དག་པོ་ཚོས་ཁོང་གི་གསུང་བཤད་རྣམས་བསྐྱུ་ཏུ་བ་བྱས་ཏེ། རྣམས་དོན་
ལས་གོ་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ལོག་སྤྲུལ་པའི་ཉེས་
འདྲུགས་བྱས། བྱིས་མ་བཤེར་གྱི་རྣམས་སུ་ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་ཡོད་པའི་བྲིམས་ཐག་
བཅད་ཅིང་། ལྷོ་ག་ཉེས་ལོག།

ལྷོ་ག་ལྟ་ཏུ་གཏོང་རྒྱའི་ཉེས་བྲིམས་བཅད་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ། ཚོས་ཀྱི་དབུ་
མིང་དེས་“ཨ་ལ། ཇི་འདྲའི་ཡ་ང་བ་ཞིག་རེད་ཨང་། ངས་བཀུར་འོས་བྲིམས་
དཔོན་ལགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྷ་དེ་ལ་མོས་ནམ་ཡང་བྲིམས་དཔོན་ཁོང་ལ་ཁ་རྩོད་མི་བྱེད་
པའི་སློམ་ཐབས་སྟབས་བདེ་ཞིག་སློབ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད། ཨ་ལ། ད་ཆ་ངས་
མོ་ལ་ཁ་ལ་ཉན་པོ་བྱེད་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་དེ་སློབ་བྱུང་མ་སོང་།” ཞེས་དབུགས་
རིང་ཞིག་བཏང་། བྲིམས་དཔོན་གྱིས་ཡ་མཚན་པའི་སློབ་པས་“ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྐྱེ་
དམན་གྱིས་ང་དང་མཉམ་དུ་ཁ་རྩོད་མི་བྱེད་པའི་སློམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཤེས་
གྱི་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

ཁོང་གིས་“བཀུར་འོས་བྲིམས་དཔོན་ལགས། ངས་སློམ་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཚང་
མ་ཤེས་གྱི་ཡོད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

བྲིམས་དཔོན་དེས་“ཨོ” ཞེས་མཚོ་བསམ་ཞིག་བཏང་རྗེས་“བྱས་ན་འགྲིག་
པ་འདུག ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྐྱེ་དམན་ལ་ང་དང་ཁ་རྩོད་མི་བྱེད་པ་སློབ་བྱུང་པའི་
ཚེད་དུ་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སློག་ཤོག་གི་ཉེས་པ་དེ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཕར་
འགྲངས་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མོ་ད་དུང་ཁ་གཟེར་པོར་

བསྐྱད་འདུག་ན། རྒྱུད་སློག་སློག་ཏུ་གཏོང་ས་དེར་ང་རང་མི་ངོ་མ་བཅར་གྱི་
ཡིན། འཇིགས་བཤེར་གྲོལ་བ་ཡིན།” ཞེས་སྒྲུབ།

ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དེ་
འཇིགས་ཁང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས། ཁོང་གི་དགེ་སྤྱད་ཚོས་སྐྱེ་དམན་གྱིས་རང་
གི་རྒྱུ་ག་ལ་ཁ་ཚོད་བྱེད་རྒྱ་འགོག་པར་བྱུགས་ཆེ་བའི་སྒོམ་གྱི་ཐབས་ལམ་དེ་
ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དྲིས།

ཚོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དེས་“ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་འདྲའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ད་ལྟ་
ངས་རྟོན་མ་བྱུང་། གཅིག་བྱས་ན་རྟོན་ཀྱང་སྲིད། གང་ལྟར་ཡང་ལོ་རྒྱུས་མར་ཅི་
ཡོང་སུས་ཤེས། འཇིགས་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་དམན་དེ་གི་ཡང་སྲིད། དེ་འདྲ་བུང་ན་མོས་
འཇིགས་དཔོན་དང་མཉམ་དུ་ཁ་ཚོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་འགག་གི་རེད། ཏ་ཏ། ཡང་ན་ང་
རང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ག་གི་སྲིད། གང་ལྟར་ད་ལྟ་ང་ལ་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
རིང་ལ་རང་དབང་ཡོད། མེས་ས་ཁྲལ་མ་བྱེད། རེ་བ་ཅན་ཕྱོས། ཞེས་པའི་གཏམ་
དཔེ་དེ་དྲན་གསོ་གིས།” ཞེས་བཤད་པ་རེད།

༩༥༧༽

འགྲུལ་པ་ཡིན་ན་བདག་པོ་མ་རེད།

ངའི་དགོན་པར་ཡོང་མཁན་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དགོན་པ་དེ་རི་འདྲའི་ཁྱ་སེམ་པོ་
 དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོད་སྟོར་ང་ལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཁོང་ཚོ་སློན་པ་རེད་བསམ།
 ལས་ཀ་རི་ཅམ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོས་མཐོང་གི་མེད་པ་ཡིན་
 བམ། ཁང་པ་དང་དེའི་ཁོར་ཕྱག་རྒྱུན་སྟོང་བྱེད་དགོས། བྲ་གཞོན་ཚོ་ལ་སྟོང་
 བརྟེན་སྟོད་དགོས། དེ་ནས་གནས་བསྐྱོར་བ་ཚོའི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་དེ་བུ་ལག་
 ལ་ལན་འདེབས་དགོས། ང་ལ་ནི་དགོན་པ་དེ་ལས་ཀ་འདྲི་སྐྱར་ས་བྲེལ་བེད་ཅན་
 ཞིག་རེད། འགྲིག་མེད་ས་ཞིག་འདུག རིང་པོར་མ་སོང་བར་ངས་དེ་ནི་ང་རང་
 གི་རྣམ་འགྲུར་འཛིན་སྐྱངས་ཤིག་ཡིན་པ་རྟོགས་བྱུང་།

259

དེ་ནས་ངས་ང་རང་གི་རྣམ་འགྲུར་འཛིན་སྐྱངས་དེ་ལ་འགྲུར་བ་བཏང་བ་
 ཡིན།

གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཉི་མ་གཅིག་སྟེ། མང་ཆེ་བར་གཟའ་ལྷ་
 བ་ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར། ངས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་རིང་སྟོད་སའི་དགོན་པ་
 འདིའི་ནང་དུ་རང་ཉིང་ནི་བདག་པོ་མིན་པར་མགོན་པོ་ཡིན་ཁྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 མགོན་པོ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་ངས་ཁང་པ་དང་དེའི་ཁོར་ཕྱག་རྒྱུན་སྟོང་གི་སྟོར་ལ་
 སེམས་ཁྱུལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། བྲ་པ་ཚོ་ལ་སྟོང་བརྟེན་རྒྱུ་དེ་ཡང་ངའི་
 ལས་ཀ་མ་རེད། མགོན་པོ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་སྟབས་ངས་དེ་བུ་རྣམས་ལ་ལན་
 ཡང་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་མེད། ཞོགས་པ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ངས་མགོན་པོ་ཞིག་གི་
 ཚུལ་དུ་དགོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ངས་གནས་སྐྱོར་བ་ཚོ་

བདེན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། རང་ཉིད་བདག་པོ་མིན་དུས་དགོན་པ་དེ་ཁྱ་སེམ་པོ་
དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འདུག།

ངས་ངའི་གོགས་པོ་ཚོ་ལ་ཐབས་ལམ་འདི་ཉིད་སློབ་གྲི་ཡོད། གཟུང་མཇུག་ལྟ་
བྱུང་གཟུང་འཁོར་རེའི་ནང་ནས་ཚུ་ཚོད་ཁ་ཤས་གྲི་རིང་ལ་རང་སྡོད་སའི་ཁང་
པའི་ནང་དུ་མགོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཁུལ་བྱོས་དང་།

བྱེད་རང་མི་གཞན་གྱི་བྱིམ་ལ་འགོ་དུས་ཁོང་ཚོའི་ལྟོ་སྡོད་འཁྱུ་གི་ཡོད་དམ།
མེད་པ། ཁོང་ཚོའི་ས་གང་ན་ལ་གད་སྟུགས་བྱས་ཏེ་གཙང་མ་བཟོ་གི་ཡོད་དམ།
མེད་པ། ཁོང་ཚོའི་སྤང་གི་རྩ་འབྲེག་གི་ཡོད་དམ། མེད་པ། ལས་ཀ་འདི་དག་
གང་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་བྱེད་རང་ལ་གཞོན་འགྱུར་ཡོང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་
ན་བྱེད་རང་བདག་པོ་མིན་པར་མགོན་པོ་ཞིག་རེད།

260

དེས་ན་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་དུ་བདག་པོ་མིན་པར། མགོན་པོ་ཞིག་ཡིན་
ཁུལ་བྱས་ན་དེའི་མངོས་སྟུག་དང་ཁྱ་སེམ་པའི་གནས་བབ་དེ་ལོངས་སུ་སྦྱོད་
ཐུབ། གཞོན་འགྱུར་གང་ཡང་མེད་པར་ངལ་གསོ་བྱེད་ཐུབ། བྱེད་རང་མགོན་
པོ་ཡིན་པས། ལས་ཀ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སློབ་ནས་རང་བྱིམ་དེ་ལོངས་སུ་
སྦྱོད་ཐུབ།

མགོན་པོ་ཁོ་ནས་སྤང་མེད་བྱེད་ཐུབ་གྲི་ཡོད། བདག་པོས་སྤངས་འཇིན་
བྱེད་དགོས་པ་རེད།

དབྱེས་བརྟེན་པ་ཅམ་མེན་པར་སེམས་བཟང་བྱོས།

དགོང་རྩོམ་ལ་བྱད་མེད་ལྷག་པོ་ཞིག་རང་གི་སྒྲོམ་གྱི་འཛིན་གྲུ་ལ་ཕྱིན་པ་རེད།
མོའི་བྲིམ་མཆོས་མང་པོའི་ནང་དུ་རྒྱན་མ་ཤོར་ཡོད་སྟབས། རང་གི་གཞིས་ཁང་
ཆེན་པོ་དེའི་སློབ་སྲུང་བ་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་དབྱེས་བརྟེན་པོ་དང་རྣམ་རིག་གྲུང་
པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད།

མོ་བྲིམ་དུ་བྱེད་ལོག་དུས་མོས་མོ་རང་གི་ཁང་པར་རྒྱན་མ་འཇུག་པོ་ཡོད་པ་
ཤེས་པ་རེད། མོས་སློབ་སྲུང་བ་དེར་“ངས་ཚྱོད་ལ་རྒྱན་མ་ཡོད་ཉེན་ཡོད་པས་དབྱེས་
པ་བརྟེན་པོ་གྲིས་བཤད་པ་ཡིན། ཚྱོད་གྲིས་ངའི་ཁ་ལ་ཉན་མི་འདུག” ཅེས་
གཤེགས་པེ་བཏང་།

སློབ་སྲུང་བ་དེས་“ལྷན་ལགས། འོན་ཀྱང་ངས་དབྱེས་བརྟེན་པོ་བྱས་པ་
ཡིན། ངས་རྒྱན་མ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་བྱུང་བས། རྒྱན་
མ་འཇུག་པ་བཞིན་འདུག་རྒྱན་མ་འཇུག་པ་བཞིན་འདུག་སྟེ་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་། དེ་
རྗེས་ལ་ངས་ཁོ་ཚོས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་འབྱེད་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་འགོ་བ་མཐོང་བྱུང་
བས། ངས་རྒྱན་ཆ་བྱི་ལ་བྱིར་སོང་། རྒྱན་ཆ་བྱི་ལ་བྱིར་སོང་སྟེ་པའི་དོ་སྣང་
བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ངས་ཁོ་ཚོ་བསྐྱར་དུ་ནང་ལ་འཇུག་ཏེ་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེས་
སྒྲོམ་འབྱེད་འགོ་བ་མཐོང་བྱུང་། ངས་དབྱེས་བརྟེན་པོའི་སློབ་སྲུང་དབྱེས་སྒྲོམ་
བརྟེན་པོ་དང་དབྱེས་སྒྲོམ་བརྟེན་པོ་སྟེ་པའི་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཡིན། ལྷན་ལགས།
ངས་དབྱེས་བརྟེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན།” ཞེས་ལན་བཏང་།

དབ་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷེད་གི་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། གལ་
ཏེ་སློ་སྤྱང་བ་དེས་རང་གི་སྤྱིན་བདག་ལ་སེམས་བཟང་པོ་དང་། དབ་པ་བརྟན་
པ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཡོད་ན། ཁོས་ཉེན་རྟོག་པ་བོས་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། ང་ཚོས་
སེམས་བཟང་པོའི་སྣང་དུ་དབ་པ་བརྟན་པོ་དེ་བསྐྱེད་ན་སེམས་བཟང་གི་བདག་
ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད།

ལོ་འགའི་སློན་ལ་ང་ལ་ཟས་དུག་ཅིག་ཤོག་བྱང་། ངའི་ཚོས་བརླུང་གི་ལྷ་པ་
ཅམས་ནི་ཉེན་རེ་བཞིན་སྤྱིན་བདག་གིས་གནང་པའི་གསོལ་སློམས་ལ་བརྟེན་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་ཟ་གི་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ཡག་པོ་མི་ཤེས། དུས་རྒྱུན་
ང་ཚོས་རྗེས་སུ་གྲོད་པ་དང་ཚོད་རྩོག་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་ཁའི་ནང་དུ་འཇུག་གི་ཡོད།
སྐབས་དང་དུས་སུ་གྲོད་ཁོག་ན་རྒྱ་དེ་ལྷ་པའི་འཚོ་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་
འགལ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདྲིར་ཟས་མ་འཇུ་བའི་དཀའ་ངལ་
ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་སྤུག་པ་རེད། ཟས་དུག་གི་རྒྱུན་ལས་ལྷུག་རྩ་བཟོད་དཀའ་བ་
ཞིག་བྱུང་།

262

ལྷ་པ་སློ་གོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྲོད་ཁང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། ངས་དེའི་
ཚབ་དུ་སེམས་བཟང་བསྐྱོམས་པ་ཡིན།

ངས་ན་ལྷུག་ལས་གོལ་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འདུན་པ་དེ་བཀག་སྟེ། མྱོང་
ཚོར་རི་ཡོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚོར་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན། ཡ་ལན་གང་ཡང་
མེད་པར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གི་ནང་དུ་གང་ཚོར་བ་དེ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་
ངང་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱ་དེ་དབ་ཤེས་བསྟེན་པའི་དོན་རེད། དེ་ནས་ངས་དེའི་
སྣང་དུ་སེམས་བཟང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ངས་སེམས་བཟང་པོའི་སློ་ནས་གུས་ཞབས་
དང་བཅས་ཏེ་ལྷུག་རྩ་དེར་ང་རང་གི་སྣང་གི་སློ་མོ་བྱེ་བ་ཡིན། དབ་ཤེས་བརྟན་

དདུལ་མེད་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བབཅད།

ཐོ་མ་སི་(མིང་རོ་མ་མ་རེད་)ཡིས་སློབ་གཉེར་སྤེལ་བྱས་པའི་འཇར་མན་
དུ་ཡོད་པའི་རང་བྱིས་དུ་བྱིར་མ་ལོག་པའི་སྡོན་ལ། ང་ཚོའི་ཨོ་སི་འི་འི་ཡའི་
དགོན་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བ་མང་པོར་སྐོམ་སྐྱུངས་ནས་བསྐྱད། ཁོས་ང་ལ་ཁོ་རང་
ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་བབཅད་གིས་ཁོ་ལ་ཡོ་རོལ་ཡོ་སྐོར་ཉི་ཤུ་
རི་ལྟར་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་བཤད་བྱུང་།

ཐོ་མ་སི་ཡིས་ཉེན་དང་པོར་འཇར་མན་སློབ་བྲུ་ཆེན་པོར་བྱིན་པའི་སྐབས་
དེར། ཨེ་ཏེ་ཨེམ་སྟེ། རང་འགྲུལ་དདུལ་སློབ་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ནས་
སྐད་ཁྱད་མཚར་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ཐོས་འདུག ཁོས་འགྲུལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་
ལྟར་ན་དེ་ནི་གེ་བ་ཚུ་བཤལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་འདུག་ཟེར། ཁོས་སློབ་བྲུ་
ཆེན་མོའི་དདུལ་སློབ་འཕྲུལ་འཁོར་དེས་ཁོ་ལ་ཐེབས་བསྐྱུ་བཞིན་འདུག་སྟེ།

དེ་ཉེན་ནས་བབཅད་སྟེ་ཐོ་མ་སི་ནི་རང་གི་གྲོགས་པོ་སྟེ་དདུལ་སློབ་འཕྲུལ་
འཁོར་དེའི་འགྲམ་ནས་ག་དུས་བྱིན་ཀྱང་ཁོས་དེ་ལ་སྐྱར་སྐོས་ཡང་སྐོས་ཀྱི་སྐོ་
ནས་“ཁྱོད་ལ་དདུལ་སྐོར་རྗེས་མཐའ་མེད་པར་ཡོང་བར་ཤོག དདུལ་ལེན་
མཁན་ཚོས་དདུལ་མེད་པ་ཤེས་དུས་ཁྱོད་ལ་རྗོག་ཐོས་མི་གཞུ་བར་ཤོག ཁྱོད་ཉིད་
སྟོག་གིས་མི་འཚིག་པར་ཤོག” ཅེས་སེམས་བབཅད་གི་འཕེན་པ་གཏོང་གི་ཡོད།

ཟླ་བ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་ཉི་མ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ཐོ་མ་སི་ནི་ཁོ་རང་གི་
གྲོགས་པོ་སྟེ་དདུལ་སློབ་འཕྲུལ་འཁོར་དེ་ནས་མི་ཏེ་འགའི་རྒྱང་ཁང་དུ་བསྐྱད་
ནས་གུང་ཚིགས་བཟུང་ཕོད་པའི་སྐབས་དེར་གོ་སྐྱོང་ཡོད་པའི་གེ་བ་ཚུ་བཤལ་

བ་ལྟ་བུའི་སྐད་དེ་ཡང་སྐྱུར་ཐོས་པ་རེད། ཁོས་གོམ་ཁ་བསྐྱུར་ནས་བལྟས་དུས་ཡོ་
སྒོར་ཉི་ལྷུ་ཐམ་པའི་དདུལ་ལོར་ཞིག་འཕྲུལ་འཁོར་ནང་ནས་ཐོན་ཡོང་པ་མཐོང་།

ཁོ་དདུལ་སྒྲོད་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་འགྲམ་དུ་མ་མཐར་ཡང་སྐྱར་མ་བཙོ་ལཱའི་
རིང་ལ་སྒྲོད་སྐབས། དདུལ་འདོན་མཁན་པར་ཞོག་མི་སུ་གང་ཡང་འཕྲུལ་འཁོར་
གྱི་འཁྲིས་ལའང་སྐྱེབས་མེད། ཁོ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་དདུལ་ལོར་དེ་
ཚུར་ཐངས། དེ་ནས་སུས་ཡིན་མིན་ལྟ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དདུལ་ལོར་དེ་གནམ་ལ་
འཕྱར་བ་རེད། ལེན་མཁན་སུ་ཡང་བྱུང་མེད། སློབ་གཉེན་བ་ཉམ་རྒྱུང་ཐོ་མ་སི་
ཡིས་ཁོ་རང་གི་ཕྱོགས་པོ་དདུལ་སྒྲོད་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་
དེ་དདུལ་དེ་སྒོར་ཁྲག་ནང་ལ་བཅུག།

གཏམ་རྒྱུད་དེ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐད་ལ་ངས་ཐོ་མ་སི་ལ་ཡང་ཡང་དྲི་
བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན། ཁོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཚར་མང་པོ་བརྗོད་
བྱུང་བས་ད་ཆ་ངས་ཁོ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན། ཕྱགས་རྗེས་གཟིགས།
རང་འགྲུལ་དདུལ་སྒྲོད་འཕྲུལ་ཆས་ལ་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་དང་། ཉེ་མ་གཅིག་
ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ལ་སེམས་བཟང་མི་བྱེད་པ་དེ་སུས་ཤེས།

༡༠༠༽

སེམས་བཟང་དང་སྒོ་སྤྲོད་པོ།

དང་སང་མི་མང་པོས་སྒོ་མ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་སེམས་ཞི་བར་འཛོག་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད།
འབད་བཅོམ་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་བསམ་སྒོ་འཕྲོ་འདུ་འགོག་ཐུབ་ཀྱི་
མེད། ཅི་ཡིན་ནམ།

ཉེན་གཅིག་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་“དྲེ། ང་ སི་ཨེ་སྐྱུ་ཡིན། རྒྱུད་རང་ལ་ཕྱི་དྲོར་འཆིག་
ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་འཐུང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཡོད་དམ།” ཞེས་ཁ་པར་ཞིག་བསྐྱབས་
པ་རེད།

266

བྱུང་མེད་དེས་“ཡོད་ལགས།” ཞེས་ལན་བཏབ།

སི་ཨེ་སྐྱུ་ཡིས་“བྱས་ན་ཡག་པོ་བྱུང་། ང་ཚོ་རྒྱུད་རང་དགའ་པོ་ཡོད་ས་དེ་མིན་
པར། ང་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་འཆིག་ཇའི་ཇ་ཁང་དེར་འགྲོ། རྒྱུད་འོ་སྐྱུ་མི་ཚང་
མཐོ་པོ་ཡོད་པའི་ལ་ཐེ་ཞེས་པའི་འཆིག་ཇ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་དེ། དེ་མ་འཐུང་བར་འཆིག་ཇ་ནག་པོ་ཅིག་ཐུངས། རྒྱུད་རང་དགའ་སའི་
མངར་ཟས་འཁྲུང་མཚར་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རྒྱུད་ཀྱིས་ང་ནང་བཞིན་སེུ་སྒོན་
པོ་ཅན་གྱི་མངར་ཟས་བཟའ་དགོས། ང་གཉིས་རྒྱུད་རང་རྒྱུན་དུ་སྤོང་སའི་སྲང་
ལམ་གྱི་སྤོང་དུ་མ་ཡིན་པར། སྤུ་སིམ་པོ་ཡོད་སའི་སྤུག་ཀྲོག་ཅིག་ཏུ་སྤོང་དགོས།
གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་དེ་གར་སྤོང་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད། དེ་ནས་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་
ང་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་སྤོང་དོན་གྱི་སྒྲོར་ལ་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། རྒྱུད་

རང་འཐད་པོ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མགོ་རྒྱུ་ཚ་པོ་དེའི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་འདོད་
མེད། མཐའ་མ་དེར་ང་གཉིས་དེ་གར་སྐར་མ་ལྷ་བརྟུ་དང་བདུན་ཅུ་མ་ཡིན་པར་
སྐར་མ་དུག་ཅུའམ། ཚུ་ཚོད་གཅིག་ཉག་ཉག་སྡོད་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་
དུས་ཚོད་རིང་ལྷང་དེ་ཅམ་ལ་སྡོད་འདོད་ཡོད།” ཅེས་བཤད།

བུད་མེད་དེས་མཐོ་བསམ་ལྷུར་པོར་བཏང་ནས་“ཨང་... ། ད་རིང་གྱི་དྲོར་ང་
སེའི་སྐྱུན་པའི་ཚ་ལ་འགོ་དགོས་ཡོད་པ་ད་ལྟ་རང་དུན་སོས་བྱུང་། དགོངས་དག
སི་ཨེ་ལྷུ་ལགས། ང་ཡོང་ལྷབ་ས་མ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

ཁྱེད་རང་ལ་གང་དུ་འགོ་དགོས་པ་དང་། ཅི་ཞིག་བཟའ་དགོས་པ། གང་དུ་
སྡོད་དགོས་པ། ཅི་ཞིག་བཏོ་སྡེང་བྱེད་དགོས་པ་ཤོད་མཁན་ཞིག་གི་མཉམ་དུ་
འཚོག་པ་འཐུང་བར་འགོ་འདོད་འདུག་གམ། གཏན་ནས་འདོད་མི་སྲིད། གལ་
ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་མེད་ན། སི་ཨེ་ལྷུ་ (C.F.) འི། རང་འདོད་ཁེར་རྒྱང་ཅན་ཏེ།
Control Freak ཞེས་པའི་ཚིག་སྣུང་ཡིན།

གཏམ་འདི་དང་སྐོམ་རྒྱག་མཁན་གཉིས་མཚུངས་བསྐྱར་གྱིས། “ཀྱི་སེམས་། ཉོན་
ཨང་། ད་ང་ཚོས་སྐོམ་རྒྱག་གི་ཡིན་ད། ཁྱེད་རང་གི་འདོད་པ་བཞིན་གནས་ངེས་
མེད་དུ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པར། ངས་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་དབུགས་འབྱིན་རྒྱབ་ལ་བལྟ་
གི་ཡིན་ད། ལྱི་རོལ་གྱི་སྲང་ལམ་དུ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་ངའི་འདོད་པ་བཞིན།
ཁྱོད་གྱིས་སྡོད་སྐྱའི་ཚེ་སུ་ཞོག་ དེ་ནས་ཁྱོད་གྱིས་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྐར་མ་གཅིག་
ཀྱང་འཕར་ཆག་མེད་པར་སྐར་མ་དུག་ཅུའི་ཡུན་ཉག་ཉག་ལ་སྡོད་དགོས།”

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་རང་ཉེད་གྱི་སེམས་དེ་གཡོག་པོ་ཞིག་ཏུ་བཅི་བའི་རང་
འདོད་ཁེར་རྒྱང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་དེ་ཁྱོད་གྱི་ས་ནས་འགོ་རྒྱའི་འབད་
བཅོམ་བྱེད་པ་ཚོས་ཉེད་རེད། དེས་ཁྱོད་ལས་ཐར་ཐབས་སུ་ཕན་མེད་ཀྱི་དུན་གསོ་

བྱེད་པ་དང་། ཉམ་ཡང་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་འཆར་གཞི་འདིར་བ། འཆར་
ཡན་དུ་འགྲོ་བ། གཉིད་ལྷག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད། སེམས་ཞི་བར་གནས་མི་
ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད།

བྱེད་མེད་དེ་ག་རང་ལ་ཁ་པར་གཞན་ཞིག་སླེབས་ཏེ། དེས་“ཉེ་ ང་ལེ་ཨེ་རྩུ་ཡིན།
ཁྱེད་རང་དེ་རིང་ཉིན་གྲུང་འཆིག་ཇ་བཞེས་པར་ཐེབས་ཐུབ་བམ། ཁྱེད་རང་
གང་དུ་ཐེབས་འདོད་འདུག་གམ། ཅི་ཞིག་ཟ་འདོད་དང་འཐུང་འདོད་འདུག་ ང་
གཉིས་ཁྱེད་རང་དགའ་ས་ཞིག་དུ་བསྟན་དེ། ཁྱེད་རང་ལ་འདོད་མོས་ཡོད་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཆོག་ལ། ཁྱེད་རང་རི་ཅོམ་སྟོན་འདོད་པ་
ལྟར་དུས་ཚོད་བཏང་ན་འགྲིག” ཅེས་བཤད།

268

བྱེད་མེད་དེས་“དོན་དངོས་སུ་དེ་རིང་གྱི་དྲོར་ང་སོའི་སྐྱེན་པ་གཏུགས་པར་
འགྲོ་རྒྱའི་དུས་ཚད་བྱས་ཡོད། ཁྱེད་པར་མི་འདུག་སའི་སྐྱེན་པའི་སྐོར་གྱི་བསམ་
སློབ་གཡུགས་ཞོག་ ང་ཁྱེད་རང་དང་ལྟན་དུ་འཆིག་ཇ་འཐུང་བར་ཡོང་གི་ཡིན།”
ཞེས་ལན་འདེབས་བྱས། ཁོང་གཉིས་མཉམ་དུ་དུས་ཚོད་རིང་པོའི་བར་ལ་རྩེ་ཞིང་
བག་ཐེབས་ཀྱི་ངང་ནས་སྟོན་སྟོན་བྱས་པ་རེད། ལེ་ཨེ་རྩུ་ (K.F.) བློ་གཞན་པ་
ལྷག་བསམ་ཅན་ཏེ་ Kindfulness Freak ཅེས་པའི་ཆོག་སྟེང་རེད།

ཁྱེད་རང་གི་སེམས་དེ་གྲོགས་པོ་ཡག་ཤོས་ལྟ་བུར་བརྩིས་ཏེ། “གྲོགས་པོ་ལགས། ད་
ལྟ་ཁྱེད་རང་སྐྱོམ་རྒྱུ་འདོད་འདུག་གམ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལ་བལྟ་འདོད་འདུག་
གམ། ཁྱེད་རང་སྐྱེན་ལ་སྟོན་འདོད་འདུག་གམ། ཐུན་གྱི་དུས་ཡུན་རི་ཅོམ་གྱི་
རིང་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ང་ལ་བཤད་ན་འགྲིག” ཅེས་བརྗོད་དེ་སྐྱོམ་བརྒྱབ་ན་རི་
འདུ་ཡོང་བ་འདུག། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་དེར་སེམས་བབ་ལྟོ་ནས་བརྩིས་
ན། སེམས་དེས་གང་དུ་འདོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། སེམས་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་རོགས་རྒྱ་

ལ་དགའ་པོ་ཡོད། རྒྱུ་གྱིས་རེ་བ་བྱས་པ་ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་
བར་ལ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས་ཀྱི་རེད།

འཇིགས་སྤང་བྲལ་བ།

དགོང་ཤོ་གཅིག་ལ་ས་རུབ་པའི་རྗེས་སུ། ཐའེ་ལནད་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ད་ལྟའང་ཅུང་
 ཟད་ལྷུས་ཡོད་པའི་རང་བྱུང་ནགས་ཚལ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་ངས་སྒོམ་རྒྱག་བཞིན་
 བསྟུང་ཡོད། སུན་ནག་འཐིབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་གྲོང་གསེབ་དེ་ནི་ལེ་དབར་
 མང་པོའི་ས་རོལ་ན་ཡོད། མི་ཚོགས་ནས་རྒྱང་ཐག་རིང་པོ་དང་རང་བྱུང་ཁོར་
 ཡུག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་པའི་གནས་ཞིག་ཏུ་སྒོམ་རྒྱག་བཞིན་པའི་
 བྲ་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཞི་བར་འགྱུར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཤིང་ནགས་ཀྱི་དགོང་ཤོའི་སྐྱ་
 དེ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མི་གོ་དེ་ཆ་ངས་ཡག་པོར་ཤེས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོང་ས་
 ཀྱི་སྐྱ་དེས་ངའི་ལུས་སེམས་སྟོད་པོར་བཏང་སྟེ་ང་རང་ཉ་ཅང་ཞི་བདེ་དང་ལྷན་
 པར་གྱུར་སོང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྐྱ་དེ་ངས་མ་ཐོས་པའི་
 སྟོན་ལ་རེད།

270

ཐའེ་ལནད་ཀྱི་ཤིང་ནགས་སུ་ཡོད་པའི་དུད་འགྲོ་མང་ཆེ་བ་ནི་གཞོན་འཆོ་
 མི་སྐྱེལ་བའི་བྲས་རེད། འོན་ཀྱང་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟག་དང་། དོམ། སྤང་
 ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མི་ལ་ཚབས་ཆེའི་གཞོན་འཆོ་སྐྱེལ་ཐུབ་
 པ་མ་ཟད། གསོད་ཀྱང་སྲིད་པ་རེད། གཅན་གཟན་ཉེན་ལ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་སྐྱོར་
 ལ་གཏམ་རྒྱུད་ཞེད་སྤང་ཅན་དེ་འདྲ་གོ་ཚུང་། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་བགེས་པོ་ཚོས་
 ང་ལ་གཅན་གཟན་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་བྲ་པ་ལ་གཞོན་སྐྱེལ་གྱི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་
 ཚུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་དེ་ཅུ་མ་མ་བྱུང་། ངས་སྟག་དང་། སྤང་ཆེན།
 དོམ་བཅས་ཀྱིས་གཞོན་འཆོ་བྱས་པའི་བྲ་པ་དེ་ཚོའི་སྐྱོར་ལ་གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་

ནམ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ཚོ་རང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཤོད་པར་གསོན་པོར་ལྷན་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་བྱུང་།

རང་ཉིད་སློབ་དེ་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ངས་སྐྱབ་ནག་ནང་དུ་ངའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དེར་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་སློབ་མཉམ་པ་ཡིན། དེའི་སྐྱེ་ལ་གཞིགས་ན། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ལྡུང་ཞིག་ཡིན་པ་ཟེར་འདུག་ན། སེམས་ཁྲུལ་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག་སྟེ་མཉམ་ནས་ངས་སློབ་སྦྱོར་བསྐྱར་དུ་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན།

སེམས་ཅན་དེ་ཉེ་འགམ་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་རྒྱུ་ཆེ་རུ་བྱིན་སྟབས། ངའི་སེམས་ཁྲུལ་ཆེ་རུ་བྱིན་སོང་། ངས་གཟུགས་ནན་གྱིས་ཏེ་མཉམ་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབྱེད་ན་དུང་འགྲོ་དེའི་བོངས་ཚད་ཐད་ལ་ངའི་ཆོད་དཔག་ལོར་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་། དུང་འགྲོ་དེས་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ཚང་ཚིང་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་སྟངས་དེར་མཉམ་དུས། བོངས་ཚད་འབྲིང་ཅན་ཡིན་པའི་ནགས་ཀྱི་ཞི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་པོ་འདུག་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲུལ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་སྟབས། ངས་ཡང་བསྐྱར་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཆགས་སོང་། ས་སྟེང་གི་ལོ་མ་མཐུན་པ་དང་ཤིང་རྒྱུག་ཆག་པའི་རྒྱུད་སྐྱོལ་དུས་དུང་འགྲོ་དེ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ངའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ངས་ཤོད་སྐྱབ་ཀྱི་འདུག་ངས་སློབ་སྦྱོར་བ་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན། ངའི་སྣང་འཕར་སྣང་བྱེད་བཞིན་འདུག་དེ་ཏེ་ཅང་ཞེད་སྣང་སྟེ་ངས་མིག་གདངས། སློག་བཞུགས་ཏེ་སྟོག་གམ། སྐང་ཆེན། དོམ་གང་རུང་ཞིག་འཚོལ་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། ངས་ང་རང་གི་སློག་ཐར་ཆེད་དུ་འགྲོ་ཆོག་ཆོག་བྱས་ཏེ་བསྟན་ཡོད།

རྒྱུ་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ངས་སློག་བཞུགས་འོད་མདའི་འོག་ནས་དེ་མཐོང་བྱུང་། དེ་ནི་ནགས་ཀྱི་བྱི་བ་རྒྱུད་ཏེ་ཞིག་རེད་འདུག་ངའི་ཞེད་སྣང་གིས་

གནས་ཚུལ་ཆེ་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་བྱུང་། ལེམས་ལ་ཞེད་སྣང་སྐྱེས་པའི་
སྐབས་སུ་ཅི་ཅིའི་སྐྱེ་ཡང་གྲུ་པ་ཟ་མཁན་གྱི་སྟག་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་བོ་
གོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཞེད་སྣང་གི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ན་ཚ་རྒྱུང་ཏུ་ཞིག་ཚབས་ཆེ་བའི་
འབྲས་ནད་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། མ་ལུལ་རྒྱུང་ཏུ་ཞིག་རིམས་ནད་གྱི་ནད་ཡམས་
སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། འདིགས་སྣང་གིས་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
ཏ་ཅང་ཆེ་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད།

༡༠༩༽

རྩམ་མཁུ་

མི་ཞིག་དགོང་རྩོམ་མིག་ལ་དགོན་པ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་འགོ་བཞུགས་ཡོད།
ཁོས་དུར་ཁྲོད་ཅིག་བརྟུན་དེ་མགྲོགས་ལམ་ནས་འགོ་རྒྱུར་ཐག་བཅད། ཁོ་ཚོན་
རིག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོས་གདོན་འདྲེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་ཁོ་རང་
གི་གྲོགས་པོ་ཚོར་བཤད་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། སྲང་ལམ་དུ་སློབ་འོད་སློབ་འཕེ་
སློབ་གི་ཀ་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་དུར་ཁྲོད་ནས་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཡོད་པའམ།
ཡང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲ་བོ་ཡོད། འདྲེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མིན་རི་ལྟར་ཡང་
དུར་ཁྲོད་དེ་དག་མཚན་མོདི་དུས་སུ་སྐྱི་གཡའ་བ་ཞིག་ཡོད།

273

དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བསྐྱེབས་ཟེན་པས་ཁོ་རང་རྩུང་ཟད་སློབ་དེ་
པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཅི་ཞིག་གིས་ཁོ་རང་ལ་རྗེས་འདེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་
ཁྱད་མཚར་ཞིག་ཐོས། ཁོས་ཚོར་སྣང་དེ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་ཞིག་རེད་སྟེ་ནས་གོམ་
བཤོད་སྟེ་མཐུན་བྱས།

ཡིན་ནའང་ཁོ་ལ་ཅི་ཞིག་གིས་རྗེས་འདེད་སྟེ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེས་
ན་ཁོས་གོམ་སྟབས་མགྲོགས་སུ་བཏང་བ་རེད། ཁོ་ལ་རྗེས་འདེད་གཏོང་བཞིན་
ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེས་ཀྱང་གོམ་སྟབས་མགྲོགས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་སྣང་
བ་བྱུང་། ཁོས་རང་ཉིད་ལ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་པའི་སྐོ་
ནས་ལྟ་འདོད་མེད་བཞིན་དུང་ཁོས་ཕྱིར་བཞུགས་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།

འདིགས་སྐྱང་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོའི་མིག་ཆེ་ཏུ་བྱིན། འགམ་པ་ཐུར་ལ་བབས།
རང་དབང་མེད་པར་འདར་སིག་རྒྱག་འགོ་བཅུགས། ཁོ་ཉོན་འཐོར་ནས་རོ་
གདོང་གི་ཁྲག་བསྐྱམས། འདོམ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱང་ཐག་ཚོད་པའི་ཁོའི་རྒྱབ་
ཕྱོགས་ན། རྣམ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་རྗེས་འདེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་ཐལ་བས་
གཡོགས་ཤིང་སྣོམ་ཐག་གིས་དགྲིས་པའི་རོ་སྐྱམ་ཀེར་ལངས་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷམ།
ལྷམ། ལྷམ་ཟེར་བཞིན་ཡོང་གི་ཡོད།

ཁོ་ཁ་བསྐྱར་ནས་བྲོས་པ་རེད། རོ་སྐྱམ་དེས་ཀྱང་ཁོའི་རྗེས་སུ་ལྷམ། ལྷམ།
ལྷམ་ཞེས་རྗེས་འདེད་བཏང་ནས་རྗེས་ཟིན་གྲབས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཁོས་རོ་སྐྱམ་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་ཆ་དེ་ཡོལ་ན་རྗེས་འདེད་གཏོང་མཚམས་
འདོག་པའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཐའ་བར་དུ་གང་མཚོགས་ཀྱིས་བྲོས།
འོན་ཀྱང་རོ་སྐྱམ་དེས་སྐྱ་མཐུད་དེ་ཁོའི་རྗེས་དེད་པ་རེད། ལྷམ། ལྷམ། ལྷམ་ཞེས་
དེས་ཁོའི་རྗེས་ཟིན་གྲབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ནི་གཟུགས་པོ་རུལ་རྩུས་བརྒྱན་ཏེ་
གང་མཚོགས་ཀྱིས་འགོ་འདྲོད་བྱས་ཀྱང་རྐང་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད།

274

སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་གི་ཁང་པ་དེའང་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད། ཁོ་སྐྱམ་
རའི་རྒྱ་སྐོ་ནས་མཚོངས་ཏེ་རང་གི་ཁང་པའི་སྐོ་འགམ་དུ་བརྒྱགས། རོ་སྐྱམ་དེས་
རྒྱལ་སྐོར་ཤུགས་ཆེར་འབུད་རྒྱག་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་སྐོ་འགམ་དུ་བསྐྱེབས་
པ་དང་སྐོ་ཁྲག་ནས་ལྷེ་མིག་བཏོན། ཚག་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བཅས་རོ་སྐྱམ་
དེས་སྐྱམ་རའི་རྒྱལ་སྐོ་བཅག་ཁོའི་ལག་ནས་ལྷེ་མིག་སར་ལྷུང་། རོ་སྐྱམ་དེ་ཁོའི་
འཁྲིས་ལ་སྐྱེབས་གྲབས་ཡོད། སྐྱི་གཡའ་བའི་རང་ནས་ཁོས་ལྷེ་མིག་ཆག་པ་དེའི་
ནང་ནས་གཅིག་གིས་སྐོ་སྐྱགས་འབྱེད་ཐབས་བྱས། རོ་སྐྱམ་དེ་ཁོའི་འཁྲིས་
ལ་ཏེ་ལམ་སྐྱེབས་ཚར་ཡོད། ཁོས་ལྷེ་མིག་གཙུག་ཏེ་སྐོ་སྐྱགས་བྱེ། སྐོ་བྱེ་སྟེ་ཁང་
པའི་ནང་དུ་འཇུག་མ་ཐག་རོ་སྐྱམ་དེ་ཏེ་ལམ་སྐོ་འགམ་དུ་བསྐྱེབས་པ་དང་

སྐྱོ་བརྒྱལ། ཁོའི་གཞུགས་པོ་རྩལ་ཞིང་འདར་སྲིག་རྒྱག་བཞིན་དུ་རང་ཕྱིམ་དུ་
བསྐྱེབས་པས་སྐྱོ་བདེ་པོ་བྱུང་།

རྣམས་རྣམས་དེས་སྐྱོ་བརྒྱུད་རྒྱུའི་འགོ་བཅུགས། རྣམས་སྐྱོ་ལ་རྟེན་སྲུགས་རེ་
ཆེར་བྱུང། རྣམས་སྐྱོ་སྐྱེབས་ཀྱི་ལྷ་ཞིག་འགོ་བཅུམས། འདྲིགས་སྣང་གི་དབང་གིས་
སྐྱོ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་གཅིག་ཤུ་སྟེ། རྟེན་ཐོག་གི་ཁྲུས་ཁང་གི་ནང་དུ་
འདྲེལ། རྣམས་འདྲིགས་ཀྱི་སྐང་ནས་ཁོས་ལྷ་དུས་རོ་སྐྱམ་དེས་མཉུན་སྐྱོ་བཅག་
སྟེ་ཁོའི་ཕྱིམ་དུ་འདྲེལ་བ་མཐོང་། ཁོ་ཁྲུས་ཁང་ནང་དུ་བརྒྱགས་ནས་སྐྱོ་བརྒྱལ།
ཁོའི་སྟེང་འཕར་སྟེང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཁོས་རོ་སྐྱམ་དེ་རྣམས་འདྲིགས་ནས་ཡར་འདྲིགས་བཞིན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ནས་རོ་སྐྱམ་དེས་ཁྲུས་ཁང་གི་སྐྱོ་བརྒྱུད་བཞིན་ཡོད་པ་ཐོས། གལ་ཏེ་མཉུན་སྐྱོ་
མཁྲེགས་པོ་དེས་འགོག་མ་ཐུབ་ན། ཁྲུས་ཁང་གི་སྐྱོ་དེས་འགོག་ཐབས་བྲལ་བ་ནི་
བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། རྣམས་ཁྲུས་ཁང་གི་སྐྱོ་དེ་ཆག་འགོ་ས་གཞན་པ་ཅི་ཡང་
མེད། རོ་སྐྱམ་དེ་ཁོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེབས། ཁོས་རོ་སྐྱམ་དེར་ལག་པར་གང་ཐབས་
ཤིག་གིས་གཞུ་དགོས་སྟེ་བཅའ་བས། ལག་པར་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེལ་དམ་གཅིག་
ཐབས་པ་དེས་རོ་སྐྱམ་ལ་གཞུས་པ་རེད། ཤེལ་དམ་དེ་ཆག་སྟེ་དེའི་ནང་གི་བྱི་རྩ་
པའི་སྐྱབ་དེ་སྐྱམ་ཐག་གིས་བཏུམ་པའི་རོ་སྐྱམ་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོར། རོ་སྐྱམ་དེ་གཡོ་
འགུལ་བྱེད་རྒྱུའི་མཚམས་ཆད། དེ་ནི་རྩ་འཕྲུལ་ཞིག་རེད།

ཤེལ་དམ་གྱི་ནང་དུ་སྐྱོ་སྐྱབ་ཡོད། སྐྱབ་བཟོ་བས་བཤད་པ་ལྟར་ན། “འདིས་
ཁོ་སྐྱེན་ (coffin)⁸ ཏེ་རོ་སྐྱམ་འགོག་གི་ཡོད།”

8 ལྷུང་བ་པོའི་མཚན། དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཁོ་སྐྱེན་ (coughing) ལྷོ་སྐྱོད་རྒྱག་པ་དང་ཁོ་སྐྱེན་ (coffin)
རོ་སྐྱམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གདངས་འདྲ་བོ་ཡོད་སྟབས། དབྱིན་སྐད་ནང་དགོད་ཐོ་ཚོར་ཡང་བོད་སྐད་དུ་དེ་
ལྟར་ཡོང་དགའ།

༡༠༣༽

དེའི་ཚན་གྱི་འདྲེ།

གོགས་པོ་ཞིག་སྐབས་ཤིག་ལ་ཕར་ད་གོང་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་བཅོམ་པ་ཉམ་ཚུང་ཞིག་གི་
ལས་མི་རེད། ཁོས་ཤིང་སྤོང་གཏུབས་ཤུལ་དུ་བརྒྱབ་པའི་ཁང་པ་རྙིང་པ་ཞིག་ལ་
ཞིག་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་རམ་འདེགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་དག་ཚང་མ་གྱིས་ལ་
ལོག་རྗེས། ཁོས་གཙང་མ་བཅོམ་པའི་སྐབས་དེར་ཁང་པ་རྙིང་པ་དེའི་བྱི་ལ་འགོ་
སྐབས་སུ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་“བྱེད་རང་གི་ལག་པ་འདིའི་ལོག་ཏུ་རྒྱུངས་དང་།”
ཟེར་བ་ཞིག་ཐོས།

276

གཡས་གཡོན་དུ་སུ་ཡང་མེད་སྟབས་ཁོས་སྐྱ་དེ་ཁོ་རང་གི་འཁྲུལ་སྤང་ཞིག་
རེད་སྟེ།

དེ་ནས་ཁོས་“བྱེད་རང་གི་ལག་པ་འདིའི་ལོག་ཏུ་རྒྱུངས་དང་།” ཞེས་པ་དེ་
སྐྱར་ཡང་ཐོས། འདི་ནི་ཁོའི་སེམས་ཀྱི་རྩེད་འཛོམ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་རེད།
འདི་འདྲེ་ཞིག་རེད།

ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་རེད་དམ། རྣོས་མ་འགོ་རོགས། འདྲེ་མང་པོ་ཞིག་སེམས་
བཟང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཁོས་ཁང་པའི་མཐིལ་ཤིང་དང་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་སྤོང་ཆ་དེའི་
དབར་ལ་ལག་པ་བརྒྱུངས་ཏེ་ལྷགས་སྐྱམ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱིར་བཏོན་པ་རེད། ལྷགས་
སྐྱམ་དེ་ཁ་སྤྱོད་སྐབས་དེའི་ནང་ནས་འོ་ལར་སྤོང་སྤྱོད་མང་པོ་ཐོན། ཤི་ཟེན་པའི་
ཁང་བདག་སྲོལ་མ་དེས་དབྱ་བྲལ་ལས་གཡོལ་ཆེད་དུ་དབྱུང་དེ་དག་ཁང་པའི་
ལོག་ཏུ་སྐྱས་པ་རེད་སྟེ། མ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་ཁོ་ལ་སྐྱེས། ལས་མི་དེས་དབྱུང་དེ་

ལོ་རང་གི་ཁང་པ་དང་པོ་ཉེ་རྒྱུ་མ་རྩུ་བེད་སྦྱོད་བཏང་། ལོ་མེ་ཆེ་དེ་ནས་
འགོ་འདུགས་བྱས།

དེས་ན་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཆོས་“ཁྱོད་རང་གི་ལག་པ་འདི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་”
ཞེས་པའི་འདྲེ་རྒྱན་ཅིག་ཐོས་ན། ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ད་ཆ་ཤེས་ཡོད།

གྲོགས་མོ་གཞན་ཞིག་མོ་རང་གི་བྱི་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། མོས་བྱི་དང་
མཉམ་དུ་ཉེན་རེར་ཐེངས་གཉིས་རེར་ཤིང་ནགས་སུ་འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ་གི་
ཡོད། མོས་བྱི་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་ནང་བཞིན་བྱམས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱི་དང་ལྷན་དུ་སྡོད་མོ་སྡོད་སྐབས་
མོའི་སོར་གདུབ་དེ་པོར་བ་རེད། མོ་ལ་རྒྱན་ཆ་དེ་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་མིན་ཡང་
འདྲ་ཉེན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། མོ་ལ་སོར་གདུབ་དེ་གང་དུ་ཟགས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་བསམ་སྡོད་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མོས་དུས་ལྡན་རིང་པོ་ག་
ཆོད་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་མེད། རེ་བ་ཟད་དེ་མོས་དེ་སྡོད་བཏང་བ་རེད།

རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མོའི་བྱི་དེ་ཤི་བ་དང་སོར་གདུབ་ཀྱི་སྐྱོར་དེ་ཡང་
བརྗེད། མོ་ལ་བྱི་དེ་ཏ་ཅང་འདྲ་པོ་བྱུང་། བྱི་དེ་འབྲིད་རྒྱ་མེད་པར་ཤིང་ནགས་སུ་
འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ་སྐབས་མོ་སེམས་སྦྱོ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས། མོས་ནང་དུ་
སྡོད་རྒྱུ་མོས་པ་ཆེ་བ་བྱས། འོན་ཀྱང་མོའི་སྦྱོ་གདུང་དེ་གནས་ཚུལ་ཁྱད་མཚན་
ཞིག་གིས་ཉུང་དུ་བཏང་། བྱི་དེ་ཤི་རྗེས་ཉེ་མ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་ཡང་མོས་མོ་རང་
གི་བྱི་དེ་དེའི་རྒྱག་རྒྱན་གསལ་པོར་ཐོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་མོའི་འཆར་ཡན་ཞིག་
མ་རེད། བྱི་རྒྱན་དེ་དོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མོས་མོ་རང་གི་བྱམས་པོ་བྱེད་སའི་བྱི་
དེའི་རྒྱག་རྒྱན་དེ་ལས་སྤོ་པོར་དོས་འདྲིན་བྱས། དེས་མོ་ལ་ཁེར་རྒྱུ་གི་གནས་
བབ་དེ་ཐོན་བྱ་རྒྱུ་དུ་གཏོང་།

འོན་ཀྱང་མོས་མོ་རང་གི་བྱིའི་འདྲེ་དེ་ནམ་ཡང་མཐོང་ཐུབ་མེད། མོས་ཁང་
མིག་གཞན་ཞིག་གི་ནང་ནས་སྐད་དེ་ཐོས་པ་དང་དེ་གར་རྒྱགས་འགྲོ་དུས་བྱི་
དེ་མཐོང་རྒྱ་མེད། ཉེན་གཅིག་མོ་མོ་རང་གི་བྱིམ་གྱི་སྣོ་འགྲམ་དེར་བསྐད་ཡོད་
སྐབས། མོས་བྱི་དེས་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྐད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་ཐོས། མོས་བྱི་དེ་མཐོང་
གི་རེད་སྟམ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་སྣོ་མཚོགས་པོར་ཕྱེ་སྟེ་བལྟས་ཀྱང་བྱི་དེ་མཐོང་
ཐུབ་མེད། དིན་ན་ཡང་དེ་གར་གཞན་ཞིག་ཡོད། མོ་མར་སྐྱར་ནས་བལྟས་དུས་སྣོ་
གདན་གྱི་སྟེང་དུ་མོ་རང་གི་བོར་ཚར་བའི་སོར་གདུབ་དེ་ཡོད་པ་མཐོང་། བྱི་
ཚར་བའི་བྱི་དེས་མོ་ལ་སོར་གདུབ་དེ་བཅོལ་ནས་སྐད་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་མོའི་སེམས་ཀྱི་སྣོ་གདུང་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་ཡལ། མོས་དེ་སྐར་འཆི་
བ་ནི་བྲལ་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཡིད་ཆེས་དེར་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དང་།
དེ་ནས་བརྒྱུང་སྟེ་མོས་བྱི་དེའི་སྐད་ནམ་ཡང་ཐོས་མེད།

278

ཐིམ་ནི་ལོན་ཀོན་ནས་གོང་བྱོར་སར་དུ་གནས་སྟོར་བྱས། ཁོ་རང་བྱིམ་དུ་
གཅིག་ཤུར་མཚན་དཀྱིལ་ཞིག་ལ་གཉིད་སད་དེ་ཉལ་ཁྲིའི་འགྲམ་གྱི་སྟོག་དེ་སྐར།
ཁོའི་ཨ་མ་རྒྱ་མོ་དེ་ཁོའི་ཉལ་ཁྲིའི་ཟུར་དུ་ལངས་བསྐད་ཡོད། ཁོའི་ཨ་མ་ནི་
ཨ་སེག་སི་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྣོད་གྱི་ཡོད་སྟབས། ཁོས་འདི་ནི་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་གྱི་
རེད་བསམས། འོན་ཀྱང་ཁོས་ཁོ་རང་ལ་ཞེད་སྐང་མ་བྱུང་ཞེས་ང་ལ་བཤད་གྱི་
འདུག ཁོ་རང་གི་ཨ་མས་རང་གི་བྱུ་ལ་བརྗེ་བ་ཆེན་པོའི་སྣོ་ནས་འཇུག་དམུལ་
བཞིན་སུ་སིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐད་པ་དེ་ཁོས་མཐོང་བས་ཁོ་ལ་དགའ་སྐྱང་
དང་ཞི་བདེ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག

ཁོས་རང་གི་ཨ་མ་ལགས་ངེས་པར་དུ་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཤེས་ན་
ཡང་ཁོ་ལ་སྣོ་སྐྱང་བྱུང་མི་འདུག ཁོའི་ཨ་མའི་འཇུག་མདངས་ནས་བྱུང་བའི་

བཟེ་བ་དེས་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས་ཚང་མ་ཞི་བར་བྱས་འདུག།

མཐོང་སྣང་དེ་དུས་ཡུན་སྐར་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་འདུག་མཐའ་
མ་དེར་འདྲེ་དེ་ཡལ་བ་དང་། བྱིས་ཀྱིས་གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་དབྱིན་
ཡུལ་གྱི་མི་ཚང་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་འདུག། ཁོ་ཉལ་ས་ལས་
ལངས་ཏེ་ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་བཅོས་པ་རེད།

ང་འཐུང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་གྱི་དྲིལ་བར་གྲགས།། དེ་ནི་དབྱིན་
ཡུལ་ནས་ཁོའི་གཙུང་མོ་ཡིན་པ་རེད།

“བྱིས། མཚན་དཀྱིལ་དུ་ཡར་བསྐྱངས་པ་ལ་དགོངས་དག་ཞུ། ང་ལ་གནས་
ཚུལ་ངན་པ་ཞིག་ཤོད་རྒྱ་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད།

བྱིས་ཀྱིས་“ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཨ་མ་ལགས་གོངས་ཚར་བ་རེད།” ཅེས་བརྗོད།
ཁོའི་གཙུང་མོས་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་སྐོ་ནས་“ཁྱོད་ཀྱིས་ངི་ལྟར་ཤེས་སོང་།

ང་ཚོ་སྐྱབ་ཁང་ནས་ད་ལྟ་འཁོར་མ་ཐག་པ་ཡིན།” ཞེས་དྲིས།

དེ་ནས་བྱིས་ཀྱིས་ཁོའི་ཨ་མའི་འདྲེ་དེ་མཐོང་ཚུལ་བཤད། ཁོས་ཨ་མ་མཐོང་
བ་མ་ཟད། མོའི་བཟེ་བས་སྤངས་པའི་གོ་སྐབས་མཐའ་མ་བྱུང་བས། ཁོ་ལ་ནི་དེ་
ཆེས་ལ་མཚན་ཞིང་བརྗོད་དཀའ་བའི་ཉམས་ཚུལ་ཞིག་ཞེས།

༡༠༥༽

ཡུལ་སི་ཁོད་ལནད་ཀྱི་སྐྱུག་པ།

ང་སློབ་སྐྱུག་ཅིག་ཡིན་སྐབས་ངས་སི་ཁོད་ལནད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རི་
སྐལ་དབེན་གནས་ཁག་ཏུ་དབྱར་ཁའི་གྲང་གསེང་མང་པོ་བསྐྱུལ་ཚུང་། བམ་
མཁར་རྒྱན་པ་མེད་པའི་ཉེན་མོ་ཞིག་ལ་ས་གནས་གཞོན་ནུའི་ཉལ་ཁང་གི་དོ་
དམ་པ་དེ་དང་ལྷན་དུ་ང་ཉེ་འགམ་གྱི་རི་རྩེར་འཛོགས་པ་ཡིན། རི་རྩེ་ནས་ལྷ་
དུས་མཐོང་རྒྱ་དེ་ཉང་སངས་པ་ཞིག་འདུག།

ན་སོ་གཞོན་ལ་ལུས་སློབས་རྒྱས་སྐབས་ཡིན་ཅང་། ངས་རི་རྩེ་གཉིས་པ་དེར་
འགོ་ཞེས་གོས་འགོ་བཏོན་ཀྱང་། དོ་དམ་པ་བགེས་པོ་དེ་ཐང་ཆད་ཆར་འདུག
ཞོས་ང་ལ་གཅིག་ཤུར་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་ང་གི་གྲབས་ཀྱི་མཚམས་
སུ་བསྐྱུལ་རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་ངན་པ་ཞིག་རེད།

རི་གཉིས་པ་དེའི་རྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་སླེབས་དུས་རྒྱན་པ་འགའ་ཞིག་འཁོར་
སོང་། ང་རིའི་རྩེ་མོར་སླེབས་གྲབས་ཡོད་དུས་རྒྱན་པ་དེ་དག་ལྷུར་པོར་སྐྱར་དུ་
བབས་ཏེ་སློ་བུར་དུ་ང་ནི་སྐྱུག་པ་མཐུག་པོ་ཞིག་གིས་བཏུམས་བྱུང་། ངས་ང་
རང་གི་མདུན་དུ་གོམ་པ་གང་ཅམ་གྱི་ས་རོལ་བརྒྱལ་ཏེ་མཐོང་བྱུང་གི་མི་འདུག།

ངས་ང་རང་འབྲ་བའི་དབྱིན་ངའི་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་མང་པོ་སྐྱུག་པའི་ནང་དུ་ཉེ་
མ་མང་པོར་པོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གོ་ཚུང་ཡང་། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཆོར་ཡིད་ཆེས་
བྱས་མེད། ང་རང་ལ་སའི་ཁ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱན་ཤེས་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་
ཡོད་སྐབས། ཁ་བརྒྱར་ཏེ་ད་གིན་ང་རང་ཡོང་སའི་ལམ་དེར་ཞུགས་ནས་ལོག་
ཕྱིན་པ་ཡིན། ན་གཞོན་གྱི་གདེང་ཚོད་དང་ལྷན་དུ་ངས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་སའི་

ལམ་དེ་མཚོགས་པོ་རྙེད་ཀྱི་རེད་བསམས་བྱུང་། ང་རང་གི་མདུན་དུ་མཐོང་སྐབ་
པའི་ཁྱ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྒྱང་ཐག་གི་ས་ལ་ལྷ་བཞིན། རོ་སྣང་དང་བཅས་གོམ་
བཤོད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་ཕྱུང་དུ་ངའི་མདུན་གྱི་ས་གཞི་དེ་ཉིལ་འགོ་
བ་མཐོང་བྱུང་། ངའི་གོམ་ཁ་ཤོར་ཏེ་གཡང་དུ་ཟགས་གྲབས་བྱས་བྱུང་། གཡང་
གཟར་དེ་དང་ངའི་དབར་ལ་གོམ་པ་གང་མ་གཏོགས་ལྷག་མི་འདུག གཡང་ཏེ་གོམ་
སྐབས་གཅིག་སློབ་ཡོད་ན་ཤི་རྒྱུ་ངེས་པ་རེད།

ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་སྡོད་སྲིད་པའི་སྐྱུག་པ་ཡིས་བརྟམས་པའི་དབེན་
གནས་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ང་རང་བོར་བཤེས་བྱུང་། ང་ལ་སེམས་ཁལ་
བྱུང་ནས་གདེང་ཚོད་ཡལ་སོང་། ང་ཚབས་ཆེ་བའི་དཀའ་ངལ་ནང་དུ་རྒྱུད་
པ་རེད།

སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ངས་སློབ་ལྷན་ཆེན་མོར་དངོས་ཁམས་རིག་པ་སྦྱོང་
བཞིན་ཡོད་སྐབས། ངས་ཚན་རིག་པ་ཡིན་སེམས་བྱི་སྦྱིར་བཏང་སྟོས་ཀྱི་
ཅམ་གཞག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱ་བྱུང་དུ་རྒྱགས་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་
རྒྱལ་དེ་དཔེ་པ་སོས་བྱུང་། དེས་ན་ངས་རི་ལས་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་བཅལ་
ནས། རྒྱ་མཚན་དེ་དང་ནས་ཕྱིན་པས། རྒྱ་དེ་འབབ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་འདྲེས་འདུག་
པས་སྤར་ཡང་དེ་དེད་ནས་ཕྱིན་པས། རི་གཤམ་གྱི་སྐྱུག་པ་ཡལ་མཚམས་བར་དུ་
སླེབས་སྐབས་བྱུང་། དེ་རྗེས་ངས་ཕྱོགས་སྟོན་པའི་ས་རྟགས་མཐོང་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་
ཅང་། སློབ་ལྷན་ཉལ་ཁང་དུ་བདེ་འཇགས་ངང་ལོག་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཕྱིས་སུ་ངས་ས་ཁྲ་ལ་བལྟས་པར། རི་དེའི་སྟེང་གི་གཡང་གཟར་གཅིག་པོ་དེ་
ནི་མུར་ལ་ཁྱ་བརྒྱུ་སྐྱུག་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ང་འགོ་སའི་ཁ་ཕྱོགས་ཏག་ཏག་དེ་ན་
ཡོད་ཅིང་། ངའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོར་བས་ལམ་ལོག་ཏུ་བྱིད་འདུག

ངས་གཏམ་རྒྱུད་འདི་མི་ཚོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲུལ་རྒྱུད་ལམ་སྟོན་ལ་བེད་
རྒྱུད་གཏོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་མ་རིག་པའི་སྐྱུག་པས་བརྟམས་པའི་གནས་
བབ་ཅིག་ནས་འགོ་འདྲུགས་གྱི་ཡོད། ལྷ་མ་དང་སྟོབ་དཔོན། དགེ་ཚུལ་དང་
ལམ་སྟོན་པ་ཚང་མས་ང་ཚོར་ལམ་གང་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུད་དགོས་སྟོར་གསུང་གི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་གསུང་གི་རེད། ཁོང་ཚོའི་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་མགོ་རྟོག་པོ་ཡོད། ང་ཚོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་སྟོན་ཟེན་
པའི་རྒྱན་ཤེས་ཞིག་མེད།

དེས་ན་ངས་ཁྱེད་ཚོར་ཚུ་སྤན་ཞིག་ཚོལ་ཞེས་གོས་འགོ་འདོན་གྱི་ཡོད། དེ་
དེད་ནས་སོང་ན་འགོ་ས་མ་ལོར་བ་ཞིག་ཏུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ཁྱེད་གྱིས་ཤེས་གྱི་ཡོད།
དེས་ཁྱོད་རང་མ་རིག་པའི་སྐྱུག་པས་བརྟམས་པའི་རི་འདབས་སུ་ཁྲིད་ཅིང་། དེ་
ནས་གང་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་ལམ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་གི་རེད།

282

ཚུ་སྤན་དེ་དགེ་བ་དང་། ཞི་བ། སྤྲིང་རྗེ་བཅས་རེད། ཁྱོད་གྱིས་ཚོས་ལུགས་
རི་འདྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་རུང་། ཡང་ན་ཚོས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཀྱང་
རུང་། ཡོན་ཏན་འདི་གསུམ་གྱིས་ཁྱེད་རང་བདེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་གྱི་རེད།
འདི་དག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་བཟང་གི་ཚུ་སྤན་དེ་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་གཏོང་
ཟབ་ཏུ་འགོ་བ་དེ་ཉམས་སུ་རྒྱུང་དང་། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་དེས་ཁྱེད་རང་
མ་རིག་པའི་སྐྱུག་པའི་སྐྱིབ་ཡོལ་ལས་བཀལ་ཏེ། རང་བྱིས་ཏུ་ལོག་སའི་ལམ་དེ་
ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བྱུང་གྱི་རེད།

༡༠༥༽

ཕྱག་འཚལ་བ།

ནང་པ་ཚོས་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་པ་ཚོས་ང་
ཚོར་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་གི་ཡོད་ཅེས་ཡང་ཡང་འདྲི་གི་ཡོད། ངས་ནང་པའི་
ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ཤ་རྒྱགས་པ་མི་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་ལྷོད་ལོག་གི་ལུས་རྩལ་ཕན་
ཐོགས་ཅན་ཞིག་རེད་ཅེས་ལན་འདེབས་གི་ཡོད།

དེ་བས་གཟབ་ནན་ཆེ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་ང་ཚོས་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
བརྟན་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དེས། ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གྲུས་
འདུད་བྱེད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་རང་སྐྱེར་
གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་བ་དེ་ངས་དགེ་བ་དང་། ཞི་བ།
སྤོང་རྗེ་བཅས་ལ་གྲུས་འདུད་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ངའི་མགོ་བོ་དེ་ས་ལ་ཐངས་དང་པོར་ཐུག་དུས་ངས་དགེ་བ་ལ་བསམ་སྒོ་
གཏོང་གི་ཡོད། ང་ལ་བཟང་པོའི་ཆ་དེ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་
ཕྱག་མཚོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལས་སླ་པོ་རེད། ངས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་སྒོས་
འགེལ་བྱེད་ཐུབ་སའི་ལྷ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ནང་དུ་སྤོང་རྒྱ་ཅི་ང་ལ་སྤྱིད་པོ་
ཞེ་བྲགས་འདུག ང་ལ་མི་བཟང་པོར་ཐུག་རྒྱའི་གོ་སྐབས་རག་དུས་འཇིག་
ཉེན་འདི་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་རེད་སྟམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སྤྱིང་གི་འདུག དགེ་བ་
ཅི་གྲུས་ཞབས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་ངས་དགེ་བ་ལ་གྲུས་འདུད་
ཞུས་ཏེ་དེའི་གལ་གནད་བྲན་དུས་ང་རང་གི་བཟང་པོའི་ཆ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་

བཤེས་ཀྱི་འདུག བྱེད་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ངན་པའི་སློབ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་
ན་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་གི་རེད།

དེ་ནས་ངས་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་གི་ཡོད། ཞི་བ་ནི་ཕྱི་འདིག་རྟེན་དང་
ངའི་ནང་གི་སློམ་སྐྱབ་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ང་ལ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། སེམས་ནང་དུ་ཞི་བ་དེ་མེད་པ་དང་། མི་སེམས་ཚུན་དབར་ལ་ཞི་བ་དེ་མེད་
ན། སྐྱིད་པོ་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་རེད། དེས་ན་ངས་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་གི་ཡོད་ལ།
དེས་ངའི་མི་ཚེ་འི་ནང་ཞི་བ་དེ་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་འདུག།

མཐའ་མ་དེར་ངས་སྣང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་གི་ཡོད། སེམས་བཟང་གི་བྱ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་ལ་རྟོན་དང་འོད་ཟེར་བསྐྱུན་གི་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བཟོད་ཐུབ་པ་བཟོ་བ་དང་། རོན་སྣང་ཡང་སྣོད་གི་ཡོད། སེམས་བཟང་
པོ་དང་བྲལ་བའི་མི་ཚེ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། དེས་ན་ངས་སྣང་རྗེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་དུས་ང་རང་སྣང་རྗེ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག།

རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པས་ཕྱག་འཚལ་གི་ཡོད་པ་རེད།

ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྡོན་ལ་ཕར་ད་གོང་བྱེད་ཀྱི་སྣེར་གཉེར་སློབ་གྲུའི་ཚོས་དཔོན།
ངའི་གོགས་པོ་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་པ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཞོགས་ཚོགས་སྐྱབས་སུ་ཚོས་
བཤད་བྱེད་པར་མགོ་ན་འབོད་བྱས་བྱུང་། ང་དེར་བསྐྱབས་པ་དང་ངའི་གོགས་
པོ་ཚོས་དཔོན་དེ་དང་། སློབ་གྲུའི་སློབ་སྦྱི་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་བྱུང་།
སློབ་སྦྱི་དེས་ང་ལ་འགོ་སྐྱབས་གོ་རིམ་གི་སློབ་ལ་“ང་ཚོས་སློབ་སྐྱུག་ཡོངས་
རྗེས་འདོམས་ནས་ཁྱེད་ལ་ཕེབས་པོ་མ་ཆགས་པའི་བར་དུ་སྐྱུག་དགོས། དེ་ནས་ང་
ཚོ་གསུམ་ནང་དུ་འགྲོ་དགོས། ང་ཚོ་ནང་དུ་འཇུག་པ་བཅས་པ་དང་དང་ཚོས་དཔོན་
གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཡེ་ཤུ་བ་ཡིན་ཅང་། ཡེ་ཤུའི་སྐྱེ་འདུ་དེ་ལ་གྲུས་འདུད་ཞུ་གི་

རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ནང་པའི་གྲ་པ་ཞིག་ཡིན་ཅང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲས་འདུད་
ལྷོད་གོས་པ་མ་རེད།” ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་བྱུང་།

ང་ལ་གནད་དོན་གལ་ཆེ་ཞིག་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་བྱུང་།
ང་སློབ་སྦྱི་དེ་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་“ང་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་གྲས་འདུད་ལྷོ་ཚོག་པའི་
ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་ལྷོ་གི་ཡོད།” ཅེས་གཤེ་བ་ཡིན།

སློབ་སྦྱི་དེ་དོན་ཐོར་སོང་། འོན་ཀྱང་ངས་ང་རང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ནང་
ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་ཡོན་
ཏན་ནམས་ལ་གྲས་བཅི་ལྷོ་གི་ཡོད་པས་ངས་གྲས་འདུད་ལྷོ་གི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་
བཤད་བྱས་པ་ཡིན། ངས་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་གཞུང་དུ་གང་བཤད་པ་ཚང་མར་མོས་
མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟར་མིན་ཆོང་ཡེ་ཤུ་བ་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་ནང་
པ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་གྲས་འདུད་བྱ་འོས་པའི་གནས་མང་
པོ་མཐོང་སྐབས། དེ་དག་ལ་གྲས་འདུད་ལྷོ་འདོད་བྱུང་།

དེ་ནས་ང་ཚོ་གསུམ་ཚོགས་ཁང་དུ་འདྲེལ་ཏེ་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་
གྲས་འདུད་ལྷོ་ག་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཟླ་བ་འགའི་རྗེས་སུ་སློབ་སྦྱི་དེས་ངའི་ནང་
པའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོང་སྟེ་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་གྲས་འདུད་
བྱས་སོང་།།

༡༠༦༽

ནང་པའི་དགོན་མཚོག

དང་སང་མི་མང་པོས་སློབ་འཇུགས་ལྡན་པའི་ཚོས་ལྷགས་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་
མེད། ལྷ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཚོས་གྲགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ནང་པའི་
དགོན་པའི་ནང་གི་ཚོ་ག་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ང་ཚོ་ནི་“སློབ་འཇུགས་
མེད་པའི་ཚོས་ལྷགས་” ཤིག་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་རེད།

མི་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ཚོས་དེ་ཚོས་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་མིན་ལའང་དོགས་
སློང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ལན་ནི་“རེད། ནང་ཚོས་དེ་ཚོས་ལྷགས་ཤིག་རེད། མ་
མཐའ་ལ་ཡང་དཔྱ་ཁལ་ཆག་ཡང་གི་ཆེད་དུ་ཚོས་ལྷགས་ཤིག་རེད།”⁹ ཅེས་
བརྗོད་ཆོག།

འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ཐད་ལ་ནང་པའི་ལྷ་ཚུལ་ཅི་རེད་དམ།

ང་ཚོའི་ས་གནས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་མཁས་པའི་བསྐྱོད་ཞིག་གི་ཐོག་ལ། ང་
དང་ངའི་གོགས་པོ་ཡེ་ཤུའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་གཏམ་བཤད་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་འཛོམས་པའི་ནང་ནས་
གྲགས་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤུ་པ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ནང་པས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོར་ལྷ་
ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་རོགས་ཟེར་གྱི་འདུག།

ངས་རང་གི་དགོ་ཆུན་རྣམས་ནས་བརྒྱད་ཡོང་བའི་གནའ་བོའི་ནང་པའི་
གསུང་རབ་དང་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལུང་འདྲིན་བྱས་ན་དེ་ང་ལ་ལས་སྤོང་པོ་ཡོང་

286

9 ཚོས་སློབ་པའི་མཚན། དགོན་སྡེ་དང་ཚོས་ཚོགས་ཁག་གིས་གཞུང་གི་དཔྱ་ཁལ་རིགས་སློང་མི་དགོས་
པ་དེ་ལ་གོ།

རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་ཀྱི་བ་དེ་ལ་ལན་གསལ་རྒྱག་པར་མི་མན། དེས་ན་ངས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཚེས་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་མཐུན་ལམ་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།
གོ་རྟོགས་གཏོང་བའི་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་འཕགས་ལམ་གྱི་སློ་ནས་ལན་འདེབས་བྱེད་
རྒྱུར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན།

ངས་“ངའི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པའི་ངའི་གྲོགས་པོ། མཐུན་པོ་མི་ལ་སིད་
ལགས་ཀྱིས། མི་ཚང་མས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འཚོལ་བཞིན་པ་དེ་ཁོང་གི་
ཡིད་ཆེས་ལྟོ་བ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ང་ལ་གསུངས་བྱུང་། ངས་ངའི་གྲོགས་པོ་ལ་
གྲུས་བརྩེ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སློ་ནས་ཡིད་ཆེས་འདི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་དང་ནང་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་འཚོལ་
ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན། ང་ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། བྱམས་སྣང་རྗེ། བདེན་པ། གྲུས་ཞབས།
དགོངས་ཡངས། ཆ་རྒྱན་མེད་པའི་བརྩེ་བ་བཅས་འཚོལ་ཀྱི་རེད། གལ་ཏེ་ཚོས་
ཁས་མི་ལེན་མཐུན་ཚོ་ཐེ་བའི་ནང་པ་དང་། གཞན་ཚང་མས་འཚོལ་རྒྱ་དེ་དེ་
ཡིན་ན། དེ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། དེ་ནི་ཞི་བ་དང་། བྱམས་
སྣང་རྗེ། བདེན་པ། གྲུས་ཞབས། དགོངས་ཡངས། ཆ་རྒྱན་བྲལ་བའི་བརྩེ་བ་བཅས་
རེད། ནང་པས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོར་ལྷ་ཚུལ་དེ་དེ་རེད།” ཅས་བཤད་པ་ཡིན།
ཚོས་བརྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་འཇུག་པ་ཚོ་ངའི་ལན་དེར་དགའ་པོ་བྱུང་སོང་།

༡༠༧༽

སངས་རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་ཅེན་འབྲུལ།

གཤམ་ཆེ་བའི་ནང་པའི་དུས་དེབ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལ་ཆེད་
ཚོམ་ཞིག་འབྲི་རོགས་ཞེས་བསྐྱུལ་བས། “སུ་ཞིག་སྐོར་ས་ཡའི་བདག་པོ་བྱེད་
འདོད་ཡོད།” ཅེས་པའི་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་ལེ་ཚན་དེའི་ལད་མོ་བྱས་ཏེ་གཤམ་
གསལ་ཀྱང་འདི་གཏམ་དེ་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་ཚོམ་ཡིག་དེ་དཔར་
བསྐྱབ་བྱས་འདུག།

སུ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་འདོད་ཡོད།

288

“འདིར་ཐེབས་ལྷན་རྒྱལ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་བཀྲིས་བདེ་ལེགས། དེ་རིང་ཨེ་
ཇི་མི་ (American Buddhist Channel ཨ་རིའི་ནང་པའི་འཕྲིན་ལམ་) བརྒྱད་
ལམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་“སུ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་འདོད་ཡོད།” ཅེས་པའི་ལེ་ཚན་མཐའ་མ་
དེ་སྟན་སྟོན་ཞུ་གི་ཡིན།

“ལེ་ཚན་འདི་ནི། ‘གལ་ཏེ་ཚོད་གྲིས་ང་ཚོའི་སྐོམ་གདན་བེད་སྟོན་བཏང་
ནས་ཆེ་འདིར་སངས་མ་རྒྱལ་ན། ང་ཚོས་ཆེ་རྗེས་མར་བྱེད་རང་གི་དདུལ་དེ་
ཕྱིར་སྐོག་བྱེད་གྱི་ཡིན།’ ཞེས་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ཁེ་ལས་ཁང་གཅིག་ཕ་སྟེ། ལྷག་
མཐོང་སྐོམ་གདན་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་བདག་བྱས་པ་རེད།

“ད་ངས་སྐོར་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡིན་ན་ཡང་སྐོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྐོར་
ནས་འབྲུག་ཚེད་པ་མཐའ་མ་བཞི་དོ་སྟོན་ཞུ་གི་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ནི། བཀའ་འོས་
ཨ་ན་ལྷ་མི་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་མཉམ་ཏེ། རོ་ཤི་སིད་ ཨར་ཐར། དེ་ནས། གཤམ་

ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ངའི་རོ་ལེག་སེ་ཚུ་ཚོད་འདིར་སྟོས་དང་། རོ་མཚར་ཅན་
མ་རེད་དམ།” ཅེས་བརྗོད།

ཨེ་མིས། “ངའི་སྟ་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་དུས་གཞོན་འགྲོད་ཚོར་བའི་
བདག་འདྲིན་གྱི་ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་འཁྲིག་སྦྱར་གྱི་བདེ་ཆེན་ཚུང་བ་ལ་ཟེར་
གྱི་རེད།” ཅེས་བཤད།

“སྟོང་ཉེད་གྱི་མངའ་བདག་ལྷན་རྒྱས། གང་གི་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བའི་
མཁུན་པ་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཐེངས་མ་དང་པོའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་ནི་
ཨ་ན་རེད། ཨ་ན་ ལྷ་མི་ལགས། ད་ནས་བརྒྱུད་ནམ་ཡང་ཕྱིར་ལོག་མི་དགོས།

“ཚེད་འགཉན་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་སྟོན་ཡུན་རིང་ཤོས་རྒྱག་ཐུབ་
པ་སྟ་ཚུ་དེ་རེད། དེས་ན། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནམ་པ་ཚོས། ཇི་ལ་བུ་བརྒྱུད་ས་པ་དང་
སྟོན་བསྟོན་གནང་རོགས།” ... ལྟོང་གི་དྲིལ་བརྗོད་གསུངས།

290

སྐར་མ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བའི་སྟོན་ལ་ཨེ་མི་ཡིས་མིག་གདངས་ཏེ་མོ་རང་
གི་ལག་ཁྱེར་ཁ་པར་ནས་འཕྲིན་ཐུང་བསྟོགས། སིད་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་ཆ་
ཚང་ལ་བསྐྱད། འོན་ཀྱང་སྟོ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་དུས་ཡུན་ཉ་ཅང་རིང་པོར་
བསྐྱད་སྟབས། ལྷན་མོ་བའི་ནང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཁོ་ཤི་བར་
བརྗེས་ཏེ་མེར་སྲེག་གཏོང་རྒྱུར་ཐག་བཅད། ལྷོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉེད་གྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་རེད། ལྷན་མོ་བ་ཚོས་སྟོ་ལ་མོ། ཞི་བའི་མོ། ཞེས་པའི་ཐལ་སྐྱེ་བྱུགས་ཆེར་
བསྐྱུགས། ད་ཆ་སིད་དང་ཨེ་མི་གཉིས་ལས་ལྷག་མེད།

“ད་ཆ་”སུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་འདོད་འདུག་ཅེས་པའི་འགཉན་ཚོད་ནང་ནས་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་དེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཚེད་འགཉན་རིམ་པ་མཐའ་མ་དེ་ལ་
བསྐྱེབས། འདི་ནི་རི་འདྲའི་སྟོ་བ་འཕེལ་པོ་ཞིག་རེད་ཨང་། སིད་དང་ཨེ་མི་
ལགས། ད་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་རྒྱུད་སྲིད་བརྒྱུད་དེ་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་ནང་

དུ་སེམས་ཀྱི་ཟེལ་ལྷགས་དམར་སྟོན་གནང་རོགས།

སིད་ཀྱིས་ཁོ་རང་གི་མིག་བཅུ་མས་ཏེ། དམིགས་པ་ནང་དུ་གཏང་པ་དང་།
འགོག་དུ་མེད་པའི་དགའ་སྐྱོད་གིས་བསྐྱུལ་ཏེ་བྱ་སྐྱོད་ལྷན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཁོ་
ནམ་མཁའ་སྤིང་བ་རེད། རོ་མཚར་བའི་ལྷན་མོ་བ་ཚོས་ཐལ་སྐྱེ་འབྲུག་རྒྱུད་
དྲིར་རེ་བ་ཞིག་མ་བསྐྱུགས་བར་དུ་སིད་ནི་དོ་རའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོ་ནམ་
མཐོ་རུ་འབྲུགས། ཁོང་ཚོའི་དགའ་བསྐྱུལ་ཐལ་སྐྱེ་དེ་ཆེ་ཐག་ཚོད་དེ་སིད་ཀྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་དགོགས་ཏེ། ཁོའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷགས་བཅོམ་པས་ཁོ་སྤྱིངས་
ཆའི་སྤྱིང་དུ་ཅལ་སྐྱེ་དང་བཅས་སྐྱུང་པ་དང་། ཁོའི་སྐྱེ་ཆེགས་ཐོར་བས་དེ་མ་
ཐག་དུ་གི་བ་རེད། ལྷན་མོ་བ་མང་པོར་ས་ཉོ་རིམ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པ་དང་། སིད་ནི་སྐྱེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སུ་ལོག་པ་དང་ཁོན་ (koan) ཏེ་
གསང་བ་གསར་བ་ཞིག་ཐོན།

ད་ཆ་འགའ་ཚོད་པ་གཅིག་ཁོན་ལྷག་ཡོད་པའི་གྲགས་ཆེ་བའི་སེར་མོ་བའི་
སྐྱོམ་ཀྱི་དགོ་ཚུན་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ། ཅི་རིགས་པའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་ཚོད་
པ་སྟེ། ལྷམ་ཨེ་མི་ ཐར་ལྷ་"སུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་འདོད་ཡོད།"ཅེས་པའི་འགའ་
ཚོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་དུ་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་ཏེ། རྣོད་མི་བཟོད་ཀྱང་ལྷ་ན་
སྐྱུག་པའི་གསེར་སྐྱུངས་བཅོམ་ལས་ཀྱུ་བ་པའི་སྐྱོམ་གདན། ཀྱངས་བཅད་ཀྱི་ཐོན་
རྫས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིང་ན་ GPS རྟེན་གོ་ལའི་གནས་སྟོན་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེས་བཞེགས་དང་བར་ཆད་ལས་གཡོལ་བ་དང་བརྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་དེ་མོ་ལ་བྱ་
དགར་གནང་། མོ་ནི་བྱ་དགའ་དེ་འདོད་མཁན་ལུ་དུ་ལུས་པ་གཅིག་ལུ་དེ་རེད།

ངས་ཆེད་ཚོམ་འདི་ཐོག་མར་ ༡༠༡༠ ལོའི་སྟོན་ཁའི་འདོན་ཐངས་ཀྱི་སྐོ་
སྐོ་འབྲེད་པ་ཞེས་པའི་དུས་དེབ་ནང་དུ། ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅོམ་རྒྱ་དང་།
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཀྱི་ཐོག་པོ་ཚོའི་རྒྱན་

རྒྱལ་བའོལ་རྒྱ། སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་ཐད་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྤྱི་ཚོགས་གོམས་
གཤེས་གྱི་ཐལ་རུལ་གྱིས་བཀའ་སྟོན་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་དེ་གཙང་ཕྱིས་བྱེད་
རྒྱུར་བཞད་གད་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱིས་པ་ཡིན།།

མཚན་ཉིད་རིག་པའི་དགེ་ཚུན་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་མོང་ཁྱེར་ནང་དུ་སྐར་མ་ལྔ་
ཅན་གྱི་ཟ་ཁང་གསར་པ་ཞིག་སློ་བྱེ་ཡོད་པ་གསར་ཤོག་ནས་བསྐྱབས། ཁོས་ལམ་
སེང་རྒྱུ་སྟེགས་ཤིག་སྔ་ས་ནས་ཟུར་བཅད་དུ་ཉར་དགོས་པ་མངགས་ཕྱིར་ཁ་
པར་བཏང་། འོན་ཀྱང་ཟ་ཁང་དེ་ཉ་ཅང་རྒྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཁོ་ལ་རྒྱུ་
སྟེགས་འཛོལ་རྒྱར་ཟླ་བ་གཉིས་སྟུག་དགོས་བྱུང་།

བདུན་སྟུག་བརྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེས་གཟབ་སློབ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་སྐར་ལྔའི་ཟ་ཁང་དུ་བསྐྱེབས། ཞབས་ཞུ་བ་དེས་དེ་ཉིན་
དགོང་དྲོ་ཁོ་ལ་རྒྱུ་སྟེགས་ཟུར་བཅད་དངོས་གནས་ཡོད་ཅིན་ལྟ་ཕྱིར་ཁོའི་ངོ་
སློང་ལག་འཁྱེར་སྟོན་རོགས་བརྗོད་པ་དང་། ཟུར་བཅད་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་ཞབས་ཞུ་
བ་དེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་སྟེགས་ཡོད་སར་བྲིད།

སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་ཟ་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་བཀོད་པ་སྟེགས་སྒངས་ལ་ཉར་
སངས། མངོན་རྒྱུད་གི་གྱེན་བསྐྱངས་སྟོག་སྟོན་ལས་ཁོའི་མདུན་ཅོག་སྟེང་འོད་
མདངས་དྲོད་འཇམ་ཅན་ཞིག་འཛོ་ཞིང་། དགོང་གའི་འོད་མདངས་གྱི་དྲན་པ་
གསོ་བའི་སྟོག་འོད་དེ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བར་མངོན་ན་ཡང་མཐོང་དགོས་པ་
མཐོང་བྱུག།

སྟེགས་ཆས་དངོས་གཙང་ལེགས་པར་གྱོན་པའི་ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་
ཟས་ཐོ་དེ་སྟུལ། ཟས་ཐོ་དེ་ཡང་བག་སེབས་ལ་བརྗོད་བག་ཅན་གྱི་སྐར་ལྔའི་ཟ་
ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་ཉ་ཅང་འཚམ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ཁ་དོག་ཟིང་སྐྱའི་སྟུ་ལྟུང་

བྱས་པའི་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་དེབ་མཐུག་པོ་ཞིག་རེད། ཟས་སྣ་མི་འདྲ་བའི་
མིང་ ༡༠༥ ཡོད་པ་ནམས་ནི། དུས་རྒྱུན་བུ་ཁང་དུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་རྒྱུ་འགྲེམས་
སྟོན་ཁང་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མདུ་དུ་བྱུང་བའི་ཡིག་གཟུགས་སུ་བྲིས་ཡོད།

སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེས་ཡིད་མཁྱེད་པའི་སློབ་ནས་ཟས་ཐོ་དེར་བལྟས་ཏེ་ཐོངས་
མང་བཟགས། དེ་ནས་ཁོས་ཟས་ཐོ་དེ་བཟའ་འགོ་བཙུགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོས་
ཟས་རིན་སྲུང་དེ། འབས་ལུ་བ་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བརྗོད་ནས་ཕྱིན་པ་རེད།

སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་མཁས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་། ཟས་དང་ཟས་ཐོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་མ་ཤེས་པ་རེད། ཁོས་གང་ཤེས་པ་
དང་དོ་སྣང་བྱས་པ་ནི་ཚང་མ་ཆོག་འདྲུ་ཤ་སྟག་རེད།

ངའི་སློབ་པ་པོ་སྟེ། རྒྱུ་ཀྱིས་ད་ཆ་"སེམས་ཁལ་མ་བྱེད། སློབ་ཕྱིན་ལྟོས།" ཞེས་པའི་
ཟས་ཐོའི་སྟེང་དུ་གསལ་བའི་ཟས་སྣ་ ༡༠༥ ཀྱི་སློབ་ཕྱིན་སྟེན་པ་རེད། ཐུགས་
རྗེ་གཟིགས། ཆོག་འདྲུ་ཁོ་ན་བུ་མཁས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་དགོ་ཆུན་ཆེན་
མོ་དེ་བཞིན་མ་གནང་རོགས།

སྦྱིད་པོ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ལག་བསྟེན།

ཡིག་ཆ་འདིས།

བར་ཚད་དམ་ཡང་ན་བཀག་འཁོག་མེད་པར། ལྷ་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར།
ལྷགས་མཐུན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་ཚང་མར་དུས་ཅག་ཏུ་སྦྱིད་པོ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་སློབ་གྲྭ་ཡོད།
ཐོབ་ཐང་འདི་སྲུང་གུང་འབྲེག་མི་ཚོགས།

Ajahn Brahm

AJAHN BRAHM

སྐྱུང་བ་པའི་དོ་སྤོང་མདོར་བསྟུན།

བརྒྱ་ཚེ་དབང་གྲུ་ལྷོ་ལགས་ནི། བཅོམ་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་བྲལ་ཁག་ཏུ་དགོ་ཚུན་
 གྱི་ཕྱག་ལས་ལོ་མང་གནང་ཚུང་བ་མ་ཟད། སྐྱུང་ཚོམ་དང་ཚོམ་ཡིག་གསར་ཚོམ།
 དེ་བཞིན་སྐད་དང་ཉིན་སྐད་ནས་ལེགས་ཚོམ་བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱུར་བ་བཅས་ཀྱིས་
 སྐྱུ་ཚེ་སྐྱེལ་མཁའ་ཞིག་ཡིན། བཅོམ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སློབ་བྲལ་ཚུགས་ནས་ཡུན་
 རིང་མ་འགོར་བར་ཀ་ལོན་སྐྱག་དང་། ཇལ་ལཱ་ཉོས་གཏན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་
 སློབ་བྲལ་ཐོན་རྗེས། ར་ས་བོད་བྱིམ་དང་བཅས་པའི་སློབ་བྲལ་དུ་མར་དགོ་ཚུན་གྱི་
 ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་སྐུ་རྒྱ་རྒྱ་སིའི་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དེར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༥
 ལོར་གྲུ་ལྷོ་ལམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འདིན་བྲལ་ཐོན། དེ་ནས་སྐར་ཡང་བ་ཀྱལ་
 བོད་བྱིམ་དུ་བོད་དགོ་དང་། དགོ་ཚེ། སློབ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བཞེས། སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༣༡ ནས་ ༡༩༣༤ ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཨ་རིའི་ཉར་མར་དུ་སློབ་བྲལ་ཚེན་
 མོར་སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༣༥ ལོར་ཨ་རིར་གཞི་སྤོང་གིས་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཚར་ཚོ་སི་ལོན་
 དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དུ་པར་དབང་གི་འགན་འདིན་གྱི་
 ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད།

296

བརྒྱ་ཚེ་དབང་གྲུ་ལྷོ་ལགས་ནི་བརྩམས་ཚོས་དང་འགྲུར་ཚོས་ཀྱིས་ཕྱག་པ་
 ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་ “མེ་ལོང་དོས་གསུམ་མ” དང་ “མི་ཚེའི་བྲོ་བ་མངར་སྐྱུར་”
 གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱུང་ཚོམ་བཞི་དང་། སྐྱུང་ཐུང་ཚོགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་དེབ་
 གཅིག་བོད་དེབ་ཤེས་སྐྱུར་གྱི་གཏམ་དཔེ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་དེབ་གཅིག་བཅས་

གསར་ཚཱ་དང་གསར་བཞིགས་གནང་ནས་དཔེ་སྐྱབ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་
དབྱིན་སྐད་ནས་ “འབྲུག་གླུ་ཚོས་རྒྱལ་དུང་པ་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་བའི་ངའི་མི་
ཚོ” ཞེས་པ་དང་། “རྒྱལ་ཁྲིམ་དོན་གྲུབ། ལྷན་པ་སངས་རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་པའི་རྣམ་
ཐར།” ཞེས་པས་མཚོན་བཅམས་ཚོས་ཤིང་ཐུང་བཅུན་དང་། ཉིན་སྐད་ནས་རྒྱ་
མེད་ཨ་ཏཱ་ར་གྱི་སྐྱབ་ཚོམ། ཡེ་མཏཱ་ཀྱ་ཏེ་སྟེ། དུས་འདི་ཅི་ཞིག་རེད་དམ། ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོག་བརྟན་གྱི་གཞས་སྒྲོན་བསྐྱོད་པས་བརྒྱད་ཅུ་བཀལ་བ་
པོད་སྐད་ལ་བསྐྱེད་ནས་དྲ་ལམ་འདྲ་མིན་དུ་སྟེལ་གནང་ཡོད།

